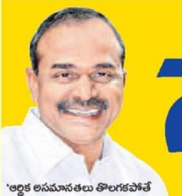

'ఆర్థిక అసమానతలు తొలగకపోతే రాజకీయ స్వాతంత్య్రానికి అర్థం లేదు'

సత్యమేవ జయతే
సాక్షి
WWW.SAKSHI.COM
పేజీలు: 14+32 పేజీల ఆదివారం అనుబంధం
వెల: ₹ 7.00
సంపుటి: 17
సంచిక: 182

SUNDAY Special

ఆదివారం 22-9-2024

ఈ వాపు.. ఏ టైపు?

కొన్ని సమయాల్లో కాళ్ల వాపులు పలు రకాల ఆరోగ్య సమస్యలకు సూచిక కావచ్చు. కాళ్ల వాపులతో బయటపడే జబ్బులేమిటో? వాటిని తొలిదశలోనే ఎలా నియంత్రించవచ్చో తెలిపే కథనం.

- వివరాలు 11లో

పంత్, గిల్ సెంచరీల మోత

బంగ్లాదేశ్‌తో జరుగుతున్న తొలి టెస్టులో పంత్, గిల్ సెంచరీలతో చెలరేగారు. దీంతో భారత్ 287/4 వద్ద డిక్లేర్ చేసింది. 515 పరుగుల లక్ష్యంతో బరిలోకి దిగిన బంగ్లాదేశ్ 158/4 పరుగులు చేసింది.

- వివరాలు 12లో

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | BANGALORE | CHENNAI | DELHI | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'ఉక్రెయిన్'పై ఏం చేద్దాం?

రష్యా–ఉక్రెయిన్ యుద్ధంపై జో బైడెన్‌తో ప్రధాని మోదీ చర్చలు జరిపారు. యుద్ధానికి తెరదించే మార్గాలపై లోతుగా చర్చించారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఐఏఎఫ్ చీఫ్‌గా అమర్‌ప్రీత్ సింగ్

భారత వైమానిక దళం(ఐఏఎఫ్) నూతన అధిపతిగా ఎయిర్ మార్షల్ అమర్ ప్రీత్ సింగ్ నియమితులయ్యారు.

వివరాలు 6లో ▸

ఆతిశి అనే నేను..

ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ సీనియర్ నేత ఆతిశి.. శనివారం రాజ్‌నివాస్‌లో ఢిల్లీ సీఎంగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు.

వివరాలు 6లో ▸

విధుల్లోకి బెంగాల్ జూడాలు

పశ్చిమ బెంగాల్‌లో జూనియర్ డాక్టర్లు 42 రోజులుగా చేస్తున్న సమ్మెను విరమించి శనివారం విధుల్లో చేరారు.

వివరాలు 6లో ▸

దురుద్దేశంతో మహాపచారం

వాడని నెయ్యి.. తయారు కాని లడ్డూతో సీఎం చంద్రబాబు దుర్మార్గ రాజకీయం

జరగనిది జరిగినట్లుగా దుష్ప్రచారం చేస్తూ ఆ దేవదేవుడిని అప్రతిష్టపాలు చేసే కుతంత్రం

- వారే మహాపచారం తలపెట్టి రాజకీయ లబ్ధి కోసం నిందలు
- నిర్దేశించిన ప్రమాణాలు లేకుంటే నెయ్యి ట్యాంకర్‌ను గోడౌన్‌లోకే అనుమతించరు
- ప్రతి నెయ్యి ట్యాంకర్, లారీలో సరుకులకు ముగ్గురు టెక్నీషియన్లతో వేర్వేరుగా పరీక్షలు
- మూడు పరీక్షల్లోనూ నాణ్యంగా ఉన్నట్లు తేలితేనే నెయ్యి ట్యాంకర్/ సరుకుల లారీకి తిరుపతిలోని గోడౌన్‌లోకి అనుమతి
- ఒక్క పరీక్షలోనైనా నాణ్యత లేదని తేలితే సరుకులు, నెయ్యి తిరిగి వెనక్కి..
- ఆవు నెయ్యి నాణ్యత కచ్చితంగా లెక్కించేందుకు సీఎఫ్‌టీఆర్‌ఐ నుంచి అధునాతన పరికరాలు
- నాణ్యత లేదని ఆ ల్యాబ్‌లో తేలడంతో 4 ట్యాంకర్ల నెయ్యి తిరుపతి గోడౌన్ నుంచి వెనక్కి పంపేసిన టీటీడీ
- అసలు తిరుమల చేరని "నెయ్యి"పై చంద్రబాబు క్షుద్ర రాజకీయం

2లో

అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ నాయకుడు వైకుంఠం నుంచి భూమిపై అడుగుపెట్టి నడయాడిన దివ్యక్షేత్రం తిరుమల.

ప్రపంచవ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది హిందువులకు పరమపవిత్ర పుణ్యక్షేత్రం తిరుమల.

కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవం శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి లడ్డూ ప్రసాదం భక్తులకు అమృతం.

అలాంటి పరమ పవిత్రమైన దివ్యధామాన్ని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు రాజకీయ దురుద్దేశంతో అపవిత్రం చేస్తున్నారు. రాజకీయ స్వార్థంతో పచ్చి అబద్ధాలు వల్లిస్తూ.. శ్రీవారికి మహాపచారం చేస్తూ.. భక్తుల మనోభావాలతో చెలగాటమాడుతున్నారు.

ఆ 4 ట్యాంకర్ల నెయ్యి అస్సలు వాడలేదు

- ఒప్పుకున్న టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు.. ఏఆర్ డెయిరీకి తిప్పి పంపించామని వెల్లడి
- ది ప్రింట్‌లో ప్రత్యేక కథనం

అమరావతి: తిరుమల శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదంలో కల్తీ నెయ్యి వాడారని, టీటీడీకి అపవిత్రం జరిగిపోయిందని చంద్రబాబు చేస్తున్న ప్రచారం అంతా బోగస్ అని తేలిపోయింది. చంద్రబాబు చేస్తున్న దుర్మార్గపు దుష్ప్రచారం వల్లే టీటీడీ పవిత్రత మంటగలుస్తోందని మరోసారి స్పష్టమైపోయింది. బాబు నియమించిన టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు మాటల్లో ఈ విషయం బట్టబయలైంది. శనివారం ప్రఖ్యాత ఆంగ్ల వెబ్‌సైట్ ది ప్రింట్‌తో శ్యామలరావు మాట్లాడుతూ "తమిళనాడుకు చెందిన ఏఆర్ డెయిరీ నుంచి వచ్చిన 10 ఆవునెయ్యి ట్యాంకర్లలో నాలుగింటిలో నాణ్యత తగ్గినట్లు టీటీడీ నిపుణులు

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

వాడని నెయ్యి.. తయారు కాని లడ్డూ!

టీటీడీకి ఈ ఏడాది జూలై 6, జూలై 12వ తేదీల్లో ఓ సరఫరా సంస్థ రెండేసి ట్యాంకర్లు చొప్పున ఆవు నెయ్యిని సరఫరా చేసింది. టీటీడీ మార్కెటింగ్ అధికారి, సంస్థ ప్రతినిధి సమక్షంలో ట్యాంకర్ సీల్ తొలగించి నెయ్యిని కలియతిప్పి.. ఒక్కో ట్యాంకర్ నుంచి మూడు శాంపిళ్ల చొప్పున సేకరించి అదే రోజు తిరుమలలో టీటీడీ ల్యాబ్‌కు పంపారు. ల్యాబ్‌లో వేర్వేరుగా పరీక్షలు చేసిన ముగ్గురు టెక్నీషియన్లు టెండర్‌లో పేర్కొన్న ప్రమాణాల మేరకు నెయ్యి నాణ్యత లేదని తేల్చుతూ జూలై 8, 14న నివేదిక ఇచ్చారు. దాంతో తిరుపతిలో టీటీడీ గోడౌన్ బయట నుంచే ఆ ట్యాంకర్ల నెయ్యిని టీటీడీ అధికారులు వెనక్కి పంపేశారు. కల్తీ నెయ్యిని శ్రీవారి లడ్డులో వినియోగించడం కాదు కదా కనీసం తిరుపతిలోని టీటీడీ గోడౌన్‌లోకి కూడా అనుమతించడం లేదన్నది దీనిద్వారా స్పష్టమవుతోంది.

లడ్డూ కథ.. హెరిటేజ్ లాభాల కోసమా!

- టీఎంసీ ఎంపీ సాకేత్ గోఖలే అనుమానం
- 'ప్రైవేట్ ల్యాబ్ రిపోర్ట్' ఆధారంగా అల్లిన కట్టు కథా?
- నెయ్యి, పాల సామ్రాజ్యాన్ని నియంత్రించే కుటుంబం ఆరోపణలు యాదృచ్ఛికం

2లో

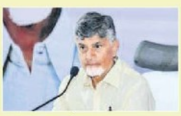
సంచలనంగా మార్చొద్దు

- రాజకీయ పార్టీలు, ధార్మిక సంస్థలకు కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి
- సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించాలని ఏపీ సర్కారుకు సూచన

2లో

లడ్డూ గురించి దేవుడే నాతో మాట్లాడించాడేమో!

- మీడియాతో చంద్రబాబు చిట్‌చాట్
- తిరుమల లడ్డూ తయారీలో కల్తీ నెయ్యి వాడకపోయినా ఏదో జరిగిపోయినట్లు మరో మారు అబద్ధాలు వల్లెవేసిన సీఎం చంద్రబాబు
- తన రాజకీయ స్వార్థం కోసం అసత్యాలు చెబుతూ పదేపదే అపచారం

సాక్షి, అమరావతి: కళ్లార్పకుండా కమిట్‌మెంట్‌తో అబద్ధాలు ఆడడంలో దిట్ట.. చెప్పిన అబద్ధాన్ని చెప్పకుండా చెప్పడంలో నేర్పరి అయిన సీఎం చంద్రబాబు శనివారం మళ్లీ తిరుమల శ్రీవారి పవిత్రతకు అపచారం తలపెట్టారు. తన రాజకీయ స్వార్థం కోసం ఎంతకైనా తెగించే ఆయన తిరుమల లడ్డూ విషయంలో బ్రహ్మాండం బద్దలైపోయినట్లు భక్తుల మనోభావాల్ని, వారి విశ్వాసాలను కాలరాస్తున్నారు. ఎందుకంటే.. కల్తీ నెయ్యితో తిరుమల లడ్డూ తయారైందని ఆరోపించిన ఆయన.. వాస్తవానికి అసలు ఆ నెయ్యితో లడ్డూయే తయారుకాలేదన్న విషయాన్ని.. కల్తీనెయ్యి కల్తీనెయ్యి అంటూ గుండెలు బాదుకుంటున్న ఆయన ఆ నెయ్యిని వాడలేదన్న విషయాన్నీ మరుగునపర్చి అనవసర రాద్ధాంతానికి తెరలేపి భక్తుల్లో విషబీజాలు నాటుతున్నారు. ఏడుకొండల వాడే తనతో ఈ లడ్డూ వ్యవహారంపై మాట్లాడించాడేమోనని వ్యాఖ్యానించే స్థితికి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు దిగజారిపోయారు. ఆ దేవుడే తన

మిగతా 2వ పేజీలో ▶

దళిత వైద్యుడు ఉమామహేశ్వరరావుపై చేయిచేసుకుంటున్న జనసేన ఎమ్మెల్యే నానాజీ

దళిత వైద్యుడిపై జనసేన ఎమ్మెల్యే దాడి

- బూతుపురాణం, ముఖంపై పిడిగుద్దులతో దౌర్జన్యం
- మెడికోల ఆట స్థలంలో ఎమ్మెల్యే నానాజీ అనుచరుల వీరంగం
- వారికి మద్దతుగా కాకినాడ ఆర్ఎంసీ గ్రౌండ్‌కు వచ్చిన ఎమ్మెల్యే
- ఫోరెన్సిక్ హెచ్‌వోడీ డా.ఉమామహేశ్వరరావుపై దాడి
- చంపేస్తానని హెచ్చరిక

10లో

రాష్ట్రంలో రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగం

రాష్ట్రంలో అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగాన్ని పక్కన పెట్టి రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగాన్ని నడిపిస్తున్నారు. అధికారం శాశ్వతం కాదు. రెవెన్యూ యంత్రాంగం 200 మంది పోలీసులతో నా కుటుంబ సభ్యుల భూమిపైకి వచ్చి దౌర్జన్యం చేసింది. సీఎం కార్యాలయం నుంచి ఒత్తిళ్లు ఉన్నాయంటూ అధికారులు అత్యంత దౌర్జన్యంగా, దుర్మార్గంగా వ్యవహరించారు. ఈ వ్యవహారంపై హైకోర్టును ఆశ్రయిస్తా. రాజకీయ కక్షలతో ఇబ్బందులు పెట్టాలని చూస్తే ప్రజలే తగిన బుద్ధిచెబుతారు.

- వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ తోట త్రిమూర్తులు

3లో

రైతు దంపతుల ఆత్మహత్య

- బాపట్ల జిల్లాలో విషాదం
- భారీ వర్షాలకు పంట నష్టపోయిన రైతు
- ప్రభుత్వం నుంచి సాయం అందే పరిస్థితి లేదు
- మరోపక్క అప్పులూ పెరిగాయి
- తీవ్ర ఆవేదనతో నారాకోడూరులో పురుగు మందు తాగి బలవన్మరణం

5లో

రైతు దంపతులు శ్రీనివాసరావు, పుష్పలత మృతదేహాలు

లాభాల్లో ఉన్నా అమ్మేశారు

- ఫెర్రో స్క్రాప్ నిగం లిమిటెడ్ విక్రయానికి కేంద్రం ఒప్పందం
- మరో రెండేళ్ల పాటు రూ.1,000 కోట్ల ఆర్డర్ ఉన్న సంస్థ విక్రయం
- ఏడాదికి రూ.100 కోట్లు లాభం.. రూ.175 కోట్ల ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు
- న్యాయపోరాటం చేస్తామంటున్న ఉద్యోగులు, కార్మికులు

5లో

తొలి నుంచీ అదే విముఖత

- ఉచిత విద్యా, వైద్యం పేదలకు దూరం చేయడమే చంద్రబాబు లక్ష్యం
- గతంలోనూ ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలల ఏర్పాటుకు చొరవ చూపలేదు
- కేంద్రంలో భాగస్వామైనా గతంలోనూ చేతులెత్తేసిన చంద్రబాబు.. ఈ దఫా ఏకంగా ప్రభుత్వ కళాశాలలే ప్రైవేట్ పరం చేసే కుట్ర
- చంద్రబాబు తీరుపై మండిపడుతున్న విద్యార్థులు, తల్లిదండ్రులు

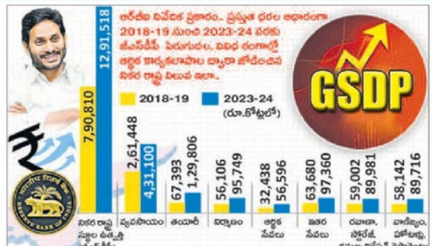

3లో

జగన్ పాలనలో జీఎస్‌డీపీ పరుగులు

గత ఐదేళ్లలో నికర జీఎస్‌డీపీ రూ.5 లక్షల కోట్లు పెరుగుదల

- అదే చంద్రబాబు గత ఐదేళ్ల పాలనలో నికర జీఎస్‌డీపీ రూ.3.77 లక్షల కోట్లు మాత్రమే
- కోవిడ్, ఆర్థిక మందగమనం ఉన్నప్పటికీ జోష్.. ఆర్‌బీఐ వెల్లడి
- 2018-19లో ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం నికర జీఎస్‌డీపీ రూ.7.90 లక్షల కోట్లు
- 2023-24 నాటికి నికర జీఎస్‌డీపీ రూ.12.91 లక్షల కోట్లకు పెరుగుదల
- ఐదేళ్ల జగన్ పాలనలో అన్ని రంగాల్లోనూ వృద్ధి.. వ్యవసాయ రంగంలో ఏటా సగటు వృద్ధి 12.97%

13లో

న్యూస్‌రీల్

వైద్యం అందక ఇద్దరు చిన్నారుల మృతి

సకాలంలో వైద్యం అందక అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లా బోకూరు గిరిజన సంక్షేమ పాఠశాలలో చదువుకుంటున్న సూకూరు అప్పలకొండ (13), పినకోట ప్రాథమిక పాఠశాలలో చదువుకుంటున్న శిరగం లాస్య(10) మరణించారు.

వివరాలు 5లో ▸

కందిరీగల దాడిలో ఇద్దరు వృద్ధులు మృతి

శ్రీకాకుళం జిల్లా రావాడ పంచాయతీ లంకపేట గ్రామంలోని బొప్పాయి తోటలో కందిరీగలు దాడి చేయడంతో కిల్లారి సూరి కృష్ణప్పడు, కిల్లారి రమణమ్మ అనే వృద్ధులు మరణించారు.

వివరాలు 5లో ▸

ఎకసెక్కాలాడితే అడ్డంగా నరుకుతా

నెల్లూరు జిల్లా కావలి టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కావ్య కృష్ణారెడ్డి తమ పార్టీ నేతలనే నరుకుతానంటూ హెచ్చరించారు. 'కొందరు టీడీపీ నాయకులు మంత్రి లోకేశ్‌కు నాపై ఫిర్యాదు చేశారు. ఎకసెక్కాలు ఆడితే అడ్డంగా నరకడానికి సిద్ధం' అంటూ బెదిరించారు.

వివరాలు 10లో ▸

కమనీయంగా పుష్పపల్లకి సేవ

చిత్తూరు జిల్లా కాణిపాకంలోని శ్రీవరసిద్ధి వినాయకస్వామి ఆలయంలో నిర్వహిస్తున్న ప్రత్యేక బ్రహ్మోత్సవాల్లో శనివారం పుష్పపల్లకి సేవ కమనీయంగా సాగింది. స్వామి మాడ వీధుల్లో విహరిస్తూ భక్తులను కటాక్షించారు.

వివరాలు 5లో ▸

కంగ్రాట్స్ సార్! మీరు నిజంగా రక్తదానం చేసినా ఇంత పబ్లిసిటీ వచ్చేది కాదు్సర్!!

గురజాడ అప్పారావుకు వైఎస్ జగన్ ఘననివాళి

సాక్షి, అమరావతి: మహాకవి, సంఘ సంస్కర్త గురజాడ అప్పారావుకు వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్ శనివారం ఘన నివాళు లర్పించారు. 'దేశమంటే మట్టికాదోయ్.. దేశమంటే మనుషులోయ్ అన్న దేశభక్తి గీతాన్ని, సమాజాన్ని మేల్కొలిపే 'కన్యాశుల్కం' నాటకాన్ని తెలుగుజాతికి అందించిన అభ్యుదయ కవితా పితామహుడు గురజాడ అప్పారావు జయంతి సందర్భంగా హృదయపూర్వక నివాళులర్పిస్తున్నాను' అని సోషల్‌మీడియాలో పోస్ట్ చేశారు.

భావోద్రేకాలను రెచ్చగొడుతున్నారు

సాక్షి, అమరావతి: నెయ్యి కల్తీపై జూలైలోనే ఎన్డీడీబీ నుంచి నివేదిక వచ్చిందని చెబుతున్న ప్రభుత్వం.. చర్యలు తీసుకోవడంలో ఎందుకు ఆలస్యం చేసింది. తిరుమల లడ్డూ వ్యవహారాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని సంఘ్ పరివార్‌తో సహా మతోన్మాద శక్తులు కలిసి ప్రజల్లో భావోద్రేకాలను రెచ్చగొట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాయి. మతోన్మాదుల స్వార్థపర రాజకీయ కుట్రల పట్ల ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలి.
– శ్రీనివాసరావు, సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి

సీఎం మాట్లాడకుండా ఉండాల్సింది

తిరుపతి (అలిపిరి): తిరుమల లడ్డూపై చంద్రబాబు మాట్లాడకుండా ఉండాల్సింది. టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు మీడియా సమావేశంలో చాలా భయంతో మాట్లాడారు. ఒక్క గుజరాత్‌లోనే కాకుండా తమిళనాడు, కర్ణాటక, త్రివేంద్రంలలోని ల్యాబ్‌ల్లో లడ్డూలను పరీక్షించాలి. రాజకీయ ప్రయోజనాలకు శ్రీవారి లడ్డూను వాడుకోవడం తగదు. టీటీడీ ఉద్యోగులకు షోకాజు నోటీసులు ఇవ్వడాన్ని ఖండిస్తున్నాం. తిరుమల లడ్డూపై సీబీఐ విచారణ అవసరం లేదు.
– చింతామోహన్, కేంద్ర మాజీ మంత్రి

సీబీఐ విచారణ జరిపించాలి

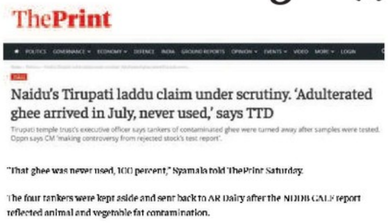

లక్ష్మీపురం: తిరుపతి లడ్డూ వ్యవహారంపై సీబీఐ విచారణ జరిపించాలి. ఈ అంశంలో నిజానిజాలు నిగ్గు తేల్చాలి. సుప్రీంకోర్టు కూడా జోక్యం చేసుకొని ఇటువంటి ఘటనలు పునరావృత్తం కాకుండా కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. కేంద్రం వెంటనే జోక్యం చేసుకుని ఇది గత ప్రభుత్వం తప్పిదమా? లేక ప్రస్తుత ప్రభుత్వ నిర్వాకమా? అన్నది తేల్చాలి.
– ముప్పాళ్ల నాగేశ్వరరావు, సీపీఐ రాష్ట్ర సహాయ కార్యదర్శి

నాణ్యత లేని నెయ్యి ట్యాంకర్ టీటీడీ గోదాము గేటు కూడా దాటదు

శ్రీవారికి సమర్పించే నైవేద్యాలు, లడ్డూలు.. అన్నప్రసాదాల తయారీలో వినియోగించేందుకు స్వచ్ఛమైన ఆవు నెయ్యిని టెండర్ల ద్వారా టీటీడీ కొనుగోలు చేస్తుంది. నెయ్యి సరఫరా టెండర్లను దక్కించుకున్న సంస్థలు ట్యాంకర్లలో నెయ్యిని టీటీడీ గోడౌన్‌కు పంపుతాయి. ఒక్క పరీక్షలోనైనా సరే నాణ్యతగా లేదని తేలితే ఆ నెయ్యి ట్యాంకర్‌ను సరఫరా సంస్థకు వెనక్కి పంపుతాం. కల్తీ నెయ్యిని టీటీడీ గోదాములోకి కూడా అనుమతించం.
– 2019లో మీడియాతో టీటీడీ ఆరోగ్య విభాగం అధికారి శమిష్ట

ఆ నాలుగు ట్యాంకర్ల నెయ్యి అస్సలు వాడలేదు

ThePrint

Naidu's Tirupati laddu claim under scrutiny. 'Adulterated ghee arrived in July, never used,' says TTD

Tirupati temple trust's executive officer says tankers of contaminated ghee were turned away after samples were tested. Oppn says CM 'making controversy from rejected stock's test report'.

"That ghee was never used, 100 percent," Syamala told ThePrint Saturday.

The four tankers were kept aside and sent back to AR Dairy after the NDDB CALF report reflected animal and vegetable fat contamination.

కల్తీ అయిన నెయ్యిని ప్రసాదాల తయారీకి అస్సలు వాడలేదంటూ శ్యామలరావు చెప్పినట్లు ది ప్రింట్‌లో వచ్చిన కథనం

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

నిర్ధారించారు. జులై 6న వచ్చిన రెండు ట్యాంకర్లలో, జులై 12న వచ్చిన మిగిలిన ట్యాంకర్లలోని శ్యాంపుల్స్‌ను సేకరించి నేషనల్ డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డ్ సెంటర్‌కు పంపించాం. ఆ నెయ్యిని 100శాతం ఉపయోగించలేదు.'' అని శ్యామలరావు చెప్పారు. ఎన్డీడీబీ రిపోర్ట్‌లో జంతుసంబంధమైన, వెజిటబుల్ ఫ్యాట్‌లకు సంబంధించిన కల్తీ జరిగినట్లు తేలడంతో ఆ నాలుగు ట్యాంకర్లను పక్కన పెట్టి ఏఆర్‌డైరీకి తిప్పి పంపించామని శ్యామలరావు చెప్పారు. అసమయంలో టీటీడీకి ఐదు ఏజెన్సీలు నెయ్యి సరఫరా చేస్తున్నాయని, అందులో ఏఆర్ డెయిరీ ట్యాంకర్లలోనే నెయ్యి తక్కువ నాణ్యత ఉన్నట్లు తేలిందని ఆయన తెలిపారు.

లడ్డూలలో కల్తీ ఎక్కడుంది?: ఐవైఆర్ కృష్ణారావు

ఎన్డీడీబీ రిపోర్ట్ ప్రకారం తిరస్కరించిన కల్తీనెయ్యి గురించే ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు ఈ ఆరోపణలు చేస్తుంటే ఇక తిరుపతి లడ్డూలలో కల్తీ ఎక్కడుంది? ''

ఐవైఆర్ కృష్ణారావు

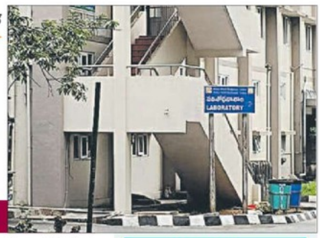
అని మాజీ సీఎస్ ఐవైఆర్ కృష్ణారావు ప్రశ్నించారు. ఆయన ది ప్రింట్ ప్రతినిధితో మాట్లాడుతూ చంద్రబాబు చేస్తున్న ఆరోపణలకు దన్నుగా మరేదైనా గట్టి ఆధారం లేకపోతే ఇది కచ్చితంగా చంద్రబాబుకు, టీడీపీకి బూమరాంగ్ వంటిదేనని వ్యాఖ్యానించారు.

చర్యలు తీసుకోకుండా రాజకీయమా?

''టీటీడీలో ఒక సిస్టమ్‌ను అనుసరిస్తాం. సాంకేతిక, ఆర్థిక అర్హతల ఆధారంగానే సరఫరాదారును ఎంపిక చేస్తారు. ఎంపికైన ఏజెన్సీ కల్తీ వంటి ఏదైనా తప్పు చేస్తే దానిని గుర్తించి చర్య తీసుకోవడం ప్రస్తుత ప్రభుత్వ బాధ్యత. అది మానేసి దీనిని రాజకీయంచేయడం ఎంత వరకు సబబు?'' అని పేరు చెప్పడానికి ఇష్టపడని టీటీడీ అధికారి ఒకరు ది ప్రింట్ ప్రతినిధికి చెప్పారు.

దురుద్దేశంతో మహాపచారం

ఇదే టీటీడీ ల్యాబ్

వాడని నెయ్యి.. తయారు కాని లడ్డూతో సీఎం చంద్రబాబు దుర్మార్గ రాజకీయం

సాక్షి, అమరావతి: జరగనిది జరిగినట్లుగా దుష్ప్రచారం చేస్తూ ఆ దేవదేవుడికి మహాపచారం తలపెట్టే దుస్సాహసానికి సీఎం చంద్రబాబు తెగించారు. భక్తకోటి ప్రీతిపాత్రంగా స్వీకరించే శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదాన్ని అప్రతిష్ట పాలు చేస్తున్నారు. లడ్డూల తయారీలో అసలు ఆ నెయ్యిని వాడకుండా ట్యాంకర్లను సైతం తిరుపతి నుంచే వెనక్కి తిప్పి పంపినప్పుడు ఇంకెక్కడ అపవిత్రం అయింది? వాడని నెయ్యితో లడ్డూలు తయారు చేసినట్లు ఏ రకంగా చెబుతారు? ఇంత మహాపచారాన్ని చంద్రబాబు రాజకీయ దురుద్దేశంతోనే చేస్తున్నట్లు స్పష్టమవుతోంది. నెయ్యి సరఫరాకు సంబంధించి టీటీడీలో దశాబ్దాలుగా నిర్దిష్ట విధానం, ప్రక్రియ ఉంది. ఇప్పుడూ అదే ఆనవాయితీ ఉంది. మరి నాసిరకంగా తయారైందని ఎలా అంటారు? నెయ్యి ట్యాంకర్లలో నాణ్యతను మూడు దశల్లో ముగ్గురు ల్యాబ్ టెక్నీషియన్లు పరీక్షిస్తారు. ఒక్క పరీక్షలోనైనా సరే నాణ్యత లేదని తేలితే ఆ ట్యాంకర్లను తిరుపతి నుంచే వెనక్కి తిప్పి పంపిస్తారు. 2013–19 మధ్య 15 నెయ్యి ట్యాంకర్లను, 2019–24 మధ్య 18 ట్యాంకర్లను ఇలాగే తిప్పి పంపేశారు. అంటే దానర్థం నాణ్యతలో ఏమాత్రం తేడా ఉన్నా కనీసం గోడౌన్‌లోకి కూడా సరుకుల వాహనాలను అనుమతించరనే! అయినా సరే వెనక్కి పంపేసిన నెయ్యిని లడ్డూ తయారీలో వాడినట్లు చంద్రబాబు దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారు. అది కూడా రిపోర్టు వచ్చిన రెండు నెలల తరువాత ఓ పకడ్బందీ పథకం ప్రకారం చంద్రబాబు వంద రోజుల పాలనా వైఫల్యాలను కప్పిపుచ్చేందుకు ఏకంగా టీడీపీ కార్యాలయంలో విడుదల చేయడం వెనుక ఎంత కుట్ర దాగి ఉందో బహిర్గతమవుతోంది. అసలు ఏమాత్రం వాడని నెయ్యి.. తయారు కాని లడ్డూ గురించి దేవుడే తనతో మాట్లాడించాడేమో.. నిజాలు చెప్పించాడేమోనంటూ చంద్రబాబు మహాపచారానికి ఒడిగట్టడం శ్రీవారి భక్తకోటిని నివ్వెరపరుస్తోంది!!

పచ్చి అబద్ధాలాడుతూ..,.

ఆవు నెయ్యి ప్రమాణాల మేరకు లేదని తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం (టీటీడీ) ల్యాబొరేటరీలో నిర్వహించిన మూడు పరీక్షలలో తేలడంతో తిరుపతిలోని టీటీడీ గోడౌన్ బయట నుంచే నెయ్యి ట్యాంకర్లను అధికారులు సరఫరా సంస్థకు వెనక్కి పంపేశారు. శ్రీవారికి సమర్పించే నైవేద్యాలు, లడ్డూ ప్రసాదాల తయారీలో కల్తీ నెయ్యిని వాడలేదన్నది దీన్నిబట్టి స్పష్టమవుతోంది. ఇది ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబుకు కూడా తెలుసు. కానీ.. సరఫరా సంస్థకు వెనక్కి తిప్పి పంపేసిన కల్తీ నెయ్యితో శ్రీవారికి సమర్పించే నైవేద్యాలు, లడ్డూ ప్రసాదాలను తయారు చేసినట్లు.. వాటిని భక్తులకు పంపిణీ చేసినట్లు.. భక్తులు వాటిని స్వీకరించినట్లు పచ్చి అబద్ధాలాడుతూ ప్రపంచవ్యాప్తంగా హిందువులకు పరమ పవిత్రమైన ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రం తిరుమలను.. అఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాండనాయకుడైన శ్రీవారిని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు అపవిత్రం చేస్తున్నారని భక్తులు, ఆధ్యాత్మికవేత్తలు, టీటీడీ అధికారవర్గాలు మండిపడుతున్నాయి. పవిత్రమైన శ్రీవారి లడ్డూని సీఎం చంద్రబాబు అపవిత్రం చేస్తూ ప్రజల మనోభావాలను దెబ్బతీస్తున్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీని రాజకీయంగా దెబ్బతీయాలనే దురుద్దేశంతో సీఎం చంద్రబాబు శ్రీవారిని వాడుకుంటున్నారన్నది స్పష్టమవుతోంది.

నెయ్యి, ముడిసరుకుల సేకరణకు గొప్ప వ్యవస్థ

టీటీడీ బోర్డు స్వతంత్ర సంస్థ. శ్రీవారికి సమర్పించే నైవేద్యాలు, లడ్డూల తయారీ, అన్నప్రసాదంలో ఉపయోగించే ఆవు నెయ్యి, ముడిసరుకుల సేకరణకు ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేని రీతిలో టీటీడీలో గొప్ప వ్యవస్థ ఉంది. నాణ్యతా ప్రమాణాలను నిర్దేశించి ఆవు నెయ్యి, ముడిసరుకుల సేకరణకు ఈ–ప్రొక్యూర్‌మెంట్ వెబ్‌సైట్‌లో టీటీడీ టెండర్లు పిలుస్తుంది. తక్కువ ధరకు కోట్ చేసి ఎల్–1గా నిలిచిన సంస్థకు సరుకుల సరఫరా బాధ్యతలను అప్పగిస్తుంది. టీటీడీకి సరుకుల సరఫరా చేసే సమయంలో.. అవి టెండర్ నిర్దేశించిన ప్రమాణాల మేరకు నాణ్యంగా ఉన్నట్లుగా సంబంధిత సంస్థ ఎన్‌ఏబీఎల్ (నేషనల్ అక్రిడిటేషన్ బోర్డు ఫర్ ల్యాబ్స్) ధ్రువీకరించిన ల్యాబ్ నుంచి సర్టిఫికెట్ పొందాలి. తిరుపతిలోని టీటీడీ గోడౌన్ వద్దకు ఆవు నెయ్యి ట్యాంకర్ లేదా సరుకులు తెచ్చిన వాహనం చేరుకున్నాక.. మార్కెటింగ్ అధికారి, సరఫరా సంస్థ ప్రతినిధి సమక్షంలో ఒక్కో నెయ్యి ట్యాంకర్ నుంచి మూడు శాంపిళ్లను సేకరించి తిరుమలలోని టీటీడీ ల్యాబ్‌కు పంపుతారు. ఆ మూడు శాంపిళ్లను ముగ్గురు టెక్నీషియన్లతో వేర్వేరుగా పరీక్ష చేయిస్తారు. ఆ మూడు పరీక్షల్లో టెండర్‌లో నిర్దేశించిన ప్రమాణాల మేరకు ఉన్నట్లుగా తేలితేనే ఆ నెయ్యి ట్యాంకర్‌ను గోడౌన్‌లోకి అనుమతించి అన్‌లోడ్‌కు అవకాశం కల్పిస్తారు. నాణ్యంగా లేదని ఒక్క పరీక్షలో తేలినా ఆ నెయ్యి ట్యాంకర్‌ను గోడౌన్‌లోకి అనుమతించరు. సరఫరా సంస్థకు వెనక్కి తిప్పి పంపేస్తారు. అసలు నాసిరకం ముడిసరుకులు.. కల్తీ నెయ్యిని శ్రీవారికి సమర్పించే నైవేద్యాలు, లడ్డూ, అన్నప్రసాదాల తయారీలో వినియోగించే అవకాశమే లేదు. టీటీడీ చరిత్రలో ఎన్నడూ కల్తీ నెయ్యి, నాసిరకం ముడిసరుకులను శ్రీవారికి సమర్పించే నైవేద్యాలు, లడ్డూ, అన్నప్రసాదాల తయారీలో ఉపయోగించలేదని మార్కెటింగ్ విభాగంలో పని చేస్తున్న ఉన్నతాధికారి ఒకరు స్పష్టం చేశారు.

ల్యాబొరేటరీ ఉన్నా.. లేదంటారా?

తిరుమలలో గోశాలకు సమీపంలో అధునాతనమైన ల్యాబొరేటరీని టీటీడీ ఏర్పాటు చేసింది. టెండర్ల ద్వారా కొనుగోలు చేసిన సరుకుల శాంపిళ్లను మార్కెటింగ్ అధికారులు టీటీడీ ల్యాబ్‌కు పంపుతారు. నాణ్యతను ల్యాబ్ ధ్రువీకరిస్తేనే ఆ సరుకులను గోడౌన్‌లోకి అనుమతిస్తారు. లేదంటే సరఫరా సంస్థకు వెనక్కి పంపేస్తారు. కానీ.. ఈవో శ్యామలరావు శుక్రవారం మీడియాతో మాట్లాడుతూ టీటీడీకి ల్యాబ్ లేదని చెప్పడంపై టీటీడీ వర్గాలు విస్తుపోతున్నాయి.

ముందస్తు ప్రణాళిక మేరకే..

- ముఖ్యమంత్రిగా చంద్రబాబు జూన్ 12న ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. టీటీడీ ఈవోగా జె.శ్యామలరావును జూన్ 14న ప్రభుత్వం నియమించింది. ఈవోగా బాధ్యతలు స్వీకరించక ముందే సీఎం చంద్రబాబును తాను కలిశానని తిరుమలలో శుక్రవారం మీడియా సమావేశంలో శ్యామలరావు వెల్లడించారు. తిరుమలలో ప్రసాదాల తయారీలో వినియోగించే ముడిసరుకుల్లో నాణ్యత లేదని.. జంతువుల కొవ్వు కలిసిన నెయ్యి లడ్డూల తయారీలో వాడుతున్నారని చెప్పారన్నారు. దీన్ని బట్టి వైఎస్సార్‌సీపీని రాజకీయంగా దెబ్బతీయడానికి అప్పుడే చంద్రబాబు కుట్ర చేసినట్లు స్పష్టమవుతోంది.
- ఏఆర్ ఫుడ్స్ సరఫరా చేసిన నాలుగు ట్యాంకర్ల నెయ్యి కల్తీ అయ్యిందని జూలై 23న ఎన్డీడీబీ నివేదిక ఇచ్చింది. అదే రోజు ఈవో శ్యామలరావు మీడియాతో మాట్లాడుతూ.. వెజిటబుల్ ఫ్యాట్స్ ఆవు నెయ్యిలో కలిసినట్లు పరీక్షల్లో వెల్లడవడంతో నాలుగు నెయ్యి ట్యాంకర్లను వెనక్కి పంపామని ప్రకటించారు.
- ఈనెల 18న మంగళగిరి సీకే కన్వెన్షన్ హాల్‌లో కూటమి శాసనసభాపక్ష సమావేశంలో సీఎం చంద్రబాబు మాట్లాడుతూ వైఎస్సార్‌సీపీ హయాంలో శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదాల తయారీలో జంతువుల కొవ్వు కలిసిన నెయ్యిని వాడారని.. తిరుమలను అపవిత్రం చేశారంటూ ముందస్తుగా రచించిన కుట్ర అమలుకు తెరతీశారు. అదే రోజు ఎన్డీడీబీ జూలై 23న ఇచ్చిన పరీక్ష నివేదికను టీడీపీ కార్యాలయంలో విడుదల చేయించారు.
- ఆ నివేదిక సాక్షిగా కల్తీ అయిన నెయ్యి సరఫరా జరిగింది టీడీపీ ప్రభుత్వంలోనే కావడంతో తాను తీసుకున్న గోతిలోనే చంద్రబాబు పడ్డారు. అయినా సరే అబద్ధాలు వల్లె వేస్తూ శ్రీవారి భక్తుల మనోభావాలతో చెలగాటమాడటం మానుకోలేదు.
- టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు తాజాగా ఎన్డీడీబీ నివేదికపై జూలై 23న వెల్లడించిన అంశాలకు భిన్నంగా మీడియాతో మాట్లాడారు. వెజిటబుల్ ఫ్యాట్‌తోపాటు జంతువుల కొవ్వు కూడా ఆవు నెయ్యిలో కలిసినట్లు చెప్పడం గమనార్హం.

బురుగులా మారుతుంది..

నెయ్యిలో జంతువుల కొవ్వు, చేప నూనె ఉన్నట్లు కొందరు చెప్పడం ఆశ్చర్యమేస్తోంది. నెయ్యి ఔషధంతో సమానమైంది. అందులో వేరే ద్రవాలు ఎంత మోతాదులో కలిపినా వెంటనే దుర్వాసనతో పాటు నెయ్యి పొరలు పొరలుగా విడిపోయి బురుగులా తయారవుతుంది. మైసూరు ల్యాబొరేటరీ నివేదిక ఎందుకు బహిర్గతం చేయడం లేదు?.
– శ్రీకరన్, ప్రముఖ ఫుడ్ టెస్టింగ్ ల్యాబరేటరీ విశ్రాంత అధికారి, తమిళనాడు

స్పెసిఫైడ్ అథారిటీ ఏది?

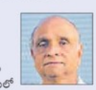
కొత్త ప్రభుత్వం ఏర్పడి వంద రోజులు గడుస్తున్నా ఇంతవరకు టీటీడీ పాలకమండలి నియామకం ఊసే లేదు. టీటీడీ బోర్డు రద్దు అయిన వెంటనే స్పెసిఫైడ్ అథారిటీని నియమించకుండా ప్రభుత్వం పెద్ద తప్పు చేసింది.
– టి.రాధాక్రిష్ణయ్య, ప్రముఖ టెంపుల్ రిటైర్డ్ అధికారి, తెలంగాణ

నోటికి వచ్చినట్లు నిందలా?

నిజానిజాలు తెలుసుకోకుండా ఎన్డీడీబీ రిపోర్టు అంటూ అధికారులే రాజకీయ నాయకుల అవతారమెత్తి చెప్పడం టీటీడీ చరిత్రలో ఎన్నడూ చూడలేదు. ఇటువంటి ప్రచారం చేసే ముందు ఒకటికి పదిమార్లు ఆలోచించాలి. నోటికి వచ్చినట్లు శ్రీవారి ప్రసాదంపై నిందలు వేయడం అజ్ఞానానికి నిదర్శనం.
– సోమశేఖరన్, టీటీడీకి విరాళం అందించిన దాత, ఎన్ఆర్ఐ

అలా కలిపితే వెంటనే పాడవుతుంది

శ్రీవారి ప్రసాదంలో వాడే నెయ్యి విషయంలో అసత్య ప్రచారాలు బాధాకరం. ఆవు పాలలో కొవ్వు అధిక శాతం ఉంటుంది. నెయ్యి తయారీ ప్రక్రియలో ఎంతో కొంత శాతం కొవ్వుకు సంబంధించిన ఆనవాళ్లు ఉంటాయి. నెయ్యిలో వేరే జాతి కొవ్వు కలిపితే వెంటనే పాడవుతుంది. చిన్న లాజిక్ కూడా తెలియకుండా అసత్య ప్రచారాలు చేయడం దారుణం.
– ప్రకాష్ కుమార్, కర్ణాటకలోని ప్రముఖ పుణ్యక్షేత్రంలో క్వాలిటీ కంట్రోలర్

చంద్రబాబు ఆరోపణల్లో గుట్టు బట్టబయలు

- వైఎస్ జగన్ స్పష్టంగా వివరించారన్న వైఎస్సార్‌సీపీ
- 100 రోజుల వైఫల్యాల నుంచి దృష్టి మరల్చడానికే ఆ వ్యాఖ్యలు
- కల్తీ నెయ్యి వాడేందుకు ఆస్కారం లేకుండా గట్టి వ్యవస్థ ఉందని స్పష్టీకరణ

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల లడ్డూ ప్రసాదం తయారీలో ఉపయోగించే నెయ్యి కల్తీ అయిందని టీడీపీ అధ్యక్షుడు చంద్రబాబునాయుడు చేసిన నిరాధార ఆరోపణల్లోని గుట్టును వైఎస్ జగన్ పూర్తిగా బట్టబయలు చేశారని వైఎస్సార్‌సీపీ పేర్కొంది. లడ్డూ ప్రసాదం కోసం నెయ్యి సేకరించడంలో ఉండే కఠిన, పారదర్శక విధానాలను విస్పష్టంగా వివరించారని తెలిపింది. నెయ్యి ఉపయోగం కోసం అంగీకరించే ముందు సమగ్ర నాణ్యత తనిఖీలు ఏ విధంగా చేస్తారో విపులంగా చెప్పారని, ఈ దృష్ట్యా పవిత్ర ప్రసాదం కోసం ఉపయోగించే నెయ్యిలో కల్తీ జరిగే అవకాశం లేదని స్పష్టంగా తెలియజెప్పారని వివరించింది. తనిఖీ రిపోర్టులో పేర్కొన్న తేదీల్లోని కీలకమైన అసమానతలను ఎత్తిచూపుతూ.. ఎల్లో మీడియా ప్రసారం చేసిన తప్పుడు నివేదికలను ఎత్తిచూపారని చెప్పింది. ఈ మేరకు శనివారం ఆ పార్టీ తన అధికారిక ఎక్స్ ఖాతాలో పోస్ట్ చేసింది. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం (టీటీడీ) సమగ్ర అభివృద్ధికి, అత్యున్నత ప్రమాణాలు నెలకొల్పడానికి గత ప్రభుత్వంలో తీసుకున్న చర్యల గురించి కూడా వైఎస్ జగన్ చక్కగా వివరించారని స్పష్టం చేసింది. ఈ కార్యక్రమాలు నిరంతరం మౌలిక సదుపాయాలు, సేవలను మెరుగు పరుస్తాయని చెప్పింది. చంద్రబాబు నాయుడి వ్యాఖ్యలు రాజకీయ ప్రేరేపితమని, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న హిందువుల మనోభావాలను దెబ్బతీస్తాయని వైఎస్ జగన్ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారంది. కొత్త ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన 100 రోజులలో వైఫల్యాల నుండి దృష్టిని మరల్చడానికే బాబు ఇలాంటి వ్యాఖ్యలు చేశారని, ఆ వ్యాఖ్యలు మతపరమైన, భావోద్వేగపరమైన సున్నితత్వాన్ని పణంగా పెట్టి రాజకీయ లబ్ధి పొందడం తప్ప మరే ఇతర ప్రయోజనానికి ఉపయోగపడవని జగన్ స్పష్టం చేశారంది. చంద్రబాబు బాధ్యతారాహిత్యమైన వ్యాఖ్యలపై న్యాయ వ్యవస్థ తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తికి అధికారికంగా లేఖ రాస్తానని కూడా వైఎస్ జగన్ ప్రకటించారని వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ పేర్కొంది.

లడ్డూ గురించి దేవుడే నాతో మాట్లాడించాడేమో

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

నోటినుంచి నిజాలు చెప్పించాడేమోనని, మనం నిమిత్తమాత్రులమని దేవుడే అన్నీ చేయిస్తాడని మంగళగిరి టీడీపీ కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన మీడియాతో ఇష్టాగోష్టిగా మాట్లాడుతూ వ్యాఖ్యానించారు. దేవాలయాల పవిత్రత, భక్తుల సెంటిమెంట్‌ను కాపాడేందుకు ప్రాధాన్యం ఇస్తామని చెబుతూ.. గత ప్రభుత్వంలో దేవాలయాల్లో అనేక అపచారాలు జరిగాయని అడ్డగోలుగా అబద్ధాలు ఆడుతూ పదేపదే అపచారాలకు పాల్పడుతున్నారు. పైగా ప్రజల సెంటిమెంట్‌తో ఆడుకున్నారని, ప్రజల మనోభావాలకు విలువ ఇవ్వలేదని ఆయనన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ నాయకులు నేరాలు చేసి ఎదురుదాడి చేస్తున్నారన్నారు. తిరుమల శ్రీవారి ప్రసాదం విషయంలో ఎన్డీడీబీ రిపోర్ట్ ఇస్తే దానిపై సమాధానం చెప్పకుండా బుకాయిస్తున్నారని చంద్రబాబు ఆరోపించారు. రూ.320కి కిలో ఆవు నెయ్యి ఎలా వస్తుందని ప్రశ్నించారు. శ్రీవారికి నైవేద్యంగా పెట్టే లడ్డూ తయారీలో రివర్స్ టెండర్లు ఏమిటన్నారు. తప్పు చేసింది కాక డైవర్షన్ పాలిటిక్స్ అని సిగ్గులేకుండా చెబుతున్నారని విమర్శించారు. ప్రభుత్వం మారిన వెంటనే తిరుమల ప్రక్షాళన చేయాలని కొత్త ఈఓకు చెప్పానన్నారు. ఇక అమరావతిలో రూ.250 కోట్లతో శ్రీవారి గుడి కడదామనుకుంటే దాన్ని కుదించారని, మళ్లీ ఇప్పుడు పెద్దపెద్ద మాటలు చెబుతున్నారని చంద్రబాబు విమర్శించారు. రాష్ట్రంలోని అన్ని దేవాలయాల్లో ప్రసాదాల నాణ్యతా పరీక్షలు, అవసరమైన సంప్రోక్షణ కార్యక్రమాలు చేపడతామన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన పార్టీ కార్యాలయంలో వినతులు స్వీకరించారు.

న్యాయ విచారణ చేపట్టాలి

- దేవుడి ప్రసాదంపై రాజకీయాలు చేయడం మంచిది కాదు
- రిపోర్ట్‌పై ఈవో ఒకటి, చంద్రబాబు మరొకటి చెబుతున్నారు
- శాసన మండలి విపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ

సాక్షి, విశాఖపట్నం: తిశ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదంలో కల్తీ జరిగిందన్న సీఎం చంద్రబాబు ఆరోపణలపై న్యాయ విచారణ చేపట్టాలని, అవసరమైతే సీబీఐకి అప్పగించాలని శాసనమండలిలో విపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ డిమాండ్ చేశారు. సీఎం స్థాయిలో ఉన్న వ్యక్తి అలా మాట్లాడడం దురదృష్టకరమన్నారు. ప్రజల మనోభావాలతో రాజకీయాలు చేయడం సరి కాదని స్పష్టం చేశారు. విశాఖ లాసన్స్‌బే కాలనీలోని వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడారు. చట్టాల్లో లొసుగులు ఆసరాగా చేసుకుని చట్టానికి అతీతంగా ప్రవర్తించినట్లు.. దేవుడితో అలాంటి రాజకీయాలు చేస్తే కచ్చితంగా ఫలితం అనుభవిస్తారని హెచ్చరించారు. ఇప్పటికైనా పత్రికలు, పార్టీలు ఈ వివాదానికి ముగింపు పలకాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ప్రసాదాలకు వాడే పదార్థాల నాణ్యతను పరీక్షించిన తర్వాతే అనుమతిస్తారని, లేదంటే తిరస్కరించడం టీటీడీ ఆనవాయితీ అని గుర్తుచేశారు. అలా వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వ హయాంలో 18 ట్యాంకర్లు, అంతకు ముందు చంద్రబాబు హయాంలో 14 ట్యాంకర్లను వెనక్కు పంపారని తెలిపారు.

ఐవైఆర్ వ్యాఖ్యలతో ఏకీభవిస్తున్నా..

టీటీడీ లడ్డూ తయారీలో కల్తీ నెయ్యికి అవకాశం లేదన్న మాజీ సీఎస్ ఐవైఆర్ కృష్ణారావు మాటలతో తాను ఏకీభవిస్తున్నట్లు బొత్స వెల్లడించారు. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంటే తక్షణమే విచారణ చేసి నిజాలు నిగ్గు తేల్చాలని.. కల్తీ జరిగినట్లు విచారణలో తేలితే నిందితులను శిక్షించాలన్నారు. లేని పక్షంలో చంద్రబాబు రాష్ట్ర ప్రజలకు క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. తమ 100 రోజుల పాలనలో ఏం చేశామో చెప్పలేక గత ప్రభుత్వంపై బురద చల్లడం ఎంతవరకు సమంజసమని ప్రశ్నించారు. సూపర్ సిక్స్ హామీల అమలు సంగతి ఏంటి? కనీసం గతంలో అమలైన అమ్మఒడి, రైతుభరోసా లాంటి ఆన్ గోయింగ్ స్కీమ్స్ అయినా ఇవ్వాలి కదా అని నిలదీశారు. ప్రసాదంపై ఈవో ఒకటి చెపుతుండగా, చంద్రబాబు మరొకటి మాట్లాడుతున్నారన్నారు. చంద్రబాబుకు డైవర్షన్ పాలిటిక్స్ చేయడం వెన్నతో పెట్టిన విద్య అని చెప్పారు. విజయవాడ వరదల్లో ప్రభుత్వ వైఫల్యం గురించి అడిగితే.. బోట్లతో ప్రకాశం బ్యారేజీని కూల్చే కుట్ర చేశారని అబద్ధాలతో ఎదురు దాడి చేయడం శోచనీయమని అన్నారు. ఎమ్మెల్సీలు వరుదు కల్యాణి, కుంబా రవిబాబు, పండుల రవీంద్ర, మేయర్ గొలగాని హరివెంకటకుమారి, జిల్లా పరిషత్ ఛైర్‌పర్సన్ జె.సుభద్ర పాల్గొన్నారు.

సంచలనంగా మార్చొద్దు

- తిరుమల లడ్డూ విషయంలో రాజకీయ పార్టీలు, ధార్మిక సంస్థలకు కేంద్ర మంత్రి కిషన్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి
- హిందూ ధార్మిక విశ్వాసాలను దెబ్బతీసే కుట్రలపై సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించాలని ఏపీ సర్కారుకు సూచన

సాక్షి, హైదరాబాద్: తిరుమల శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదంలో కల్తీ జరిగిందన్న అంశాన్ని సంచలనాత్మకంగా మార్చొద్దని రాజకీయ పార్టీలు, ధార్మిక సంస్థలకు కేంద్ర బొగ్గు, గనుల శాఖ మంత్రి, బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జి. కిషన్‌రెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. సనాతన ధర్మాన్ని, హిందూ ధార్మిక విశ్వాసాలను దెబ్బతీసే కుట్రలు గతంలోనూ జరిగిన నేపథ్యంలో వాటన్నింటిపై సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించి బాధ్యులను శిక్షించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాన్ని కోరారు. తిరుమల లడ్డూ ప్రసాదం అపవిత్రమైందన్న వార్తలతో భక్తుల నమ్మకం, విశ్వాసం సడలే ప్రమాదం ఉందని కిషన్‌రెడ్డి ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. ఈ విషయంలో పార్టీలు, ధార్మిక సంస్థలు బాధ్యతతో వ్యవహరించి సంయమనం పాటించాలని ఓ ప్రకటనలో సూచించారు. ఎన్నో కష్టనష్టాలకు ఓర్చి నిత్యం వేంకటేశ్వర స్వామిని దర్శించుకునే లక్షలాది మంది భక్తుల విశ్వాసాన్ని నిలబెట్టేందుకు.. వారి మనోభావాలను పరిరక్షించేందుకు కృషి చేయాలని కిషన్ రెడ్డి కోరారు. లడ్డూ ప్రసాదంలో కల్తీ జరిగిందన్న వార్తలు తీవ్ర దిగ్భ్రాంతి కలిగించాయని పేర్కొన్నారు. హిందువులు ముఖ్యంగా శ్రీవారి భక్తుల మనోభావాలను దెబ్బతీయడం క్షమార్హం కాదన్నారు. కోట్లాది మంది భక్తుల మనోభావాలను దెబ్బతీసిన నేరస్తులకు తగిన శిక్ష పడాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. ఈ దిశగా పోలీసు యంత్రాంగం, దర్యాప్తు సంస్థలు ముందుకు వెళ్తున్నాయని ఆశిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. ఇలాంటి దురాగతానికి బాధ్యులైన వారందరినీ గుర్తించి తగిన శిక్ష పడేలా చేయాలని కోరారు. భవిష్యత్తులోనూ ఇలాంటి ఘటనలేవీ పునరావృతం కాకుండా కఠిన చర్యలు చేపట్టాలని కిషన్‌రెడ్డి సూచించారు.

హెరిటేజ్ లాభాల కోసమా!

టీఎంసీ ఎంపీ సాకేత్ గోఖలే అనుమానం

సాక్షి, అమరావతి: తిరుపతి శ్రీవారి లడ్డూ తయారీపై చెలరేగిన వివాదంపై తృణమూల్ కాంగ్రెస్ ఎంపీ సాకేత్ గోఖలే స్పందించారు. ఇది నిజమా.. లేక రాజకీయ లబ్ధి కోసం చేస్తున్న ఆరోపణా.. అని 'ఎక్స్'లో అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. 'తిరుపతి లడ్డూల కథ వాస్తవమా లేక చంద్రబాబు హెరిటేజ్ సంస్థ లాభాలను పెంచుకోవడానికి, రాజకీయ లబ్ధి కోసం బీజేపీ సహాయంతో అల్లిన కట్టుకథా? జంతువుల కొవ్వు, పంది కొవ్వుతో తిరుపతి ప్రసాద లడ్డూలు చేశారని ఆరోపిస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ సీఎం చంద్రబాబు ల్యాబ్ రిపోర్టు చూపించారు. లడ్డూ తయారీలో కల్తీ నెయ్యి ఉపయోగించారని ఆయన పార్టీ పేర్కొంది. ఇందులో ఆసక్తి ఏంటంటే చంద్రబాబు నాయుడు, అతని భార్య నెయ్యి తయారు చేసే హెరిటేజ్ ఫుడ్స్ కంపెనీ నడుపుతున్నారు. లోక్‌సభ ఫలితాలప్పుడు బీజేపీ అవకతవకలకు పాల్పడిందన్న ఆరోణలున్నాయి. అదే సమయంలో చంద్రబాబుకు చెందిన కంపెనీ షేర్లు గాలివాటంగా అమాంతం పెరిగిపోయి ఆయన కుటుంబానికి రూ.1,200 కోట్లు లాభాలు తెచ్చిపెట్టాయి. ఇప్పుడు తిరుపతి లడ్డూ తయారీలో వినియోగించే నెయ్యిపై ఆరోపణలు రావడం.. గుజరాత్ నుంచి వచ్చిన 'ప్రైవేట్ ల్యాబ్ రిపోర్ట్' ఆధారంగా నెయ్యి, పాల సామ్రాజ్యాన్ని నియంత్రించే ఓ కుటుంబం ఆరోపణలు చేయడం యాదృచ్ఛికం' అని పేర్కొన్నారు. ఈ పోస్ట్‌కు చంద్రబాబును ట్యాగ్ చేయడంతో పాటు హెరిటేజ్ సంస్థ ఉత్పత్తుల చిత్రాలను సైతం జత చేశారు. పోస్ట్ ప్రారంభంలో 'ఇంపార్టెంట్' అని మొదలుపెట్టారు.

Saket Gokhale MP
@SaketGokhale

Important:

Is the Tirupati laddoos story real or is it a fake controversy created with BJP's help for boosting profits & playing politics?

Andhra Pradesh CM @ncbn made allegations of animal fat & lard in Tirupati prasad laddoos which was followed by a "lab report" the next day.

His party has claimed that the ghee used in the laddoos was adulterated.

Now, interestingly, Mr Naidu & his wife own Heritage Foods - a prominent ghee making company.

The shares of the same company made an alleged windfall of over of over ₹1,200 crores for the Naidu family during the exit poll stock market manipulation done by the BJP around the Lok Sabha results.

Quite a coincidence indeed that allegations over ghee used in Tirupati based on a "private lab report" from Gujarat have been made by a man whose family controls a ghee & dairy empire.

సాకేత్ గోఖలే చంద్రబాబుపై చేసిన ట్వీట్

అప్పుడు నిద్రపోయారా?

నెయ్యి కల్తీ చేసి లడ్డూలు తయారు చేశారనేది పూర్తిగా తప్పు. రాజకీయం కోసం ఇలాంటి ఆరోపణలు చేయడం ఏమిటి? కోట్ల మంది ప్రజల మనోభావాలకు సంబంధించిన విషయాన్ని రాజకీయం చేయడం అన్యాయం. టీటీడీలో ఉపయోగించే ఏ మెటీరియల్ అయినా ల్యాబ్ టెస్టుల్లో పాసైతేనే తీసుకుని ఉపయోగిస్తారు. ఎప్పుడో జూన్ నెలలో జరిగిన విషయాన్ని మూడు నెలల తర్వాత బయట పెట్టడంలోనే రాజకీయం ఉంది. కావాలని బురద జల్లడానికే ఇదంతా చేస్తున్నారు. నెయ్యిలో తేడా ఉందని తెలిసినప్పుడు ఏం చేశారు? అప్పుడు నిద్రపోయారా?

– ఎల్లారెడ్డిగారి సీతారామరెడ్డి, టీటీడీ బోర్డు మాజీ సభ్యుడు

ఆ నెయ్యి వాడనేలేదు.. కల్తీ ఎక్కడ?

చంద్రబాబు కల్తీ జరిగిందని చెప్పిన నెయ్యిని లడ్డూల తయారీలో అసలు ఉపయోగించనే లేదు. శాంపిల్స్ ప్రమాణాలకు తగ్గట్టు లేకపోవడంతో ఆ ట్యాంకర్లను వెనక్కి పంపారు. నిజంగా తప్పుంటే అప్పుడే నెయ్యి సరఫరా చేసిన కంపెనీపై చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రస్తుత ఈఓ జాయిన్ అవగానే కమిటీ వేసి విచారణ జరిపి ఎటువంటి కల్తీ లేదని చెప్పాడు. ఆ విషయాన్ని టీటీడీ ఫేస్‌బుక్ పేజీలో అధికారికంగాపెట్టారు. వచ్చిన ట్యాంకర్లలో వెజిటబుల్ ఆయిల్ ఉందని, దాన్ని ఉపయోగించలేదని చెప్పారు. మరి ఆ నెయ్యి ఉపయోగించనప్పుడు కల్తీ లడ్డూలు ఎక్కడి నుంచి వస్తాయి? ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి చెప్పిన తర్వాత అదే విషయాన్ని ఈఓతో మళ్లీ చెప్పించారు. కేంద్రం దీనిపై సీబీఐ విచారణ జరపాలి.

– సిద్ధవటం యానాదయ్య, టీటీడీ బోర్డు మాజీ సభ్యుడు

'సుప్రీం' జడ్జితో విచారణ

టీటీడీ లడ్డూ ప్రసాదంపై చంద్రబాబు విషప్రచారం దుర్మార్గం. దేవుడిని అడ్డం పెట్టి నీచాతినీచంగా రాజకీయం చేస్తారా? అసలు లేని తప్పును జరిగినట్టు చూపించటం ధర్మమా? దేవదేవుడిని, రాష్ట్రాన్ని చంద్రబాబు తన రాజకీయం కోసం అభాసుపాల్జేస్తున్నారు. శ్రీవారి ఆలయ పరువును సీఎం చంద్రబాబు బజారుకీడుస్తున్నారు. సీబీఐ లేదా సుప్రీంకోర్టు జడ్జితో విచారణ జరిపించాలి.

– గాదిరాజు వెంకట సుబ్బరాజు, టీటీడీ బోర్డు మాజీ సభ్యుడు

నాణ్యత ఇప్పుడు గుర్తొచ్చిందా?

మామిడికుదురు: భక్తుల మనోభావాలు దెబ్బ తీసేలా సీఎం చంద్రబాబు మాట్లాడడం భావ్యం కాదు. అధికారంలోకి వచ్చిన మూడు నెలల తర్వాత ఈ విషయం మీకు ఇప్పుడు గుర్తుకు వచ్చిందా? ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు దీనిపై ఎందుకు మాట్లాడలేదు. ఈ అంశాన్ని రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం వాడుకోవడం దురదృష్టకరమన్నారు.

– పాముల రాజేశ్వరీ దేవి, టీటీడీ ట్రస్టు బోర్డు మాజీ సభ్యురాలు

వైఫల్యాలను పక్కదారి పట్టించే కుట్ర

వంద రోజుల కూటమి ప్రభుత్వం సాధించిందేమీ లేక, వైఫల్యాలను పక్కదారి పట్టించేందుకు సీఎం చంద్రబాబు హిందువుల మనోభాలతో ఆడుకునే కుట్రకు తెరలేపారు. దేవుడి మీద రాజకీయం చేయడం మంచి ప్రభుత్వం లక్షణమా? దేవుడికి అపచారం చేస్తే శిక్ష అనుభవించాల్సిందే. శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదంపై సీఎం చంద్రబాబు, టీటీడీ ఈవో మాటలకు మధ్య పొంతనేలేదు. టీటీడీ టెస్టుల్లో నాణ్యమైందని తేలితేనే నెయ్యిని తీసుకుంటారనే విషయం చంద్రబాబుకు తెలియదా? ఏళ్ల తరబడి ఇదే విధానం అమలవుతోంది.

– సురేంద్ర, ఏపీ ట్రైకార్ మాజీ చైర్మన్

రాజకీయం చేయొద్దు

పంజగుట్ట: తిరుమల లడ్డూ ప్రసాదాన్ని రాజకీయం చేయడం సరికాదు. 2019 తిరుమల కొనుగోలు కమిటీలో ప్రధాని మోదీ, అమీత్‌షా సూచించిన కృష్ణమూర్తి వైద్యనాథన్, రాజ్‌నాథ్ సింగ్ సూచించిన సంపత్ రవి నారాయణ్, నిర్మలా సీతారామన్ ప్రతిపాదించిన డి.పి.అనంత్‌తో పాటు ప్రస్తుత ఆంధ్రప్రదేశ్ మంత్రి పార్థసారథి, టీడీపీ ఎమ్మెల్యే వేంరెడ్డి ప్రశాంతి రెడ్డి కూడా ఉన్నారనే విషయాన్ని గుర్తించాలి. నెయ్యి కొనుగోలు చేశారంటే అది కొనుగోలు కమిటీ సూచనల మేరకే జరిగింది. ప్రధాని ప్రతిపాదించిన కృష్ణమూర్తి చెన్నైకి చెందిన వ్యక్తే అని, చెన్నైకి చెందిన సంస్థకే నెయ్యి కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చినప్పుడు.. అది సరఫరా చేస్తున్న నెయ్యి నాణ్యత గురించి ఎందుకు తెలుసుకోలేకపోయారు.

– కొలిశెట్టి శివకుమార్, యుగ తులసి ఫౌండేషన్ చైర్మన్, టీటీడీ పాలక మండలి మాజీ సభ్యుడు

తొలి నుంచీ అదే విముఖత

ఉచిత విద్య, వైద్యం పేదలకు దూరం చేయడమే చంద్రబాబు లక్ష్యం

"ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల ఏర్పాటు చేయాలంటే రూ. 350 కోట్లు ఖర్చవుతుంది. దాని నిర్వహణ కోసం ఏటా రూ. 30 కోట్లు కావాలి. అన్నీ ప్రభుత్వమే చేయాలంటే సాధ్యం కాదు. ప్రైవేట్ వైద్య కళాశాలల ఏర్పాటుకు అనుమతులిస్తాం."

- వెనుకబడిన విజయనగరం జిల్లాలో ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల ఏర్పాటు చేయాలని 2019కు ముందు టీడీపీ ప్రభుత్వాన్ని కోరగా అసెంబ్లీలో నాటి వైద్య, ఆరోగ్య మంత్రి కామినేని శ్రీనివాసరావు చేసిన వ్యాఖ్యలు

"పులివెందుల కళాశాలకు అనుమతులు రావడం విస్మయం కలిగించింది. ప్రభుత్వం అండర్ టేకింగ్ ఇవ్వలేదు. అయినా అనుమతులు వచ్చాయి. కొత్త వైద్య కళాశాలలను ప్రభుత్వ పరిధిలో కొనసాగించడానికి నిధుల్లేవు. అందుకే పీపీపీ విధానంలో వైద్య కళాశాలలను నిర్వహించాలని నిర్ణయించాం.

- ప్రస్తుతం చంద్రబాబు కేబినెట్‌లోని వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ మంత్రి సత్యకుమార్ యాదవ్ వ్యాఖ్యలు

సాక్షి, అమరావతి: ఎంబీబీఎస్, మెడికల్ పీజీ వంటి ఉన్నత చదువులు సామాన్య కుటుంబాలకు అందని ద్రాక్షగానే ఉండాలి.. ఉచిత సూపర్‌స్పెషాలిటీ వైద్యం కోసం పేద ప్రజలు ప్రైవేట్ ఆస్పత్రులపైనే ఆధారపడాలి.. ఇదే చంద్రబాబు ప్రభుత్వ అజెండా. అందుకు తగ్గట్టుగానే తొలి నుంచి పాలన ఉందనడానికి నాడు కామినేని, నేడు సత్యకుమార్ యాదవ్ చేసిన వ్యాఖ్యలే నిదర్శనం. కొత్తగా వైద్య కళాశాలలు, ఎంబీబీఎస్ సీట్లు సమకూరితే ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వమైనా సంతోషంగా కళ్లకద్దుకుని స్వీకరిస్తుంది. అయితే ఒక్క ఏపీలోనే చంద్రబాబు ప్రభుత్వం విస్మయం, బాధ వ్యక్తం చేస్తోందని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు మండిపడుతున్నారు. మంజూరైన వైద్య కళాశాలలను కూడా మాకొద్దని కుట్రపూరితంగా ఎన్ఎంసీకి లేఖ రాసిన దుర్మార్గ ప్రభుత్వం దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో ఉండదని వారు భగ్గుమంటున్నారు. 2019కి ముందు సీఎంగా చంద్రబాబు తన పాలనలో ఒక్కటంటే ఒక్క ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలకు శంకుస్థాపన చేసి, నిర్మించిన దాఖలాలే లేవని గుర్తు చేసుకుంటున్నారు.

అవకాశాలను కాలరాసిన బాబు

వైద్య విద్యకు పెరుగుతున్న డిమాండ్‌కు అనుగుణంగా దేశ వ్యాప్తంగా అన్ని రాష్ట్రాల్లో ప్రభుత్వ రంగంలో వైద్య కళాశాలలు ఏర్పాటవుతున్నాయి. 2004కు ముందు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో, 2014–19 మధ్య విభజిత రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలల ఏర్పాటుకు చంద్రబాబు చొరవ చూపలేదు. 2019కు ముందు కేంద్రంలోని ఎన్డీఏ ప్రభుత్వంలో భాగస్వామిగా ఉండి రాష్ట్రానికి ఒక్కటంటే ఒక్క వైద్య కళాశాలని రాబట్టలేదు. రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని బూచిగా చూపి అసెంబ్లీ సాక్షిగా కొత్త వైద్య కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయలేమని ప్రకటించారు. విభజన చట్టం కింద కేంద్రం మంజూరు చేసిన ఎయిమ్స్‌ను తన ఖాతాలో వేసుకోవడానికి ప్రయత్నించి నవ్వులపాలయ్యారు. గతంలో ప్రైవేట్‌లో వైద్య కళాశాలలను ప్రోత్సహించిన బాబు.. ఈ దఫా ఏకంగా ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలకు ప్రైవేట్‌కు కట్టబెట్టడం కోసం వైద్య విద్య అవకాశాలను కాలరాశారని నీట్ యూజీ ర్యాంకర్‌లు ధ్వజమెత్తుతున్నారు. ఈ విద్యా సంవత్సరం ఐదు వైద్య కళాశాలలను ప్రారంభించేలా గత ప్రభుత్వంలో అన్ని ఏర్పాట్లు చేపట్టగా.. ఆ కళాశాలలకు అడ్డుపడి ఏకంగా 700 ఎంబీబీఎస్ సీట్లను పోగొట్టి కూటమి ప్రభుత్వం గొంతు కోసిందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

వైఎస్ కుటుంబం చెరగని ముద్ర

ఆరోగ్యశ్రీ, 108, 104 అంబులెన్స్ వంటి వ్యవస్థలను ప్రారంభించి వైద్య రంగంలో మాజీ సీఎం వైఎస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి చెరగని ముద్ర వేశారు. ఆయన హయాంలోనే కడప, శ్రీకాకుళం, ఒంగోలు రిమ్స్‌లు రూపుదిద్దుకున్నాయి. అదే విధంగా తెలంగాణలోని ఆదిలాబాద్ రిమ్స్ కూడా వైఎస్సార్ ఏర్పాటు చేశారు. పేదలకు ప్రభుత్వ రంగంలోనే మెరుగైన నాణ్యమైన వైద్య సేవలు అందించాలన్న తండ్రి ఆశయాన్ని వైఎస్ జగన్ పుణికిపుచ్చుకున్నారు.

ఈ క్రమంలో ఆరోగ్యశ్రీ, 104, 108 వ్యవస్థలతో పాటు, నాడు–నేడు కింద ప్రభుత్వాస్పత్రులను బలోపేతం చేశారు. అంతేకాకుండా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రభుత్వ పరిధిలో 17 వైద్య కళాశాలల ఏర్పాటుకు శ్రీకారం చుట్టారు. వీటిలో గత ఏడాది 5 కళాశాలలు ప్రారంభించి 750 ఎంబీబీఎస్ సీట్లు అందుబాటులోకి తెచ్చారు. మరో ఐదు ఈ విద్యా సంవత్సరం ప్రారంభించాల్సి ఉండగా కుట్రపూరితంగా బాబు ప్రభుత్వం అడ్డుపడింది.

రాష్ట్రంలో రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగం

- ఎవ్వరికీ అధికారం శాశ్వతం కాదు
- మా భూములపై జరిగిన దౌర్జన్యమే నిదర్శనం
- హైకోర్టును ఆశ్రయిస్తా: ఎమ్మెల్సీ తోట త్రిమూర్తులు

కాకినాడ: రాష్ట్రంలో అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగాన్ని పక్కన పెట్టి రెడ్‌బుక్ రాజ్యాంగాన్ని నడిపిస్తున్నారని వైఎస్సార్‌సీపీ ఎమ్మెల్సీ తోట త్రిమూర్తులు మండిపడ్డారు. అధికారం శాశ్వతం కాదని, రాజకీయ కక్షలతో ఇబ్బందులు పెట్టాలని చూస్తే ప్రజలే తగిన బుద్ధిచెబుతారన్నారు. కాకినాడ జిల్లా కాజులూరు మండలం పల్లిపాలెంలో తన కుటుంబానికి చెందిన 11 ఎకరాల భూమి విషయంలో అధికారుల అత్యుత్సాహమే ఇందుకు నిదర్శనమన్నారు. స్థానిక ఆర్అండ్‌బీ అతిథి గృహంలో శనివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ప్రైవేటు వ్యక్తుల భూతగాదాలు, రాజకీయ నాయకుల మధ్య జరిగే వివాదాల తరహాలో ఇక్కడి రెవెన్యూ యంత్రాంగం వ్యవహరించి 200 మంది పోలీసులతో తన కుటుంబ సభ్యుల భూమిపైకి వచ్చి దౌర్జన్యం చేశారని త్రిమూర్తులు ఆరోపించారు. సీఎం కార్యాలయం నుంచి ఒత్తిళ్లు ఉన్నాయంటూ అత్యంత దౌర్జన్యంగా, దుర్మార్గంగా అధికారులు వ్యవహరించారంటూ ఆయన ధ్వజమెత్తారు. నిజానికి.. 2005లో తిప్పసాని మహాలక్ష్మి, నూనె శ్రీదేవిల నుంచి ఆ భూములను కొనుగోలు చేశామన్నారు. భూమి కొన్న సమయంలో రెవెన్యూ రికార్డులతో పాటు రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ ద్వారా కూడా అన్నీ పరిశీలించి ఎలాంటి వివాదాలు, ల్యాండ్ సీలింగ్ సమస్యలు లేవని తేలాకే ఆ భూమిని కొనుగోలు చేశామన్నారు.

చట్ట విరుద్ధంగా.. రాజకీయ కక్షతో..

ఇక సుమారు 19 ఏళ్లుగా తమ ఆధీనంలో ఉన్నాయని, రెవెన్యూ రికార్డులలో కూడా తమ పేర్లతో ఉన్నాయని ఆయన వివరించారు. అలాగే, ఆ భూములకు పన్నులు చెల్లిస్తున్నామని, చెరువులకు అనుమతులు కూడా ఇచ్చారని చెప్పారు. ఈ వాస్తవాలన్నీ పక్కన పెట్టి రాజకీయంగా తనను ఇబ్బంది పెట్టాలనే లక్ష్యంతో అధికారులు అప్పటికప్పుడు నోటీసు ఇచ్చి దౌర్జన్యం చేయాల్సిన అవసరం ఏమొచ్చిందని త్రిమూర్తులు ప్రశ్నించారు. ఇలాంటి విధ్వంసకర చర్యలను ప్రజలు చూస్తూ ఊరుకోరన్నారు. సమయం వచ్చినప్పుడు ఎవరిని ఎక్కడ పెట్టాలో అక్కడ పెడతారన్నారు. చట్ట విరుద్ధంగా రాజకీయ కక్షతో చేసిన ఈ వ్యవహారంపై తాను హైకోర్టును ఆశ్రయిస్తానని తోట త్రిమూర్తులు చెప్పారు. పార్టీ మారేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నానంటూ వస్తున్న ప్రచారాన్ని ఆయన తోసిపుచ్చారు.

జీవో 85ను రద్దు చేయండి

గుంటూరులోని డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయం ఎదుట నిరసన తెలియజేస్తున్న వైద్యులు

ఏపీ పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి/గుంటూరు మెడికల్: వైద్య విద్య పీజీ కోర్సుల్లో ఇన్‌సర్వీస్ కోటా కుదింపునకు సంబంధించిన జీవో నంబర్ 85ను వెంటనే రద్దు చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఏపీ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాల(పీహెచ్‌సీల) వైద్యులు డిమాండ్ చేశారు. ఈ మేరకు శనివారం ప్రభుత్వానికి ఏపీ పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం లేఖ రాసింది. 'నిర్దేశిత పరీక్షకు కేవలం 20 రోజుల ముందు ప్రభుత్వం ఇన్‌సర్వీస్ కోటాను కుదిస్తూ నిర్ణయం తీసుకుని జీవో 85ను జారీ చేసింది. దీంతో మాకు న్యాయపరమైన మార్గం చూసుకునే అవకాశం లేకుండాపోయింది. జీవో 85పై మేము జూలై 23న వైద్య శాఖ ప్రధాన కార్యదర్శికి వినతిపత్రం సమర్పించాం. ఆ తర్వాత సీఎం చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్, మంత్రి లోకేశ్‌లకు వినతిపత్రాలు సమర్పించాం. గత 50 రోజులుగా మా బాధను చెబుతూనే ఉన్నాం. అయినా ప్రభుత్వం నుంచి సానుకూల స్పందన రాలేదు. ఇక దిక్కుతోచని స్థితిలో ఆందోళన బాటపట్టాం. జీవో 85 రద్దు చేసి.. ఇప్పటికే గ్రామీణ, గిరిజన ప్రాంతాల్లో సేవలందిస్తున్న వైద్యులకు మరిన్ని పీజీ సీట్లు ఇవ్వడం వల్ల మొత్తం ఆరోగ్య వ్యవస్థ బలోపేతం అవుతుంది. మా డిమాండ్లు అన్నింటినీ వెంటనే పరిష్కరించండి' అని ప్రభుత్వాన్ని పీహెచ్‌సీ వైద్యుల సంఘం డిమాండ్ చేసింది. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని పీహెచ్‌సీల్లో విధులు నిర్వహిస్తున్న వైద్యులు శనివారం కూడా తమ నిరసన కొనసాగించారు. పీజీలో ఇన్ సర్వీస్ కోటాను కుదించడాన్ని ఖండిస్తూ జీవో నంబర్ 85ను ప్రభుత్వం తక్షణమే రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ గుంటూరు డీఎంహెచ్‌వో కార్యాలయం ఎదుట వైద్యులు తమ నోటికి నల్ల రిబ్బన్లు కట్టుకుని నిరసన తెలిపారు.

సమగ్ర విచారణ చేపట్టాలి

మాట్లాడుతున్న కూటమి ఎమ్మెల్యేలు

తిరుపతి రూరల్: టీటీడీకి సరఫరా చేస్తున్న నెయ్యి నాణ్యతపై సమగ్ర విచారణ జరిపించాలని, దోషులపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఎన్డీఏ కూటమి ఎమ్మెల్యేలు పులివర్తి నాని, శ్రీనివాసులు, మురళిమోహన్, జగన్మోహన్ డిమాండ్ చేశారు. తిరుపతిలో శనివారం వారు విలేకరులతో మాట్లాడారు. హిందూ భక్తుల మనోభావాలు దెబ్బతినేలా గత ప్రభుత్వం వ్యవహరించిందని ఆరోపించారు. నాణ్యత లేని నెయ్యిని సరఫరా చేసిన కాంట్రాక్టర్లు, నాటి టీటీడీ పాలక మండలి, అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు. తిరుమల శ్రీవారి ఆలయాన్ని సంప్రోక్షణ చేయాలని సూచించారు.

టీటీడీ కార్యకలాపాల్లో సీఎం పాత్ర ఏమీ ఉండదు

అది పూర్తిగా స్వయంప్రతిపత్తిగల సంస్థ: మంత్రి నారా లోకేశ్

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం కార్యకలాపాల నిర్వహణలో రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి స్థానంలో ఉన్న వారికి ఎలాంటి పాత్ర ఉండదని మంత్రి లోకేశ్ వ్యాఖ్యానించారు. శుక్రవారం విజయవాడలో జరిగిన సీఐఐ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న సదరన్ రీజనల్ కౌన్సిల్ మీటింగ్‌లో పాల్గొన్న లోకేశ్.. అనంతరం పీటీఐతో విడిగా మాట్లాడారు. తిరుమల లడ్డూ వ్యవహారంలో అడిగిన ప్రశ్నకు ఆయన బదులిస్తూ 'తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం అన్నది పూర్తి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల సంస్థ. రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి పాత్ర కేవలం ఆ సంస్థకు ఈవోను నియమించడానికే పరిమితం. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం తమ కార్యకలాపాలన్నీ తమకు తాము సొంతంగా నిర్ణయాలు తీసుకొని అమలు చేసుకుంటుంది' అంటూ జవాబిచ్చారు.

నేటి నుంచి 11 రోజులు పవన్ ప్రాయశ్చిత్త దీక్ష

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామి లడ్డు ప్రసాదం తయారీలో కల్తీ నెయ్యి వాడినట్లు ఆరోపణలు రావడంతో 11 రోజులు ప్రాయశ్చిత్త దీక్ష చేపట్టనున్నట్లు ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్ తెలిపారు. ఈ మేరకు శనివారం జనసేన పార్టీ ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది. పవన్ ఆదివారం గుంటూరు జిల్లా నంబూరులోని శ్రీ దశావతార వేంకటేశ్వర స్వామి ఆలయంలో దీక్ష చేపడతారని, దీక్ష అనంతరం తిరుమల వెళ్తారని ఆ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు.

ఏఆర్ డెయిరీలో ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారుల సోదాలు

- కల్తీకి ఆస్కారం లేదని నిర్వాహకుల స్పష్టీకరణ
- జూన్, జూలైలో మాత్రమే తిరుమలకు నెయ్యి సరఫరా
- అన్ని రకాల తనిఖీ, పరిశీలన సర్టిఫికెట్లు ఉన్నాయని వెల్లడి

దిండుగల్‌లోని ఏఆర్ డెయిరీ

సాక్షి, చెన్నై: తిరుమల లడ్డూ వివాదం నేపథ్యంలో తమిళనాడులోని దిండుగల్‌లో ఉన్న ఏఆర్ డెయిరీ ఫుడ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్‌లో శనివారం సెంట్రల్ ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారులు రెండు గంటలకు పైగా సోదాలు నిర్వహించారు. తిరుమలకు సరఫరా అయింది ఏఆర్ డెయిరీ ఫుడ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ నెయ్యేనన్న సమాచారంతో దిండుగల్‌లోని ఆ ఉత్పత్తి కేంద్రంపై అందరి దృష్టి పడింది. దీంతో శుక్రవారం రాత్రి తమిళనాడు ప్రభుత్వ కాలుష్య నియంత్రణ మండలి అసిస్టెంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజినీర్ అనిత ఆ పరిశ్రమలో తనిఖీలు చేసి, వ్యర్థ జలాలను పరిశీలనకు తీసుకెళ్లారు. అదే సమయంలో శనివారం సెంట్రల్ ఫుడ్ సేఫ్టీ అధికారి ఒకరితో పాటు మరి కొందరు సిబ్బంది ఆ పరిశ్రమలో సోదాలు చేశారు. ఏఆర్ డెయిరీకి చెందిన పాలు, నెయ్యి, పనీర్, వెన్న, పెరుగు, మజ్జిగ, స్వీట్లు తదితర ఉత్పత్తులను 2 గంటలకు పైగా పరిశోధించారు. వీటి శాంపిల్స్‌ను తీసుకెళ్లారు. అదే సమయంలో ఏఆర్ డెయిరీ కంపెనీ తరపున క్వాలిటీ కంట్రోల్ విభాగం అధికారులు లెని, కన్నన్ మీడియా ముందుకు వచ్చారు. తమ ఉత్పత్తులలో కల్తీకి ఆస్కారం లేదని, ఎవ్వరైనా సరే ఏ సమయంలోనైనా ఉత్పత్తులను తనిఖీ చేసుకోవచ్చని సూచించారు. తిరుపతి దేవస్థానానికి నెయ్యి పంపించే ముందు పరిశీలించి, అందుకు సంబంధించిన సర్టిఫికెట్లను సిద్ధం చేస్తామని వివరించారు. జూన్, జూలై నెలల్లో పంపించామని, ఇప్పుడు అక్కడకు సరఫరా చేయడం లేదని స్పష్టం చేశారు. ప్రస్తుతం తమ సంస్థ పేరు బహిరంగంగా చెప్పనప్పటికీ, జరుగుతున్న పరిణామాలను చూసి వివరణ ఇవ్వాలని నిర్ణయించామన్నారు. తమ ఉత్పత్తులు అన్ని చోట్ల ఉన్నాయని, ఏ సమయంలోనైనా సరే తనిఖీలు చేసుకోవచ్చునని సూచించారు. 16 వేల టన్నులను ఆ రెండు నెలలు నిరంతరాయంగా పంపిణీ చేశామని, ఇందుకు సంబంధించిన అన్ని రకాల తనిఖీ, పరిశీలన సర్టిఫికెట్లు తమ వద్ద ఉన్నాయని ఓ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పారు.

విధ్వంసకుల నోట నీతులా?

- తిరుమలలో వేయి కాళ్ల మండపం కూల్చిందెవరు?
- మన గుళ్లు– మన గౌరవం– మన హక్కు ఫౌండేషన్ ప్రతినిధి రంగ రాజన్ నరసింహం ఎక్స్‌లో పోస్ట్

సాక్షి, అమరావతి: గతంలో తాను ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు తిరుమల పవిత్రతను ధ్వంసం చేసిన చంద్రబాబే ఇప్పుడు తిరుమల పవిత్ర గురించి ఉపన్యాసాలిస్తున్నారని అవర్ టెంపుల్స్ – అవర్ ప్రైడ్ – అవర్ రైట్ (మన గుళ్లు – మన గౌరవం–మన హక్కు) ఫౌండేషన్ ప్రతినిధి రంగరాజన్ నరసింహన్ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. తిరుమల లడ్డూ తయారీలో కల్తీ నెయ్యి ఆరోపణల నేపథ్యంలో ఆయన తన అధికారిక 'ఎక్స్' ఖాతా ద్వారా ఆయన స్పందించారు. '2003లో తిరుమలలో పురాతనమైన 1000 స్తంభాల మండపాన్ని కూల్చి వేసిన వ్యక్తి చంద్రబాబునాయుడని మీలో ఎంతమందికి తెలుసు? దానిని 1472లో నిర్మించారు. బాబు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసిన కాలంలో తిరుమల ఆలయ ధ్వంసానికి పాల్పడి, ఇప్పుడు ఆయనే ఆలయ పవిత్రత గురించి ఉపన్యాసాలు ఇస్తున్నాడు. తిరుమలలో అప్పట్లో ఆయన ధ్వంసం చేసిన మండపాన్ని ఇప్పటి వరకూ నిర్మించలేదు. అప్పట్లో చిన్నజీయర్ స్వామి ఈ దారుణానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడారు. ఈ రోజు సోషల్ మీడియాలో రకరకాల పోస్టులు పెట్టే వారు అప్పుడు పుట్టి కూడా ఉండకపోవచ్చు. లేదా నడక – మాట్లాడడం నేర్చుకుంటూ ఉండొచ్చు. ఇది గురివింద సామెతలా ఉంది' అంటూ అప్పట్లో తిరుమల వేయి కాళ్ల మండపం ఫొటోలను తన పోస్ట్‌కు జత పరిచారు. కాగా, రంగరాజన్ పోస్ట్‌కు పలువురు హిందూ భక్తుల నుంచి మద్దతు లభించింది. మన రాష్ట్రానికి చెందిన ఓ భక్తుడు '2014–19 మధ్య అహోబిలం ఆలయం వద్ద ఉండే విజయనగర మండపాన్ని ధ్వంసం చేశారు. అప్పటి ప్రభుత్వం నియమించిన ఈవో అహోబిలం ఆలయ నిధులను తన సొంత బ్యాంకు అకౌంట్‌కు మళ్లించుకున్నారు. ఇలాంటివెన్నో జరిగాయి' అని పోస్టు చేయగా.. ఆ సమయంలో చంద్రబాబే రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అంటూ రంగరాజన్ నరసింహన్ రీ ట్వీట్ చేయడం గమనార్హం. 2016 కృష్ణా పుష్కరాల సందర్భంగా ప్రభుత్వమే ఓ నిర్ణయం తీసుకొని విజయవాడలో 30 ఆలయాలు కూల్చి వేసిన ఫొటోలను ఓ భక్తుడు పోస్టు చేస్తే.. ఇంకో భక్తుడు చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రి హోదాలో చెప్పులు వేసుకొని పూజా కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్న ఫొటోలను రీ ట్వీట్ చేశారు. మరో భక్తుడు.. 'గోదావరి పుష్కరాల్లో ఏం తప్పు జరిగింది? దురదృష్టం జరిగి చనిపోయారు. కుంభమేళాలో చనిపోవడం లేదా? జగన్నాథ రథచక్రాల కిందపడి చనిపోలేదా? ఇలాంటివి జరుగుతుంటాయి' అని చంద్రబాబు మాట్లాడిన మాటల వీడియోను పోస్టు చేశారు.

చంద్రబాబు బుర్రలోనే కల్తీ

వైఎస్సార్‌సీపీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి విజయసాయిరెడ్డి

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి వారి లడ్డూ ప్రసాదం తయారు చేసే నెయ్యిలో పశువుల కొవ్వు కలిపారంటూ సీఎం చంద్రబాబు చేసిన వ్యాఖ్యలు దుర్మార్గమని వైఎస్సార్‌సీపీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి, రాజ్యసభలో పార్టీ నాయకుడు వేణుంబాక విజయసాయిరెడ్డి ధ్వజమెత్తారు. ప్రసాదంలో ఏ కల్తీలేదని, కల్తీ అంతా చంద్రబాబు బుర్రలోనే ఉందని చెప్పారు. ఈ మేరకు శనివారం ఆయన ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. 'చంద్రబాబూ.. కలియుగంలో నీ అంత పాపం ఎవరూ చేసి ఉండరు. చంద్రబాబు నిజంగా నిఖార్సయిన నాయకుడే అయితే నా ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వాలి. వైఎస్ జగన్‌పై కక్ష తీర్చుకోవడానికే ఈ ఆరోపణలు నిజం కాదా? తిరుమల వెయ్యికాళ్ల మండపం, విజయవాడలో 50కి పైగా గుళ్లు ఎందుకు కూల్చారు? దుర్గమ్మ గుడిలో క్షుద్ర పూజలు ఎందుకు చేశారు? బూట్లు వేసుకుని ఎందుకు పూజలు చేశారు? రాష్ట్రంలో విగ్రహాలు మీరు ధ్వంసం చేయించి, మాపై నిందలు ఎందుకు వేశారు?' అని ప్రశ్నలు సంధించారు. బాబు లాంటి దుర్మార్గుడిని బహిష్కరిస్తే గానీ ఈ సమాజం బాగుపడదన్నారు. ప్రసాదం స్వీకరించే ప్రతి భక్తుడు చంద్రబాబును ఛీ కొడుతున్నారన్నారు. హెరిటేజ్ నెయ్యిని అధిక ధరకు విక్రయించుకునే ఎత్తుగడ ఇదని విమర్శించారు. అమరావతి మునిగి పోవడం, ధరలు పడిపోవడం, 'సూపర్ డూపర్ సిక్స్' అంతా బోగస్ అని ప్రజలకు తెలిసిపోవడం వల్లే బాబు ఇలాంటి డ్రామాకు తెరతీశారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు.

నీచ రాజకీయాలకు కేరాఫ్ చంద్రబాబు

మాజీ ఉప ముఖ్యమంత్రి కొట్టు సత్యనారాయణ

తాడేపల్లిగూడెం అర్బన్: శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదంపై అపవిత్ర ప్రచారం చేస్తున్న చంద్రబాబు నాయుడు నీచ రాజకీయాలకు కేరాఫ్‌గా నిలిచారని మాజీ ఉప ముఖ్యమంత్రి, దేవదాయ శాఖ మాజీ మంత్రి కొట్టు సత్యనారాయణ విమర్శించారు. పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తాడేపల్లిగూడెంలోని తన కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. నెయ్యిలో నాణ్యత లేదని జూలై 14న తేలితే సెప్టెంబరులో చెప్పడం చంద్రబాబు నాయుడు అనైతికతకు తార్కాణమన్నారు. వంద రోజుల్లో విఫలమైన పాలనపై చర్చించడం మానేసి శ్రీవారి లడ్డూను అపవిత్రం చేసే విధంగా ప్రచారం చేయడంపై చంద్రబాబునాయుడు ఫలితం అనుభవిస్తాడని హెచ్చరించారు. గతంలో శ్రీవారిపై అనుచిత వ్యాఖ్యలతో ద్రోహం చేసిన చంద్రబాబు కర్మ అనుభవించాడన్నారు. అయినా బుద్ధి తెచ్చుకోకపోవడం అతని దాష్టీకానికి నిదర్శనమన్నారు. చంద్రబాబు దుర్మార్గపు తీరును ప్రజలు గమనిస్తున్నారని చెప్పారు. అయోధ్య రామ మందిరంలో తిరుమల శ్రీవారి దేవస్థానం మాదిరిగా నిత్య పూజలు, నిత్య అన్న ప్రసాదాలు నిర్వహించేందుకు తిరుమల నిర్వహణలో నిపుణులైన అధికారులను రప్పించుకొని వివరాలు తెలుసుకున్నారని గుర్తుచేశారు.

కక్ష సాధింపు కోసమే ఆరోపణలు

మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు మండిపాటు

పట్నంబజారు: తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి లడ్డూ ప్రసాదం తయారు చేసే నెయ్యిలో పశువుల కొవ్వు కలిపారంటూ సీఎం చంద్రబాబు చేసిన వ్యాఖ్యలు దుర్మార్గమని మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు ధ్వజమెత్తారు. మాజీ ముఖ్యమంత్రి వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డిపై కక్ష తీర్చుకోవడానికే చంద్రబాబు ఈ ఆరోపణలు చేస్తున్నారని ఆక్షేపించారు. రాష్ట్రంలో టీడీపీ కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పడిన నాటి నుంచి ఎక్కడ, ఏం జరిగినా.. దానికి గత ప్రభుత్వం, వైఎస్ జగన్ కారణమంటూ నిందలు వేయటం సిగ్గుచేటని మండిపడ్డారు. గుంటూరులో శనివారం ఆయన విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడారు. నాణ్యత పరీక్ష కోసం ల్యాబ్‌కు పంపించిన నెయ్యి ట్యాంకర్లు వచ్చింది ఈ ప్రభుత్వ హయాంలోనే అని అంబటి గుర్తు చేశారు. తిరుమలకు వచ్చే నెయ్యిలో కల్తీకి తావు లేకపోయినా, అదేపనిగా తమను నిందిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. శ్రీవారి ప్రసాదమైన లడ్డూ తయారీ కోసం సరఫరా చేసిన నెయ్యిలో పశువుల కొవ్వు, చేప నూనె వంటివి కలిపి ఉండొచ్చని గుజరాత్‌కు చెందిన ఎన్డీడీబీ రెండు నెలల క్రితం రిపోర్ట్ ఇస్తే, ఇప్పుడు దాన్ని బయటపెట్టి రాద్ధాంతం చేస్తున్నారని ఆక్షేపించారు. సమగ్ర విచారణ జరిపించి, నిజాలు నిగ్గు తేల్చాక మాట్లాడాల్సిన సీఎం స్థాయి వ్యక్తి, దురుద్దేశంతో పచ్చి అబద్ధాలు చెబుతూ, ఆరోపణలు చేస్తున్నారని ధ్వజమెత్తారు. కోట్లాది మంది భక్తుల మనోభావాలు దెబ్బ తీశారని, అందుకు చంద్రబాబు ప్రతిఫలం అనుభవించక తప్పదని హెచ్చరించారు.

దేవునితో బాబు రాజకీయం

వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి రోజా

నగరి: దేవునితోనే రాజకీయం చేసే ఘనుడు చంద్రబాబేనని వైఎస్సార్‌సీపీ రాష్ట్ర అధికార ప్రతినిధి, మాజీ మంత్రి రోజా అన్నారు. లడ్డూల వ్యవహారంపై శనివారం ఆమె మీడియాతో మాట్లాడారు. చంద్రబాబు రాజకీయ లబ్ధి కోసం ఇంతలా దిగజారిపోయి, ఎలాంటి అబద్ధాలైనా అలవోకగా చెబుతాడన్నారు. కలియుగ దైవం వేంకటేశ్వర స్వామి గురించి చెడుగా మాట్లాడితే, అది భక్తుల మనోభావాలను ఎంతలా దెబ్బ తీస్తుందనే విషయం ముఖ్యమంత్రి హోదాలో ఉన్న చంద్రబాబుకు తెలియదా? అని ప్రశ్నించారు. ప్రతిదీ రాజకీయం చేసి, డైవర్షన్ పాలిటిక్స్ చేయడంలో ఆయన దిట్ట అని అన్నారు. వంద రోజుల పాలనలో ఏ హామీ నెరవేర్చకపోవడంతో ప్రజల దృష్టి మళ్లించి, తను బయట పడడానికి తిరుమల లడ్డూలతో వివాదాలు సృష్టిస్తున్నారన్నారు. గతంలో వెయ్యి కాళ్ల మండపం విషయంలో వేంకటేశ్వర స్వామితో పెట్టుకొని బలంగా దెబ్బ తిన్నారని, అయినా ఆయన వైఖరిలో మార్పు రాలేదని చెప్పారు.

> గోధుమగింజ భూమిలో పడి చావకుండిన యెడల
> అది ఒంటిగానే యుండును ; అది చచ్చిన యెడల విస్తారముగా ఫలించును.
> – క్రైస్తవ ధర్మం

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు, భాద్రపద మాసం,
తిథి: బ.పంచమి రా.9.12 వరకు తదుపరి షష్ఠి,
నక్షత్రం: భరణి ఉ.6.31 వరకు, తదుపరి కృత్తిక తె.5.10 వరకు (తెల్లవారితే సోమవారం),
వర్జ్యం: సా.5.52 నుండి 7.20 వరకు,
దుర్ముహూర్తం: సా.4.21 నుండి 5.09 వరకు,
అమృతఘడియలు: రా.3.05 నుండి 4.36 వరకు.

సూర్యోదయం : 5.52
సూర్యాస్తమయం : 5.56
రాహుకాలం : సా.4.30 నుంచి 6.00 వరకు
యమగండం : ప.12.00 నుంచి 1.30 వరకు

నరేంద్ర మోదీ (భారత ప్రధాని)

రాయని డైరీ

మాధవ్ శింగరాజు

ట్రంప్ నన్నింత హఠాత్తుగా తన ఆత్మీయమైన బాహువుల్లో బిగించేస్తారని నేనెలా ఊహించ గలను? నాతో మాట మాత్రమైనా అనకుండానే, అమెరికాలో తను నన్ను మీట్ అవబోతున్నట్లు ప్రకటించేశారు!

ప్రకటించి ఊరుకోలేదు. 'మోదీ ఫాంటా స్టిక్' అని ప్రశంసించారు. 'ఇండియా టఫ్ బార్గెయినర్' అని విమర్శించారు! నిజానికి మోదీనే టఫ్ బార్గెయినర్ అని, ఇండియా ఫాంటాస్టిక్ అని ; మోదీ టఫ్ బార్గెయినర్‌గా ఉన్నందువల్లనే ఇండియా ఫాంటాస్టిక్ అయిం దని ట్రంప్ ఇంతవరకు అనుకోకుండా ఉండి ఉంటారా?

"ట్రంప్ మిమ్మల్ని కలవబోతున్నారా, లేక మీరే ట్రంప్‌ని కలవబోతున్నారా మిస్టర్ మోదీ?" అని విల్మింగ్టన్‌లో నిన్న శనివారం 'క్వాడ్' మీటింగ్ ముగిశాక లంచ్ చేస్తున్నప్పుడు చిన్నగా నవ్వుతూ అడిగారు బైడెన్.

నేను, బైడెన్, ఆస్ట్రేలియా, జపాన్ దేశాల ప్రధానులు నలుగురం 'క్వాడ్' సభ్యులం. ఈ ఏడాది క్వాడ్ సమ్మిట్‌ను అమెరికా హోస్ట్ చేస్తోంది కనుక నేను అమెరికా రావటమే కాని... ట్రంప్‌కి నన్ను కలుసుకోవాలని ఉందని నేను అమెరికా రావటం కాదు.

"మిస్టర్ బైడెన్, ఎవరైనా వచ్చి మనల్ని కలుసుకోవటం అన్నది ఎప్పుడూ కూడా సంతోషకరమైన సంగతే కదా!" అన్నాను.

"కానీ వారొచ్చి మిమ్మల్ని కలవబోతున్నారంటే మీకు తెలియకుండానే వచ్చి మిమ్మల్ని వారు సర్‌ప్రైజ్ చెయ్యబోతున్నా రనా!" అన్నారు బైడెన్. 'వారు' అని బైడెన్ అన్నది ట్రంప్ గురించే.

"అప్పుడప్పుడూ అలా జరుగుతుంటుంది కదా మిస్టర్ ప్రెసిడెంట్" అన్నాను, నవ్వుతూ.

"ఎలా జరుగుతుంటుంది?" అన్నారు బైడెన్, విషయాన్ని వదలకుండా. మిగతా ఇద్దరు 'క్వాడ్' మిత్రులు ఏంథోనీ అల్బనీస్, కిషిద ఫ్యూమియో వాళ్ల మాటల్లో వాళ్లున్నారు.

"ఎలా జరుగుతుందంటే మిస్టర్ ప్రెసి డెంట్, మన ప్రమేయం లేకుండా జరిగిన వాటికి కూడా మనం సమాధానం చెబితే వినాలని ప్రపంచం చాలాసార్లు ఆశగా ఎదురు చూస్తూ ఉంటుంది. ఇదెలాంటిదంటే, మాట్లాడకుండా ఉండాల్సిన చోట మాట్లాడ కుండా ఉండటం కూడా కొన్నిసార్లు తప్పవటం లాంటిది" అన్నాను నవ్వుతూ.

బైడెన్ నవ్వి, "ట్రంప్ మిమ్మల్ని ఎప్పుడు కలుస్తున్నారు?" అన్నారు మళ్లీ.

"నన్ను కలవబోతున్నానని ట్రంప్ అన్నారు కానీ, ట్రంప్ నన్ను కలవబోతున్నారని నేను అనలేదు కదా" అని నాతో చెప్పించటం డెమోక్రాట్‌లకు ఉపయోగపడుతుందని బహుశా బైడెన్ ఆశ కావచ్చు.

"మిస్టర్ బైడెన్! కమలా హ్యారిస్‌కి నా తరఫున బెస్ట్ విషెస్ చెప్పగలరా?" అన్నాను. అప్పటికి గాని ఆయన ట్రంప్‌ని, నన్ను వదిలిపెట్టలేదు.

శనివారం క్వాడ్ మీటింగ్ అవగానే విల్మిం గ్టన్ నుంచి న్యూయార్క్ వచ్చేశాను. ఇవాళ ఎన్నారైలతో మీటింగ్. రేపు ఐక్యరాజ్యసమితిలో ప్రసంగం. తర్వాత ఇండియా తిరుగు ప్రయాణం. మధ్యలో ఎక్కడా ట్రంప్‌తో మీటింగ్ లేదు.

"ట్రంప్ నుంచి సమాచారం ఏమైనా ఉందా?" అని విక్రమ్ మిస్రీని అడిగాను.

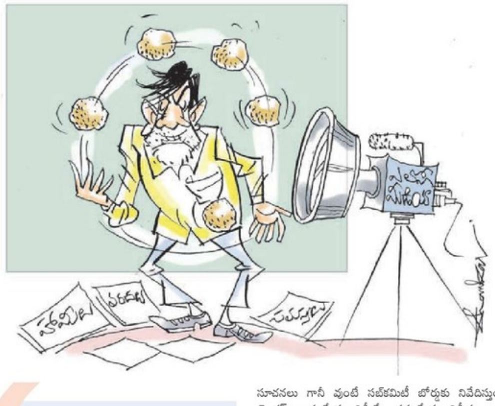
"ఏమీ తెలియడం లేదు సర్" అన్నారు మిస్రీ కూడా! మిస్రీ విదేశాంగ కార్యదర్శి.

"ఇంతకీ ట్రంప్ ఏమన్నారు విక్రమ్? నన్ను కలుస్తాననా? నేను తనను కలుస్తాననా?" అని అడిగాను.

"రెండూ అన్నారు సర్! ఒక ఎలక్షన్ ర్యాలీలో మాట్లాడుతూ, మీరు ఆయన్ని కలుస్తారని అన్నారు. ఇంకో ఎలక్షన్ ర్యాలీలో మాట్లాడుతూ, తను మిమ్మల్ని కలుస్తున్నట్లు చెప్పారు" అన్నారు మిస్రీ.

రెండు వైపుల నుంచి నన్ను గట్టిగా బంధిం చేశారు ట్రంప్. బంధ విముక్తికి కూడా ఆయనే పూనుకోవాలి... 'సారీ నేను కలవలేక పోతున్నా'ననో, 'సరే మరెప్పుడైనా కలుద్దాం' అనో!

దైవంతో జూదమా?

జనతంత్రం

వర్ధెల్లి మురళి

శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామిని కలియుగ ప్రత్యక్షదైవంగా హిందూ భక్తులు ఆరాధిస్తారు. వారి దృష్టిలో తిరుమల క్షేత్రం సాక్షాత్తూ కలియుగ వైకుంఠమే. ''భావింప సకల సంపదరూప మదివో... పావనములకెల్ల పావనమయము'' అంటూ ఆ శ్రీహరివాసాన్ని అన్నమయ్య కాలం నుంచీ భజిస్తూనే ఉన్నారు. కోరిన కోర్కెలు తీర్చే దేవదేవునిగా కోట్లాదిమంది చేత నిత్య పూజలందుకునే వేంకటనాథుని ఆలయ ప్రసాదంపై ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు చేసిన అనుచిత వ్యాఖ్యలు కలకలం సృష్టించాయి. తన పాలనా వైఫల్యాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి ఆయన ప్రతి పక్షంపై బురదజల్లే ప్రయత్నం చేశారు. ఈ క్రమంలో ఆలయ ప్రతిష్ఠను, ఔన్నత్యాన్ని ఆయన పణంగా పెట్టారు.

కేవలం ప్రభుత్వ వైఫల్యం కారణంగా విజయవాడ వరదల పాలు కావడం, 'సూపర్ సిక్స్' పేరుతో చేసిన ఎన్నికల బాసలను ఒక్కటి కూడా అమలు చేయకపోవడం, కనీసం ఎప్పుడు చేస్తారనే షెడ్యూల్‌ను కూడా విడుదల చేయలేకపోవడం వంటి కారణాలు ఈ తాజా కుట్రకు నేపథ్యం. తమ కూటమి పరిపాలనకు వంద రోజులు పూర్తయిన సంద ర్భంగా ఏర్పాటు చేసుకున్న శాసనసభా పక్షాల ఉమ్మడి సమావేశంలో ఆ కుట్రను అమలు చేయడం ప్రారంభించారు. తిరుమల లడ్డూ తయారీకి ఉపయోగించే నెయ్యి జంతువుల కొవ్వుతో తయారైందని, ఇది వైసీపీ పాలనలో జరిగిందని చంద్రబాబు ఆరోపించారు.

రాజకీయాల్లో ఇక ఇంతకంటే దిగజారుడు సాధ్యం కాదనుకున్న ప్రతిసారీ చంద్రబాబు షాక్ ఇస్తూనే ఉంటారు. ఏడుకొండలవాడి పవిత్ర ప్రసాదంపై అనుమాన పంకిలం చల్లడానికి ఆయన ఏడు పాతాళ లోకాలను దాటి కిందకు దిగజారారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న వంద కోట్ల పైచిలుకు హిందువుల మనోభావాలను తీవ్రంగా గాయపరిచారు.

లడ్డూ ప్రసాదం తయారీకి, అందులో వినియోగించే సరుకుల కొనుగోలుకు ఒక పటిష్ఠమైన వ్యవస్థ తిరుమలలో గత కొన్ని దశాబ్దాలుగా అమలవుతున్నది. ప్రభుత్వంలో ఎవరు ఉన్నా ఈ వ్యవస్థలో మార్పు ఉండదు. తిరుమలలో గత వంద సంవత్సరాలుగా లడ్డూ ప్రసాదం అమల్లో ఉంది. మహంతుల అజమాయిషీలో నడిచే తిరుమల పాలనా వ్యవహారాలను తొంభయ్యేళ్ల కింద బ్రిటిష్ వాళ్లు స్వాధీనం చేసుకొని టీటీడీని ఏర్పాటు చేశారు. ఆ తర్వాత క్రమంగా తిరుమలకు భక్తుల రద్దీ పెరుగుతూ వస్తున్నది. అందుకు అనుగుణంగానే లడ్డూ ప్రసాదానికీ డిమాండ్ పెరుగుతూ వచ్చింది. ఈ డిమాండ్‌ను అందుకోవడానికి లడ్డూల తయారీ సామర్థ్యాన్ని కూడా పెంచుతూ వస్తున్నారు.

రాజశేఖరరెడ్డి ముఖ్యమంత్రి అయ్యే నాటికి లడ్డూలు తయారుచేసే పోటు సామర్థ్యం రోజుకు 45 వేలు మాత్రమే. పోటు సామర్థ్యాన్ని రెండు మూడు రెట్లు పెంచుతూ ఆయన హయాంలో ఆధునిక వసతులను సమకూర్చారు. జగన్‌మోహన్ రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా పోటును అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో ఆగమ సలహా మండలి సంప్రదింపులతో విస్తరిం చారు. మూడున్నర లక్షల లడ్డూల తయారీ సామర్థ్యం ఇప్పు డున్నది. అవసరమైతే ఆరు లక్షల వరకు తయారు చేసుకోవ డానికి అవసరమైన సాంకేతిక ఏర్పాట్లు కూడా చేశారు.

తయారీ సామర్థ్యాన్ని పెంచడమే కాకుండా తిరుమల పవిత్రతను కాపాడటానికి లడ్డూ, అన్నప్రసాదాల నాణ్యతను పెంచడం కోసం ల్యాబ్ వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయడం కూడా వైఎస్ జగన్ హయాంలోనే జరిగింది. నవనీత సేవకోసం అవసరమైన స్వచ్ఛమైన వెన్నను తయారు చేయడానికి తిరుమలలోనే ఒక ప్రత్యేక గోశాల కూడా ఆయన హయాంలోనే ఏర్పాటయింది. ఏడుకొండలపై ఆధ్యాత్మిక శోభ వెల్లి విరియాలన్న సంకల్పంతో మఠాధిపతులతో కూడిన విద్వత్ సభ కూడా అప్పట్లో జరిగింది. చంద్రబాబు నాలుగుసార్లు ముఖ్యమంత్రయినప్పటికీ ఈ తరహా కార్యక్రమాలను అమలు చేసిన దాఖలాలు లేవు.

ఇక చంద్రబాబు ఆరోపణలకు సంబంధించిన నెయ్యి కొనుగోలు వ్యవహారాన్ని ఒకసారి పరిశీలిద్దాం. ఈ వ్యవహారం కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఒకే పద్ధతిలో జరుగుతున్నది. టీటీడీ బోర్డులో సభ్యులుగా ఉండేవారిలో కొందరితో కలిసి కొనుగోలుకు సంబంధించిన సబ్-కమిటీ ఉంటుంది. ఆరు నెలలకోసారి ఆన్‌లైన్‌లో టెండర్లు పిలిచి ఎల్-వన్‌గా నిలిచిన వారిని ఎంపిక చేస్తారు. టెండర్ దక్కించుకున్న కాంట్రాక్టర్‌కు ఉన్న ప్లాంట్‌ను పరిశీలించి, అందులో పాటిస్తున్న నాణ్యతా ప్రమాణాలను ఈ సబ్‌కమిటీ బేరీజు వేసుకుంటుంది. అనం తరం కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన అభ్యంతరాలు గానీ, సూచనలు గానీ వుంటే సబ్‌కమిటీ బోర్డుకు నివేదిస్తుంది. టెండర్ ఖరారు చేయడానికీ లేదా రద్దు చేయడానికీ కూడా సబ్ కమిటీకి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం కేబినేట్‌లో ఉన్న కొలుసు పార్థసారథి, టీడీపీ శాసన సభ్యురాలు వేమిరెడ్డి ప్రశాంతి, కేంద ప్రభుత్వానికి సన్నిహితుడైన వైద్యనాథన్ కృష్ణమూర్తి కూడా ఈ సబ్ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్నారు.

నెయ్యి సరఫరా దక్కించుకున్న కాంట్రాక్టర్ ప్రతి ట్యాంక ర్‌తో పాటు నాణ్యత ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని కూడా వెంట తెచ్చు కోవాలి. ఎన్ఏబీఎల్ గుర్తించిన ల్యాబుల్లో ఈ ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని తెచ్చుకోవచ్చు. ట్యాంకర్ తిరుపతికి చేరుకున్న అనం తరం అక్కడ వున్న మార్కెటింగ్ కార్యాలయంలో మూడు శాంపిళ్లను తీసి వేరువేరుగా పరిశీలిస్తారు. ఈ మూడు శాంపిళ్ల పరీక్షలోనూ నాణ్యత నిర్ధారణ అయితేనే ట్యాంకర్ తిరుమలకు చేరుకుంటుంది. లేకుంటే వచ్చిన దారిన వెనక్కు వెళ్తుంది. పరీక్షలో విఫలమై ట్యాంకర్లు వెనక్కు వెళ్లడం ఈ ఇరవై ఏళ్లలో వందలసార్లు జరిగినట్టు సమాచారం. అదేవిధంగా చంద్రబాబు ఆరోపించిన ఏఆర్ డెయిరీ వారి కంటెయినర్ కూడా వెనక్కు వెళ్లింది. అది కొండెక్కిందీ లేదు. ఆ నెయ్యిని లడ్డూ తయారీలో వాడిందీ లేదు. ఆ కల్తీ ప్రసాదాన్ని భక్తులు ఆరగించిందీ లేదు. తిరుమలలో ఉన్న పటిష్ఠమైన వ్యవస్థ కల్తీ సరుకులను ప్రసా దాల్లోకి అనుమతించదు.

తిరస్కరించిన ఈ ట్యాంకర్‌లోని శాంపిల్‌ను తీసుకున్నది జూలై 12వ తేదీన! అప్పటికి రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రిగా చం ద్రబాబు ఉన్నారు. ఆ శాంపిల్‌ను జూలై 17న గుజరాత్‌లోని నేషనల్ డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డు ల్యాబ్‌కు పంపించారు. 23న ఆ ల్యాబ్ రిపోర్టు పంపించింది. టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు మీడియాతో మాట్లాడుతూ నాలుగు ట్యాంకర్ల నెయ్యిలో వెజిట బుల్ ఫ్యాట్స్ కలిశాయని నివేదిక ఆధారంగా చెప్పారు. విశ్వస నీయ సమాచారం మేరకు ఎన్‌డీడీబీతో పాటే మైసూర్‌లోని మరో కేంద్ర ప్రభుత్వ ల్యాబ్‌కు కూడా ఈ శాంపిల్స్ పంపిం చారట. వారి రిపోర్టు గురించి మాత్రం ఎటువంటి సమాచా రాన్ని టీటీడీ ఇవ్వడం లేదు.

ఈ వ్యవహారం పూర్తయి రెండు నెలలు గడిచాయి. కూటమి సర్కార్‌కు వందరోజులు నిండిన నేపథ్యంలో జరిగిన రాజకీయ సమావేశంలో చంద్రబాబు ఎన్‌డీడీబీ నివేదికను విడుదల చేశారు. జంతువుల ఫ్యాట్ కలిసిందనే ఆరోపణ అక్కడే చేశారు. టీటీడీ విడుదల చేయవలసిన నివేదికను పొలిటికల్ మీటింగ్‌లో విడుదల చేయడంపై పలు సందేహాలు ఏర్పడుతున్నాయి. అంతకుముందు వెజిటబుల్ ఫ్యాట్స్ కల్తీ జరిగిందని చెప్పిన ఈఓ ఈ సమావేశం తర్వాత స్క్రిప్టు మార్చి చంద్రబాబు ప్రసం గాన్ని అనుసరించారు.

స్వయంగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రే తిరుమల ప్రసాదానికి అపవిత్రతను ఆపాదిస్తూ మాట్లాడడంతో ఇది జాతీయ స్థాయిలో పెద్ద సమస్యగా మారిపోయింది. తిరుమలకు ఉన్న విశిష్టత అటువంటిది. తిరుమల ప్రతిష్ఠను దెబ్బతీసి, తద్వారా రాష్ట్ర ఇమేజ్‌కు మసిపూసి చంద్రబాబు ఏం సాధించదలుచుకున్నారు? కల్తీ సరుకును కనిపెట్టి వెనక్కు తిప్పి పంపే వ్యవస్థాగత బలం టీటీడీకి ఉన్నది. పలు సంద ర్భాల్లో అలా జరిగింది. మొన్నటి కల్తీ సరుకు వచ్చింది టీడీపీ సర్కార్ జమానాలోనే. దాన్ని గుర్తించిన టీటీడీ వ్యవస్థ వెనక్కు పంపింది కూడా! మరి ఏ విధంగా ఈ వ్యవహారాన్ని జగన్ సర్కార్ మెడకు చుట్టాలని చంద్రబాబు భావించారు? తనకు అనుకూలంగా అరవై నాలుగు నోళ్లు లేస్తాయన్న ధీమాతోనే కదా అభాండాలు వేయడం!

తమ జీవితాలను వరదల్లో ముంచేసినందుకు మూడు లక్షల కుటుంబాలు విజయవాడలో బాబు సర్కారు మీద భగ్గుమంటున్నాయి. సర్కార్ బడుల్లో వసతులపై కోత పెట్టడం, సీబీఎస్ఈ సిలబస్ రద్దు చేయడం, ఇంగ్లీష్ మీడి యాన్ని నిరుత్సాహపరచడంతో రెండున్నర లక్షల మంది విద్యార్థులు మళ్లీ ప్రైవేట్ బాట పట్టారు. కేంద్ర సర్కార్‌లో టీడీపీ భాగస్వామిగా ఉండి కూడా విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీ కరణ యత్నాలను అడ్డుకోవడం లేదని కార్మికులు మండి పడుతున్నారు. ఉద్యోగాల కల్పన ఊసేలేదు, నిరుద్యోగ భృతి ప్రస్తావన లేదు. వంచనకు గురయ్యామని మహిళలు మథనపడుతున్నారు. సర్కార్ మేనిఫెస్టోలపై సోషల్ మీడి యాలో మీమ్స్ వెల్లువెత్తుతున్నాయి. వీడియోల నిండా వెట కారం ప్రవహిస్తున్నది.

వంద రోజుల్లోనే విశ్వరూపం దాల్చిన వ్యతిరేకతను దారి మళ్లించాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుండవచ్చు. కానీ ఆ దారి మళ్లింపు ఇలా ఉండకూడదు. నిస్సందేహంగా బాబు చేసింది మహాపచారం. ఆయన చేసిన పనివల్ల తిరుమల ప్రతిష్ఠకు జాతీయ స్థాయిలో భంగం వాటిల్లింది. కూటమి సర్కార్ అందజేసిన సమాచారాన్నే కళ్లకద్దుకొని జాతీయ మీడియా గుడ్డిగా వ్యవహరిస్తున్నది. ఈ మీడియా ప్రచారం వల్ల జగన్ మోహన్‌రెడ్డి ప్రతిష్ఠే దెబ్బతింటుందని చంద్రబాబు భావిస్తుం డవచ్చు. కానీ చంద్రబాబు జమానాలోనే కల్తీ సరుకు వచ్చిన విషయం నేడు కాకపోతే రేపైనా జాతీయ మీడియాకు తెలు స్తుంది. అక్కడ అమలవుతున్న కట్టుదిట్టమైన వ్యవస్థపై అవగాహన కలుగుతుంది. కానీ, తిరుమల పవిత్రతకు చంద్ర బాబు వల్ల తగిలిన గాయం ఎప్పుడు మానాలి? రాజకీయ జూదం కోసం పుణ్యక్షేత్రాలను పణంగా పెట్టేవారికి ఆ ఏడు కొండలవాడే బుద్ధి చెప్పాలి.

vardhelli1959@gmail.com

ఇక చంద్రబాబు ఆరోపణలకు సంబంధించిన నెయ్యి కొనుగోలు వ్యవహారాన్ని ఒకసారి పరిశీలిద్దాం. ఈ వ్యవహారం కొన్ని దశాబ్దాలుగా ఒకే పద్ధతిలో జరుగుతున్నది. టీటీడీ బోర్డులో సభ్యులుగా ఉండేవారిలో కొందరితో కలిసి కొనుగోలుకు సంబంధించిన సబ్-కమిటీ ఉంటుంది. ఆరు నెలలకోసారి ఆన్‌లైన్‌లో టెండర్లు పిలిచి ఎల్-వన్‌గా నిలిచిన వారిని ఎంపిక చేస్తారు. టెండర్ దక్కించుకున్న కాంట్రాక్టర్‌కు ఉన్న ప్లాంట్‌ను పరిశీలించి, అందులో పాటిస్తున్న నాణ్యతా ప్రమాణా లను ఈ సబ్‌కమిటీ బేరీజు వేసుకుంటుంది. అనంతరం కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన అభ్యంతరాలు గానీ, సూచనలు గానీ వుంటే సబ్‌కమిటీ బోర్డుకు నివేదిస్తుంది. టెండర్ ఖరారు చేయడానికీ లేదా రద్దు చేయడానికీ కూడా సబ్ కమిటీకి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రస్తుతం కేబినేట్‌లో ఉన్న కొలుసు పార్థసారథి, టీడీపీ శాసన సభ్యురాలు వేమిరెడ్డి ప్రశాంతి, కేంద ప్రభుత్వా నికి సన్నిహితుడైన వైద్యనాథన్ కృష్ణమూర్తి కూడా ఈ సబ్ కమిటీలో సభ్యులుగా ఉన్నారు.
నెయ్యి సరఫరా దక్కించుకున్న కాంట్రాక్టర్ ప్రతి ట్యాంకర్‌తో పాటు నాణ్యత ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని కూడా వెంట తెచ్చు కోవాలి. ఎన్ఏబీఎల్ గుర్తించిన ల్యాబుల్లో ఈ ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని తెచ్చుకోవచ్చు. ట్యాంకర్ తిరుపతికి చేరుకున్న అనంతరం అక్కడ వున్న మార్కెటింగ్ కార్యాలయంలో మూడు శాంపిళ్లను తీసి వేరువేరుగా పరిశీలిస్తారు. ఈ మూడు శాంపిళ్ల పరీక్ష లోనూ నాణ్యత నిర్ధారణ అయితేనే ట్యాంకర్ తిరుమలకు చేరుకుంటుంది. లేకుంటే వచ్చిన దారిన వెనక్కు వెళ్తుంది.

స్వయంగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రే తిరుమల ప్రసాదానికి అపవిత్రతను ఆపాదిస్తూ మాట్లాడడంతో ఇది జాతీయ స్థాయిలో పెద్ద సమస్యగా మారిపోయింది. తిరుమలకు ఉన్న విశిష్టత అటువంటిది. తిరుమల ప్రతిష్ఠను దెబ్బతీసి, తద్వారా రాష్ట్ర ఇమేజ్‌కు మసిపూసి చంద్రబాబు ఏం సాధించదలుచుకున్నారు? కల్తీ సరుకును కనిపెట్టి వెనక్కుతిప్పి పంపే వ్యవస్థాగత బలం టీటీడీకి ఉన్నది. పలు సందర్భాల్లో అలా జరిగింది. మొన్నటి కల్తీ సరుకు వచ్చింది టీడీపీ సర్కార్ జమానాలోనే. దాన్ని గుర్తించిన టీటీడీ వ్యవస్థ వెనక్కు పంపింది కూడా! మరి ఏ విధంగా ఈ వ్యవహారాన్ని జగన్ సర్కార్ మెడకు చుట్టాలని చంద్రబాబు భావించారు?
తమ జీవితాలను వరదల్లో ముంచేసినందుకు మూడు లక్షల కుటుంబాలు విజయవాడలో బాబు సర్కారు మీద భగ్గుమంటున్నాయి. సర్కార్ బడుల్లో వసతులపై కోత పెట్టడం, సీబీఎస్ఈ సిలబస్ రద్దు చేయడం, ఇంగ్లిష్ మీడియాన్ని నిరుత్సాహపరచడంతో రెండున్నర లక్షల మంది విద్యార్థులు మళ్లీ ప్రైవేట్ బాట పట్టారు. కేంద్ర సర్కార్‌లో టీడీపీ భాగస్వామిగా ఉండి కూడా విశాఖ ఉక్కు ప్రైవేటీకరణ యత్నాలను అడ్డుకోవడం లేదని కార్మికులు మండి పడుతున్నారు. వంద రోజుల్లోనే విశ్వరూపం దాల్చిన వ్యతిరేకతను దారి మళ్లించాలని ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుండవచ్చు, కానీ ఆ దారి మళ్లింపు ఇలా ఉండకూడదు. నిస్సందేహంగా బాబు చేసింది మహాపచారం.

గల్ఫ్ దేశాల్లో ఎందుకు మలయాళీలు ఎక్కువ?

విశ్లేషణ

మూర్తి కెవివిఎస్

కేరళ ప్రజలు అత్యధికంగా గల్ఫ్ దేశాల్లో ప్రవాసం ఉండే విషయం తెలిసిందే. కువైట్‌లో ఉండే విదేశీయుల్లో 80 శాతం దాకా మన దేశంలోని కేరళ నుంచి వెళ్ళినవారే. గల్ఫ్ దేశాల్లోని అవకాశాల్ని మొట్టమొదటగా గుర్తించి వాటిని అంది పుచ్చుకోవడం వల్ల వారి ఆధిపత్యం అక్కడ అనేక రంగాల్లో కొనసాగుతోంది. 1972 నుంచి 1983 మధ్య కాలంలో వచ్చిన గల్ఫ్ బూమ్‌ను మలయాళీలు బాగా వినియోగించు కున్నారు. అక్షరాస్యత ఎక్కువగా ఉండటం, సాంకేతిక నైపుణ్యం గల కోర్సులు చేయడం వల్ల చాలామంది క్లర్కులుగా, ఆర్కిటె క్టులుగా, నిర్మాణ రంగంలో సూపర్‌వైజర్లుగా, ఇంజినీర్లుగా మంచి అవకాశాల్ని పొందగలిగారు. మొదటితరం వారు ఆ తర్వాత తమ బంధువుల్ని, స్నేహితుల్ని తీసుకువెళ్లారు.

యూఏఈలో 7,73,624 మంది, కువైట్‌లో 6,34,728 మంది, సాదీ అరేబియాలో 4,47,440 మంది, ఖతర్‌లో 4,45,000 మంది, ఒమన్‌లో 1,34,019 మంది, బహ్రెయిన్‌లో 1,01,556 మంది మలయాళీలు ఉన్నారు. అక్కడి నుంచి వాళ్ళు పంపించే విదేశీ మారకద్రవ్యం వల్ల కేరళ రాష్ట్రపు ఆర్థిక చిత్రపటం మారిపోయిందని చెప్పాలి. ప్రతి ఏటా రమారమి 60,000 కోట్ల రూపాయలు కేరళకు వస్తుంటాయి. తాము ఆ దేశాల్లో పనిచేసి సంపాదించిన ధనంలో ప్రతి ఒక్కరు కొంత వెనక్కి తమ కుటుంబాలకు పంపిస్తుంటారు.

మిగతా దేశాలతో పోలిస్తే మలయాళీ ప్రజలు గల్ఫ్‌లో ఎక్కువగా ఉండటానికి అనేక కారణాలు ఉన్నాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుంచి అరబ్బు దేశాలతో కేరళకు సముద్ర మార్గాల ద్వారా వ్యాపారం జరగడం ప్రధాన కారణం. కేరళలో పెద్ద పరిశ్రమలు తక్కువ. పర్యావరణంపై ప్రజల చైతన్యం ఎక్కువ. ట్రేడ్ యూనియన్ల ప్రభావం వల్ల పెద్ద పెట్టుబడిదారులు రావడానికి వెనకడుగు వేస్తుంటారు. కాబట్టి మంచి సంపాదన ఎక్కడ ఉన్నా సగటు మలయాళీ ప్రవాసిగా వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా ఉంటాడు. యువతులు కూడా దూర ప్రదేశాలు వెళుతుంటారు. కోల్‌కతా, ముంబై, ఢిల్లీ, ఇంకా దేశంలో ఎక్కడ అవకాశాలు ఉన్నా వెళుతుంటారు. ముఖ్యంగా నర్సింగ్ వృత్తి పరంగా చూస్తే దేశ విదేశాల్లో కేరళ నర్సులకు మంచి డిమాండ్ ఉంది. దేశంలో ఏ కార్పొరేట్ ఆసుపత్రిని చూసినా అత్యంత ఎక్కువ సంఖ్యలో కేరళ నర్సులే ఉంటారు.

యూఏఈలో ఓనం పండుగ జరుపుకొంటున్న మలయాళీలు

గల్ఫ్ సంపద కేరళలో ఎంత ప్రధాన పాత్ర కలిగి ఉందంటే చాలామంది మలయాళీ కోటీశ్వరులు ఆ దేశాల్లోనే వ్యాపారం చేసి, తర్వాత మిగతా దేశాలకు తమ వ్యాపారాలను విస్తరిం చారు. ముథూట్ గోల్డ్ ఫైనాన్స్ గానీ, జాయ్ అలుక్కాస్ గోల్డ్ కంపెనీ గానీ గల్ఫ్ దేశాల సంపదతో విస్తరించినవే. యూసుఫ్ ఆలీ (లూలూ గ్రూప్), షంషేర్ వయలిల్ (వీపీఎస్ హెల్త్ కేర్), సన్నీ వర్కీ (జెమ్స్ ఎడ్యుకేషన్), పి.ఎన్.సి. మీనన్ (శోభ గ్రూప్) లాంటి మలయాళీ కుబేరులంతా వ్యాపారం గల్ఫ్ దేశాల్లో చేసి ఆ తర్వాత మన దేశంలో విస్తరించినవారే. ఇప్పటికీ వారి ప్రధాన కేంద్రాలు అక్కడే ఉన్నాయని చెప్పాలి.

కేరళ ప్రభుత్వానికి రెవెన్యూ ద్వారా ఒక ఏడాదికి ఎంత ధనం వస్తుందో దానికి రమారమి రెండింతలు గల్ఫ్ నుంచి వస్తుంది. గల్ఫ్ నుంచి వచ్చీ పోయే ప్రయాణీకుల కోసం కేరళలో నాలుగు అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయాలు ఉన్నాయి. వారి బాగోగులు చూడటానికి ప్రత్యేకంగా ఒక మంత్రిత్వ శాఖ ఉంది. కొచ్చి, కోజీకోడ్, మలప్పురం, కన్ననూర్ వంటి ప్రాంతాల్లో గల్ఫ్ నుంచి వచ్చే అనేక వస్తువుల్ని ధారాళంగా అమ్ముతుంటారు.

గల్ఫ్ నుంచి వచ్చే ధనం వల్ల వినిమ యతత్వం బాగా పెరిగిందనే ఒక ఆరోపణ ఉన్నది. గల్ఫ్ నుంచి వచ్చిన లేదా అక్కడ పనిచేసే యువకులకు పెళ్ళి విషయంలో మంచి డిమాండ్ ఉన్నది. మరి అక్కడ విషాధ గాథలు లేవా అంటే ఉన్నాయి. స్థానికంగా ఉన్న ఆస్తి తాకట్టు పెట్టి గల్ఫ్ వెళ్ళి అనుకున్న పని దొరక్క పడరాని పాట్లు పడేవారూ ఉన్నారు. అక్కడి పత్రికల్లోనూ, టీవీ చానెళ్ళలోనూ అలాంటివారి కోసం ప్రత్యేకంగా కొంత స్పేస్ కేటాయిస్తారు. ఇటీవల వచ్చిన 'ఆడు జీవితం' (గోట్ లైఫ్) సినిమా అలాంటి వారి బాధల్ని చిత్రించిందన్న సంగతి తెలి సిందే. ఏది ఏమైనా కేరళ రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థకు దన్నుగా నిలిచి, లక్షలాది మధ్య తరగతి ప్రజలకు ఉపాధి చూపిన గల్ఫ్ దేశాల చమురు నిల్వలు ఇంకా చాలా కాలం ఉండాలని ఆశిద్దాం.

వ్యాసకర్త రచయిత, అనువాదకుడు
మొబైల్: 78935 41003

భయ స్వరూపం

మనుషులను ఎప్పుడూ ఏదో ఒక భయం నీడలా వెంటాడుతూ ఉంటుంది. పైకి ఇతరులతో తమకెటువంటి భయమూ లేదని గొప్పగా చెప్పుకున్నా అంతర్లీనంగా భయం గుప్పిట్లో చిక్కుకోని వారుండరు. భర్తృహరి తన వైరాగ్య శతకంలో భయం ఎన్ని విధాలుగా ఉంటుందో, ఎవరెవరిని ఏ ఏ రూపాలలో వెంటాడు తుందో, దాని నుంచి ఎలా బైట పడాలో 'భోగే రోగ భయం, కులే చ్యుతి భయం' అనే శ్లోకంలో చక్కగా చెప్పాడు.

మనిషి భోగాలు అనుభవిస్తున్నప్పుడు తనకు వ్యాధులు వస్తాయేమో అనే భయం ఉంటుంది. కీర్తి, ప్రతిష్ఠలతో వెలుగు తున్నప్పుడు అవమానాలు ఏమైనా పొంచి ఉన్నాయేమోననే భయం ఉంటుంది. అధికారంలో శత్రువుల భయం ఉంటుంది. యవ్వనంలో అందంగా వున్నపుడు వృద్ధాప్యంలో ఈ అందం ఉండదు కదా అని భయం. పాండిత్యం ఉన్నవారికి ఇతరుల చేతిలో పరాజయం పొందుతామేమో అని భయం. శరీరానికి మృత్యు భయం ఎప్పుడూ వెంటే ఉంటుంది. చిన్న చిన్న విషయాలకు కూడా మనసు ప్రతిక్షణం భయపడుతూనే ఉంటుంది. ఆ క్షణంలో ఉన్న ఆనందాన్ని అనుభూతి చెందలేని స్థితి ఏర్పడుతుంది. భయం ఉంటే శాంతి ఉండదు. సుఖ దుఃఖాలలో భావోద్వేగాలకు లోను కాకుండా వైరాగ్యాన్ని ఆశ్రయిస్తే నిర్భయత్వం అలవడుతుందని భర్తృహరి చెప్పాడు. వైరాగ్యం అంటే కోరికల పట్ల ఉదాసీనత. కష్ట సుఖాల పట్ల సమభావన కలిగి ఉండటం. ఈ భౌతిక విషయాలు శాశ్వతం కాదనే తెలివి కలిగి ఉండటం అని సామాన్యార్థం.

కురుక్షేత్ర యుద్ధం ముగిసి, రాజ్య పాలన చేపట్టే సమయంలో ధర్మరాజు తనకు రాజ్యసుఖాలు అనుభవించాలని లేదనీ, ధర్మ రక్షణ చేయటమనే భారం, ధర్మ రక్షణ చేయలేనేమోననే భయం తన మనసుని వేధిస్తున్నాయంటాడు. అప్పుడు భీష్ముడు పలు కథల రూపంలో ధర్మ గీతను ప్రబోధించి ధర్మ రక్షణ పట్ల, పాలన పట్ల సుముఖుణ్ణి చేస్తాడు. మనిషి జీవితంలో భయం ఒక భాగమైపోయింది. భయ విముక్తికి వైరాగ్యమే అసలైన ఔషధం.

– డాక్టర్ చెంగల్వ రామలక్ష్మి

జ్యోతిర్మయం

క్లుప్తంగా...

స్వర్ణం సాధించిన బాక్సర్ మౌనిక

నర్సీపట్నం: గౌహతిలో జరిగిన యూత్ సీనియర్ నేషనల్ బాక్సింగ్ చాంపియన్‌షిప్‌లో అనకాపల్లి జిల్లా, నర్సీపట్నానికి చెందిన బాక్సర్ బొంతు మౌనిక స్వర్ణ పతకం సాధించింది. ఈనెల 14 నుంచి జరిగిన పోటీల్లో పాల్గొన్న మౌనిక శనివారం జరిగిన ఫైనల్స్‌లో 80 కేజీల విభాగంలో పంజాబ్ మహిళా బాక్సర్‌తో తలపడి ఆమెను ఓడించింది. తొలి రౌండ్‌లోనే 2 సార్లు కౌంట్ ఇచ్చి అత్యధిక స్కోర్‌తో గెలిచింది.

'దేవర' సినిమా టికెట్ రేట్ల పెంపునకు అనుమతి

సాక్షి, అమరావతి: జూనియర్ ఎన్టీఆర్ నటించిన 'దేవర' సినిమా టికెట్ ధరలు పెంచుకునేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతిచ్చింది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర హోంశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి కుమార్ విశ్వజిత్ శనివారం ఉత్తర్వులు జారీచేశారు. ఈ నెల 27న విడుదల కానున్న దేవర సినిమా టికెట్లు జీఎస్టీతో కలిపి అప్పర్ క్లాస్ రూ.110, లోయర్ క్లాస్ రూ.60, మల్టీప్లెక్స్‌లో రూ.135 చొప్పున 14 రోజుల పాటు పెంచుకునేందుకు ప్రభుత్వం అనుమతిచ్చింది. 9 రోజులు అదనపు షోలకు కూడా అవకాశం కల్పించింది.

శనీశ్వరస్వామి మండపానికి బంగారు తొడుగులు

శనీశ్వరస్వామికి బంగారు తాపడం అలంకరణలు

శ్రీకాళహస్తి: శ్రీకాళహస్తీశ్వరాలయంలోని శనీశ్వర స్వామి మండపానికి హైదరాబాద్‌కు చెందిన మనోజ్, మహేశ్ అనే భక్తులు బంగారు తాపడంతో చేసిన తొడుగులను సమర్పించారు. వాటిని ఎమ్మెల్యే బొజ్జల సుధీర్‌రెడ్డి, ఈవో ఎస్‌వీఎస్ఎన్ మూర్తి స్వీకరించి దాతలకు కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. ఆ బంగారు తాపడం తొడుగులను మండపానికి అలంకరించారు. అనంతరం శనీశ్వరస్వామికి ప్రత్యేక పూజలు, తైలాభిషేకం, అభిషేకాలు నిర్వహించారు. ఈ తొడుగుల తయారీకి దాదాపు రూ.కోటి ఖర్చయినట్టు దాతలు తెలిపారు.

విదేశీయులను రక్షించిన లైఫ్‌గార్డ్స్

యారాడ సముద్ర తీరంలో ఘటన

ప్లాస్టిక్ ట్యూబ్ వేసి ఇటలీ వారిని రక్షించిన లైఫ్‌గార్డ్స్

పెదగంట్యాడ(విశాఖ): ఇటలీకి చెందిన కొందరు పర్యాటకులు యారాడ సముద్రంలో కొట్టుకుపోతుండగా వెంటనే అప్రమత్తమైన జీవీఎంసీ లైఫ్‌గార్డ్స్ వారిని రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చారు. శనివారం మధ్యాహ్నం జరిగిన ఈ సంఘటన వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి. ఇటలీకి చెందిన పది మంది విశాఖలో పలు ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. యారాడ తీరానికి వచ్చి సముద్రంలో దిగారు. వారంతా సరదాగా గడుపుతుండగా అనూహ్యంగా వచ్చిన అలల తాకిడికి కొట్టుకుపోతూ కేకలు వేశారు. అది గమనించిన లైఫ్‌గార్డ్స్ కదిరి వెంకటేష్, కదిరి లోవరాజు, సీహెచ్ శ్రీనివాస్ ప్రాణాలకు తెగించి సముద్రంలో దూకారు. కొట్టుకుపోతున్న ఐదుగురిని ప్లాస్టిక్ ట్యూబ్ ద్వారా రక్షించి ఒడ్డుకు చేర్చి సపర్యలు చేశారు.

కాణిపాకంలో వైభవంగా పుష్పపల్లకి సేవ

కాణిపాకం: చిత్తూరు జిల్లా కాణిపాకంలోని శ్రీవరసిద్ధి వినాయకస్వామి ఆలయంలో నిర్వహిస్తున్న ప్రత్యేక బ్రహ్మోత్సవాల్లో శనివారం పుష్పపల్లకి సేవ కమనీయంగా సాగింది. ఉదయం అభిషేక పూజలు అందుకున్న సిద్ధి బుద్ధి వినాయకస్వామి.. రాత్రి పుష్పపల్లకి సేవలో ఊరేగారు. ఈ సేవను తిలకించేందుకు భక్తులు భారీగా తరలివచ్చారు. ఈ సేవను తిలకించేందుకు భక్తులు రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచే కాకుండా తమిళనాడు, కర్ణాటక తదితర రాష్ట్రాల నుంచి కూడా అశేష సంఖ్యలో తరలివచ్చారు.

లాభాల్లో ఉన్నా అమ్మేశారు..

ఫెర్రో స్క్రాప్ నిగం లిమిటెడ్ విక్రయానికి కేంద్రం ఒప్పందం

మరో రెండేళ్ల పాటు రూ.1,000 కోట్ల ఆర్డర్ ఉన్న సంస్థ విక్రయం

సంస్థ ముందు ఆందోళన చేస్తున్న ఫెర్రోస్క్రాప్ నిగం లిమిటెడ్ ఉద్యోగులు, కాంట్రాక్ట్ కార్మికులు

ఉక్కునగరం: విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం దూకుడుగా వ్యవహరిస్తోంది. కార్మిక, ఉద్యోగ సంఘాల ఆందోళనలను పట్టించుకోకుండా ఉక్కు పరిశ్రమను ప్రైవేట్‌పరం చేసే దిశగా వేగంగా అడుగులు వేస్తోంది. ప్లాంట్‌లో బ్లాస్ట్ ఫర్నేస్‌లు మూతబడినా, ఆస్తులను వేలం ద్వారా విక్రయించే ప్రక్రియ చేపట్టినా, కొత్త ఆర్డర్లు తీసుకోకుండా నియంత్రిస్తున్నా సీఎం చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కల్యాణ్ నిమ్మకు నీరెత్తినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారు. దీంతో కేంద్రం మరో కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. ఉక్కు శాఖ ఆధ్వర్యంలో లాభాల్లో ఉన్న ఫెర్రో స్క్రాప్ నిగం లిమిటెడ్ (ఎఫ్ఎస్ఎన్ఎల్) విక్రయానికి పూనుకుంది. ఈమేరకు జపాన్ సంస్థతో ఒప్పందాలు కూడా జరిగిపోయాయి.

లాభాల్లో ఉన్న సంస్థను..

నష్టాల నెపంతో స్టీల్‌ప్లాంట్ ప్రైవేటీకరణకు సిద్ధమైన కేంద్రం లాభాల్లో ఉన్న ఎఫ్ఎస్ఎన్ఎల్ సంస్థను సైతం విడిచిపెట్టడం లేదు. లాభాల్లో ఉండటమే కాకుండా రెండేళ్ల పాటు రూ.1,000 కోట్లు ఆర్డర్ ఉన్న సంస్థను ప్రైవేట్‌కు అప్పగించడం విస్మయానికి గురిచేస్తోంది. ఉక్కు శాఖ ఆధ్వర్యంలో భిలాయ్ ప్రధాన కేంద్రంగా 1979లో ఫెర్రో స్క్రాప్ నిగం లిమిటెడ్ ఏర్పాటైంది. దేశవ్యాప్తంగా 10 యూనిట్లు కలిగిన ఈ సంస్థలో 445 మంది శాశ్వత ఉద్యోగులు, 2,500 మంది కాంట్రాక్ట్ కార్మికులున్నారు. విశాఖ స్టీల్‌ప్లాంట్, ఇస్కో బర్న్‌పూర్, దుర్గాపూర్, రూర్కెలా, భిలాయ్, నగర్‌నార్, సేలం, బొకారో స్టీల్‌ప్లాంట్లతో పాటు హైదరాబాద్‌లోని మిధాని, హరిద్వార్‌లోని బీహెచ్ఈఎల్‌లో ఈ యూనిట్లు ఉన్నాయి. ఎఫ్ఎస్ఎన్ఎల్ ఆ సంస్థలలోని స్క్రాప్‌ను సేకరించి వాటి అవసరాలకు అనుగుణంగా సిద్ధం చేసి అందిస్తుంది.

రూ.320 కోట్లకు జపాన్ కంపెనీకి విక్రయం

ఏడాదికి రూ.వంద కోట్ల లాభంతో పాటు డిపాజిట్లు, నిల్వలు భారీగా ఉన్న ఎఫ్ఎస్ఎన్ఎల్‌ను కేంద్రం కారుచౌకగా జపాన్‌కు చెందిన మెసర్స్ కొనోయ్‌కి ట్రాన్స్‌పోర్ట్ లిమిటెడ్ సంస్థకు రూ.320 కోట్లకు విక్రయించడానికి ఒప్పందం చేసుకుంది. లాభాలను ఆర్జిస్తున్న సంస్థను విక్రయించడమే కాకుండా కారుచౌకగా ప్రైవేట్‌కు అప్పగించడం పట్ల విస్మయం వ్యక్తమవుతోంది. స్టీల్‌ప్లాంట్‌ను కూడా కారుచౌకగా ప్రైవేటుకు కట్టబెట్టే కుట్ర జరుగుతోందన్న ఆరోపణలకు ఇది బలం చేకూరుస్తోంది.

న్యాయపోరాటానికి సిద్ధమవుతున్న ఉద్యోగులు

కేంద్ర నిర్ణయం పట్ల ఉద్యోగులు, కార్మికులు మండిపడుతున్నారు. పరిశ్రమలను అమ్ముకుంటూ పోతున్నా రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోవడం పట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఒకవైపు కార్మికులు రోడ్డెక్కి ఆందోళనలు చేస్తుంటే స్టీల్‌ప్లాంట్ నష్టాల్లో ఉందని సీఎం చంద్రబాబు వ్యాఖ్యానించడాన్ని తప్పుబడుతున్నారు. నష్టాలను అధిగమించడానికి రూ.2 వేల కోట్లు అడ్వాన్సు రూపంలో ఇవ్వాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి విన్నవించినా పట్టించుకోవడం లేదని వాపోతున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిర్ణయాలు, విధానాలకు వ్యతిరేకంగా పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమించాలని నిర్ణయించారు. కేంద్రం తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలపై న్యాయపోరాటానికి సిద్ధమవుతున్నారు.

రూ.వెయ్యి కోట్ల ఆర్డర్ ఉన్నా..

ఎఫ్ఎస్ఎన్ఎల్ ఏడాదికి రూ.100 కోట్లు లాభం ఆర్జిస్తోంది. ప్రస్తుతం ఈ సంస్థకు రూ.175 కోట్ల ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు, రూ.36 కోట్ల నగదు నిల్వలు ఉన్నాయి. రాబోయే రెండేళ్లకు రూ.1000 కోట్ల ఆర్డర్ కూడా ఉంది. ఈ సంస్థకు స్టీల్ ప్లాంట్ నుంచి రూ.80 కోట్లు, ఇతర ప్లాంట్ల నుంచి రూ.30 కోట్ల మేర బకాయిలు రావాల్సి ఉంది. ఇంత ఆర్థిక పరిపుష్టి కలిగిన సంస్థపై కేంద్రం కన్ను పడింది. 2016లో ఎఫ్ఎస్ఎన్ఎల్‌ను ప్రైవేటుపరం చేయాలని ఆలోచన చేయడంతో సంస్థ ఉద్యోగులు దేశవ్యాప్తంగా ఆందోళనలకు దిగారు.

దుర్మార్గ చర్య

మూడున్నర దశాబ్దాలుగా ప్రభుత్వ రంగంలో సేవలు అందిస్తున్న కంపెనీని ప్రైవేటుపరం చేయడం దుర్మార్గం. దేశంలో ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలను నిర్వీర్యం చేసే కుట్రలో భాగంగా ఈ సంస్థను అమ్మేస్తున్నారు. దీనివల్ల వేలాది మందికి అన్యాయం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలి.

–పి.రాములు, అధ్యక్షుడు, ఫెర్రోస్క్రాప్ ఎంప్లాయీస్ యూనియన్

లాభాల్లో ఉన్న సంస్థను ఎలా అమ్మేస్తారు

ఫెర్రోస్క్రాప్ ఏటా లాభాలు ఆర్జిస్తోంది. పలు ఆర్డర్‌లు ఉన్నాయి. నగదు నిల్వలున్నాయి. కేవలం రూ.320 కోట్లు కోసం ఇలా చేయడం వెనుక కుట్ర ఉంది. దీనిపై ఆందోళన కొనసాగిస్తాం. కేంద్ర ప్రభుత్వం తన నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించుకోవాలి.

– ఎం.అమ్మిరెడ్డి, ప్రధాన కార్యదర్శి, ఫెర్రోస్క్రాప్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్

అనంతపురం వైద్య కళాశాలలో | వేధింపుల కలకలం

- సామాజిక మాధ్యమాల్లో మెడికోల పోస్టులు
- వేధింపులు నిజమేనంటూ వైద్య విద్యార్థి ఇన్‌స్టాలో పోస్టు
- కావాలనే దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారన్న ప్రిన్సిపాల్

సాక్షి ప్రతినిధి, అనంతపురం :వైద్య విద్యార్థులను వేధించారన్న వార్తలు అనంతపురం మెడికల్ కాలేజీలో కలకలం రేపుతున్నాయి. గతంలో ఎప్పుడూ లేనివిధంగా ఈ కాలేజీలోని మూడు విభాగాల్లోని కొందరు అధ్యాపకులు మెడికోలను వేధించినట్లు సామాజిక మాధ్యమాల్లో విస్తృతంగా ప్రచారం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా.. గైనకాలజీ, ఆర్థోపెడిక్స్, జనరల్ సర్జరీ విభాగాలకు సంబంధించిన అధ్యాపకులు ఈ వేధింపులకు గురిచేసినట్లు వాట్సాప్ గ్రూపుల్లో పోస్టులు హల్‌చల్ చేస్తున్నాయి. వాస్తవానికి ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలల్లో చదివే విద్యార్థులు రాష్ట్రంలోని ఇతర కాలేజీలు, ఇతర రాష్ట్రాల్లోని కాలేజీల విద్యార్థులతో వాట్సాప్ గ్రూపులు ఏర్పాటుచేసుకుంటారు. ఇప్పుడు ఈ గ్రూపుల్లో అనంతపురం ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాలలో వేధింపుల వ్యవహారం చర్చనీయాంశంగా మారింది. ఇటీవలే వైద్యవిద్య పూర్తి చేసుకున్న ఓ విద్యార్థిని ఏకంగా జనరల్ సర్జరీ విభాగంలో లైంగిక వేధింపులు జరిగాయంటూ తన ఇన్‌స్టాగాంలో వెల్లడించినట్లు మెడికోలు చెబుతున్నారు. ఈ అమ్మాయి చేసిన పోస్టే ఇప్పుడు కలకలం రేపుతోంది.

పలు అనుమానాలకు తావిస్తున్న వైనం..

ప్రస్తుతం అనంతపురం మెడికల్ కాలేజీలో ఎంబీబీఎస్ విద్యార్థులు (నాలుగేళ్లకు కలిపి) 600 మంది, పీజీ వైద్య విద్యార్థులు 200 మంది ఉన్నారు. కాలేజీలో జరిగే వ్యవహారాలు బయటకు చెబితే ప్రాక్టికల్స్‌లో ఫెయిల్ చేస్తారన్న భయంతో విద్యార్థినులు మౌనం వహించినట్లు తెలుస్తోంది. ఎంబీబీఎస్ అడ్మిషన్లు జరుగుతున్న వేళ వేధింపుల కలకలం తీవ్ర చర్చనీయాంశంగా మారింది.

సైబర్ క్రైంకు ఫిర్యాదు చేస్తాం..

మాకు కూడా ఈ విషయాలు వారం రోజుల కిందటే తెలిశాయి. కొంతమంది కావాలనే దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారు. వాట్సాప్ గ్రూపుల్లో ప్రచారం చేస్తున్న వారిపై సైబర్ క్రైంకు ఫిర్యాదు చేస్తున్నాం.

– డాక్టర్ మాణిక్యాలరావు, ప్రిన్సిపాల్, అనంతపురం ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల

వాళ్లనే అడగండి చెబుతారు..

లైంగిక వేధింపుల విషయం నా దృష్టికి రాలేదు. కొంతమంది పాస్‌ఔట్ విద్యార్థులు పోస్ట్ చేశారని మీరే అంటున్నారు. వాళ్లనే అడగండి.. వాళ్లే మీకు ఏం జరిగిందో చెబుతారు.

– డాక్టర్ రామస్వామి నాయక్, హెచ్ఓడీ, జనరల్ సర్జరీ విభాగం, అనంతపురం ప్రభుత్వ వైద్య కళాశాల

రైతు దంపతుల ఆత్మహత్య

బాపట్ల జిల్లాలో విషాదం

చేబ్రోలు: ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు నష్టపోయిన రైతులను ఆదుకోవడంలో చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వ వైఫల్యానికి రైతు దంపతులు బలైపోయారు. ఇటీవలి భారీ వర్షాలకు ఐదెకరాల్లో వేసిన పంట తుడిచిపెట్టుకుపోవడం, ప్రభుత్వ సాయం అందకపోవడం, అప్పులు పెరిగిపోవడంతో పురుగుల మందు తాగి ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డారు. బాపట్ల జిల్లా వేమూరు మండలం చదలవాడకు చెందిన పోలిశెట్టి శ్రీనివాసరావు (48), పుష్పలత(44) దంపతులు అనేక సంవత్సరాలుగా వ్యవసాయం చేసకుంటున్నారు. వీరికి అర ఎకరం పొలం ఉంది. మరో ఐదు ఎకరాలు కౌలుకు తీసుకొని సాగు చేస్తున్నారు. కుమార్తె, కుమారుడు ఇతర రాష్ట్రాల్లో చదువుకుంటున్నారు. పొలం సాగు చేస్తే ఆర్థిక సమస్యలు తీరతాయని ఆ దంపతులు భావించారు. అయితే, ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాలకు పంట మొత్తం పోయింది. ప్రభుత్వ సాయం అందే అవకాశం కనిపించడం లేదు. పెట్టిన పెట్టుబడి, కౌలు కూడా దక్కే పరిస్థితి లేదు. అప్పులు తీరే మార్గం కనిపించలేదు. సుమారు రూ.20 లక్షల వరకు బాకీలు అయినట్లు మృతుల బంధువులు తెలిపారు. తీవ్ర మనోవేదనకు గురైన ఆ దంపతులు శుక్రవారం గుంటూరు జిల్లా నారాకోడూరుకు చేరుకొని అక్కడి ఓ పొలంలో పురుగు మందు తాగారు. స్థానికులు వారిని గమనించి పోలీసులు, 108కు సమాచారమిచ్చారు. పుష్పలత అక్కడికక్కడే మరణించగా, భర్త శ్రీనివాసరావు గుంటూరు జీజీహెచ్‌లో చికిత్స పొందుతూ శనివారం మృతి చెందాడు. చేబ్రోలు ఎస్ఐ డి వెంకట కృష్ణ కేసు నమోదు చేసుకొని దర్యాప్తు చేస్తున్నారు.

నాటి భరోసా నేడేది..?

వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంలో పంటలను ముందుగానే ఈ–క్రాప్‌లో నమోదు చేసేవారు. కౌలు రైతుల వివరాలూ అందులో ఉండేవి. ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు పంట నష్టపోతే నష్ట పరిహారం అదే సీజన్‌లో వచ్చేది. పంటల బీమా కూడా అందేది. రైతుల్లో భరోసా ఉండేది. చంద్రబాబు కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఇప్పటివరకు ఈ–పంట నమోదు పూర్తి కాలేదు. పంటల బీమా ప్రక్రియా అనేక చోట్ల మొదలు కాలేదు. ఈలోగా భారీ వర్షాలు కురవడంతో లక్షలాది రైతులు పంటలు కోల్పోయారు. ప్రభుత్వం నుంచి సాయం అందుతుందనే భరోసా ఇప్పుడు లేదని రైతులు చెబుతున్నారు. ఆ కారణంగానే శ్రీనివాసరావు దంపతులు బలవన్మరణానికి పాల్పడ్డారని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

స్టిక్కర్లు అంటించమనడంపై ఉద్యోగుల నిరసన

మున్సిపల్ కమిషనర్‌కు వినతిపత్రం అందిస్తున్న సచివాలయ ఉద్యోగులు

నాయుడుపేట టౌన్: కూటమి ప్రభుత్వం వందరోజుల పాలనపై ఇంటింటికీ తిరిగి స్టిక్కర్లు, కరపత్రాలను పంచమనడంపై తీవ్ర మనోవేదనకు గురవుతున్నామని సచివాలయ ఉద్యోగులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. తిరుపతి జిల్లా నాయుడుపేట మున్సిపల్ కమిషనర్ జనార్ధన్ రెడ్డికి స్థానిక ఉద్యోగులు శనివారం వినతి పత్రాన్ని అందించారు. గత ప్రభుత్వం వలంటీర్ల చేత ఇటువంటి కార్యక్రమాలు చేయిస్తున్నారని, అది ఉద్యోగులను అవమానించడమేనని.. అప్పుడు ప్రతిపక్షంలో ఉన్న ఇప్పటి ప్రభుత్వం కోర్టులో కేసు వేసిన విషయాన్ని గుర్తు చేశారు. వలంటీర్లను తొలగించి నేరుగా ఆ పనులన్నీ ప్రభుత్వ ఉద్యోగులుగా ఉన్న తమచేత చేయిస్తారా అని ప్రశ్నించారు. తమపై కక్ష సాధింపు చర్యగా భావిస్తున్నామని పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వం ఇలాంటి పనులపై పునరాలోచన చేయాలని కోరారు. మొదట ఇంటింటికీ వెళ్లి పింఛన్లు ఇవ్వమన్నారని, తరువాత పాఠశాలల్లోని టాయ్‌లెట్ల ఫొటోలు తీయించారని, ఇప్పుడేమో ఇంటింటికీ తిరిగి స్టిక్కర్లు అంటించి, కరపత్రాలను పంపిణీ చేయమంటున్నారని.. ఇలాంటి అవమానకర చర్యలను ఖండిస్తున్నట్లు వెల్లడించారు.

వరద బాధితులకు 25న పరిహారం అందజేత

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాలు, వరదలతో నష్టపోయిన ప్రజలకు పరిహారం అందజేతపై సీఎం చంద్రబాబు శనివారం సమీక్ష నిర్వహించారు. ఆయా శాఖల అధికారులతో ఎన్యుమరేషన్ ప్రక్రియ, పరిహారం చెల్లింపుపై సమీక్షించారు. ఇప్పటికే ఎన్యుమరేషన్ ప్రక్రియ పూర్తి అయ్యిందని అధికారులు తెలిపారు. దీంతో ఈనెల 25వ తేదీన బాధితులకు పరిహారం అందించాలని సీఎం నిర్ణయించారు. ఇళ్లు మునిగిన వారితో పాటు, వాహనాలు దెబ్బతిన్న వారికి, పంటలు దెబ్బతిన్న రైతులకు పరిహారం డబ్బులు బుధవారం అకౌంట్లలో ప్రభుత్వం నేరుగా జమ చేయనుంది. నష్టపరిహారం విషయంలో తమ పేరు నమోదు కాలేదు అనే ఫిర్యాదు ఎక్కడా రాకూడదని సీఎం అధికారులను ఆదేశించారు.

కందిరీగల దాడిలో ఇద్దరు వృద్ధులు మృతి

శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఘటన

కిల్లారి సూరి కృష్ణప్పడు, రమణమ్మ (ఫైల్)

రణస్థలం: కందిరీగల దాడిలో ఇద్దరు వృద్ధులు మృత్యువాత పడిన ఘటన శ్రీకాకుళం జిల్లా రణస్థలం మండలం రావాడ పంచాయతీ లంకపేట గ్రామంలో జరిగింది. గ్రామానికి చెందిన కిల్లారి సూరి కృష్ణప్పడు (83), కిల్లారి రమణమ్మ (63) శుక్రవారం బొప్పాయి తోటలో పనికి వెళ్లారు. పనయిన తరువాత సాయంత్రం ఇంటికి వస్తున్న సమయంలో కల్లాలు సమీపంలోని ఓ చెట్టుపై ఉన్న పట్టు నుంచి కందిరీగలు దాడి చేశాయి. దీంతో వీరిద్దరూ తీవ్రంగా గాయ పడ్డారు. మరో ఇద్దరు చిన్న గాట్లతో తప్పించుకున్నారు. వీరిద్దరూ అపస్మారక స్థితికి చేరడంతో స్థానికంగా ప్రాథమిక చికిత్స నిర్వహించి శ్రీకాకుళం రిమ్స్‌లో చేర్పించారు. అక్కడి నుంచి ఓ ప్రైవేటు కార్పొరేట్ ఆస్పత్రికి తరలించగా.. చికిత్స పొందుతూ శనివారం మృతి చెందారు. బాధిత కుటుంబాలను మాజీ ఎమ్మెల్యే గొర్లె కిరణ్ పరామర్శించారు.

వైద్యం అందక ఇద్దరు చిన్నారుల మృతి

వైద్యుల సమ్మెతో నిలిచిపోయిన సేవలు ● అల్లూరు సీతారామరాజు జిల్లాలో ఘటన

అప్పలకొండ, శిరగం లాస్య మృతదేహాలు

సాక్షి, పాడేరు: సకాలంలో వైద్యం అందక అల్లూరు సీతారామరాజు జిల్లాలో ఇద్దరు చిన్నారులు మృతి చెందారు. అనంతగిరి మండలం టోకూరు గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలో 8వ తరగతి చదువుతున్న సూకూరు అప్పలకొండ (13) గత రెండు రోజుల నుంచి జ్వరంతో బాధపడుతోంది. ఆశ్రమ పాఠశాల నిర్వాహకులు అనంతగిరి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రానికి రెండు రోజులు క్రితం తీసుకెళ్లారు. జీవో నంబర్ 85ను రద్దుచేయాలన్న నినాదంతో పీహెచ్‌సీ వైద్యులు సమ్మె కొనసాగిస్తున్న నేపథ్యంలో రోగులకు వైద్యసేవలు నిలిచిపోయాయి. దీంతో ఆమెకు అవసరమైన వైద్యసేవలు అందక జ్వరం తగ్గలేదు. శనివారం తెల్లవారుజామున అప్పలకొండను ఎస్.కోట కమ్యూనిటీ ఆస్పత్రికి తరలించినా ఫలితం లేకపోయింది. చికిత్స పొందుతూనే ఆమె మృతి చెందింది. మృతురాలు స్వగ్రామం అరకులోయ మండలం మాదెల పంచాయతీ, రక్తకండి.

పచ్చకామెర్లు విషమించి..

అనంతగిరి మండలం పినకోట ప్రాథమిక పాఠశాలలో 5వ తరగతి చదువుతున్న శిరగం లాస్య(10) పచ్చకామెర్ల కారణంగా ఆరోగ్యం విషమించి శనివారం ఉదయం మృతి చెందింది. ఆమెను పినకోట ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రానికి తీసుకెళ్లినా.. వైద్యులు సమ్మెకారణంగా సరైన వైద్యం అందక పరిస్థితి మెరుగుపడలేదు. లాస్యను పినకోట పీహెచ్‌సీ నుంచి అంబులెన్స్ సౌకర్యం లేనందున కేజీహెచ్‌కు తరలించలేకపోయారు. సమీపంలో ఉన్న దేవరాపల్లి ఆస్పత్రికి బైక్‌పై తరలిస్తుండగా మృతి చెందింది. ఒకే రోజు ఇద్దరు గిరిజన విద్యార్థినులు మృతి చెందడంపై ఎస్టీ కమిషన్ సభ్యురాలు రామలక్ష్మి, ఎంపీపీ శెట్టి నీలవేణి, జెడ్పీటీసీ గంగరాజు విచారం వ్యక్తంచేశారు. అప్పలకొండ మృతదేహానికి నివాళులు అర్పించి.. ఆమె తల్లిదండ్రులకు ధైర్యం చెప్పారు.

మాజీ ఎమ్మెల్యే పిన్నెల్లి పీఏ కిడ్నాప్‌నకు యత్నం

- పిన్నెల్లికి సమాచారం.. రంగంలోకి దిగిన పోలీసులు
- కారంపూడి సమీపంలో వదిలేసి పరారైన దుండగులు
- క్షేమంగా ఇంటికి చేరిన పీఏ శ్రీనివాస శర్మ

మాచర్ల: మాచర్లలో మాజీ ఎమ్మెల్యే పిన్నెల్లి రామకృష్ణారెడ్డి పీఏ ఎం.శ్రీనివాస శర్మను కిడ్నాప్ చేయడానికి టీడీపీ వర్గీయులుగా భావిస్తున్న కొందరు గూండాలు ప్రయత్నించారు. పోలీసులు రంగంలోకి దిగడంతో ఆయన్ని వదిలేసి పరారయ్యారు. శర్మ కుటుంబ సభ్యులు, స్థానికుల కథనం ప్రకారం.. పిన్నెల్లికి చాలా కాలం నుంచి పీఏగా పనిచేస్తున్న శ్రీనివాస శర్మను టీడీపీ వర్గీయులు కొందరు టార్గెట్ చేసుకున్నారు. శనివారం సాయంత్రం పట్టణంలోని ఆయన ఇంటికి టీడీపీ గుర్తులు కలిగిన స్కార్పియో వాహనంలో గుర్తు తెలియని ఐదుగురు దుండగులు వచ్చారు. ఇంటి ముందు వాహనాన్ని ఆపి హడావుడిగా దిగారు. ఆ ప్రాంతానికి ఇతరులు రాకుండా ముగ్గురు నిలబడగా, ఇద్దరు ఇంటి ముందు తలుపులను కర్రలతో కొట్టారు. అవి రాకపోవటంతో మరో వైపు నుంచి తలుపులు బద్దలుకొట్టి దౌర్జన్యంగా ఇంటిలోకి ప్రవేశించి శ్రీనివాస శర్మను బెదిరించారు. తన భర్తను ఏమీ అనవద్దని, కొట్టవద్దని శర్మ భార్య వేడుకొన్నా వారు దౌర్జన్యంగా ప్రవర్తించారు. శర్మ రావాల్సిందేనని, లేకపోతే ఊరుకునేది లేదని బెదిరించారు. శ్రీనివాసశర్మ రానని చెప్పటంతో బయట ఉన్న ముగ్గురు కూడా లోపలకు వచ్చారు. శర్మను బలవంతంగా ఎత్తుకొని తీసుకెళ్లి వాహనంలో ఎక్కించారు. స్కార్పియోలో గుంటూరు రోడ్డు వైపు తీసుకెళ్లారు. మాజీ ఎమ్మెల్యే పిన్నెల్లికి కూడా పలువురు సమాచారమిచ్చారు. పట్టణ, నియోజక వర్గంలోని సీఐలు వెంటనే రంగంలోకి దిగారు. కిడ్నాప్ చేసిన వారి ఆచూకీ తెలుసుకొనేందుకు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. దీంతో కిడ్నాపర్లు శ్రీనివాస శర్మను కారంపూడి సమీపంలో వదిలివేసి పరారయ్యారు. ఆయన తెలిసిన వారి వాహనం ఎక్కి మాచర్లలోని ఇంటికి చేరుకున్నారు. వెంటనే కారంపూడి, మాచర్ల అర్బన్, రూరల్ సీఐలు శర్మ ఇంటికి చేరుకొని జరిగిన సంఘటనపై విచారణ జరిపారు. ఈ ఘటనపై విచారణ జరుపుతున్నట్లు మాచర్ల అర్బన్ సీఐ చెప్పారు.

క్యాంటీన్లు, ప్రభుత్వ భవనాలకు | పచ్చ రంగులేస్తున్నారు

- ఇందుకు భారీగా ప్రభుత్వ నిధులు ఖర్చు చేస్తున్నారు
- హైకోర్టులో పిల్ దాఖలు

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని అన్న క్యాంటీన్లు, ప్రభుత్వ భవనాలకు అధికార టీడీపీ జెండా రంగులు వేయడాన్ని సవాలు చేస్తూ ఏపీ ఎన్జీవోల సంఘం పూర్వ అధ్యక్షుడు నలమారు చంద్రశేఖర్ రెడ్డి హైకోర్టులో ప్రజా ప్రయోజన వ్యాజ్యం (పిల్) దాఖలు చేశారు. ప్రభుత్వ నిధులు భారీగా ఖర్చు చేస్తూ క్యాంటీన్లు, ప్రభుత్వ భవనాలకు అధికార పార్టీ జెండా రంగులైన పసుపు, ఎరుపు వేస్తున్నా అధికారులు చోద్యం చూస్తున్నారని పిటిషన్‌లో పేర్కొన్నారు. ఇటీవలి ఎన్నికల్లో అధికారంలోకి వచ్చిన కూటమి ప్రభుత్వం అన్న క్యాంటీన్లను పునరుద్ధరించిందని, దీనిని తాను తప్పుపట్టడంలేదని తెలిపారు. ఈ క్యాంటీన్లకు ప్రభుత్వం సొంత నిధులనే కాక ప్రజల నుంచి విరాళాలు కూడా సేకరించిందని వివరించారు. అయితే క్యాంటీన్ల భవనాలకు టీడీపీ రంగులేశారన్నారు. అలాగే అన్ని ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు ఇవే రంగులు ఉపయోగించాలని యోచిస్తున్నారని తెలిపారు. అధికార పార్టీ రంగులు వాడటం రాజ్యాంగానికి, చట్ట నిబంధనలకు, సుప్రీం కోర్టు, హైకోర్టు తీర్పులకు విరుద్ధమని తాను ఉన్నతాధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్లానని చెప్పారు. ప్రభుత్వ భవనాలు రాజకీయ పార్టీల కార్యాలయాలు కాదని అన్నారు. సీఎం చంద్రబాబు, మంత్రి నారాయణ మౌఖిక ఆదేశాల మేరకే అధికారులు క్యాంటీన్లకు, ప్రభుత్వ భవనాలకు పసుపు, ఎరుపు రంగులు వేస్తున్నారన్నారు. అందువల్ల ఈ వ్యవహారంలో జోక్యం చేసుకోవాలని ఆయన కోర్టును కోరారు. ఈ వ్యాజ్యంలో ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, పురపాలక శాఖ ముఖ్య కార్యదర్శులను ప్రతివాదులుగా, సీఎం చంద్రబాబు, మంత్రి నారాయణలను వ్యక్తిగత హోదాలో ప్రతివాదులుగా చేర్చారు.

రెండో డిబేట్‌కు నేను రెడీ

సీఎన్‌ఎన్ ప్రతిపాదనకు హారిస్ ఓకే

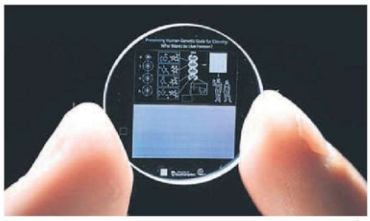
వాషింగ్టన్: రిపబ్లికన్ పార్టీ అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్‌తో రెండో అధ్యక్ష చర్చకు డెమొక్రటిక్ పార్టీ అభ్యర్థి కమలా హారిస్ సమ్మతించారు. అక్టోబర్ 23న జరిగే డిబేట్‌లో పాల్గొనాలని సీఎన్ఎన్ ఛానల్ పంపిన ఆహ్వానాన్ని శనివారం హారిస్ అంగీకరించారు. ట్రంప్‌తో వేదిక పంచుకోవడానికి ఉపాధ్యక్షురాలు

సిద్ధంగా ఉన్నారని హారిస్ ప్రచార బృందం సారథి ఒమాలి డిల్లాన్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. రెండో డిబేట్‌కు తాను సంతోషంగా సమ్మతిస్తానని హారిస్ శనివారం ట్వీట్ చేశారు. అక్టోబరు 23న ట్రంప్ తనతో చర్చకు వస్తారని ఆశిస్తున్నట్లు తెలిపారు. సెప్టెంబరు 10న జరిగిన తొలి డిబేట్‌లో ట్రంప్‌పై హారిస్ పైచేయి సాధించడం తెలిసిందే. మరో డిబేట్ ఆహ్వానంపై ఆయన ఎలా స్పందిస్తారో చూడాలి. అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికలు నవంబరు 5న జరగనున్న విషయం తెలిసిందే.

మెమరీ క్రిస్టల్‌లో మన జన్యుక్రమం

- వందల కోట్ల ఏళ్లు చెక్కుచెదరదు
- మానవాళి అంతరిస్తే పునఃసృష్టికి వీలు

లక్షలాది ఏళ్ల క్రితం గ్రహశకలం భూమిని ఢీకొనడంతో అంత పెద్ద డైనోసార్లే నామరూపాల్లేకుండా పోయినట్టు సైన్స్ చెబుతోంది. భవిష్యత్తులో అలాంటి ప్రళయమేదన్నా వచ్చి మానవాళిని అంతం చేస్తే? అలాంటిది జరిగినా మానవ సృష్టి క్రమం కొనసాగేందుకు బ్రిటన్ సైంటిస్టులు ఓ మార్గం ఆలోచించారు. మానవ జన్యు క్రమం మొత్తాన్నీ అత్యాధునిక 5డి మెమరీ క్రిస్టల్‌లో నిక్షిప్తం చేసి పెట్టారు. దాని సాయంతో మనిషిని తిరిగి సృష్టించవచ్చన్నమాట. సౌతాంప్టన్ వర్సిటీ ఆప్టోఎలక్ట్రానిక్స్ రీసెర్చ్ సెంటర్ పరిశోధకులు ఈ క్రిస్టల్‌ను అభివృద్ధి చేశారు. వందల కోట్ల ఏళ్లపాటు చెక్కుచెదరకుండా ఉండేలా దీన్ని తీర్చిదిద్దారు. చూసేందుకు చిన్నగా ఉన్నా ఇందులో ఏకంగా 360 టెరాబైట్స్ సమాచారాన్ని నిక్షిప్తం చేయవచ్చట! గడ్డకట్టించే చలి మొదలుకుని కాస్మిక్ రేడియేషన్, వెయ్యి డిగ్రీ సెల్సియస్‌కు మించిన ఉష్ణోగ్రత దాకా అన్ని ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులనూ తట్టుకునేలా దీన్ని తయారు చేశారు. ఈ క్రిస్టల్ అత్యంత మన్నికైన డిజిటల్ స్టోరేజ్ మెటీరియల్‌గా 2014లోనే గిన్నిస్ రికార్డుల కెక్కింది. అంతరించిపోయే జాబితాలో చేరిన జంతు, వృక్ష జాతుల జన్యుక్రమాన్ని భద్రపరిచి ముందు తరాలకు అందించేందుకు కూడా ఈ క్రిస్టల్స్ ఉపయోగపడతాయని సైంటిస్టులు చెబుతున్నారు.

5డి మెమరీ ఎందుకంటే...

అత్యంత వేగవంతమైన లేజర్ల సాయంతో 5డి పద్ధతిలో మానవ జన్యు డేటాను క్రిస్టల్‌లో భద్రపరిచారు. ''తద్వారా సమాచారం పొడవు, ఎత్తు, వెడల్పుతో పాటు స్థితి, దిగ్విన్యాసం (ఓరియంటేషన్) అనే ఐదు విభిన్న డైమెన్షన్లలో క్రిస్టల్‌లోని సూక్ష్మనిర్మాణాల్లో నిక్షిప్తమై ఉంటుంది. తద్వారా అందులోని జన్యుక్రమాన్ని సుదూర భవిష్యత్తులో కూడా వెలికితీసి పునఃసృష్టి చేసేందుకు వీలైనన్ని ఎక్కువ అవకాశాలుండేలా జాగ్రత్త పడ్డాం'' అని పరిశోధన సారథి ప్రొఫెసర్ పీటర్ కజాన్స్కీ అన్నారు. అయితే కోట్లాది ఏళ్ల తర్వాత ఈ జన్యుక్రమం ఎవరి చేతికి చిక్కుతుందన్నది ప్రస్తుతానికి అనూహ్యమే. కనుక క్రిస్టల్‌లోని సమాచారమంతా వారికి సులువుగా చిక్కేందుకు వీలుగా అందులో ఒక విజువల్ కీని కూడా ఏర్పాటు చేశారు. క్రిస్టల్‌లో ఉన్న డేటా స్వరూపం, దాన్నెలా వాడుకోవాలి వంటివన్నీ ఈ కీ ద్వారా సులువుగా అర్థమైపోతాయని కజాన్స్కీ చెప్పుకొచ్చారు. ఈ క్రిస్టల్‌ను ఆస్ట్రియాలో 'మెమరీ ఆఫ్ మ్యాన్‌కైండ్ ఆర్కైవ్ టైమ్ క్యాప్సూల్'లో భద్రపరిచి ఉంచారు. ఇది నిజంగా అద్భుతమేనంటూ ఇంపీరియల్ కాలేజ్ ఆఫ్ లండన్‌లో డీఎన్ఏ స్టోరేజ్ విభాగాధిపతి థామస్ హెయ్‌నిస్ ప్రశంసించారు. అయితే, ''అంతా బాగానే ఉంది. కానీ మానవాళే అంతరించిపోతే ఈ క్రిస్టల్‌ను వాడేదెవరు? అందులోని జన్యుక్రమం సాయంతో మనిషిని మళ్లీ సృష్టించేదెవరు?'' అంటూ ఆయన కీలక ప్రశ్నలు సంధించడం విశేషం!

- సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

బీజేపీ అబద్ధాలను వ్యాపింపజేస్తోంది: రాహుల్

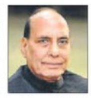
న్యూఢిల్లీ: అమెరికాలో ఇటీవల తాను చేసిన వ్యాఖ్యలపై బీజేపీ అబద్ధాలను ప్రచారం చేస్తోందని లోక్‌సభలో విపక్ష నేత రాహుల్ గాంధీ అన్నారు. తన వ్యాఖ్యల్లో తప్పేమైనా ఉందా అని సిక్కులను ప్రశ్నించారు. ఎలాంటి భయాలు లేకుండా ప్రతీ ఒక్క భారతీయుడు నచ్చిన మతాన్ని ఆచరించే స్వేచ్ఛ భారత్‌లో ఉండకూడదా? అని రాహుల్ అన్నారు. నిజాన్ని ఎదుర్కొనే ధైర్యం లేకే బీజేపీ తన నోరు మూయించేందుకు విఫలయత్నం చేస్తోందని ధ్వజమెత్తారు. ఈ మేరకు రాహుల్ శనివారం 'ఎక్స్'లో పోస్ట్ పెట్టారు. 'ఎప్పటిలాగే బీజేపీ అబద్ధాలను ఆశ్రయిస్తోంది. నిజాన్ని ఎదుర్కొనే ధైర్యం లేక నిరాశతో నా నోరు మూయించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. భారత్‌ను నిర్వచించే విలువలు, భిన్నత్వంలో ఏకత్వం, సమానత్వం, ప్రేమ.. గురించి నేను మాట్లాడుతూనే ఉంటాను' అని రాహుల్ పేర్కొన్నారు. అమెరికాలో సిక్కును ఉద్దేశించి తాను చేసిన వ్యాఖ్యల వీడియో క్లిప్‌ను షేర్ చేశారు.

బీజేపీలో చేరాలంటూ సెల్జాకు ఖట్టర్ ఆఫర్

చండీగఢ్: కాంగ్రెస్ సీనియర్ నేత, ఎంపీ కుమారి సెల్జాను బీజేపీలో చేరాల్సిందిగా కేంద్ర మంత్రి, బీజేపీ సీనియర్ నేత మనోహర్ లాల్ ఖట్టర్ ఆహ్వానించారు. ప్రముఖ దళిత నేత కూడా అయిన సెల్జా వచ్చే నెలలో జరిగే హరియాణా అసెంబ్లీ ఎన్నికల ప్రచారానికి దూరంగా ఉంటున్నారన్న వార్తల నేపథ్యంలో మంత్రి ఈ ఆఫర్ ఇవ్వడం గమనార్హం. అసెంబ్లీ ఎన్నికలు సమీపిస్తుండగా సీఎం అభ్యర్థి ఎవరనే విషయమై రాష్ట్ర కాంగ్రెస్‌లో అంతర్గత పోరు తీవ్రతరమైందని మంత్రి ఖట్టర్ పేర్కొన్నారు. శుక్రవారం సాయంత్రం ఆయన ఘరువాండాలో జరిగిన ఎన్నికల కార్యక్రమంలో మాట్లాడారు.

హేమంత్ అవినీతి సీఎం: రాజ్‌నాథ్

ఇట్‌ఖోరి (జార్ఖండ్): జార్ఖండ్ ముఖ్యమంత్రి హేమంత్ సోరెన్‌ను అత్యంత అవినీతిపరుడైన సీఎంగా రక్షణమంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ అభివర్ణించారు. ఉన్నతమైన ప్రజాస్వామ్య సంప్రదాయాలతో ఆడుకున్నారని విమర్శించారు. సోరెన్‌ను గద్దెదింపే సమయం ఆసన్నమైందని పేర్కొన్నారు. జార్ఖండ్‌లో ఈ ఏడాది చివర్లో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరగనున్నాయి. బీజేపీ చేపట్టిన పరివర్తన్ యాత్రను ఇట్‌ఖోరిలో శనివారం రాజ్‌నాథ్ ప్రారంభించారు. హేమంత్ సోరెన్ అవినీతికి పాల్పడ్డాడని ఆరోపించారు. అవినీతి మరకలున్న వారిని భారత్ ఎప్పటికీ ఆమోదించబోదన్నారు. బీజేపీ సీఎంలు బాబూలాల్ మరాండి, అర్జున్ ముండా, రఘుబర్ దాస్‌లు ఎలాంటి అవినీతి ఆరోపణలు ఎదుర్కొనలేదన్నారు. అధికారిక కూటమిలోని జేఎంఎం, కాంగ్రెస్, ఆర్జేడీలను జార్ఖండ్ ప్రగతిని అడ్డుకుంటున్న స్పీడ్‌బ్రేకర్లుగా పేర్కొన్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బంగ్లాదేశ్, రొహింగ్యా చొరబాటుదారులకు కొమ్ముకాస్తోందని రాజ్‌నాథ్ ఆరోపించారు.

ప్రమాణం చేస్తున్న ఆతిశి, సౌరభ్ భరద్వాజ్, గోపాల్ రాయ్, ముకేశ్ అహ్లావత్, ఇమ్రాన్ హుస్సేన్, కైలాశ్ గహ్లోత్ (ఎడమ నుంచి కుడికి)

ఆతిశి అనే నేను..

ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం

- ప్రమాణం చేయించిన లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ సక్సేనా
- మరో ఐదుగురు కేబినెట్ మంత్రుల ప్రమాణ స్వీకారం
- హాజరైన మాజీ సీఎం అరవింద్ కేజ్రీవాల్, మనీశ్ సిసోడియా

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ సీనియర్ నేత ఆతిశి ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. శనివారం సాయంత్రం 4.30 గంటల సమయంలో రాజ్ నివాస్‌లో లెఫ్టినెంట్ గవర్నర్ వి.కె.సక్సేనా ఆమెతో సీఎంగా ప్రమాణ స్వీకారం చేయించారు. అలాగే మరో ఐదుగురు కేబినెట్ మంత్రులుగా ప్రమాణం చేశారు. నిరాడంబరంగా ఈ కార్యక్రమానికి ఢిల్లీ మాజీ ముఖ్యమంత్రి, ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ జాతీయ కన్వీనర్ అరవింద్ కేజ్రీవాల్, మాజీ ఉప ముఖ్యమంత్రి మనీశ్ సిసోడియాతో పాటు పార్టీ ఎమ్మెల్యేలు, నాయకులు హాజరయ్యారు. ఢిల్లీ మూడో మహిళా ముఖ్యమంత్రిగా ఆతిశి రికార్డు సృష్టించారు. ప్రమాణ స్వీకారం అనంతరం ఆమె భావోద్వేగానికి గురయ్యారు. తన గురువు అరవింద్ కేజ్రీవాల్ కాళ్లకు నమస్కరించి, ఆశీర్వచనాలు స్వీకరించారు. ఆతిశికి ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ నాయకులు అభినందనలు తెలియజేశారు.

18 నెలల్లో సీఎంగా అవకాశం

ఆతిశి 2020లో కల్కాజీ అసెంబ్లీ స్థానం నుంచి తొలిసారి గెలుపొంది అసెంబ్లీలో అడుగుపెట్టారు. కేజ్రీవాల్ కేబినెట్‌లో మంచి గుర్తింపు లభించింది. విద్య, పబ్లిక్ వర్క్స్, వాటర్, ఫైనాన్స్, ప్లానింగ్ వంటి కీలక శాఖలకు మంత్రిగా సేవలందించారు. మంత్రి అయిన 18 నెలల్లోనే ఆమె సీఎం అవడం విశేషం. సీఎంగా ఆతిశి పదవీ కాలం వచ్చే ఫిబ్రవరిలో ముగియనుంది. ఆతిశి కేబినెట్‌లో ఐదుగురికి అవకాశం దక్కింది. ఆమెతో పాటు మంత్రులుగా ప్రమాణం చేసిన సౌరభ్ భరద్వాజ్, గోపాల్ రాయ్, కైలాశ్ గహ్లోత్, ఇమ్రాన్ హుస్సేన్, ముకేశ్ అహ్లావత్‌కు శాఖలు కేటాయించలేదు. ప్రమాణ స్వీకారానికి ముందు ఆతిశి, నూతన మంత్రులు కేజ్రీవాల్‌తో ఆయన నివాసంలో సమావేశమయ్యారు. ఇదిలా ఉండగా, ఢిల్లీ ప్రజలకు ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ ఎన్నో హామీలు ఇచ్చిందని, వాటన్నింటిని ఆతిశి ప్రభుత్వం నెరవేర్చాలని బీజేపీ ఎంపీ రామ్‌వీర్‌సింగ్ బిధూరీ డిమాండ్ చేశారు.

సీఎం పీఠంపై మహిళా శక్తి | ప్రత్యేక కథనం ఈ- పేపర్‌లో...

కేజ్రీవాల్‌ను మళ్లీ సీఎంను చేద్దాం

ఢిల్లీ ప్రజలకు సీఎం ఆతిశి పిలుపు

న్యూఢిల్లీ: ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ(ఆప్) జాతీయ కన్వీనర్ అరవింద్ కేజ్రీవాల్‌ను మళ్లీ ముఖ్యమంత్రిని చేద్దామని నూతన సీఎం ఆతిశి ఢిల్లీ ప్రజలకు పిలుపునిచ్చారు. వచ్చే ఏడాది జరిగే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఆప్‌ను అఖండ మెజార్టీతో గెలిపించాలని కోరారు. ఆమె శనివారం సీఎంగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన తర్వాత మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడారు. కేజ్రీవాల్‌కు వ్యతిరేకంగా బీజేపీ పెద్ద కుట్ర పన్నిందని ఆరోపించారు. ఆయన సీఎం పదవి నుంచి దిగిపోవడం తనను చాలా ఆవేదనకు గురిచేస్తోందని అన్నారు. పదవిలో ఉన్నప్పుడు ప్రజా సంక్షేమం కోసం ఎన్నో చర్యలు చేపట్టారని, అంకితభావంతో పనిచేశారని కేజ్రీవాల్‌ను కొనియాడారు. ప్రజల కష్టనష్టాలు ఆయనకు పూర్తిగా తెలుసని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగా అవకాశం కల్పించినందుకు తన రాజకీయ గురువు, పెద్దన్న కేజ్రీవాల్‌కు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నానని వెల్లడించారు. ఢిల్లీలో అభివృద్ధి, సంక్షేమ పథకాలు కొనసాగాలంటే కేజ్రీవాల్‌ను మళ్లీ సీఎంగా గెలిపించుకోవాలని స్పష్టంచేశారు. ఒకవేళ బీజేపీ అధికారంలోకి ఉచిత విద్యుత్, ఉచిత వైద్యం, మహిళలకు ఉచిత బస్సు ప్రయాణం ఆగిపోతాయని ఆతిశి ఆందోళన వ్యక్తంచేశారు. కేజ్రీవాల్‌పై బీజేపీ కుట్రలను కచ్చితంగా అడ్డుకుంటామని తేల్చిచెప్పారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగే దాకా కేజ్రీవాల్ మార్గదర్శకత్వంలో ఢిల్లీ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తానని ప్రకటించారు.

ఉక్రెయిన్‌పై ఏం చేద్దాం?

బైడెన్‌తో మోదీ చర్చలు

- మూడు రోజుల పర్యటన నిమిత్తం అమెరికాకు
- విల్మింగ్టన్‌లోని తన నివాసంలో ఘనస్వాగతం పలికిన బైడెన్
- క్వాడ్, ఐరాస సదస్సుల్లో పాల్గొననున్న ప్రధాని

శనివారం రాత్రి విల్మింగ్టన్‌లోని తన నివాసంలో ప్రధాని మోదీకి ఘన స్వాగతం పలికిన అనంతరం ఆప్యాయంగా చేయి పట్టుకొని లోనికి తోడ్కొని వెళ్తున్న అధ్యక్షుడు జో బైడెన్

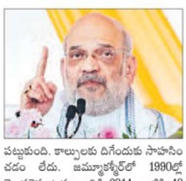
వాషింగ్టన్/న్యూఢిల్లీ: రష్యా-ఉక్రెయిన్ యుద్ధంపై అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడెన్‌తో ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ చర్చలు జరిపారు. యుద్ధానికి తెర దించే మార్గాలపై లోతుగా చర్చించారు. మూడు రోజుల పర్యటన నిమిత్తం శనివారం రాత్రి ప్రధాని అమెరికా చేరుకున్నారు. అనంతరం నేరుగా డెలావెర్‌లో విల్మింగ్టన్‌లోని బైడెన్ నివాసానికి వెళ్లారు. మోదీకి అధ్యక్షుడు ఘనస్వాగతం పలికారు. వారిద్దరూ ఆత్మీయంగా కౌగిలించుకున్నారు. అనంతరం మోదీ చేయి పట్టుకుని బైడెన్ లోనికి తీసుకెళ్లారు. పలు అంశాలపై నేతలిద్దరూ చాలాసేపు చర్చలు జరిపారు. ఉక్రెయిన్ సంక్షోభానికి ఈ భేటీలో పరిష్కార మార్గం లభించవచ్చని భావిస్తున్నారు. ఇజ్రాయెల్-గాజా ఘర్షణతో పాటు అమెరికా-భారత్ సమగ్ర వ్యూహాత్మక భాగస్వామ్యాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడం తదితర అంశాలు కూడా ప్రస్తావనకు వచ్చాయి. అంతకుముందు పెన్సిల్వేనియాలోని ఫిలడెల్ఫియా ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్టులో మోదీకి ఘనస్వాగతం లభించింది. ఆయన్ను చూసేందుకు ప్రవాస భారతీయులు భారీగా తరలివచ్చారు. వారితో ఆయన కరచాలనం చేస్తూ ఆటోగ్రాఫ్‌లు ఇస్తూ సందడి చేశారు.

అమెరికాతో బంధం బలోపేతం

ఇండో-పసిఫిక్ ప్రాంతంలో శాంతికి కృషి చేయడానికి భావసారూప్య దేశాలకు 'క్వాడ్' అత్యంత కీలకమైన వేదిక అని మోదీ పేర్కొన్నారు. ఈ మేరకు అమెరికా బయల్దేరే ముందు ప్రకటన విడుదల చేశారు. ''బైడెన్, ఆస్ట్రేలియా ప్రధాని అల్బనీస్, జపాన్ ప్రధాని ఫుమియో కిషిదాతో భేటీ అయ్యేందుకు ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్నా. అమెరికాలోని ప్రవాస భారతీయులను కలుసుకోబోతుండడం ఆనందంగా ఉంది'' అన్నారు. మోదీ అమెరికాలో కీలక సదస్సులు, సమావేశాల్లో పాల్గొంటారు. బైడెన్‌తో పాటు పలు దేశాధినేతలతో ద్వైపాక్షిక చర్చలు జరుపుతారు. విల్మింగ్టన్‌లో క్వాడ్ సదస్సులో, న్యూయార్క్‌లో ఐరాస సాధారణ సభలో 'సమ్మిట్ ఆఫ్ ఫ్యూచర్'లో ప్రసంగిస్తారు. లాంగ్ ఐలండ్‌లో ప్రవాస భారతీయుల భేటీలో పాల్గొంటారు. ప్రఖ్యాత అమెరికా కంపెనీల సీఈఓలతో సమావేశమై ఏఐ, క్వాంటమ్ కంప్యూటింగ్, సెమీకండక్టర్ వంటి అధునాతన సాంకేతికతపై చర్చిస్తారు.

పాక్‌కు మోదీ అంటే భయం..

- అందుకే సరిహద్దులు ప్రశాంతం
- ఆ మూడు కుటుంబాల పాలనకు ముగింపు పలకండి
- కశ్మీర్ ఎన్నికల ర్యాలీలో ప్రజలకు హోం మంత్రి అమిత్ షా పిలుపు

మెంధర్: ''ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అంటే పాకిస్తాన్ భయపడుతోంది. అందుకే జమ్మూకశ్మీర్‌లో సరిహద్దులు ప్రశాంతంగా ఉన్నాయి'' అని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్ షా పేర్కొన్నారు. సరిహద్దుల్లో ఎలాంటి దుస్సాహసానికి పాల్పడినా భారత్ సమాధానం ఎంత తీవ్రంగా ఉంటుందో పాక్‌కు తెలుసన్నారు. సరిహద్దుల్లోని పూంఛ్ జిల్లాలో శనివారం ఎన్నికల ప్రచార ర్యాలీల్లో మంత్రి మాట్లాడారు. కేంద్ర పాలిత ప్రాంతంలోని యువకులకు తుపాకులు, రాళ్ల స్థానంలో ల్యాప్‌టాప్‌లను అందించడం ద్వారా ఇక్కడ తీవ్రవాదాన్ని తుడిచిపెట్టామన్నారు. 1990ల్లో తరచూ చోటుచేసుకున్న సీమాంతర ఉగ్రవాదం నేడు కనిపిస్తోందా అని ప్రజలను ప్రశ్నించారు. ''గతంలో ఇక్కడి పాలకులు పాకిస్తాన్‌ను చూసి భయపడేవారు. ఇప్పుడు మోదీని చూసి పాక్‌కు భయం పట్టుకుంది. కాల్పులకు దిగేందుకు సాహసించడం లేదు. జమ్మూకశ్మీర్‌లో 1990ల్లో మొదలైన ఉగ్రవాదానికి 2014 నాటికి 40 వేల మంది బలయ్యారు. దాన్ని ఆపడంలో ఆ మూడు (అబ్దుల్లా, ముఫ్తీ, నెహ్రూ) కుటుంబాలు విఫలమయ్యాయి. పైపెచ్చు, ఉగ్రవాదాన్ని రెచ్చగొట్టాయి. జమ్మూకశ్మీర్‌లో ప్రజాస్వామ్యం వేళ్లూనడానికి వాళ్లు ఎప్పుడూ ప్రయత్నించలేదు. ఆ మూడు కుటుంబాల పాలనకు ముగింపు పలికేలా అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో తీర్పివ్వండి'' అని అమిత్ షా పిలుపునిచ్చారు.

ఉగ్రవాదంతో ఎవరికీ లాభం లేదు

'ఉగ్రవాదం వల్ల ఎవరికీ ప్రయోజనం లేదు. తుపాకులను మన పిల్లలకు అందజేద్దాం. మన యువతను ఆర్మీ, పోలీసు విభాగాల్లోకి పంపేందుకు ప్రయత్నిద్దాం. ఇందుకోసం సరిహద్దు ప్రాంతాల్లో ప్రత్యేకంగా రిక్రూట్‌మెంట్ డ్రైవ్‌లను ఏర్పాటు చేస్తాం'' అని అమిత్ షా ప్రకటించారు. ''కేంద్రంలో 2014లో బీజేపీ ప్రభుత్వమే ఏర్పడకుంటే ఇక్కడ పంచాయతీరాజ్ ఎన్నికలు జరిగేవే కావు, 30 వేల మంది పంచాయతీ సభ్యుల ఎన్నికయ్యే వారే కాదు. ప్రజలపై ఎన్సీ, పీడీపీ, కాంగ్రెస్ పార్టీల మూడు కుటుంబాల పెత్తనం మరింత పెరిగి ఉండేది'' అని అమిత్ షా దుయ్యబట్టారు. గుజరాత్‌కు చెందిన ఒక నేత నియంత్రణ రేఖకు అతి సమీపంలోని మెంధర్‌కు వచ్చి ఉండే వారే కాదని తన పర్యటనను ఉద్దేశించి వ్యాఖ్యానించారు. 1947లో సరిహద్దులను కాపాడిన పహాడీలు, బకర్‌వాలాలు, గుజ్జర్లను చూసి జాతి గర్విస్తోందన్నారు.

రత్న భండార్‌లో రెండో సర్వే ప్రారంభం

పూరీ: భారత పురావస్తు సర్వే విభాగం(ఏఎస్ఐ) ఒడిశా పూరీ జగన్నాథ ఆలయంలోని రత్న భండార్‌లో శనివారం మధ్యాహ్నం రెండో దఫా టెక్నికల్ సర్వే ప్రారంభించింది. మూడు రోజులపాటు ఈ సర్వే కొనసాగుతుందని, మధ్యాహ్నం ఒంటి నుంచి సాయంత్రం 6 గంటల ద్వారా భక్తులను ఆలయంలోకి అనుతించబోమని శ్రీజగన్నాథ్ ఆలయ పరిపాలనా విభాగం అధికారులు వెల్లడించారు. సర్వే జరుగుతున్న సమయంలో ఆలయ ప్రధాన ద్వారాలను మూసివేస్తున్నట్లు తెలిపారు. భక్తులు సహకరించాలని కోరారు. రత్న భండార్‌లో రహస్య గది గానీ, సొరంగం గానీ ఉన్నాయా? అనేది తేల్చబోతున్నామని రత్న భండార్ ఇన్వెంటరీ కమిటీ చైర్మన్ జస్టిస్ బిశ్వనాథ్ రథ్ చెప్పారు. ఈ సర్వే కోసం అత్యాధునిక రాడార్‌ను ఉపయోగిస్తున్నట్లు వివరించారు. రత్న భండార్‌లో మొదటి దఫా సర్వే ఇప్పటికే పూర్తయ్యింది.

ఓటీటీల్లో పొగాకు హెచ్చరికలు తప్పనిసరి

న్యూఢిల్లీ: పొగాకు వాడకంతో కలిగే దుష్పరిణామాలపై హెచ్చరికల ప్రసారాన్ని ఓటీటీ(ఓవర్ ది టాప్) వేదికల్లో తప్పనిసరి చేయాలని కేంద్రం యోచిస్తోంది. ఇందుకు సంబంధించి సవరించిన ప్రతిపాదనలను కేంద్ర ఆరోగ్య శాఖ ఇటీవల విడుదల చేసింది. దీని ప్రకారం..సీబీఎఫ్‌సీ సర్టిఫికెట్ స్టేటస్‌తో సంబంధం లేకుండా ఓటీటీల్లో ప్రసారమయ్యే అన్ని దేశ, విదేశీ సినిమాలకు ప్రారంభంలో, తిరిగి మధ్యలో కనీసం 30 సెకన్ల నిడివి కలిగిన పొగాకు వ్యతిరేక ప్రకటనలను ప్రసారం చేయాల్సి ఉంటుంది. సంబంధిత సినిమాలో పొగాకు ఉత్పత్తులను వాడే సమయంలో స్క్రీన్ దిగువన ఆరోగ్య హెచ్చరికలను సైతం ప్రదర్శించాల్సి ఉంటుంది.

వైమానిక దళ చీఫ్‌గా అమర్‌ప్రీత్ సింగ్

న్యూఢిల్లీ: భారత వైమానిక దళం(ఐఏఎఫ్) నూతన అధిపతిగా ఎయిర్ మార్షల్ అమర్ ప్రీత్ సింగ్ నియమితులయ్యారు. ప్రస్తుత ఎయిర్ చీఫ్ మార్షల్ వీర్ చౌదరి ఈ నెల 30న పదవీ విరమణ చేయనున్నారు. ఈయన స్థానంలో అమర్ ప్రీత్ సింగ్ పదవీ బాధ్యతలు చేపడతారు. సెప్టెంబర్ 30వ తేదీ మధ్యాహ్నం నుంచి ఈయన నియామకం అమల్లోకి వస్తుందని రక్షణ శాఖ శనివారం తెలిపింది. 1964లో జన్మించిన అమర్ ప్రీత్ సింగ్ 1984లో ఎయిర్ ఫోర్స్‌లో చేరారు. యుద్ధ విమానం పైలట్‌గా 5 వేల గంటలకుపైగా అనుభవం సంపాదించారు. పరమ విశిష్ట సేవా మెడల్, అతి విశిష్ట సేవా మెడల్ అందుకున్నారు.

విధుల్లో చేరిన బెంగాల్ జూడాలు

కోల్‌కతా: పశ్చిమబెంగాల్ జూనియర్ డాక్టర్లు 42 రోజుల సమ్మెను విరమించి.. శనివారం విధుల్లో చేరారు. పాక్షికంగా విధులు నిర్వర్తించనున్నారు. ఆర్.జి.కర్ మెడికల్ కాలేజీలో పీజీ ట్రైనీ డాక్టర్‌పై హత్యాచారాన్ని నిరసిస్తూ ఆగస్టు 10 నుంచి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా జూనియర్ డాక్టర్లు విధులు బహిష్కరిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. మమత సర్కారు తమ ప్రధాన డిమాండ్లను ఆమోదించి.. అమలు చేయడంతో జూడాలు సమ్మె విరమించారు. ఎమర్జెన్సీ, అత్యవసర విధులకు మాత్రమే హాజరవుతామని, ఔట్ పేషెంట్ విభాగాల్లో (ఓపీ)లో పనిచేయబోమని జూనియర్ డాక్టర్ అనికేత్ మహతో తెలిపారు. ''ఏడు రోజులు వేచిచూస్తాం. ఆరోగ్యశాఖ కార్యదర్శిని తొలగించకుంటే మళ్లీ విధుల బహిష్కరణకు దిగుతాం'' అని జూడాలు చెప్పారు.

శ్రీలంకలో పోలింగ్ ప్రశాంతం

కొలంబో: శ్రీలంకలో అధ్యక్ష ఎన్నికల పోలింగ్ శనివారం ప్రశాంతంగా ముగిసింది. ఎలాంటి హింసాత్మక ఘటనలూ నమోదు కాలేదు. చివరి సమాచారం అందేసరికి 75 శాతం పోలింగ్ నమోదైంది. ఓట్ల లెక్కింపు కొనసాగుతోంది. ఎన్నికల ప్రక్రియను ఈయూ, కామన్వెల్త్ తదితర దేశాల నుంచి 100 మందికి పైగా అంతర్జాతీయ పరిశీలకులు పర్యవేక్షిస్తున్నారు. 38 మంది బరిలో దిగినా ప్రధాన పోటీ అధ్యక్షుడు రణిల్ విక్రమసింఘే, విపక్ష నేత సజిత్ ప్రేమదాసతో పాటు జనాదరణతో దూసుకుపోతున్న జనతా విముక్తి పెరమున (జేవీపీ) చీఫ్ అనూర కుమార దిస్సనాయకె మధ్యే నెలకొనడం తెలిసిందే. రేసులో దిస్సనాయకె ముందున్నట్టు ముందస్తు సర్వేలన్నీ తేల్చాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఫలితాలపై సర్వత్రా ఆసక్తి నెలకొంది. ఓటర్లు ముగ్గురు అభ్యర్థులకు ప్రాధాన్యతా క్రమంలో ఓటేస్తారు. పూర్తి మెజారిటీ సాధించే అభ్యర్థి విజేత అవుతాడు.

గాజాలో 22 మంది మృతి

దెయిర్ అల్ బలాహ్: గాజాలోని జైటూన్ ప్రాంతంలో శరణార్థులు తలదాచుకుంటున్న పాఠశాల భవనంపై ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ శనివారం జరిపిన దాడిలో కనీసం 22 మంది చనిపోగా మరో 30 మంది గాయపడ్డారు. వీరిలో 13 మంది చిన్నారులు, ఆరుగురు మహిళలున్నారని గాజా ఆరోగ్య శాఖ పేర్కొంది. ఈ స్కూల్‌లో హమాస్ కమాండ్ సెంటర్ నడుస్తోందని ఇజ్రాయెల్ ఆరోపించింది. రఫాపై దాడిలో మరో నలుగురు చనిపోయారని హమాస్ పేర్కొంది.

అమెరికాలో కాల్పులు.. ఇద్దరు మృతి

మిన్నెపొలిస్: అమెరికాలోని మిన్నెపొలిస్‌లో శనివారం తెల్లవారుజామున జరిగిన కాల్పుల ఘటనలో ఇద్దరు ప్రాణాలు కోల్పోగా ముగ్గురు గాయపడ్డారు. డౌన్‌టౌన్ ప్రాంతంలో చోటుచేసుకున్న ఘటనలో ఐదుగురు గాయపడ్డారు. వీరిలో ఇద్దరు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతూ చనిపోయారు. క్షతగాత్రుల్లో ముగ్గురు యువతులున్నారని, వీరెవరికీ ప్రాణాపాయం లేదని పోలీసులు తెలిపారు. ఘటన నేపథ్యంలో హెన్నెపిన్ కౌంటీ, మెట్రో ట్రాన్సిట్ పోలీసులతో కలిసి గస్తీ పెంచినట్లు చెప్పారు.

ఇద్దరు టాప్ కమాండర్ల మృతి

- ధ్రువీకరించిన లెబనాన్
- మృతులు 37కు చేరినట్టు వెల్లడి

బీరుట్: బీరుట్‌పై శుక్రవారం ఇజ్రాయెల్ జరిపిన భీకర క్షిపణి దాడిలో హెజ్బొల్లా విభాగం ఎలైట్ రద్వాన్ ఫోర్స్ చీఫ్ ఇబ్రహీం అకీల్ మృతి చెందినట్లు లెబనాన్ ప్రభుత్వం ధ్రువీకరించింది. మరో సీనియర్ కమాండర్ అహ్మద్ వహబీ కూడా చనిపోయినట్లు ప్రకటించింది. ఘటనలో మృతుల సంఖ్య 37కి చేరుకుందని తెలిపింది. వీరిలో ఏడుగురు మహిళలు, ముగ్గురు చిన్నారులున్నట్లు వివరించింది. క్షతగాత్రులైన 68 మందిలో 15 మంది ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నట్లు ఆరోగ్య మంత్రి ఫిరాస్ అబియడ్ శనివారం చెప్పారు. మరో 23 మంది జాడ తెలియడం లేదన్నారు. నేలమట్టమైన అపార్టుమెంట్ శిథిలాల తొలగింపు ప్రక్రియ ఇంకా కొనసాగుతున్నందున మృతుల సంఖ్య పెరిగే అవకాశముందని మంత్రి పేర్కొన్నారు. కాగా, శుక్రవారం తమ దాడిలో హెజ్బొల్లాకు చెందిన 16 మంది హతమైనట్లు ఇజ్రాయెల్ ఆర్మీ తెలిపింది. హెజ్బొల్లా కూడా ఇదే విషయాన్ని ధ్రువీకరించింది.శనివారం హెజ్బొల్లా మీడియా విభాగం జర్నలిస్టులను ఘటనాస్థలికి తీసుకెళ్లింది. మొత్తం 16 అపార్టుమెంట్లున్న ఆ సముదాయంలో క్షిపణి దాడి తీవ్రతకు మిలిటెంట్ల సమావేశం జరిగిన పక్క అపార్టుమెంట్ కూడా దెబ్బతింది. క్షిపణి భవనాన్ని చీల్చుకుంటూ నేరుగా బేస్‌మెంట్‌లోకి దూసుకుపోయిందని ఏఎఫ్‌పీ తెలిపింది. ఆ సమీపంలోని పలు దుకాణాలు కూడా ధ్వంసమయ్యాయి. పేజర్లు, వాకీటాకీలు, రేడియోలు పేలిన ఘటనల్లో గాయపడిన వారితో దేశంలోని ఆస్పత్రులన్నీ కిటకిటలాడుతున్నాయని ఆరోగ్య మంత్రి ఫిరాస్ చెప్పారు.

ఇబ్రహీం అకీల్ అహ్మద్ వహబీ

అకీల్‌పైనే ఎందుకు గురి?

ఇబ్రహీం అకీల్ ప్రధాన లక్ష్యంగా శుక్రవారం బీరుట్‌పై ఇజ్రాయెల్ భారీ దాడికి పాల్పడింది. బీరుట్‌లోని తమ ఎంబసీపై 1983లో జరిగిన దాడికి అకీలే సూత్రధారి అని అమెరికా అనుమానం. అప్పటి నుంచి అతడిని హిట్‌లిస్టులో ఉంచింది. పట్టిచ్చిన/జాడ తెలిపిన వారికి 70 లక్షల డాలర్ల రివార్డును కూడా ప్రకటించింది. బీరుట్‌లోని జనసమ్మర్దం ఉండే ప్రాంతంలోని ఆ అపార్టుమెంట్ సముదాయం బేస్‌మెంట్‌లో అకీల్ మిలిటెంట్లతో సమావేశమైనట్లు తమకు ముందుగానే సమాచారం అందిందని శుక్రవారం ఆర్మీ ప్రకటించింది. ఈ మేరకు దాడి చేపట్టామని వెల్లడించింది. కాగా, హెజ్బొల్లా కార్యకలాపాల్లో దశాబ్దాలుగా మహ్మద్ వహబీ కీలకంగా ఉన్నాడు. ఇతడిని ఇజ్రాయెల్ 1984లో బంధించి జైలులో ఉంచింది. 1997లో దక్షిణ లెబనాన్‌లో 12 మంది ఇజ్రాయెల్ సైనికులను చంపిన ఫీల్డ్ కమాండర్లలో వహబీ ఒకరని చెబుతారు.

లెబనాన్‌పై మరిన్ని దాడులు

లెబనాన్ దక్షిణ ప్రాంతంపై శనివారం కూడా ఇజ్రాయెల్ వైమానిక దాడులను కొనసాగించింది. హెజ్బొల్లా స్థావరాలే లక్ష్యంగా దాడులు జరిపామని తెలిపింది. హెజ్బొల్లా కూడా ఇజ్రాయెల్‌పైకి పెద్ద సంఖ్యలో రాకెట్లు ప్రయోగించింది. వాటితో వాటిల్లిన నష్టమెంతో తెలియాల్సి ఉంది.

సాక్షి
విజయవాడ సిటీ
ఎన్టీఆర్ జిల్లా

ఆదివారం । 22 । సెప్టెంబర్ । 2024

దుర్గగుడికి రూ.1.08 లక్షల విరాళం

ఇంద్రకీలాద్రి: బెజవాడ దుర్గమ్మ సన్నిధిలో నిత్యాన్న దానానికి కొల్లి రాధాకృష్ణమూర్తి పేరిట ఎనికేపాడు గ్రామానికి చెందిన ఎస్.శ్రీదేవి కుటుంబం శనివారం రూ.1.08 లక్షల విరాళం సమర్పించింది.

బాధ్యతల స్వీకరణ

చిలకలపూడి(మచిలీపట్నం): కృష్ణా జిల్లా పశుసంవర్ధక శాఖ అధికారిగా ఎన్.చిననరసింహులు శనివారం బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అనంతరం కలెక్టర్ బాలాజీని మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు.

ఎడ్ల పోటీల విజేత కృష్ణా

ప్రత్తిపాడు: గుంటూరు జిల్లా ప్రత్తిపాడులో నిర్వహించిన బండలాగుడు పోటీల్లో కృష్ణా ఎడ్లు సత్తా చాటాయి. బాపులపాడు మండలం మల్లవల్లికి చెందిన గిత్తలు విజేతగా నిలిచాయి.

పని బారెడు.. జీతం బెత్తెడు

- ఓ వైపు టార్గెట్లు.. మరో వైపు సోషల్ ఆడిట్ పేరిట వేధింపులు
- నలిగిపోతున్న ఉపాధి హామీ పథకం ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు
- సోషల్ ఆడిట్ టీం పేరెత్తితే వణికిపోతున్న వైనం
- మనోవేదనతో ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడుతున్న ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు

ఉపాధి హామీ పథకం పనుల్లో పాల్గొన్న కూలీలు (ఫైల్)

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో క్షేత్ర స్థాయిలో పనిచేసే ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు (ఎఫ్ఏలు) పని వత్తిడితో నలిగిపోతున్నారు. ఓ వైపు పనిదినాల లక్ష్యాలను నిర్దేశించి, వాటిని పూర్తిచేయాల్సిందేనని అధికారులు వారి మెడపై కత్తిపెడుతున్నారు. మరో వైపు సోషల్ ఆడిట్ పేరుతో వేధిస్తున్నారు. సోషల్ ఆడిట్‌లో ఏదో ఒక కొర్రీ చూపి ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు. ఈ నేపథ్యంలో సోషల్ ఆడిట్ టీం పేరు వింటేనే ఎఫ్ఏలు వణికిపోతున్నారు. ఆడిట్‌కు వచ్చే అధికారులకు సకల సేవలు చేయాల్సిందేనని, అప్పు చేసయినా వారిని తృప్తి పరచాల్సిందేనన్న ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. అన్నింటికీ ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లను మాత్రమే బాధ్యులను చేస్తున్నారు. దీంతో ఎఫ్ఏలు కొందరు మనోవేదన తాళలేక ఆత్మహత్యాయత్నానికి పాల్పడ్డారు. మరి కొందరు హార్ట్ ఎటాక్ బారిన పడి మరణించారు. ఏళ్ల తరబడి పనిచేస్తూ లక్ష్యాలను సాధిస్తున్నా ఉద్యోగ భద్రత లేదని ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు ఆవేదన వ్యక్తంచేస్తున్నారు. దీనికి తోడు ఇటీవల కాలంలో రాజకీయ వేధింపులు అధికమయ్యాయని వాపోతున్నారు.

ఉమ్మడి జిల్లాలో 920 మంది ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు

జాతీయ ఉపాధి హామీ పథకంలో భాగంగా ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో మొత్తం 920 మంది ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్లు విధులు నిర్వర్తిస్తున్నారు. వారంతా 2008 నుంచి ఎటువంటి ఉద్యోగ భద్రత లేకుండా ఆ పథకంలో పనిచేస్తున్నారు. ఎఫ్ఏలకు నెలకు రూ.9,350 చెల్లిస్తున్నారు. ఆ జీతాన్ని కూడా మేన్ డేస్ ఆధారంగానే నిర్ధారించారు. సంవత్సరానికి 7,500 మంది కంటే ఎక్కువ మంది కూలీలతో పనిచేయిస్తేనే రూ.9,350 జీతం చెల్లిస్తారు. లేని పక్షంలో నెలకు రూ.8 వేలు అంతకంటే తక్కువ వస్తుంది.

గ్రామాల్లో పనులను గుర్తించడం, కోరిన వారందరికీ పనులు కల్పించడం, వాటిని యాప్‌లో నమోదు చేయడం, యాప్ ద్వారా హాజరు నమోదు, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్లకు సహాయకారులుగా ఉండడం ఇలా ఉపాధి హామీ పథకంలో భాగంగా చేసే పనిలో ఎఫ్ఏల పాత్రే కీలకం. ప్రతి పనికి వేర్వేరుగా యాప్‌ల నిర్వహణ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఎప్పటికప్పుడు నిర్దేశించిన లక్ష్యాలను పూర్తి చేయడం, మినీ గోకులాల నిర్మాణం, సీసీ రోడ్లు ఇలా 24 డిపార్ట్‌మెంట్లకు సంబంధించి పనులు చేయడం, వాటికి జియో ట్యాగింగ్ చేయడం వంటివి ఎఫ్ఏలకు భారంగా మారాయి. పనిభారంతో ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

సోషల్ ఆడిట్ టీంల వేధింపులు

ఏడాది పొడవునా చేసిన పనులకు సంబంధించి సామాజిక తనిఖీ జరుగుతుంది. ఎస్ఆర్‌పీ, డీఆర్‌పీలు సభ్యులుగా సోషల్ ఆడిట్ టీం క్షేత్ర స్థాయిలో పనులు పరిశీలించి సామాజిక తనిఖీ నిర్వహిస్తుంది. ఈ టీం పేరు చెబితేనే ఎఫ్ఏలు వణికిపోతున్నారు. పనులన్నీ సక్రమంగా చేసినా సోషల్ ఆడిట్ బృందం అడిగే ప్రశ్నలకు, వారు కోరే కోర్కెలకు హడలిపోతున్నారు. ఆడిట్ బృందం వచ్చిందంటే వారికి సకల మర్యాదలతో విందు ఏర్పాటు చేయాలి. వచ్చే జీతమే అరకొర. ఏడాది జీతంలో పావు వంతు వారికే సమర్పించాల్సి వస్తోందని ఎఫ్ఏలు ఆవేదన చెందుతున్నారు. లేదంటే ఏదో ఒక కొర్రీ వేయడం, ఎఫ్ఏగా తప్పిస్తామని బెదిరించడం వంటివి చేస్తున్నారన్న ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు... వేసవిలో చెరువు పనులు చేస్తే వర్షాకాలంలో ఆ చెరువు నిండుతుంది. ఆ తర్వాత సోషల్ ఆడిట్ టీం వస్తే వారికి ఏ విధంగా లెక్కలు చెప్పాలో అర్థంకాక ఎఫ్ఏలు సతమతమవుతున్నారు. ఇదే అదనుగా భావించి సోషల్ ఆడిట్ టీం ఎఫ్ఏల నుంచి ఎంతో కొంత వసూలు చేస్తున్నట్లు సమాచారం. మేట్, ఫీల్డ్ అసిస్టెంట్, టెక్నికల్ అసిస్టెంట్, ఇంజినీరింగ్ కన్సల్టెంట్, ఏపీఓ ఇలా మండల స్థాయిలో ఇంత మంది పనిచేస్తున్నా అన్నింటికీ తమనే బాధ్యులుగా చేస్తున్నారని ఎఫ్ఏలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. లక్ష్యాలు పూర్తి, సోషల్ ఆడిట్ దెబ్బకు మనోవేదన చెందుతున్నారు. కొందరు ఆత్మహత్యాయత్నం చేసుకోగా, మరికొందరు హార్ట్ ఎటాక్‌తో మరణించారు. ఇంకొందరు పక్షవాతం వంటి వ్యాధులబారిన పడి మంచాలకు పరిమితమయ్యారు. టార్గెట్ విధానం, సోషల్ ఆడిట్ విధానం రద్దు చేయాలని, లేదా ఇందులో ప్రతి ఒక్కరినీ బాధ్యులను చేయాలని ఎఫ్ఏలు కోరుతున్నారు.

- రెడ్డిగూడెం, జగ్గయ్యపేట, పామర్రు, కంకిపాడు మండలాల్లో పని వత్తిడితో ఎఫ్ఏలు గుండెపోటుతో మరణించారు. అవనిగడ్డ మండలానికి చెందిన ఎఫ్ఏ పక్షవాతంతో మంచానపడ్డారు. మైలవరం మండలానికి చెందిన ఎఫ్ఏ ఆత్మహత్యాయత్నం చేశారు.
- కంచికచర్ల, వత్సవాయి, పెనుగంచిప్రోలు మండలాల్లో ఎఫ్ఏలపై రాజకీయ వత్తిళ్లు పెరగడంతో వాళ్లంతట వారే ఉద్యోగాలు మానేశారు.
- ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాలో కొత్త ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ఎప్పటి నుంచో పనిచేస్తున్న వారిపై రాజకీయముద్ర వేసి 100 మందిని తొలగించారు. వారి స్థానంలో అధికార పార్టీ అనుకూల వ్యక్తులను నియమించుకున్నారు.

వరద నష్టం నమోదుకు మరో అవకాశం

- సచివాలయాల్లో జాబితాల ప్రదర్శన
- కలెక్టర్ డాక్టర్ సృజన

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): నగరంలో వరద నష్టం నమోదుకు ప్రభుత్వం మరో అవకాశం కల్పించిందని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.సృజన శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. ఇప్పటికే జరిగిన నష్టం గణనకు సంబంధించి ఆదివారం ఉదయం సచివాలయాల్లో ఎన్యూమరేషన్ జాబితాలను ప్రదర్శిస్తారని పేర్కొన్నారు. ఇంకా ఎవరైనా బాధితులు నష్టం నమోదు చేసుకోకుండా మిగిలిపోతే ఆయా సచివాలయాలను, ప్రత్యేక అధికారులను సంప్రదించి ఎన్యూమరేషన్ చేయించుకోవాలని సూచించారు. ఆది, సోమవారాల్లో సచివాలయాల పరిధిలోనే వార్డు ప్రత్యేక అధికారులు, జిల్లా అధికారులు, సచివాలయ సిబ్బంది అందుబాటులో ఉంటారని తెలిపారు. ప్రభుత్వం నియమించిన ప్రత్యేక ఐఏఎస్ అధికారులు తుది దశ ప్రక్రియను స్వయంగా పర్యవేక్షించనున్నట్లు పేర్కొన్నారు. నష్టం, కష్టం కలిగిన ఏ ఒక్కరూ ఎన్యూమరేట్ కాకుండా మిగలకూడదనే ఉద్దేశంతో ఈ అవకాశం కల్పించినట్లు తెలిపారు. సోమవారం సాయంత్రానికి తుది జాబితాలు రూపొందించి పంపాలని ఆయా వార్డుల ప్రత్యేక అధికారులను ఆదేశించినట్లు వివరించారు. ఈ నెల 25న పరిహారం అందించాలని ముఖ్యమంత్రి నిర్ణయం తీసుకున్నట్లు తెలిపారు. నష్టగణన వివరాల నమోదు ప్రక్రియను రెవెన్యూ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి ఆర్.పి.సిసోడియా ప్రత్యేకంగా పర్యవేక్షిస్తున్నారని పేర్కొన్నారు.

న్యూస్‌రీల్

ఫీవర్ సర్వే సక్రమంగా నిర్వహించాలి

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): బుడమేరు వరద ముంపు ప్రాంతాల్లో ఫీవర్ సర్వేను సక్రమంగా నిర్వహించాలని, వైద్య సిబ్బంది ఇంటింటికీ వెళ్లి ప్రజల ఆరోగ్య సమాచారం సేకరించాలని ఎన్టీఆర్ జిల్లా వైద్య ఆరోగ్యశాఖాధికారి డాక్టర్ మాచర్ల సుహాసిని ఆదేశించారు. ఆమె శనివారం నగరంలోని రాజీవ్‌నగర్, ప్రకాష్ నగర్ పట్టణ ఆరోగ్య కేంద్రాలను సందర్శించి అక్కడ జరుగుతున్న వ్యాధి నిరోధక టీకాల కార్యక్రమాన్ని పరిశీలించారు. అనంతరం ఇంటింటికీ జరుగుతున్న ఫీవర్ సర్వేను క్షేత్రస్థాయిలో పరిశీలించి సిబ్బందికి తగు సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చారు. వరద ముంపునకు గురైన రాజీవ్‌నగర్, ప్రకాష్‌నగర్ ఆరోగ్య కేంద్రాల్లోని వివిధ విభాగాలు పూర్తిస్థాయిలో పనిచేయాలని సూచిస్తూ, వాటిని ఆమె పరిశీలించారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఆయా వైద్య కేంద్రాల వైద్యులు, మలేరియా సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

నోటికి నల్లరిబ్బన్లతో వైద్యుల ఆందోళన

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): సర్వీసు వైద్యులకు పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ సీట్ల విషయంలో తీవ్ర అన్యాయం చేసే జీఓ 85ను ప్రభుత్వం వెంటనే రద్దు చేయాలని వైద్యులు డిమాండ్ చేశారు. రద్దు మినహా మరో ప్రత్యామ్నాయం లేదని తేల్చి చెబుతున్నారు. నగరంలోని ఎన్టీఆర్ జిల్లా వైద్య ఆరోగ్యశాఖ అధికారి కార్యాలయం వద్ద శనివారం జిల్లాలోని 23 పీహెచ్‌సీల్లో పనిచేస్తున్న వైద్యులు సామూహిక సెలవులు పెట్టి నిరసన కార్యక్రమం చేపట్టారు. తమకు న్యాయం చేయాలని డిమాండ్ చేస్తూ నోటికి నల్ల రిబ్బన్లు కట్టుకుని నిరసన దీక్షలో కూర్చున్నారు. ఈ సందర్భంగా పలువురు డాక్టర్లు మాట్లాడుతూ.. ఇప్పటి వరకూ సర్వీసు వైద్యులకు పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ సీట్లు కేటాయించడంతో ఉన్న కోటాను తగ్గించడంతో పాటు, పలు విభాగాల్లో పీజీ సీట్లు నిరాకరించడం సరైన చర్య కాదన్నారు. కరోనా వంటి విపత్తుతో పాటు, వరదలు, విష జ్వరాలు, కమ్యునికల్ డిసీజెస్ వంటివి సోకినప్పుడు గ్రామాలకు వెళ్లి సేవలు అందించేది పీహెచ్‌సీల వైద్యులేనన్నారు. టీచింగ్ వైద్యులకు ఇచ్చినట్లు పీహెచ్‌సీ వైద్యులకు టైమ్‌బౌండ్ స్కేలు అమలు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. తమ డిమాండ్‌లు నెరవేర్చేవరకూ నిరసన కొనసాగిస్తామన్నారు.

దసరా ఏర్పాట్ల పరిశీలన

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): దసరా ఉత్సవాల్లో అమ్మవారి దర్శనానికి విచ్చేసే భక్తులకు దేవస్థానం కల్పిస్తున్న ఏర్పాట్లను పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖర్‌బాబు శనివారం పరిశీలించారు. ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మ సన్నిధిలో అక్టోబర్ మూడు నుంచి 12వ తేదీ వరకు దసరా ఉత్సవాలు వైభవంగా జరగనున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో జరుగుతున్న పనులు, భక్తులకు కల్పిస్తున్న సదుపాయాలను సీపీ తన బృందంతో శనివారం పరిశీలించారు. ఘాట్‌రోడ్డు, ఓం టర్నింగ్, క్యూలైన్లు, అమ్మవారి ఆలయంలోకి ప్రవేశించే మార్గంతో పాటు భక్తులకు బయటకు వచ్చే మార్గాలను తనిఖీ చేశారు. ఆర్జిత సేవలు, ఉభయదాతల కోసం ఏర్పాటు చేసే క్యూలైన్లను పరిశీలించారు. గతంలో ఉభయదాతలకు కలిగిన అసౌకర్యం గురించి పోలీసు అధికారులు సీపీ దృష్టికి తీసుకువెళ్లగా, ఈ దఫా అటువంటి సమస్యలు పునరావృతం కాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని సూచించారు. అనంతరం సీపీ రాజశేఖర్‌బాబు అమ్మవారిని దర్శించుకున్నారు. సీపీ వెంట డీసీపీ గౌతమిశాలి, దుర్గగుడి ఈఈ కోటేశ్వరరావు, ఇంజినీరింగ్ అధికారులు, సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

సౌత్ డివిజన్ ఏసీపీగా బంగారురాజు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: ఎన్టీఆర్ జిల్లా పోలీస్ కమిషనరేట్ సౌత్ పోలీస్ డివిజన్ ఏసీపీగా యు.బంగారు రాజు శనివారం బాధ్యతలు తీసుకున్నారు. సాధారణ బదిలీల్లో భాగంగా ఆయన ఏసీబీ నుంచి ఎన్టీఆర్ కమిషనరేట్‌కు వచ్చారు. బాధ్యతలు స్వీకరించిన అనంతరం పోలీస్ కమిషనర్ ఎస్.వి.రాజశేఖరబాబును మర్యాదపూర్వకంగా కలిసిమొక్క అందజేశారు.

త్వరలో పంట పరిహారం అందిస్తాం

- యూరియా అధిక ధరలకు అమ్మితే చర్యలు
- వ్యవసాయాధికారులు రైతులకు అందుబాటులో ఉండాలి
- జిల్లా వ్యవసాయాధికారి నాగమణెమ్మ

మాట్లాడుతున్న జిల్లా వ్యవసాయాధికారి నాగమణెమ్మ

గరికపాడు(జగ్గయ్యపేట): ఇటీవల జిల్లాలో భారీ వర్షాలు, వరదల కారణంగా పంట నష్టపోయిన రైతులకు త్వరలో పరిహారం అందిస్తామని జిల్లా వ్యవసాయాధికారి నాగమణెమ్మ తెలిపారు. జగ్గయ్యపేట మండలం గరికపాడు గ్రామంలోని కేవీకేలో ఆచార్య ఎన్‌జీ రంగా అగ్రికల్చరల్ యూనివర్సిటీ, జిల్లా వ్యవసాయ శాఖ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో జిల్లా స్థాయిలో శనివారం వర్క్‌షాప్ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా నాగమణెమ్మ మాట్లాడుతూ.. జిల్లాలో 65,255 ఎకరాల్లో పంట నష్టం జరిగిందన్నారు. ఇబ్రహీంపట్నం, ఎ.కొండూరు, కంచికచర్ల, విజయవాడ రూరల్ ప్రాంతాలతో పాటు పెనుగంచిప్రోలు, గంపలగూడెం, చందర్లపాడు మండలాల్లో పంటలు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయని వివరించారు. తిరువూరు, గంపలగూడెం ప్రాంతాల్లో పంట నష్టం తక్కువగా ఉందని చెప్పారు. ఉద్యాన పంటలు కూడా పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయని వివరించారు. జగ్గయ్యపేట డివిజన్ పరిధిలో రెండు వేల ఎకరాల్లో వరదల కారణంగా ఇసుక మేట వేసిందని తెలిపారు. ఇసుక మేట వేసిన పొలాల రైతులకు హెక్టార్‌కు రూ.18 వేలు, పూర్తిగా కొట్టుకుపోయిన వారికి రూ.47 వేలు, వరికి హెక్టార్‌కు రూ.25 వేలు, మిర్చికి హెక్టార్‌కు రూ.35 వేల చొప్పున పరిహారం అందించేందుకు ప్రభుత్వం కృషి చేస్తోందని తెలిపారు. ఈ నెల 23లోగా రైతులు ఈ–క్రాప్ నమోదు చేయించుకోవాలని సూచించారు. ఈ నెల 23 నుంచి 28వ తేదీ వరకు సోషల్ ఆడిట్ నిర్వహించి 30న తుది జాబితా విడుదల చేస్తామని చెప్పారు.

అధిక ధరలపై ఫిర్యాదులు

జిల్లాలో యూరియాను అధిక ధరలకు విక్రయిస్తున్నట్లు ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయని నాగమణెమ్మ పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వ ధర రూ.266 కాగా రూ.350 వసూలు చేస్తున్నట్లు తమ దృష్టికి వచ్చిందని, సంబంధిత అధికారులు ఫెర్టిలైజర్స్ దుకాణాలను తనిఖీ చేయాలని ఆదేశించారు. దుకాణదారులు ప్రభుత్వ ధరల పట్టికను ఏర్పాటు చేయాలని, బోర్డులు లేకపోతే చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించారు. తిరువూరు ఏడీఏ కెనడీ మాట్లాడుతూ.. ప్రస్తుతం రైతులు వరి సాగుపై దృష్టి సారిస్తున్నారని చిట్టి ముత్యాలు రకం వరిపై అవగాహన కలిగిస్తే లాభసాటిగా ఉంటుందన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో జగ్గయ్యపేట, మైలవరం, తిరువూరు, నందిగామ, విస్సన్నపేట, విజయవాడ ఏడీలు భవానీ, శశికళ, శ్రీనివాస్, వెంకటేశ్వరరావు, ఎం.శ్రీనివాస్, డీడీ మాధవీలత, ఏడీ రత్నశ్రీ, జిల్లా ఉద్యాన శాఖాధికారి సత్యనారాయణ, కేవీకే కోఆర్డినేటర్ కృష్ణంరాజు, వ్యవసాయ పాలిటెక్నిక్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ వెంకటేశ్వరరావు, ఏఓలు, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

శిశువు మృతి.. బంధువుల ఆందోళన

- మృత శిశువు తమ బిడ్డ కాదన్న బంధువులు
- ఐదు గంటల పాటు సాగిన ఆందోళన

మృత శిశువుతో బంధువులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): పండంటి మగబిడ్డ పుడితే.. మృతశిశువును చేతిలో పెట్టారంటూ ప్రభుత్వాస్పత్రి మాతాశిశు విభాగంలో బంధువులు ఆందోళనకు దిగారు. అసలు మృత శిశువు తమ బిడ్డేనా అంటూ అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. దీంతో ఆస్పత్రి వద్ద ఉద్రిక్త వాతావరణం నెలకొంది. గుంటూరు జిల్లా తాడేపల్లికి చెందిన బి.ఐశ్వర్యకు పురిటినొప్పులు రావడంతో ప్రసవం కోసం శుక్రవారం మధ్యాహ్నం విజయవాడ ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. ఆమెకు రాత్రి ఏడు గంటల సమయంలో సిజేరియన్ చేసి, పుట్టిన మగ శిశువును చికిత్స నిమిత్తం స్పెషల్ న్యూబర్న్ కేర్ యూనిట్‌కు తరలించారు. ఆ సమయంలో శిశువును బంధువులకు చూపించలేదు. తండ్రి మనోహర్ ఆస్పత్రిలోనే ఉన్నా అతనికి కూడా చూపించలేదు. అయితే శిశువు ఆరోగ్యంగానే ఉన్నట్లు చెప్పారని ఐశ్వర్య తల్లి, బంధువులు పేర్కొన్నారు. శనివారం ఉదయం కూడా శిశువు ఆరోగ్యంగానే ఉందని చెప్పారే కానీ ఎవరికీ చూపించలేదని, మధ్యాహ్నం రెండు గంటల సమయంలో గుండెలో రంధ్రం ఉన్నట్లు చెప్పిన వైద్యులు, పది నిమిషాలకే మృతి చెందినట్లు చెప్పడంతో బంధువులు ఆందోళనకు దిగారు. బిడ్డ పుట్టిన సమయంలో ఆరోగ్యంగానే ఉన్నాడని చెప్పారని, గుండెలో రంధ్రం ఉందని చెప్పిన పది నిమిషాలకే ఎలా మరణిస్తాడని వారు ప్రశ్నించారు. అసలు తమకు శిశువునే చూపించలేదని, మృత శిశువును అప్పగిస్తున్నారని మండిపడ్డారు. తమ బంధువులు ఆందోళనకు దిగిన విషయం తాడేపల్లిలో ఉన్న వారికి కూడా తెలియడంతో మరింత మంది ఆస్పత్రికి చేరుకున్నారు. దీంతో ఆస్పత్రి సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ డి.వెంకటేష్, డెప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ ఎస్.వినయ్‌కుమార్, ఆర్ఎంఓ డాక్టర్ యు.శోభ, ఐశ్వర్య బంధువులను పిలిచి శిశువు ఆరోగ్య పరిస్థితిని వివరించారు. దీంతో రాత్రి 7.30 గంటల సమయంలో గొడవ సద్దుమణిగింది.

స్క్రీనింగ్ చేయలేదా...

శిశువు పుట్టగానే స్క్రీనింగ్ చేసి లోపాలు ఏమైనా ఉన్నాయేమో గుర్తించాల్సి ఉంది. కానీ శుక్రవారం రాత్రి 7.30 గంటలకు జన్మించిన శిశువుకు శనివారం మధ్యాహ్నం రెండు గంటల వరకూ ఎందుకు స్క్రీనింగ్ చేయలేదనేది ప్రశ్నగా మారింది. పుట్టిన తర్వాత 18 గంటలకు లోపాన్ని గుర్తించడం, శిశువును బంధువులు ఎవరికీ చూపించకపోవడమే వివాదానికి దారితీసిందని తెలుస్తోంది.

హోరాహోరీగా బ్యాడ్మింటన్ పోటీలు

క్రీడాకారులను పరిచయం చేసుకుంటున్న జగదీశ్వరరావు, కిషోర్

గన్నవరం: కృష్ణాజిల్లా గన్నవరంలోని కేవీఆర్ ఇండోర్ స్టేడియంలో ఉమ్మడి కృష్ణాజిల్లా స్థాయి బ్యాడ్మింటన్ పోటీలు హోరాహోరీగా సాగుతున్నాయి. మూడురోజుల పాటు జరిగే ఈ పోటీల్లో పురుషుల 45 ఏళ్ల లోపు విభాగంలో 56 జట్లు, 45 ఏళ్లు పైబడిన వెటరన్ విభాగంలో 24 జట్లు పోటీ పడుతున్నాయి. రెండో రోజు శనివారం నాకౌట్ పద్ధతిలో ఉత్కంఠంగా కొనసాగాయి. పోటీలు ఆదివారంతో ముగుస్తాయని, అనంతరం విజేతల జట్లకు, ఉత్తమ క్రీడాకారులకు నగదు బహుమతులు అందజేస్తామని అసోసియేషన్ కార్యదర్శి కె.వి.ఆర్.కిషోర్ తెలిపారు. గొల్లనపల్లి జెడ్పీ హైస్కూల్ హెచ్‌ఎం కేఎస్ జగదీశ్వరరావు, పలువురు వ్యాయామోపాధ్యాయులు పాల్గొన్నారు.

టీటీ విజేత కృష్ణా బాలికల జట్టు

- బాలుర విభాగం విజేత తూర్పు గోదావరి
- హోరాహోరీగా ఎస్‌జీఎఫ్ రాష్ట్ర స్థాయి టీటీ టోర్నీ

ఎస్‌జీఎఫ్ రాష్ట్ర టేబుల్ టెన్నిస్ పోటీల్లో తలపడుతున్న క్రీడాకారులు

విజయవాడస్పోర్ట్స్: స్కూల్ గేమ్స్ ఫెడరేషన్(ఎస్‌జీఎఫ్) రాష్ట్ర స్థాయి టేబుల్ టెన్నిస్ పోటీల్లో కృష్ణా బాలికల జట్టు విజేతగా నిలిచింది. పటమటలోని చెన్నుపాటి రామకోటయ్య ఇండోర్(సీహెచ్ఆర్‌కే) స్టేడియంలో శనివారం ఈ పోటీలు అట్టహాసంగా ప్రారంభమయ్యాయి. కృష్ణాజిల్లా అండర్–19 అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో రెండు రోజుల పాటు జరిగే ఈ పోటీలకు 12 ఉమ్మడి జిల్లాల నుంచి 120 మంది క్రీడాకారులు హాజరయ్యారు. మొదటి రోజు బాలికల టీం విభాగంలో కృష్ణాజిల్లా విజేతగా నిలవగా గుంటూరు టీం ద్వితీయ, తూర్పు గోదావరి టీం తృతీయ స్థానాలను సాధించాయి. బాలుర టీం విభాగంలో తూర్పుగోదావరి విజేతగా నిలవగా, గుంటూరు ద్వితీయ స్థానాన్ని, కృష్ణా తృతీయ స్థానాన్ని దక్కించుకున్నాయి. రెండో రోజు ఆదివారం సింగిల్స్ విభాగంలో పోటీలు ఉంటాయి. రాష్ట్ర స్కూల్ కార్యదర్శి జి.భానుమూర్తి రాజు ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. ఈ పోటీల అనంతరం రాష్ట్ర జట్టు ఎంపిక పోటీలు ఉంటాయని తెలిపారు. రాష్ట్ర జట్టుకు ఎంపికైన క్రీడాకారులు లడక్‌లో జరిగే జాతీయస్థాయి స్కూల్ గేమ్స్ పోటీల్లో పాల్గొంటారని పేర్కొన్నారు.

మూడు రోజుల్లో రూ.157.85కోట్ల బ్యాంకింగ్ సేవలు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): వరద ముంపు ప్రభావిత ప్రజల అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని యుద్ధప్రాతిపదికన బ్యాంకింగ్ సేవలు అందిస్తున్నామని కలెక్టర్ డాక్టర్ జి.సృజన శనివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. మూడు రోజుల్లో 2,740 ఖాతాలకు సంబంధించి రూ.157.85 కోట్ల విలువైన బ్యాంకింగ్ సేవలను అందించామని పేర్కొన్నారు. 1,900 రుణ ఖాతాలకు సంబంధించి రూ.148.22 కోట్లకు రీషెడ్యూలింగ్ చేశారని, కొత్త రుణాల దరఖాస్తులను కూడా త్వరితగతిన పరిష్కరిస్తున్నారని వివరించారు. శనివారం ఒక్కరోజే 450 ఖాతాలకు రూ.28.96 కోట్ల మేర రుణాలను రీషెడ్యూలింగ్, కొత్తగా 315 ఖాతాలకు రూ.1.83 కోట్ల రుణాలను మంజూరు చేసినట్లు వివరించారు. బాధిత ప్రజలకు భరోసా కల్పించేందుకు ముందుకొచ్చిన బ్యాంకుల సేవలను ప్రజలు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని కలెక్టర్ సృజన సూచించారు.

95.6 శాతం అభ్యర్థనలు పరిష్కారం

అర్బన్ కంపెనీ యాప్‌లో ఎలక్ట్రీషియన్, ప్లంబర్, పెయింటర్, ఏసీ మెకానిక్ ఇలా వివిధ సేవలు పొందేందుకు 5,149 అభ్యర్థనలు వచ్చాయని, వాటిలో 95.6 శాతం అనగా 4,922 అభ్యర్థనలను పరిష్కరించామని కలెక్టర్ తెలిపారు.

ద్విచక్ర వాహనాలు చోరీ చేస్తున్న దొంగల అరెస్ట్

పటమట(విజయవాడతూర్పు): ఇళ్ల ముందు, కార్యాలయాల వద్ద, రోడ్ల వెంబడి పార్కింగ్ చేసిన వాహనాలను చోరీ చేసే దొంగలను పటమట పోలీసులు శనివారం అరెస్ట్ చేశారు. ఈ మేరకు సెంట్రల్ ఏసీపీ దామోదర్, పటమట సీఐ పవన్‌కిషోర్ విలేకరుల సమావేశం నిర్వహించారు. చెడు వ్యసనాలకు బానిసలైన పెనమలూరు మండలం యనమలకుదురు సంజీవయ్య నగర్‌కు చెందిన దమ్ము కిరణ్‌జోజి అలియాస్ ఘని, గణేష్, కానూరు సనత్‌నగర్ సుబ్బలమ్మ పుట్ట ప్రాంతానికి చెందిన మానికుంట ముక్కలు కలిసి ఇబ్రహీంపట్నం పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధిలో ఒకటి, పటమట పీఎస్ పరిధిలో 9 ద్విచక్ర వాహనాలు చోరీ చేశారన్నారు. వాటి విలువ రూ.6 లక్షలు ఉంటుందన్నారు. బైక్ చోరీలపై వచ్చిన ఫిర్యాదుల మేరకు పటమట, విజయవాడ కమిషనరేట్ పోలీసుల ఆధ్వర్యంలో ప్రత్యేక బృందాలతో నిఘా ఏర్పాటు చేశామని చెప్పారు. దొంగిలించిన బైక్‌లను విక్రయించే ప్రయత్నంలో నిందితులను ఆటోనగర్ కామినేని నగర్‌లో శనివారం అదుపులోకి తీసుకున్నామన్నారు. వారి నుంచి 10 వాహనాలను స్వాధీనం చేసుకుని, కేసు నమోదు చేశామని తెలిపారు. సమావేశంలో క్రైమ్ ఏఎస్ఐ వీజీవీడీ ప్రసాద్, కానిస్టేబుళ్లు పాల్గొన్నారు.

రైళ్లలో చోరీలు చేసే నిందితుడి పట్టివేత

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): రైళ్లు, రైల్వే స్టేషన్లలో చోరీలకు పాల్పడుతున్న పాత నేరస్తుడిని జీఆర్పీ పోలీసులు అరెస్ట్ చేసి రూ.1.77 లక్షల చోరీ సొత్తును స్వాధీనం చేసుకున్నారు. పోలీసులు తెలిపిన వివరాల మేరకు పలు రైళ్లు, రైల్వే స్టేషన్లలో చోరీలపై విజయవాడ జీఆర్పీ పోలీసులకు అందిన ఫిర్యాదు మేరకు జీఆర్పీ, ఆర్‌పీఎఫ్ పోలీసులు సంయుక్తంగా దర్యాప్తు చేపట్టామన్నారు. స్టేషన్‌లోని సీసీ కెమేరాల ఆధారంగా నేరాలకు పాల్పడింది ఉత్తరప్రదేశ్‌కు చెందిన పాత నేరస్తుడు సూర్యపాల్ సింగ్‌గా గుర్తించి అతనిపై నిఘా పెట్టామని చెప్పారు. ఈ క్రమంలో శనివారం ఉదయం విజయవాడ రైల్వే స్టేషన్‌లో నిందితుడు సంచరిస్తున్నట్లు గుర్తించి, అదుపులోకి తీసుకుని విచారణ చేపట్టామన్నారు. మూడు కేసుల్లో రూ.1,77,000 విలువ చేసే సొత్తును స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నిందితుడిని అరెస్ట్ చేసి రిమాండ్‌కు తరలించామని చెప్పారు.

యువ న్యాయవాది అనుమానాస్పద మృతి

సాయిసందీప్(ఫైల్)

విజయవాడస్పోర్ట్స్: యువ న్యాయవాది చుండూరి సాయిసందీప్(25) అనుమానాస్పద మృతిపై కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు సూర్యారావుపేట సీఐ షేక్ ఆలీ తెలిపారు. మైలవరం మండల పొందుగల గ్రామానికి చెందిన సందీప్ మూడేళ్లుగా డోర్నకల్ రోడ్డులో ఓ ఇంట్లో అద్దెకు ఉంటూ న్యాయవాదిగా ప్రాక్టీస్ చేస్తున్నాడు. అదే ఇంట్లో ఫ్యాన్‌కు ఉరి వేసుకుని చనిపోవడాన్ని సమీపంలో ఉన్న వ్యక్తులు గమనించి శనివారం మధ్యాహ్నం ఇచ్చిన సమాచారంతో ఘటనా స్థలానికి చేరుకున్నామని సీఐ తెలిపారు. వెంటనే అతని కుటుంబ సభ్యులకు తెలియజేసి మృతదేహాన్ని పోస్టుమార్టం నిమిత్తం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించామన్నారు. మృతుని తండ్రి చుండూరు రామారావు ఇచ్చిన ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నామన్నారు. సందీప్ మృతి ఘటనపై పోలీసులకు ఇచ్చిన ఫిర్యాదులో అతని తండ్రి అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. సందీప్ అకాల మరణం పట్ల బెజవాడ బార్ అసోసియేషన్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు కొత్త చంద్రమౌళి, అరిగల శివరామప్రసాద్(రాజా) సంతాపం ప్రకటించారు. ఘటనపై సమగ్ర దర్యాప్తు నిర్వహించాలని వారు డిమాండ్ చేశారు.

24 నుంచి సీనియర్ మహిళల ఫుట్‌బాల్ రాష్ట్ర టోర్నీ

విజయవాడస్పోర్ట్స్: రాష్ట్ర స్థాయి సీనియర్ మహిళల ఫుట్‌బాల్ టోర్నమెంట్‌ను కానూరు 100 అడుగుల రోడ్డులోని అనుమోలు ప్రభాకర్ మైదానంలో నిర్వహించేందుకు సన్నాహాలు పూర్తి చేసినట్లు ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఫుట్‌బాల్ అసోసియేషన్ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు వై.శేషగిరిరావు, బి.చక్రవర్తి శనివారం తెలిపారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫుట్‌బాల్ అసోసియేషన్, ఎన్టీఆర్ జిల్లా ఫుట్‌బాల్ అసోసియేషన్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఈ పోటీలు నిర్వహిస్తున్నామన్నారు. ఈ నెల 24 నుంచి 26 వరకు మూడు రోజుల పాటు జరిగే పోటీల్లో 12 జిల్లాల జట్లు పాల్గొంటాయని చెప్పారు. 12 మంది పోటీలకు న్యాయనిర్ణేతలుగా వ్యవహరిస్తారని, పోటీల అనంతరం విజేతలకు ట్రోఫీలు, మెడల్స్, సర్టిఫికెట్లు అందజేస్తామన్నారు.

రైల్వే టెన్నిస్ టోర్నమెంట్‌లో టైటిల్ కైవసం

రైల్వేస్టేషన్(విజయవాడపశ్చిమ): ఆల్ ఇండియా రైల్వే టెన్నిస్ టోర్నమెంట్ వెటరన్స్ విభాగంలో గుంటూరు అమరావతిలోని ఆర్‌సీటీ అదనపు రిజిస్ట్రార్ కె.రాజేంద్రప్రసాద్, విజయవాడలోని ఎలక్ట్రికల్ మెయింటెనెన్స్ టెక్నీషియన్ కె.సంపత్‌కుమార్‌లు టైటిల్ కైవసం చేసుకున్నారు. ఈ నెల 17 నుంచి 21వ తేదీ వరకు చెన్నైలోని ఐసీఎఫ్ కోచ్ ఫ్యాక్టరీలో జరిగిన 70వ ఆల్ ఇండియా రైల్వే టెన్నిస్ టోర్నమెంట్‌లో దేశ వ్యాప్తంగా పలువురు క్రీడాకారులు పోటీల్లో పాల్గొన్నారు. ఉత్కంఠంగా సాగిన డబుల్స్ ఫైనల్‌లో శ్రీనివాసరావు, మునీర్‌లపై రాజేంద్రప్రసాద్, సంపత్‌కుమార్‌లు విజయం సాధించారు.

మాజీ ఎమ్మెల్యే అడుసుమిల్లికి ఘన నివాళి

జయప్రకాష్ కుమారుడిని ఫోన్‌లో పరామర్శించిన మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

జయప్రకాష్ పార్థివదేహానికి నివాళులర్పిస్తున్న ఎమ్మెల్సీ తలశిల రఘురామ్

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు): లంగ్స్ ఇన్‌ఫెక్షన్‌తో కన్నుమూసిన మాజీ ఎమ్మెల్యే అడుసుమిల్లి జయప్రకాష్ మృతదేహాన్ని పలువురు రాజకీయ నాయకులు శనివారం సందర్శించి నివాళులర్పించారు. విజయవాడ మొగల్రాజపురం జమ్మిచెట్టు సెంటర్ దగ్గర ఉన్న జయప్రకాష్ స్వగృహం ఆవరణలో ఉన్న మృతదేహాన్ని ఎమ్మెల్సీ తలశిల రఘురామ్, వైఎస్సార్ సీపీ తూర్పు నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జి దేవినేని అవినాష్, పార్టీ సీనియర్ నాయకులు దొంతిరెడ్డి వేమారెడ్డి, కార్పొరేటర్లు అడపా శేషు, కొంగితల లక్ష్మీపతి, ఆంజనేయరెడ్డి, ఇర్ఫాన్, కోటిరెడ్డి, అమర్నాథ్, నాయకులు పోతిన మహేష్, వేగే వెంకటేశ్వరరావు, వి.సంపత్, మాజీ మేయర్ కోనేరు శ్రీధర్, కోనేరు బసవేశ్వరరావు, మాజీ ఎమ్మెల్సీ జల్లి విల్సన్, ఉడా మాజీ చైర్మన్ తూమాటి ప్రేమ్‌నాథ్ తదితరులు జయప్రకాష్ మృతదేహాన్ని సందర్శించి నివాళులర్పించారు. జయప్రకాష్ అంతిమ యాత్ర శనివారం మధ్యాహ్నం మొగల్రాజపురం జమ్మిచెట్టు సెంటర్ దగ్గర నుంచి రామలింగేశ్వరనగర్‌లోని రుద్రభూమి వరకు జరిగింది. పెద్ద సంఖ్యలో నాయకులు పాల్గొన్నారు. అనంతరం రుద్రభూమిలో జయప్రకాష్ అంత్యక్రియలు జరిగాయి.

ఆయన లేని లోటు పూడ్చలేనిది..

మాజీ ఎమ్మెల్యే అడుసుమిల్లి జయప్రకాష్ కుమారుడు తిరుమలేష్‌తో మాజీ ముఖ్యమంత్రి, వైఎస్సార్ సీపీ అధ్యక్షుడు వైఎస్.జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి ఫోన్‌లో మాట్లాడారు. మాజీ శాసన సభ్యుడిగా, రాజకీయ విశ్లేషకుడిగా జయప్రకాష్ తనదైన ముద్ర వేసుకున్నారని, ఆయన లేని లోటు పూడ్చలేనిదని చెప్పారు. అడుసుమిల్లి జయప్రకాష్ మృతికి వైఎస్ జగన్ ప్రగాఢ సంతాపం తెలిపారు. ఆయన పవిత్ర ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని వైఎస్ జగన్ ప్రార్థించారు.

క్లుప్తంగా

న్యాయవాదులకు నిత్యావసర సరుకులు

విజయవాడస్పోర్ట్స్:బుడమేరు ముంపు బాధితులైన న్యాయవాదులకు బెజవాడ బార్ అసోసియేషన్ (బీబీఏ) హాలు వద్ద నిత్యావసర సరుకులను శనివారం పంపిణీ చేశారు. తిరుపతి బార్ అసోసియేషన్ సమకూర్చిన ఈ సరుకులను బీబీఏ అధ్యక్ష కార్యదర్శులు కొత్త చంద్రమౌళి, అరిగల శివరామప్రసాద్ (రాజా), తిరుపతి బార్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శి జోసఫ్ మార్టిన్ న్యాయవాదులకు అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో ఏపీ బార్ కౌన్సిల్ సభ్యులు సురాబత్తుల మల్లేశ్వరరావు, సుంకర రాజేంద్ర ప్రసాద్, చలసాని అజయ్‌కుమార్ పాల్గొన్నారు. వరద బాధిత న్యాయవాదులకు నిత్యావసరాలను సమకూర్చిన తిరుపతి బార్ అసోసియేషన్ గవర్నింగ్ బాడీ సభ్యులకు ఈ సందర్భంగా బీబీఏ ప్రతినిధులు ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

శశికళకు విట్ డాక్టరేట్ ప్రదానం

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): కేఎల్ విశ్వ విద్యాలయంలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్‌గా పనిచేస్తున్న బాపట్ల శశికళకు వెల్లూరు ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ-అమరావతి డాక్టరేట్ (పీహెచ్‌డీ) ప్రదానం చేసింది. అమరావతిలోని విట్ ప్రాంగణంలో శనివారం జరిగిన స్నాతకోత్సవ వేడుకల్లో విశ్వ విద్యాలయం చాన్స్‌లర్ డాక్టర్ జి. విశ్వనాథన్ చేతుల మీదగా గౌరవ డాక్టరేట్‌ను అందుకున్నారు. కాగా విట్‌లో ప్రొఫెసర్ డాక్టర్ జె.హరికిరణ్ పర్యవేక్షణలో 'డీప్ లెర్నింగ్ ఫ్రేమ్ వర్క్ ఇన్ ఫండస్ ఇమేజ్ అనాలసిస్ ఫర్ డయాబెటిక్ రెటినోపతి' అనే అంశంపై చేసిన పరిశోధనకు గాను బాపట్ల శశికళకు డాక్టరేట్‌ను ప్రదానం చేశారు. కాగా గౌరవ డాక్టరేట్‌ను అందుకున్న శశికళను తనకు గైడ్‌గా వ్యవహరించిన ప్రొఫెసర్‌తో పాటు, పలువురు రీసెర్చ్ పండితులు, సహచరులు అభినందనలు తెలిపారు.

మద్యం తాగి వాహనాలు నడిపిన 23 మందికి జరిమానా

విజయవాడస్పోర్ట్స్: మద్యం తాగి వాహనాలు నడిపిన 23 మందికి విజయవాడ 6వ మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు న్యాయమూర్తి లెనిన్‌బాబు శనివారం జరిమానా విధించారు. ఐదో ట్రాఫిక్ పోలీసులు నిర్వహించిన ప్రత్యేక తనిఖీల్లో మద్యం సేవించి వాహనాలు నడుపుతున్న 23 మంది పట్టుబడ్డారు. వీరిని అదుపులోకి తీసుకున్న వెంటనే న్యాయమూర్తి వద్ద హాజరుపర్చారు. వీరిలో ఏడుగురికి రూ. 15 వేల చొప్పున, 16 మందికి రూ.10 వేల చొప్పున జరిమానా విధించారు.

నలంద ఎన్‌సీసీ కేడెట్‌ల ప్రతిభ

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): 17వ ఆంధ్రా బెటాలియన్ తరపున ఏలూరులో పదిరోజుల పాటు జరిగిన రిపబ్లిక్ డే గ్రూప్ సెలక్షన్ క్యాంపులో నలంద ఎన్‌సీసీ కేడెట్‌లు అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనపరిచినట్లు ఆ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎం.అనురాధ తెలిపారు. రాష్ట్రంలోని కాకినాడ గ్రూపునకు సంబంధించి 320 మంది ఎన్‌సీసీ కేడెట్‌లు హాజరు కాగా, నలందలో కేడెట్‌లు వై. సమీర్‌బాబు క్యాంపు సీనియర్ విభాగంలో, ఎల్.రోహిత్ సంస్కృతిలో ద్వితీయ బహుమతి పొందినట్లు తెలిపారు. వీరిద్దరినీ శనివారం కళాశాలలో ప్రిన్సిపాల్ అనురాధతో పాటు, ఇతర అధ్యాపకులు అభినందనలు తెలిపారు.

స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ్‌పై ఫ్లాష్‌మాబ్

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడ నగర పాలక సంస్థ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర ఆదేశాల మేరకు స్వచ్ఛత ఈ సేవా కార్యక్రమంలో భాగంగా శనివారం సాయంత్రం ట్రెండ్ సెట్ మాల్ లో ఫ్లాష్ మోబ్ ద్వారా రీసైకిల్, రీ యూస్, రెడ్యూస్ (ఆర్‌ఆర్‌ఆర్) నగర ప్రజలకు అవగాహన కల్పించారు. శనివారం జరిగిన ఈ కార్యక్రమం స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ్, స్వచ్ఛత తదితర అంశాలపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించే విధంగా క్విజ్, ఎలక్యూషన్ తదితర కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా కమిషనర్ మాట్లాడుతూ రెడ్యూస్ రియూస్ రీసైకిల్ అనే అంశంపై ప్రజలందరికీ కచ్చితంగా తెలియాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉందన్నారు. వ్యర్థాలను ఎక్కువ మొత్తంలో కాకుండా సాధ్యమైనంత తక్కువగా చేసేందుకు ప్రొడ్యూస్ పద్ధతిని వాడాలని తెలిపారు. సెప్టెంబర్ 17 నుంచి అక్టోబర్ 2, వరకు జరిగే ఈ కార్యక్రమాల్లో ప్రజలకు విస్తృతంగా అవగాహన కల్పించాలన్నారు.

దీ్వపం.. పునర్వైభవం ఎన్నటికో ?

- సుమారు 12 అడుగుల వరద నీటిలో భవానీ ఐలాండ్ మునక
- వరద తాకిడికి కోసుకుపోయిన తీరం
- ద్వీపంలో ఎక్కడ చూసినా ఇసుక మేటలు
- ద్వీపంలో యాక్టివిటీస్ అన్నీ ధ్వంసం

పిల్లల ఆట పరికరాల చుట్టూ వేసిన ఇసుక మేట

భవానీపురం(విజయవాడపశ్చిమ):ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాలు, వరదల కారణంగా విజయవాడ భవానీపురంలోని భవానీ ద్వీపంలోకి దాదాపు 12 అడుగుల మేర చేరిన వరద నీటితో అతలాకుతలమైంది. రాష్ట్రంలో పర్యాటక ప్రాంతంగా ప్రసిద్ధి పొందిన ఆంధ్రప్రదేశ్ పర్యాటక అభివృద్ధి సంస్థ (ఏపీటీడీసీ)లో భాగమైన భవానీ ఐలాండ్ టూరిజం కార్పొరేషన్ (బీఐటీసీ)కు చెందిన భవానీ ద్వీపం పూర్తిగా దెబ్బతింది. వరద ఉధృతి తాకిడికి ద్వీపం అంచులు కోసుకుపోయాయి. ద్వీపం మొత్తం ఇసుకు మేటలు వేసి పాత్‌వేలు కనబడకుండా పోయాయి. పుష్యమి హోటల్‌లో ఇసుక దిబ్బలు కనబడుతున్నాయి. గేమింగ్ జోన్ మొత్తం మునిగి దానిలోని గేమ్స్‌కు సంబంధించిన పరికరాలన్నీ ఎందుకూ పనికి రాకుండా పాడైపోయాయి. పిల్లలు ఆడుకునే పరికరాల చుట్టూ ఇసుక మేటలతో కప్పబడింది. ద్వీపంలో గ్రౌండ్ ఫ్లోర్‌లో ఉన్న కాటేజీల సెల్లార్లు మునిగిపోయాయి. కాటేజీల రెన్నోవేషన్‌లో భాగంగా ఊడదీసిన ఏసీ మెషీన్లు కూడా నీట మునిగాయి. ద్వీపం ప్రవేశంలో ఉన్న రిసెప్షన్ కౌంటర్, అందులోని మేనేజర్ క్యాబిన్, సీసీ కెమెరాలు, ఇంటర్ కమ్ బీకప్, ఇంటర్‌నెట్, కిచెన్, దాని స్టోర్, జనరేటర్, ఎలక్ట్రికల్ రూమ్, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్ మొత్తం వరద నీటితో మునిగిపోవడంతో ఫనికిరాకుండా పోయాయి. వరద నీటితో ల్యాండ్ స్కేప్, అలాగే పక్షుల కేంద్రం వెనుక ఉన్న రోడ్ ధ్వంసమయ్యాయి. ఎక్కడ చూసినా కూలిపోయిన వృక్షాలతో అధ్వానంగా మారింది. అమరావతి బోటింగ్ క్లబ్‌కు చెందిన బోట్లు వరద నీటిలో కొట్టుకు వచ్చి ద్వీపంలోకి చేరుకున్నాయి. వరద వేగానికి ద్వీపం ప్రవేశ మార్గం వద్ద ఉన్న జట్టీ పైకి ఎక్కేసింది. ద్వీపంలోని ఎమ్యూజ్‌మెంట్ పార్క్‌లోని కొలంబస్, డ్రాగన్ ట్రెన్, పిల్లలు ఎక్కే రకరకాల రైడ్స్ అన్నీ నీట మునిగాయి. కాగా పర్యాటక శాఖ మంత్రి కందుల దుర్గేష్ ఇటీవల ద్వీపానికి వచ్చి జరిగిన నష్టాన్ని పరిశీలించారు. దాదాపు రూ.10 కోట్ల మేర నష్టం జరిగి ఉండవచ్చని అధికారులు ఆయన దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. సాధ్యమైనంత త్వరలో ద్వీపాన్ని పునరుద్ధరించి పర్యాటకులకు అందుబాటులోకి తీసుకువస్తానని ఆయన తెలిపారు. ద్వీపం చక్కబడి ఎన్నటికి పునర్‌వైభవం కలుగుతుందోనని పర్యాటకులు ఎదురు చూస్తున్నారు.

బురద మయమైన గేమింగ్ జోన్

ఇసుక మేటతో నిండిన అమరావతి ఆతిథ్యం హోటల్ (గ్లాస్ రెస్టారెంట్)

టూరిజం క్యాంగాన్ పుష్యమి చుట్టూ పేరుకుపోయిన ఇసుక మేట

అడుసుమిల్లికి నివాళి

మాజీ ఎమ్మెల్యే అడుసుమిల్లి జయప్రకాష్ భౌతికకాయాన్ని సందర్శించి నివాళులర్పిస్తున్న వైఎస్సార్ సీపీ తూర్పు నియోజకవర్గ ఇన్‌చార్జ్ దేవినేని అవినాష్.

- సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

100 రోజుల్లో ప్రజల్ని ముంచిన ప్రభుత్వం

వైఎస్సార్ సీపీ వైద్య విభాగం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు డాక్టర్ మెహబూబ్ షేక్

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం ఏర్పాటైన 100 రోజుల్లో ప్రజలకు మంచి చేయక పోగా, అన్ని వర్గాలకు ముంచిందని వైఎస్సార్ సీపీ వైద్య విభాగం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు డాక్టర్ మెహబూబ్ షేక్ అన్నారు. నగరంలోని తన కార్యాలయంలో శనివారం ఆయన మీడియాతో మాట్లాడుతూ ప్రజలకు ఏమి చేశారని కూటమి మంచి ప్రభుత్వం అవుతుందని ప్రశ్నించారు. ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యంతో వరదపై ఎలాంటి ముందస్తు సమాచారం ఇవ్వకుండా బెజవాడలో ఐదు లక్షల మందిని మురుగునీటిలో ముంచారన్నారు. ఇళ్లలోని వస్తువులు సర్వం కోల్పోయి తీవ్రమైన మానసిక వ్యధకు గురవుతున్నారన్నారు. 100 రోజుల్లోనే కూటమి పాలనపై వైద్యులు రోడ్డెక్కారని, మద్యంపై ఉన్న శ్రద్ధ వైద్యంపై లేదని ఎద్దేవా చేశారు. ఎప్పటి నుంచో వస్తున్న సర్వీసు కోటా సీట్లు రద్దు చేయడం ఏమిటనీ ఆయన ప్రశ్నించారు. గ్రామీణ ప్రజలకు సేవలందించే వైద్యులకు అన్యాయం చేసేలా జీవో నంబర్ 85 ఉందన్నారు. దీంతో సామూహిక సెలవులు పెట్టి ఆందోళన చేస్తున్న విషయం తెలిసిందేనన్నారు. అంతేకాకుండా రాష్ట్రంలోని కొత్త వైద్య కళాశాలల్లో సీట్లు రాకుండా చేయడంతో ఎంతో మంది విద్యార్థులు వైద్య విద్యను చదివే అవకాశాలు కోల్పోయారన్నారు. దీంతో పలు ప్రాంతాల్లో విద్యార్థి సంఘాలు నిరసనలు చేస్తున్నాయన్నారు. సూపర్‌సిక్స్ పథకాలు ఏమయ్యాయని, తల్లికి వందనం ఏమైందని నిలదీశారు. ప్రజలను మోసం చేసిన నాయకుడు చంద్రబాబు అని డాక్టర్ మెహబూబ్ షేక్ అన్నారు. చంద్రబాబు మోసాలను 100 రోజుల్లోనే ప్రజలు గ్రహించారని పేర్కొన్నారు.

బోధనా నైపుణ్యాలు పెంచుకోవాలి

జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి ప్రారంభిస్తున్న ఎస్ఎస్ దాస్ తదితరులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు):సబ్జెక్ట్ ఎక్స్‌పర్ట్స్ సాధికారత సాధించటం ముఖ్య ఉద్దేశంతో నలంద విద్యానికేతన్‌లో రెండు రోజుల పాటు టీచింగ్ సిబ్బంది, ప్రిన్సిపాల్, వైస్ ప్రిన్సిపాల్స్‌కు వర్క్‌షాపు నిర్వహించారు. ట్రెనింగ్ టు ద ట్రెనర్స్ పేరుతో సీబీఎస్ఇ ఇన్ కొలాబరేషన్ విత్ ఐఎస్‌టీఎం (ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ సెక్రటేరియట్ ట్రెనింగ్ అండ్ మేనేజ్‌మెంట్) ఆధ్వర్యంలో శుక్ర, శనివారాల్లో ఈ కార్యక్రమం జరిగింది. ఈ వర్క్‌షాపును సీబీఎస్ఇ విజయవాడ రీజియన్ హెడ్ ఎస్ఎస్ దాస్, సీఓఇ అరుణలు జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి ప్రారంభించారు. రిసోర్స్‌పర్సన్స్‌గా ఢిల్లీకి చెందిన ఐఎస్‌టీఎం డెప్యూటీ డైరెక్టర్ పునీత్‌శర్మ, శరద్ నౌటియల్, పూనమ్ మెండిరట్టలు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ ఎన్ఈపీ 2020 సవాళ్లను అధిగమించడానికి ఎక్స్‌పీరియన్షల్ లెర్నింగ్ మాడ్యుల్, ట్రెనీ, అన్ ట్రెనీ క్యాలిటీస్‌ని ఎలా గుర్తించాలో విశ్లేషణాత్మకంగా వివరించారు. ఒక ట్రెనీగా ఏ అంశాలకు దూరంగా ఉండాలి, లెర్నింగ్, అన్ లెర్నింగ్, రీ లెర్నింగ్ అనే అంశాల మీద వివరించారు. సిస్టమాటిక్ అప్రోచ్ లెర్నింగ్‌లో ఎన్ని దశలు ఉంటాయి, భవిష్యత్‌లో ట్రెనీని ఏ విధంగా అభివృద్ధి పరుస్తుందో తెలియచేశారు. రెండు రోజుల శిక్షణ ద్వారా నేర్చుకున్న విషయాల్లో ఒక స్పష్టత సాధించామని ట్రెనీలందరూ హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

ప్రజలను నిండా ముంచిన ప్రభుత్వం

సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి వర్గ సభ్యుడు సీహెచ్ బాబూరావు

సమావేశంలో మాట్లాడుతున్న సీపీఎం కార్యదర్శి వర్గ సభ్యుడు సీహెచ్ బాబూరావు

గాంధీనగర్(విజయవాడసెంట్రల్): విజయవాడ నగర ప్రజలను ప్రభుత్వం నిండా ముంచిందని, వరదలకు కూటమి ప్రభుత్వమే బాధ్యత వహించాలని సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి సీహెచ్ బాబూరావు పేర్కొన్నారు. శనివారం గవర్నర్‌పేటలోని శ్రీశ్రీ భవన్‌లో జరిగిన విలేఖరుల సమావేశంలో ఆ పార్టీ జిల్లా కార్యదర్శి డీవీ కృష్ణ, కార్యదర్శి వర్గ సభ్యుడు దోనేపూడి కాశీనాథ్‌తో కలిసి బాబూరావు మాట్లాడారు. వరదలకు 2.70 లక్షల కుటుంబాలు, ఎనిమిది లక్షల జనం నిండా మునిగిపోయారని, వందల కోట్ల నష్టం వాటిల్లిందన్నారు. ఇందుకు కారణం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, అధికారుల వైఫల్యమేనని ఆయన పేర్కొన్నారు. బాధితులకు తగిన పరిహారం చెల్లించాలని, లేని పక్షంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బాధితుల ఆగ్రహానికి గురికాక తప్పదని హెచ్చరించారు. వరదల్లో నగరంతోపాటు ఎన్టీఆర్ జిల్లాలోని లక్షలాది మంది ప్రజలు తీవ్రంగా నష్టపోయారన్నారు. రూ. 10 వేల కోట్లు కేంద్రం నిధులను విడుదల చేసి, బాధితులను ఆదుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

పరిహారం పెంచాలి

వరదల్లో నష్టపోయిన గృహాలకు రూ. 50 వేలు, అలాగే దెబ్బతిన్న ఆటోకు రూ. 10 వేల నుంచి 25 వేలు, టూ వీలర్‌కు రూ. 3 వేల నుంచి 10 వేలకు పరిహారం పెంచి ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేశారు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ప్యాకేజీని పెంచి ఇవ్వాలని కోరారు. ఆగస్టు, సెప్టెంబర్ విద్యుత్ బిల్లులను రద్దు చేయడంతోపాటు గడుస్తున్న ఈ ఆర్థిక సంవత్సరపు ఆస్తి, ఇతర పన్నులను సైతం రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

దురాచారాలు రూపుమాపిన గురజాడ

దేశ భక్తిని పెంపొందించే కార్యక్రమం నిర్వహిస్తున్న విద్యార్థినులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): సమాజంలోని కన్యాశుల్కం వంటి దురాచారాలను రూపుమాపేందుకు 162 ఏళ్ల కిందటే గురజాడ అప్పారావు కృషి చేయారని శ్రీ దుర్గామల్లేశ్వర సిద్ధార్థ మహిళా జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ ఎస్.పద్మజ తెలిపారు. గురజాడ అప్పారావు జయంతి సందర్భంగా ఎంజీరోడ్డులోని సిద్ధార్థ మహిళా కళాశాలలో శనివారం వేడుకలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం ప్రిన్సిపాల్ పద్మజ మాట్లాడుతూ సంఘ పరంగా, భాషాపరంగా గురజాడ అప్పారావు చేసిన కృషి అనన్యమని చెప్పారు. గురజాడ రచనలోని నాటకాలు, కథానికలు, ఖండకావ్యాలు సమాజంలోని మార్పు తీసుకొచ్చాయని పేర్కొన్నారు. ఈ సందర్భంగా విద్యార్థినులు దేశమును ప్రేమించుమన్నా మంచి అన్నది పెంచుమన్నా అనే గురజాడ దేశభక్తి గేయాన్ని ఆలపిస్తూ నృత్యం చేసి ఆకట్టుకున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో పలువురు అధ్యాపకులు పాల్గొన్నారు.

'అమ్మ' ఆధ్వర్యంలో ఉచిత మెడికల్ క్యాంపు

వైద్య పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్న డాక్టర్లు

మొగల్రాజపురం(విజయవాడ తూర్పు):తమ అసోసియేషన్ డైమండ్ జూబ్లీ వేడుకల సందర్భంగా పేద ప్రజల కోసం ప్రత్యేకంగా ఉచిత మెడికల్ క్యాంపు నిర్వహించడం ఆనందంగా ఉందని ఆంధ్రా మోటార్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్ (అమ్మ) అధ్యక్షుడు వడ్లమూడి వెంకటేశ్వరరావు చెప్పారు. స్థానిక సున్నపుబట్టీల సెంటర్‌లో ఉన్న 'అమ్మ' హాలులో ఉచిత మెడికల్ క్యాంపు శనివారం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా వెంకటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ 1964లో తమ అసోసియేషన్ స్థాపించిన నాటి నుంచే ఎన్నో సేవా కార్యక్రమాలు నిర్వహించామని చెప్పారు. ఎన్ఆర్ఐ మెడికల్ అకాడమీ నుంచి జనరల్ మెడిసిన్, పిడియాట్రిక్, స్కిన్, ఈఎన్‌టీ, ఆప్తమాలజీ, గైనికాలజీ, కార్డియాలజీ విభాగాలకు చెందిన వైద్యులు ఈ మెడికల్ క్యాంపులో పాల్గొని సేవలు అందించారని తెలిపారు. ఉచితంగా రక్త పరీక్షలు, ఈసీజీ తీసి మందులు సైతం అందచేస్తున్నామని చెప్పారు. అసోసియేషన్ ఉపాధ్యక్షులు గారపాటి సతీష్ బాబు, జీవీ సుబ్బారావు, ప్రధాన కార్యదర్శి సుంకర చంద్రశేఖర్, కోశాధికారి అన్నే శ్రీనివాసరావు, అమ్మ మాజీ అధ్యక్షుడు బొబ్బా నారాయణరావు, ఎంవీ ప్రసాద్, వై.సుబ్బారావు, మిరియాల వెంకటేశ్వరరావుతో పాటుగా కార్యవర్గ సభ్యులు పాల్గొన్నారు. అధిక సంఖ్యలో స్థానిక ప్రజలు పాల్గొని వైద్యసేవలు పొందారు.

స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ్ ర్యాంకింగ్ సాధనకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం

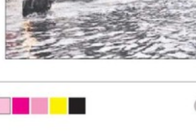
వీడియో కాన్ఫరెన్స్‌లో మాట్లాడుతున్న వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

పటమట(విజయవాడతూర్పు): స్వచ్ఛ సర్వేక్షణ్ ర్యాంకింగ్ సాధించేందుకు విజయవాడ నగర పాలక సంస్థ అన్ని విధాలుగా సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని వినియోంచుకుంటుందని స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్ జాయింట్ సెక్రటరీ రూపా మిశ్రకు విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర వివరించారు. వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలోని కమాండ్ కంట్రోల్ రూమ్‌లో శనివారం మినిస్ట్రీ ఆఫ్ హౌసింగ్ అండ్ అర్బన్ అఫైర్స్, స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్‌పై నిర్వహించిన వీడియో కాన్ఫరెన్స్‌లో ఆయన పాల్గొన్నారు. ఈ మిషన్‌లో మిలియన్ ప్లస్ నగరాలు, రాష్ట్ర రాజధానులు, తాగునీటి సరఫరా, మురుగునీటి శుద్ధి, ఘన వ్యర్థ నిర్వహణ తదితర అంశాలపై బడ్జెట్లో స్థానిక సంస్థలు చేయాల్సిన కేటాయింపు గురించి స్వచ్ఛ భారత్ జాయింట్ సెక్రటరీ రూపామిశ్ర వీఎంసీ కమిషనర్‌కు వివరించారు. సీవేజ్ ట్రీట్మెంట్ ప్లాంట్‌లను ఆధునికీకరించటం, ప్రజలందరికీ నాణ్యమైన తాగునీరు సరఫరా అందించడం, ఘన వ్యర్థ పదార్థాల సేకరణ నిర్వహణ మెరుగుపరచటం లాంటి విషయాలపై అధునాతన విధానాలను అనుసరించడంపై వీఎంసీకి సూచనలు చేశారు. సీవేజ్ ట్రీట్మెంట్ ప్లాంట్స్ ద్వారా శుద్ధి అయి వచ్చిన నీటిని వ్యవసాయానికి ఉపయోగించటం, స్వచ్ఛ భారత్ మిషన్‌పై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించడమే కాకుండా వారిని భాగస్వాములు చేస్తూ ఇటువంటి కార్యక్రమాల్లో వారిని పాల్గొని చేసేలా చూడాలని కోరారు. కాన్ఫరెన్స్ లో అడిషనల్ కమిషనర్ (ప్రాజెక్ట్స్) కేవీ సత్యవతి, చీఫ్ మెడికల్ హెల్త్ ఆఫీసర్ డాక్టర్ పి.రత్నావళి, ఎస్ఈ (ప్రాజెక్ట్)రామ్మోహనరావు, ఎస్ఈ (వర్క్స్) శ్రీరామచంద్రమూర్తి పాల్గొన్నారు.

రహదారులు జలమయం

విజయవాడ నగరంలోని రహదారులు శనివారం సాయంత్రం కురిసిన కొద్దిపాటి వర్షానికే జలమయమయ్యాయి. ఉరుములు, మెరుపులతో గంటకుపైగా కురిసిన వర్షంతో నగరంలోని అనేక ప్రాంతాల్లో వర్షపునీరు చేరింది. రోడ్లపై అడుగుమేర నీరు నిలిచింది. వర్షపునీటిలోనే పాదచారులు, వాహనదారులు రాకపోకలు సాగించారు. మొగల్రాజపురం సమీపంలో డ్రైనేజీలు పొంగి పొర్లాయి. పిన్నమనేని పాలిక్లినిక్ రోడ్డు మధర్ థెరీసా విగ్రహం రోడ్డు పైకి వచ్చిన మురుగు నీటి దృశ్యాలివి.

- సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, విజయవాడ

వచ్చే నెలలో మెగా ఫుడ్ బిజినెస్ ఎక్స్‌పో

బ్రోచర్ ఆవిష్కరిస్తున్న ఆర్‌వీ స్వామి తదితరులు

గుణదల(విజయవాడతూర్పు): వచ్చే నెల 4, 5, 6 తేదీల్లో నగరంలోని ఎస్ఎస్ కన్వెన్షన్‌లో మెగా ఫుడ్ బిజినెస్ ఎక్స్‌పో – 2024 నిర్వహించనున్నట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ హోటల్స్ అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ ఆర్‌వీ స్వామి తెలిపారు. గుణదలలోని హోటల్ హయాత్‌లో శనివారం విలేకరుల సమావేశం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా స్వామి మాట్లాడుతూ ఈ మెగా ఫుడ్ బిజినెస్ ఎక్స్‌పోను ఆంధ్రప్రదేశ్ హోటల్స్ అసోసియేషన్, కేటరర్స్ అసోసియేషన్, ఏపీ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ చాంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్, విజయవాడ హోటల్స్ అసోసియేషన్, విజయవాడ చాంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఏపీ కేటరర్స్ అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ వరదరాజులు, ఏపీ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ చాంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ ప్రెసిడెంట్ వక్కలగడ్డ భాస్కరరావు, విజయవాడ హోటల్స్ అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ రమణ, గెడ్డం రవి, రాఘవ, ఎం. వెంకటేశ్వరరావు, కె.వెంటేశ్వరరావు, చుండూరు ఉమామహేశ్వరరావు, రేణుకా శ్రీదేవి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మసాజ్ సెంటర్లపై పోలీసుల దాడి

గుణదల: మాచవరం పోలీస్ స్టేషన్ పరిధిలోని పలు మసాజ్ సెంటర్లపై పోలీసులు శనివారం దాడి చేసి నలుగురు మహిళలు, ఇద్దరు విటులను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. ఫిర్యాదుల నేపథ్యంలో మాచవరం సీఐ సీహెచ్ ప్రకాష్ తన సిబ్బందితో కలిసి మొగల్‌రాజ్‌పురం, లబ్బీపేట బందరురోడ్డులోని పలు మసాజ్ సెంటర్లపై ఆకస్మిక దాడి చేశారు.

నేటి నుంచి లబ్ధిదారుల ప్రకటన

పటమట: బుడమేరు, కృష్ణానది వరద ప్రభావంతో కోల్పోయిన వారికి ప్రభుత్వం సహాయం చేసేందుకు లబ్ధిదారుల కోసం ఇటీవల నిర్వహించిన ఎన్యూమరేషన్‌లో తప్పొప్పులు, అభ్యంతరాలు ఉంటే సంబంధింత అధికారులకు ఈ నెల 22, 23 తేదీల్లో అభ్యంతరాలు స్వీకరిస్తామని వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర శనివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. వరద ప్రభావిత ప్రాంతాలైన నగరంలోని 32 వార్డుల్లో ఉన్న సచివాలయాల్లో ఆదివారం సెలవు దినమైనప్పటికీ సచివాలయాలన్నీ పనిచేస్తాయని పేర్కొన్నారు. అధికారులు అందరూ అందుబాటులో ఉంటారని, ఆ సచివాలయాల్లో ఎన్యూమరేషన్ లబ్ధిదారుల లిస్టులను ప్రకటిస్తారన్నారు. ఆయా సచివాలయాల్లో సీనియర్ ఆఫీసర్, డిస్ట్రిక్ట్ ఆఫీసర్ కూడా అందుబాటులో ఉంటారన్నారు.

‘అమ్మో’రికా!

ధరల పెరుగుదలతో అమెరికన్ల బెంబేలు

తీవ్ర ఆర్థిక ఒత్తిడితో సతమతం

ఆ దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ పనితీరుపైనా అసంతృప్తి

లేఆఫ్‌లతో మరింత ప్రతికూలంగా పరిస్థితులు

పెరుగుతున్న మానసిక, శారీరక సమస్యలు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రపంచంలోనే ఏకైక సూపర్ పవర్.. ఏకధ్రువ ప్రపంచంలో ఒకే ఒక్క అగ్రరాజ్యం .. ఆ దేశ పౌరులంటే ఇంటా బయటా గౌరవం, ఆకాశహర్మ్యాల్లాంటి భవంతులు.. బహుళజాతి సంస్థలు.. వాటిలో మంచి ఉద్యోగాలు.. భారీ వేతనాలు.. అద్భుతమైన కెరీర్.. మనకు తెలిసిన, ఊహించుకునే అమెరికా ఇది. అయితే వాస్తవాలు వేరుగా ఉన్నాయి.. అక్కడా ఆర్థిక మాంద్యం ప్రభావం కనిపిస్తోంది. కంపెనీలు భారీగా ఉద్యోగులను తొలగిస్తున్నాయి. దీంతో అమెరికన్లను తీవ్ర ‘ఆర్థిక’ ఒత్తిడి చుట్టుముడుతోంది. దీంతో వారిలో మానసిక, శారీరక సమస్యలు పెరుగుతున్నాయి.

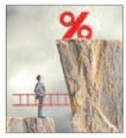
బ్యాంకు ఖాతాలను తనిఖీ చేసుకోవడానికి కూడా..

అమెరికాలో మాంద్యం ప్రభావంతో ‘ఆర్థిక’ ఒత్తిడులు పెరుగుతున్నాయి. సగం మంది అమెరికన్లు తమ జీవితంలో అత్యంత ఆర్థిక భయాన్ని అనుభవిస్తున్నారు. డబ్బులు లేని స్థితిని పదేపదే గుర్తు చేసుకోలేక బ్యాంకు ఖాతాలను కూడా తనిఖీ చేసుకోవడానికి వెనుకాడుతున్నారు. తమ జీవన వ్యయంలో ఒక్కసారిగా వచ్చిన మార్పులకు సర్దుబాటు కాలేక తీవ్ర మానసిక సమస్యల బారినపడుతున్నారు. ఈ మేరకు మార్కెట్ వాచ్ గైడ్స్ చేపట్టిన సర్వేలో నిత్యావసరాల కోసం అవుతున్న అధిక ఖర్చులు తమ బడ్జెట్‌ను తారుమారు చేస్తున్నట్టు అమెరికన్లు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. ఉద్యోగాల తొలగింపు (లేఆఫ్స్), కొత్త ఉద్యోగాలు రాకపోవడం వంటి కారణాలతో చేతిలో చిల్లిగవ్వ ఉండటం లేదు. కొంతమంది ఉన్న కొద్ది మొత్తాన్నే జాగ్రత్తగా ఖర్చు చేయాలనే ఆలోచనతో కుటుంబ కార్యక్రమాలకు కూడా దూరంగా ఉండిపోతున్నట్టు తేలింది. ఇలా మానసిక ఆరోగ్యాన్ని కూడా ఫణంగా పెట్టాల్సి వస్తోంది.

అమెరికన్లలో ‘ఆర్థిక’ ఒత్తిడికి ప్రధాన కారణాలు..

- నిత్యావసరాల ధరల పెరుగుదల
- పొదుపు లేకపోవడం
- తగినంత ఆదాయం లేకపోవడం
- దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ బాగోకపోవడం
- ఇంటి అద్దె ఖర్చు
- అధిక వడ్డీలు
- పదవీ విరమణకు సంబంధించిన అనిశ్చితి

‘ఆర్థిక’ ఒత్తిడి ఇలా..

- కొంత స్థాయిలో ఆర్థిక ఒత్తిడిని అనుభవిస్తున్నవారి 88%
- ఆర్థికాంశాలే తమ ఒత్తిడికి అతిపెద్ద కారణమని చెప్పినవారు 65%
- కుటుంబ సభ్యుల నుంచి ఆర్థిక ఒత్తిడిని దాచిపెట్టిన వారు 58%
- ఆర్థికంగా నిలదొక్కుకోవడం కోసం తమ మానసిక ఆరోగ్యాన్ని త్యాగం చేస్తున్నవారు 94%
- ఆర్థిక సమస్యను సంక్షోభంలా మారే వరకు విస్మరిస్తున్నవారు 44%
- ఆర్థిక ఒత్తిడితో ప్రతికూల శారీరక ప్రభావాలను ఎదుర్కొంటున్నవారు 92%

ఒత్తిడికి మూలకారణం ఇదే..

అమెరికాలో ప్రతి ముగ్గురిలో ఇద్దరు వ్యక్తులు ఆర్థికాంశాలే ఒత్తిడికి ప్రధాన కారణమని చెప్పారు. ముఖ్యంగా యువ అమెరికన్లలో ఒత్తిడి తీవ్ర స్థాయిలో కనిపిస్తోంది. ముందు తరాలతో పోలిస్తే 1981–1996 మధ్య జన్మించిన వారిలో ఆర్థిక ప్రభావం ఎక్కువగా ఉంది. పట్టణాల్లో నివసించేవారు అధికంగా ఖర్చు చేయాల్సి వస్తోంది. తక్కువ వేతనాలు ఉండటంతో నిత్యం ఆర్థిక సమస్యల బారినపడుతున్నారు. మరోవైపు కంపెనీల్లో భారీగా ఉద్యోగుల తొలగింపు చేపట్టడం కూడా ప్రతికూలంగా మారుతోంది. ప్రభుత్వ, సాంకేతిక రంగాల్లో 14 నెలల గరిష్ట స్థాయికి ఉద్యోగుల తొలగింపు చేరుకుంది. చాలా మంది ఆర్థిక సమస్యలు సంక్షోభంగా మారేవరకు జాగ్రత్త పడకపోవడంతో తీవ్ర కష్టాల్లో కూరుకుపోతున్నారు. అతిగా ఖర్చు చేసే అలవాటు ఉన్నవారు ఇంకా ఎక్కువ ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. వాస్తవానికి ఆర్థిక నిర్ణయాలను వాయిదా వేసుకుంటున్న వారి కంటే.. తిరిగి తీర్చే ప్రణాళిక లేకుండానే అప్పులు చేస్తున్న వారు ఎక్కువగా ఉంటున్నారు.

మానసిక ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రభావం..

సర్వేలో దాదాపు 41 శాతం మంది ఆర్థిక పరిస్థితులు తమ మానసిక ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీస్తున్నట్టు అంగీకరించారు. మరో 57 శాతం మంది ఆర్థిక/మానసిక ఆరోగ్యానికి మధ్య ప్రాధాన్యతను తేల్చుకోవాలని భావిస్తున్నట్టు చెప్పారు. అమెరికాలో పురుషులు నిర్ణీత పని గంటలకు మించి వర్క్ చేస్తుంటే.. మహిళలు సమయానికి తిండిలేక, సెలవులు కూడా తీసుకోకుండా పని చేయడంతో శారీరక సమస్యల బారిన పడుతున్నారు. సర్వేలో సగం కంటే ఎక్కువ మంది ఆర్థిక సమస్యల ఒత్తిడితో నిద్రను కోల్పోతున్నామని, తలనొప్పితోపాటు జీర్ణ సంబంధిత వ్యాధులతో బాధపడుతున్నామని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

భయపెడుతున్న నిత్యావసరాల ఖర్చు..

అమెరికాలో వ్యవసాయ విభాగం నివేదికల ప్రకారం.. 2022తో పోలిస్తే నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు 11 శాతం కంటే ఎక్కువ పెరిగాయి. కొన్ని వస్తువుల ధరలు ఇప్పటికీ పెరుగుదలలోనే ఉండటం గమనార్హం. ఈ ఏడాది గుడ్డు ధరలు మరో 4.8 శాతం, బీఫ్ మాంసం ధరలు 3 శాతం కంటే ఎక్కువగా పెరుగుతాయని అంచనా వేస్తున్నారు. ఓవైపు నిత్యావసరాల ధరలు పెరుగుతుండటం.. మరోవైపు అందుకు తగ్గట్టు ఆదాయం లేకపోవడంతో అమెరికన్లు తీవ్ర ఒత్తిడిని అనుభవిస్తున్నారు. దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ పనితీరు పట్ల వారు తీవ్ర అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

క్లుప్తంగా...

జయప్రకాష్ కుటుంబసభ్యులకు వైఎస్ జగన్ పరామర్శ

సాక్షి, అమరావతి: అనారోగ్యంతో కన్నుమూసిన మాజీ ఎమ్మెల్యే అడుసుమిల్లి జయప్రకాష్ కుటుంబసభ్యులను వైఎస్సార్‌సీపీ అధ్యక్షుడు, మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి పరామర్శించారు. జయప్రకాష్ కుమారుడు తిరుమలేష్‌తో ఫోన్‌లో మాట్లాడి తన ప్రగాఢ సానుభూతిని తెలియజేశారు. శాసనసభ్యుడిగా, రాజకీయ విశ్లేషకుడిగా జయప్రకాష్ తనదైన ముద్రవేశారని వైఎస్ జగన్ అభిప్రాయపడ్డారు. జయప్రకాష్ పవిత్ర ఆత్మకు శాంతి చేకూరాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు.

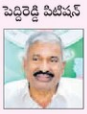
ఎకసెక్కాలాడితే అడ్డంగా నరుకుతా

టీడీపీ నేతలనుద్దేశించి కావలి ఎమ్మెల్యే ఘాటు వ్యాఖ్యలు

సాక్షి ప్రతినిధి, నెల్లూరు : శ్రీపొట్టి శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా కావలి టీడీపీ ఎమ్మెల్యే దగుమాటి వెంకట కృష్ణారెడ్డి అలియాస్ కావ్య కృష్ణారెడ్డి తన సొంత పార్టీ నేతలనే అడ్డంగా నరుకుతానంటూ హెచ్చరించారు. శనివారం కావలి 26వ వార్డులో జరిగిన ‘ఇది మంచి ప్రభుత్వం’ కార్యక్రమంలో ఆయన ప్రసంగిస్తూ.. ‘ఇటీవల కొందరు నాపైన మంత్రి నారా లోకేశ్, ఇతర మంత్రులు, టీడీపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడికి ఫిర్యాదు చేశారు. కావలికి చెందిన ఆ నాయకులను హెచ్చరిస్తున్నా. వీళ్ల స్థాయి వార్డుకు కూడా పనికి రాదు. ఈడ ఉండేది కావ్య. చూస్కుందాం. కృష్ణారెడ్డి హైడ్రా స్టార్ట్ అయింది. కావలి అడ్డాలో ఎకసెక్కాలు ఆడితే అడ్డంగా నరకడానికి కూడా కృష్ణారెడ్డి సిద్ధంగా ఉంటాడు. ఇప్పటివరకు కావ్య కృష్ణారెడ్డిని ఒక యాంగిల్‌లో చూశారు. రాబోయే యాంగిల్ ఇంకో రకంగా చూస్తారు. కృష్ణారెడ్డిని కదిలించాలంటే మీ అబ్బల తరం కూడా కాదు’.. అంటూ హెచ్చరించారు.

నా ఆయుధాలు వెనక్కిచ్చేలా పోలీసులను ఆదేశించండి

హైకోర్టులో ఎమ్మెల్యే పెద్దిరెడ్డి పిటిషన్

సాక్షి, అమరావతి : ఎన్నికల ప్రవర్తన నియమావళి అమల్లో ఉన్నప్పుడు తాను స్వాధీనం చేసిన తన ఆయుధాలను పోలీసులు వెనక్కి ఇవ్వడంలేదని, వాటిని తనకు తిరిగి ఇచ్చేలా ఆదేశించాలని కోరుతూ పుంగనూరు ఎమ్మెల్యే పెద్దిరెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. తాను స్వాధీనం చేసిన 0.32 బోర్ పిస్టల్, 22 రివాల్వర్, డబుల్ బ్యారెల్ గన్‌లను వెనక్కి ఇప్పించాలని కోరారు. తన ఆయుధాలన్నింటికీ లైసెన్సులు ఉన్నాయని తెలిపారు. ఎన్నికలు ముగిసిన వెంటనే తన ఆయుధాలను వెనక్కి ఇవ్వలేదని పలు వినతి పత్రాలు సమర్పించినా స్పందించడంలేదన్నారు. అధికార పార్టీ నేతల నుంచి తనకు ప్రాణహాని ఉందని, ఇటీవల జరిగిన పలు ఘటనలు ఇందుకు బలం చేకూరుస్తున్నాయని చెప్పారు. తన ఆయుధాలను వెనక్కి ఇవ్వకపోవడం ద్వారా పోలీసులు తన జీవించే హక్కును హరిస్తున్నారని ఆయన తన పిటిషన్‌లో పేర్కొన్నారు. ఈ వ్యాజ్యంపై మంగళవారం విచారణ జరిగే అవకాశం ఉంది.

అంబేడ్కర్ ఫ్లెక్సీని చింపి అవమానించిన రఘురామ

ఎమ్మెల్యేపై చర్యలు తీసుకోవాలని వెల్లువెత్తుతున్న నిరసనలు

సాక్షి, అమరావతి/అమలాపురం టౌన్ : నవ భారత రాజ్యాంగ నిర్మాత, దళిత వర్గాల దిక్సూచి డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేడ్కర్ ఫ్లెక్సీని చింపేసిన ఉండి టీడీపీ ఎమ్మెల్యే కె.రఘురామకృష్ణరాజుపై తీవ్రమైన కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలని కేవీపీఎస్ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి అండ్ర మాల్యాద్రి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా దళిత ఐక్య వేదిక కన్వీనర్ జంగా బాబూరావు వేర్వేరే ప్రకటనల్లో ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. రఘురామకృష్ణరాజు వ్యవహారశైలి కుల, మత ఘర్షణలు రెచ్చగొట్టేలా ఉందని, రాజ్యాంగ వ్యతిరేక చర్యకు పాల్పడిన ఆయన చర్యలను ఉపేక్షించేది లేదని హెచ్చరించారు. ఉండి నియోజకవర్గం ఏలూరుపాడులో నాగేంద్రస్వామి గుడి దారికి అడ్డుగా ఉందన్న సాకుతో అంబేడ్కర్ ఫ్లెక్సీని ఎమ్మెల్యే స్వయంగా తొలగించడం సహించరానిదన్నారు. ఫ్లెక్సీ తొలగించే సమయంలో కుల, మతాల ప్రస్తావన తెచ్చి.. అవమానకరంగా మాట్లాడడం సిగ్గుచేటని తెలిపారు. ఈ చర్యతో ఎమ్మెల్యే రాష్ట్రంలోని దళితుల మనోభావాలను దెబ్బతీశారని ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. రఘురామరాజు చర్యను, ఆయన చేసిన వ్యాఖ్యలను సుమోటోగా తీసుకుని చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

26న జనసేనలోకి బాలినేని, సామినేని, కిలారి

సాక్షి, అమరావతి: మాజీ మంత్రి బాలినేని శ్రీనివాసరెడ్డి, మాజీ ఎమ్మెల్యేలు సామినేని ఉదయభాను, కిలారి రోశయ్యలు ఈ నెల 26న జనసేనలో చేరబోతున్నట్లు ఆ పార్టీ శనివారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొంది. ఈ కార్యక్రమం మంగళగిరిలోని జనసేన పార్టీ కేంద్ర కార్యాలయంలో జరుగుతుందని తెలిపింది. కాగా, శనివారం మధ్యాహ్నం పవన్‌కళ్యాణ్‌తో కిలారి రోశయ్య, సామినేని ఉదయభాను సమావేశమై జనసేనలో చేరికపై చర్చించినట్లు వెల్లడించింది.

‘సాక్షి’పై మంత్రి నిమ్మల అక్కసు

- ఆ పత్రిక చదవొద్దంటూ బరితెగింపు
- మంత్రి స్వోత్కర్షకు స్పందించని మహిళలు

పాలకొల్లు సెంట్రల్ : గతంలో వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తొమ్మిది నెలలకు అమ్మఒడి ఇచ్చారని, తాము అధికారంలోకి వచ్చి వంద రోజులే అయ్యిందని, మమ్మల్ని ప్రశ్నించే అర్హత జగన్‌కు లేదని మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు అన్నారు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చిన వంద రోజుల్లో ఏ కార్యక్రమాలు చేశారో చెప్పే దమ్ముందా అంటూ ప్రశ్నించారు. జగన్ తరఫున సాక్షి పత్రికైనా సమాధానం చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పాలకొల్లులో ‘ఇది మంచి ప్రభుత్వం’ పేరిట వంద రోజుల పాలన పురస్కరించుకుని శనివారం నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆయన ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన ‘సాక్షి’ పత్రికపై తన అక్కసు వెళ్లగక్కారు. ‘సాక్షి’ పేపర్ చదవొద్దని చెప్పారు. త్వరలో సూపర్ సిక్స్ పథకాలను అమలుచేస్తామన్నారు.

మహిళల నుంచి స్పందన నిల్..

రాష్ట్రంలో వంద రోజుల్లో ప్రజలు మెచ్చిన కొన్ని ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు చేపట్టామని.. సంక్షోభంలో కూడా సంక్షేమం అందించిన ఘనత కూటమి ప్రభుత్వానిదని మంత్రి నిమ్మల వివరించగా కార్యక్రమానికి హాజరైన మహిళల్లో ఒక్కరు కూడా హర్షధ్వానాలు తెలుపకపోవడం మంత్రితో పాటు టీడీపీ నాయకులను విస్మయానికి గురిచేసింది. అంతకుముందు మాట్లాడిన జనసేన నేత యు.ప్రేమ్‌కుమార్ మంత్రి గురించి గొప్పలు చెప్పే ప్రయత్నం చేసినా మహిళలు స్పందించలేదు. దీంతో ప్రేమ్‌కుమార్.. అమ్మా మీరు చప్పట్లు కొడితే మంత్రిగారిని అభినందించినట్లు అవుతుందని అనగా.. కొద్దిమంది మాత్రమే మొక్కుబడిగా స్పందించారు.

స్టీల్‌ప్లాంట్ ఉద్యోగుల జీతంలో మరో భారీ కోత

గతంలోనే కొన్ని కోతలు

- ఇప్పుడు హెచ్‌ఆర్‌ఏ, ఎల్‌టీసీ, ఎల్‌టీఏ నిలిపివేత
- రూ.10 వేల నుంచి రూ.14 వేలు హెచ్‌ఆర్‌ఏ కోల్పోనున్న కార్మికులు
- అధికారులకు రూ.12 వేల నుంచి రూ.25 వేలు లాస్
- ఇప్పుడు మిగిలింది బేసిక్, డీఏ మాత్రమే
- కార్మికవర్గం తీవ్ర ఆగ్రహం

ఉక్కునగరం: విశాఖ స్టీల్ ప్లాంట్ ఉద్యోగుల జీతాల్లో యాజమాన్యం మరో భారీ కోత విధించింది. శనివారం మధ్యాహ్నం వరకు జరిగిన ఉక్కు అఖిలపక్ష కార్మిక సంఘాల సమావేశంలో మాటమాత్రం కూడా చెప్పకుండా ఉద్యోగుల హెచ్‌ఆర్‌ఏ, కార్మికుల ఎల్‌టీసీ, ఎల్ఎల్‌టీసీ, ఎల్‌టీఏలు నిలిపివేస్తున్నట్టు యాజమాన్యం సాయంత్రం ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఇప్పటికే అనేక సదుపాయాలు, అలవెన్సులు కోల్పోయిన ఉద్యోగులు ఈ నిర్ణయం పట్ల తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వేతన ఒప్పందం జరగకపోవడంతో ఉద్యోగులు ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. మొదట ఇన్సెంటివ్‌ను కోల్పోయారు. పొదుపు చర్యలు, ఆర్థిక పరిపుష్టి చర్యల్లో భాగంగా యాజమాన్యం కార్మికుల క్వార్టర్ల విద్యుత్ చార్జీలు యూనిట్‌కు రూ. 8కి పెంచడం ద్వారా మరింత భారం పెంచింది. దీంతో ప్రతి ఒక్కరికి కరెంటు చార్జీలు రూ 2 వేలు పెరిగాయి. గతంలో అనేక పరిమితులతో ఉన్న లీవ్ ఎన్‌క్యాష్‌మెంట్‌ను పూర్తిగా నిలిపివేశారు. అధికారుల పెర్క్స్ 6 శాతం తగ్గించడం ద్వారా వారిపై భారం మోపింది. ఇప్పుడు ఉద్యోగులందరికీ ఇంటి అద్దె అలవెన్స్ (హెచ్‌ఆర్‌ఏ), ఎల్‌టీసి, ఎల్ఎల్‌టీసి, ఎల్‌టీఏ నిలిపి వేసి మరో పెద్ద షాక్ ఇచ్చింది. ఒక్క హెచ్‌ఆర్‌ఏ ద్వారానే ప్రతి కార్మికుడు రూ. 10 వేలు నుంచి రూ. 14 వేలు, అధికారులు రూ. 12 వేలు నుంచి రూ. 25 వేల వరకు నష్టపోతారు. ఇప్పుడు ఉద్యోగులకు అందేది బేసిక్, డీఏ మాత్రమే. దీంతో స్టీల్ ప్లాంట్ ఉద్యోగులు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. బేసిక్, డీఏ కూడా కూడా తీసేయండి అంటూ యాజమాన్యం వైఖరిని దుయ్యబడుతున్నారు.

అసమర్థ గుర్తింపు యూనియన్ వల్లే ఈ కష్టాలు

స్టీల్‌ప్లాంట్‌లో ప్రస్తుతం ఉన్న గుర్తింపు యూనియన్ ఏఐటీయూసీ అసమర్థత వల్లే ఈ పరిస్థితి దాపురించిందని కార్మికులు ఆరోపిస్తున్నారు. గత రెండేళ్లుగా కార్మికులపై ఆర్థికంగా దాడులు జరుగుతున్నా గుర్తింపు యూనియన్ పట్టించుకోలేదు. ఏ అంశంపైనా యాజమాన్యానికి కనీసం నిరసన కూడా తెలపలేదు. అసలు స్టీల్‌ప్లాంట్‌లో గుర్తింపు యూనియన్ ఉందా అనే సందేహాలు కార్మికులు వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

ఎంఈవో–2 పోస్టులకు గుడ్‌బై!

- రద్దు దిశగా ప్రభుత్వం అడుగులు
- స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌లు క్లస్టర్‌గా మార్పు
- క్లస్టర్ స్కూల్ హెచ్ఎంలకే డీడీవో బాధ్యతలు
- దాని పరిధిలోని అన్ని స్కూళ్లపై వారిదే పెత్తనం
- పాఠశాలల రేషనలైజేషన్ చేసే యోచనలో ప్రభుత్వం
- ఉపాధ్యాయ పోస్టుల కుదింపునకు రంగం సిద్ధం!

సాక్షి, అమరావతి: ఇప్పటికే టోఫెల్ శిక్షణ, సీబీఎస్ఈలకు మంగళం పాడి రాష్ట్ర విద్యాశాఖ నిర్వీర్యమే లక్ష్యంగా పనిచేస్తున్న కూటమి సర్కారు ఇప్పుడు ఎంఈవో–2 పోస్టుల రద్దుకు పావులు కదుపుతోంది. ప్రస్తుతం మండల స్థాయిలో కొనసాగుతున్న స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌ను క్లస్టర్‌గా మార్చి, ఆ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులకు డీడీవో బాధ్యతలు అప్పగించనున్నారు. అంటే ఆ పాఠశాల పరిధిలోని (క్లస్టర్) ప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయుల వేతనాల చెల్లింపు బాధ్యతను క్లస్టర్ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులకు అప్పగించనున్నారు. ప్రస్తుతం విధుల్లో ఉన్న 679 మంది ఎంఈవో–2లు తిరిగి ప్రధానోపాధ్యాయులుగా వెళ్లనున్నారు. ఎంఈవో–1కు కూడా డీడీవో బాధ్యతలు తొలగించనున్నారు. ఇక క్లస్టర్ స్కూళ్లకు సమీపంలో తక్కువ విద్యార్థులున్న ఏకోపాధ్యాయ పాఠశాలలను కూడా క్లస్టర్ స్కూళ్లలో విలీనం చేస్తారని ప్రచారం జరుగుతోంది. ఇదే జరిగితే పలు ప్రభుత్వ స్కూళ్లు మూతబడటం, ఉన్న ఉపాధ్యాయ పోస్టులు కూడా రద్దయ్యే అవకాశం ఉందని టీచర్లు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

క్లస్టర్ స్కూల్ హెచ్ఎంకే అజమాయిషీ

ప్రభుత్వ స్కూళ్లలో బోధనా అంశాలపై ఉపాధ్యాయులకు శిక్షణ, ఆయా సబ్జెక్టులపై నిపుణులైన సీనియర్ ఉపాధ్యాయుల బోధనా అంశాలపై చర్చించేందుకు స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌లు ఎప్పటి నుంచో కొనసాగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం మండల పరిధిని బట్టి 8 నుంచి 12 స్కూళ్లకు కలిపి ఒక స్కూల్.. కాంప్లెక్స్‌గా ఉంది. ఇలా మండలంలో 4 నుంచి 6 కాంప్లెక్స్‌లు ఉన్నాయి. ఒక్కో కాంప్లెక్స్ పరిధిలో సుమారు 35 మంది వరకు ఉపాధ్యాయులు ఉంటారు. అయితే, ఇకపై ఈ స్కూల్ కాంప్లెక్స్‌లను క్లస్టర్‌గా మార్చే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం ఉంది. ఆ క్లస్టర్ పరిధిలో ఉండే ప్రాథమిక పాఠశాలల్లోని 35 మంది ఉపాధ్యాయులపై అజమాయిషీని క్లస్టర్ స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులకు అప్పగించనున్నారు. ఎంఈవో–1కు ఉన్న వేతనాల డ్రా చేసే విధులు తొలగించి.. కేవలం మండలంలోని స్కూళ్లపై పర్యవేక్షణ బాధ్యత మాత్రమే ఉంచుతారు.

స్కూళ్ల రేషనలైజేషన్ కోసమే మార్పులు?

క్లస్టర్ విధానం ద్వారా స్కూళ్ల రేషనలైజేషన్ చేయవచ్చని ఉపాధ్యాయుల్లో జోరుగా ప్రచారం జరుగుతోంది. అంటే ఆ క్లస్టర్ స్కూల్ పరిధిలోని ఇతర పాఠశాలల్లో తక్కువ విద్యార్థులున్న స్కూళ్లను క్లస్టర్ స్కూల్‌లో కలిపేస్తారు. దీంతో కొన్ని స్కూళ్లు మూతబడవచ్చని టీచర్లలో ఆందోళన వ్యక్తమవుతోంది. అంతేగాక, మూతబడే స్కూళ్లలోని ఉపాధ్యాయ పోస్టులు కూడా రద్దు చేసేందుకే ప్రభుత్వం ఈ ప్రక్రియకు పావులు కదుపుతోందని ఉపాధ్యాయ వర్గాలు చెబుతున్నాయి.

నిబంధనల మేరకే బదిలీలు

- విద్యుత్ సంస్థల ప్రకటన
- బదిలీల జాబితాలు పంపాలని సర్కిళ్లకు సీఎండీల ఆదేశం
- బదిలీల్లో అవకతవకలపై ఉద్యమిస్తామన్న సంఘాలు
- విద్యుత్ శాఖలో ‘సాక్షి’ కథనం కలకలం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థల్లో రాజకీయ ఒత్తిడి మేరకు జరుగుతున్న ఉద్యోగుల బదిలీలపై ‘బదిలీకి లేఖ.. దండుకోవడమే ఇక’ శీర్షికతో ‘సాక్షి’లో శుక్రవారం ప్రచురితమైన కథనం విద్యుత్ సంస్థల్లో, రాజకీయవర్గాల్లో తీవ్ర కలకలం రేపింది. ఈ కథనంపై రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థలు స్పందించాయి. సిఫారసు లేఖలు ఉన్నప్పటికీ ఉద్యోగుల ప్రతిభ, నిబంధనలను అనుసరించి మాత్రమే పారదర్శకంగా బదిలీలు చేస్తామని ఏపీఈపీడీసీఎల్ మానవ వనరుల విభాగం చీఫ్ జనరల్ మేనేజర్ సుమన్ కళ్యాణి వెల్లడించారు. మరోవైపు కేంద్ర మంత్రి రామ్మోహన్నాయుడు, ఎంపీ పురందేశ్వరి, స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు, మంత్రి అచ్చెన్నాయుడు సిఫారసు లేఖలను కూడా ‘సాక్షి’ వెలుగులోకి తేవడంతో విద్యుత్ సంస్థల సీఎండీలు అప్రమత్తమయ్యారు. ఉద్యోగుల బదిలీల తుది జాబితాలను తమకు పంపాలని అన్ని సర్కిళ్లకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. తమ దృష్టికి రాకుండా ఎలాంటి బదిలీ ఉత్తర్వులు ఇవ్వడానికి వీల్లేదని, అర్హతలేని వారిని రాజకీయ నేతల సిఫారసు ఆధారంగా బదిలీ చేయవద్దన్నారు. విద్యుత్ సంస్థల్లో సాధారణ బదిలీల్లో అవకతవకలనూ సహించేది లేదని ఏపీ ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ (1104) రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు ఎస్.కృష్ణయ్య హెచ్చరించారు. డిస్కంలు ప్రత్యేక నిబంధనల ప్రకారం బదిలీలు చేయడం సమంజసం కాదని, గతంలోలా ఏపీ ట్రాన్స్‌కో, జెన్‌కో నిబంధనలనే కొనసాగించాలని విద్యుత్ సంఘాలు డిమాండ్ చేశాయి.

ఇప్పుడేం చేయాలి..?

‘సాక్షి’ కథనంతో రాజకీయ బదిలీలకు తెర లేపిన అధికారులు ఇప్పుడేం చేయాలని తలలు పట్టుకుంటున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులు మాత్రం తమ సిఫారసుల ప్రకారం బదిలీలు చేయాల్సిందేనని పట్టుబడుతున్నారు. డబ్బులు ఇచ్చిన ఉద్యోగులు తమకు పోస్టింగ్ వస్తుందో రాదోనని, ఇచ్చిన డబ్బు తిరిగిరాకపోతే పరిస్థితి ఏమిటని ఆందోళన చెందుతున్నారు.

దళిత వైద్యుడిపై జనసేన ఎమ్మెల్యే దాడి

బూతుపురాణం, ముఖంపై పిడిగుద్దులతో దౌర్జన్యం

సాక్షి ప్రతినిధి, కాకినాడ/సాక్షి, అమరావతి: ఏరా లం...కొడకా.. చంపేస్తాను నా కొడకా.. ఏంటి రా నన్ను తిట్టావంట.. చదువుకునే కుర్రాళ్లను రెచ్చగొడతావా.. అంటూ నోటికొచ్చినట్టు బండ బూతులు తిడుతూ ఓ దళిత ప్రభుత్వ వైద్యుడిపై కాకినాడ రూరల్ జనసేన ఎమ్మెల్యే పంతం నానాజీ తన అనుచరులతో కలసి పిడిగుద్దులతో దాడి చేశారు. శనివారం కాకినాడ రంగరాయ వైద్య కళాశాల (ఆర్ఎంసీ) మైదానంలో జరిగిన ఈ ఘటన సంచలనంగా మారింది. ఇందుకు సంబంధించి పూర్వాపరాలిలా ఉన్నాయి. కాకినాడ రంగరాయ వైద్య కళాశాలకు శ్రీనగర్‌లో 12 ఎకరాల క్రీడా మైదానం ఉంది. ఇందులో సుమారు 150 గజాల్లో మెడికోల కోసం వాలీబాల్ కోర్ట్ ఉంది. వైద్య కళాశాల ముందస్తు అనుమతి లేకుండా ఇతరులు క్రీడల కోసం ఆ కోర్టును వినియోగించరాదు. అయితే గత కొంత కాలంగా కాకినాడ సిటీ, రూరల్ ఎమ్మెల్యేలు వనమాడి వెంకటేశ్వరరావు, పంతం నానాజీ అనుచరులమంటూ సుమారు 40 మంది యువకులు వాలీబాల్ కోర్ట్‌కు వస్తూ మెడికోలపై గొడవకు దిగుతున్నారు. వైద్య విద్యార్థినులతో పాటు వాకింగ్ కోసం వస్తున్న మహిళలపై తరచూ అసభ్యంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. దీనిపై ఆర్ఎంసీ స్పోర్ట్స్ వైస్‌చైర్మన్ డాక్టర్ ఉమామహేశ్వరరావుకు మెడికోలు ఫిర్యాదు చేశారు. ఇదే విషయాన్ని వైద్య విద్యార్థులు అటు రంగరాయ యాజమాన్యంతో పాటు నేషనల్ మెడికల్ కౌన్సిల్ (ఎన్ఎంసీ)కి ఫిర్యాదు చేశారు.

అనుమతి అడిగి.. అంతలోనే గొడవకు దిగి..

తమ అనుచరులను కోర్టులో ఆడుకునేందుకు అనుమతివ్వాలని ఆర్ఎంసీ ప్రిన్సిపాల్, డీఎంఈ డాక్టర్ డీఎస్‌వీఎల్ నరసింహాన్ని ఇటీవల ఎమ్మెల్యేలు ఇరువురూ ఫోన్‌లో అడిగారు. అందుకు నరసింహం అభ్యంతరం చెబుతూ.. ఉన్నత స్థాయి కమిటీలో చర్చించి చెబుతామని వారికి చెప్పారు. ఇంతలో అనుమతి లేకుండానే శనివారం కూటమి ఎమ్మెల్యేల అనుచరులు వాలీబాల్ కోర్టులో ఆటలాడుతున్నారు. విషయం తెలుసుకున్న విద్యార్థులు, ఆర్ఎంసీ వైస్ ప్రిన్సిపాల్, డాక్టర్ విష్ణువర్ధన్, కాలేజ్ స్పోర్ట్స్ వైస్ చైర్మన్, ఫోరెన్సిక్ హెచ్‌వోడీ డాక్టర్ ఉమామహేశ్వరరావు, ఫోరెన్సిక్ అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ సతీష్‌తో కలసి ఆర్ఎంసీ గ్రౌండ్‌కి చేరుకున్నారు. కోర్టు నుంచి వెళ్లిపోవాలని ఎమ్మెల్యేల అనుచరులకు నచ్చజెప్పగా.. వారు వాగ్వాదానికి దిగారు. అనంతరం ఎమ్మెల్యే అనుచరులు కోర్టు ఖాళీ చేసి వెళ్లిపోయాక ఎమ్మెల్యే నానాజీ తన అనుచరులను వెంటబెట్టుకుని గ్రౌండ్‌కు వచ్చి డాక్టర్ ఉమామహేశ్వరరావుపై బండ బూతులు మొదలుపెట్టి.. ఆ డాక్టర్ ముఖానికి మాస్క్‌ను బలవంతంగా లాగేసి పిడిగుద్దులు కురిపించారు. మరోమారు తన అనుచరులను అడ్డుకుంటే చంపేస్తానని హెచ్చరించి వెళ్లారు. ఆ సమయంలో ఇరు పక్షాలు గొడవకు దిగడంతో తీవ్ర ఉద్రిక్తత చోటుచేసుకుంది. ఇంతలో పోలీసులు అక్కడకు చేరుకుని పరిస్థితిని అదుపులోకి తీసుకువచ్చారు.

దళిత వైద్యుడు ఉమామహేశ్వరరావుపై బూతులు తిడుతూ దాడి చేస్తున్న జనసేన ఎమ్మెల్యే నానాజీ

నేటి నుంచి జూడాల నిరసన..

ఎమ్మెల్యే నానాజీ దౌర్జన్యానికి నిరసనగా ఆదివారం నుంచి విధులు బహిష్కరిస్తామని వైద్యులు, జూడాలు ప్రకటించారు. ప్రిన్సిపాల్ డాక్టర్ నరసింహం ఆధ్వర్యంలో వైద్యులు జిల్లా ఎస్పీ విక్రాంత్ పాటిల్‌కు జరిగిన సంఘటనపై లిఖితపూర్వకంగా ఫిర్యాదు చేశారు. ఎంఎల్ఏ నానాజీపై క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకోవాలని ఆ ఫిర్యాదులో కోరారు. ఇదిలా ఉండగా కాకినాడ జిల్లా కలెక్టర్ షాన్‌మోహన్ సగిలి, జిల్లా ఎస్పీ విక్రాంత్ పాటిల్ ఆర్ఎమ్‌సీకి వచ్చి ఇరుపక్షాలతో రాజీకి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఇందుకు వైద్యులు, మెడికోలు ససేమిరా అంటున్నారు. దళిత సంఘాలు ఆర్ఎంసీ గ్రౌండ్స్‌కు చేరుకుని దళిత జాతికి జరిగిన అవమానమంటూ ధర్నాకు దిగారు.

క్రిమినల్ కేసు నమోదు చేయాలి

డా.ఉమామహేశ్వరరావుపై ఎమ్మెల్యే పంతం నానాజీ, ఆయన అనుచరులు దాడికి పాల్పడటం హేయమైన చర్య అని ఏపీ ప్రభుత్వ వైద్యుల సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు డా.జయధీర్ ఓ ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. దాడికి పాల్పడిన వారిపై క్రిమినల్ కేసు నమోదు చేసి చర్యలు తీసుకోవాలని, వైద్యులపై దాడులు జరగకుండా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ ముఖ్యమంత్రి, ఉప ముఖ్యమంత్రులకు ఆయన లేఖ రాశారు.

మన దేశంలో కొత్తగా పెళ్లయిన దంపతులను 'సుపుత్ర ప్రాప్తిరస్తు' అని ఆశీర్వదించడం ఆనవాయితీ. అయితే ఇప్పుడు 'సుపుత్రికా ప్రాప్తిరస్తు' అంటున్నారు. ఎందుకంటే ఇప్పటి కాలంలో కూతురు పుట్టడమే పెద్ద అదృష్టం అనే విధంగా ఆలోచనలు మారుతున్నాయి. అన్ని రంగాల్లో ఆడపిల్లలు సాధిస్తున్న విజయాలు అందుకు సహకరిస్తున్న తల్లిదండ్రులను చూస్తూనే ఉన్నాం.

ఇంట కూతురు ఉంటే ఆ ఇంటికి వచ్చే కళ వేరు. కూతురి సామర్థ్యాలు ఇంటికి వెలుగు. భ్రూణ హత్యల వల్ల స్త్రీల జనాభా కురచగా ఉన్న రోజులు ఇకపై చెల్లిపోవాలి. ప్రతి కూతురూ ఒక వరంలా వర్ధిల్లాలి. అంతర్జాతీయ కుమార్తెల దినోత్సవం సందర్భంగా కూతురుగా, కూతురికి తల్లిగా ఉన్న కొంతమంది రచయిత్రుల అభిప్రాయాలు.

మన కంటిపాపకు కలలే కాదు... రెక్కలిద్దాం

నేడు అంతర్జాతీయ కుమార్తెల దినోత్సవం

మీ కూతుళ్లకేం ఇస్తున్నారు?

'మీకు ఒక అమ్మాయి, ఒక అబ్బాయి ఉండి, ఒకరిని మాత్రమే చదివించే స్తోమత ఉన్నట్లయితే అమ్మాయినే చదివించండి' అంటారు పెరియార్. ఆడపిల్లల చదువు ప్రాధాన్యతను గుర్తించడం వల్లే కావచ్చు నన్ను, మా చెల్లిని బాగా చదివించారు మా తల్లిదండ్రులు. ఆడపిల్లలకేం కావాలి అంటే మంచి బట్టలు, నగలు అని కాకుండా ఆర్థికంగా స్వావలంబన కలిగివుండాలనే వారి ఆలోచన కారణంగానే మా జీవితాల్లో మేము నిలదొక్కుకున్నాం. ఈ కారణం చేతనే కొడుకులకు మాత్రమే తల్లిదండ్రుల బాధ్యత అనుకోకుండా వాళ్ల చివరి రోజుల్లో వారి ఆలనా పాలనా నేను చూసుకోగలిగాను. ఇప్పుడు అమ్మాయిలకి కేవలం ఆర్థిక స్వావలంబన మాత్రమే సరిపోదు. సమాజంలో భద్రత, ఆత్మరక్షణ విద్యలు కూడా అవసరం. ఇంట్లో నేను ఇద్దరు ఆడపిల్లలకు తల్లిని. కాలేజీలో నాకు ఎనిమిది వందల మంది కూతుళ్లు. వారంతా రెక్కలు తొడిగిన ఉత్సాహంతో స్వేచ్ఛగా ఎగరగలిగే వాతావరణం ఉండాలని నా ఆకాంక్ష. అమ్మాయిలు ఆర్థిక స్వావలంబనతో పాటు, ఆత్మవిశ్వాసంతో ఎదగటానికి తల్లిదండ్రులు సమాజం చేయగలిగినదంతా చేయాలి. నేటితరం కూతుళ్లందరికీ నా శుభాకాంక్షలు.

- ఎం. ప్రగతి, రచయిత్రి, అనంతపురం

కూతురి ప్రపంచంలోకి వెళతాను

ఏలూరు దగ్గర, కొక్కిరపాడు అనే పల్లెటూరులో ఆర్థికంగా చితికిపోతూ ఉన్న పెద్దరైతు కుటుంబంలో పుట్టాను. నలుగురాడపిల్లల్లో కడసారిదాన్ని. కూతురుగా ఎట్లా ఉన్నానో, ఉంటున్నానో తరచి చూసుకుంటుంటే కొత్తగా ఉంది. చిన్నప్పుడు మా అవసరాలకి డబ్బులు సరిగ్గా ఇవ్వనందుకు అమ్మానాన్నల మీద అరిచే దాన్నని అమ్మ చెపుతూ ఉంటుంది. కాని బుద్ధి పెరిగాక ఎపుడూ విసిగించింది లేదు. 'మగపిల్లలు లేరు, అంతా ఆడమంద' అని లోకం వెక్కిరించే రోజుల నుంచి 'మా బిడ్డలు రత్నాలు' అని అమ్మానాన్నలు గర్వంగా చెప్పుకునే రోజు వరకూ కూతురుగా నా ప్రయాణంలో అనేక ఎగుడు దిగుళ్లు. కులాన్ని వదిలి నా పెళ్లి నేనే చేసుకున్నందుకు, డబ్బు సంపాదన వదిలి నచ్చిన మార్గంలో వెళ్ళినపుడూ వారు రక్షకులై వెన్ను తట్టారు. చుట్టూ ప్రకృతిని, ప్రేమని ఆస్తులుగా పంచారు. ఇవ్వడం తప్ప తిరిగి అడగడం తెలీని ప్రేమమూర్తుల కూతురిని. స్త్రీలకి అన్నిరంగాలలో స్వేచ్ఛ ఉండాలని నమ్మే నాకు స్నిగ్ధ ఒక్కతే కూతురు. నేను నమ్మే వాటికి, పెంపకానికి మధ్య కొన్ని విషయాలలో పేచీలు వచ్చేవి, దుస్తులు, షికార్లు, ప్రేమలు వంటివి. 'స్వేచ్ఛ అంటే నీ నిద్ర నువ్వే లేవడం కూడా' అంటూ కొటేషన్లు చెప్పిన నాకు ఏ మాత్రం లొంగకుండా తన వ్యక్తిత్వాన్ని చక్కగా కాపాడుకున్న స్నిగ్ధని కొన్ని విషయాల్లో గురువుగా భావించే అమ్మనిపుడు. తనతో గడపడం కోసం నేను ఎదురు చూడడం కాదు, 'అమ్మా... ముచ్చట్లు చెప్పుకుందామా?' అని తను తరచూ అడిగే ఆకర్షణ నాలో ఉండడం కోసం ఆ వయసు వారి ప్రపంచంలోకి చొచ్చుకుపోతాను, నేర్చుకుంటాను. 'నా విలువలకి అనుగుణంగా పెళ్లి చేసుకోకపోతే నేను రాను' అని బెదిరించబోయానా! 'నేను నీ ద్వారా వచ్చాను తప్ప నీ కోసం రాలేదు' అని గట్టిగానే చెప్పింది. కూతురుగా, కూతురి తల్లిగా నా బొమ్మ వారికి సూపర్ హిట్.

- కె.ఎన్. మల్లీశ్వరి, రచయిత్రి, విశాఖపట్నం

ఏ దేశ కరెన్సీ సరిపోదు

ఫలానా అమ్మాయికి మేము తల్లితండ్రులం అనే స్థాయికి ఎదిగిన ఆడపిల్లలు ఎందరో. అటువంటి అమ్మాయిలను ఆదర్శంగా తీసుకొని గొప్పగా ఎదగాలని ఇండియన్ ఆర్మీకి, సివిల్ సర్వీసెస్ పరీక్షలకు సన్నద్ధం అయ్యాను. అనేక కారణాల చేత గమ్యం చేరుకోలేక నిస్సహాయతతో నలిగిపోయాను. ఇంట్లో పెళ్లి చేస్తాను అన్న ప్రతిసారి 'అమ్మా! నీలాగా నా జీవితం ఇంటికి, పెళ్లి, పిల్లలకు అంకితం అవ్వకూడదు' అని మా అమ్మను నిందించేదాన్ని. అమ్మ మౌనంగా బాధపడేది. వంటింట్లో ఉల్లిపాయలు తరుగుతూ కన్నీటిని దాచిపెట్టేది. అపుడు అర్థం అయ్యేది కాదు... నాకు పెళ్ళి అయ్యి ఒక కూతురు పుట్టే వరకు ఆమె మౌనానికి అర్థం నిస్సహాయత కాదు అది అంతర్మథనం అని నాకు తెలియలేదు.

మా అమ్మ ఇద్దరు చెల్లెళ్లకు అక్కగా పుట్టింది. కొడుకులు లేని కుటుంబం. ఇద్దరూ పిన్నులు చిన్న ఉద్యోగాలు చేయడం మొదలుపెట్టారు. కానీ మా అమ్మ పరిస్థితుల రీత్యా టాలెంట్ ఉన్నా ఇంటికే పరిమితం ఐపోయింది. కానీ ఇంట్లో, ఇంటి చుట్టుపక్కల ఎవరికి ఆపరేషన్ ఐనా, ఒంట్లో బాగోలేకపోయినా, ఊరెళ్తున్నా ఇలా కారణం ఏదైనా ఆ కుటుంబానికి వండి పెట్టే బాధ్యత కూడా మా అమ్మ నిస్వార్థంగా తీసుకునేది. మా పిన్నులు జీతం సంపాదించే వారు కానీ ఇతరుల కోసం ఖర్చు చేసే సమయం సంపాదించలేక పోయారు. మా అమ్మను చూస్తూ మా తాత అనుకునేవారు..' ఇది నాకు కూతురు కాదు... మా అమ్మ అక్కలను కలిపి మళ్లీ పుట్టించాడు దేవుడు' అని..

మా అమ్మ కథ విన్నాక నాకు అర్థమైంది ఏమిటంటే ఆడపిల్లగా కుటుంబానికి సహాయం చేయాలి అనుకుంటే ఉద్యోగాలే చెయ్యక్కర్లేదు.. అందరినీ నా వారు అనుకుంటూ కలుపుకుని పోతే డబ్బు సంపాదించే ఉద్యోగం చేయకపోయినా మనసులను సంపాదించొచ్చు. ఇది అర్థమయ్యాక మా అమ్మ జీవితాన్ని గమనించి ఆమె చెప్పినవి, చెప్పనివి అక్షరాలుగా రాయడం మొదలుపెట్టాను. రాయడం మొదలు పెట్టిన తరువాత తెలిసింది ఇది మా అమ్మ కథ కాదు. కొన్ని వందల వేల అమ్మల కథ. ఇంటిపట్టున మిగిలిపోయాము అని బాధపడే ఆడపిల్లల, ఆడతల్లుల మనోవ్యథ. మన దేశంలో ఆడపిల్లలు కొన్ని కోట్ల మంది ఇంటి పట్టున ఉండిపోయాము అని బాధ పడుతూ వుంటారు. మీరు ఓడిపోలేదు. మీరు కూతుర్లుగా మీ అమ్మ నాన్నల ప్రేమను, పేరును, పెంపకాన్ని నిస్వార్థంగా ప్రపంచానికి పంచుతున్నారు, కుటుంబాలను, కలలను పెంచుతున్నారు. మీరు చేస్తున్న సేవకు వెల కట్టి డబ్బు ఇవ్వాలని ఆలోచన వచ్చినా అది ఏ దేశ కరెన్సీలో ఇచ్చినా మీకు సరిపోదు. మీకు కుమార్తెల దినోత్సవ శుభాకాంక్షలు. ఇదంతా రాస్తుంటే నా 17 నెలల కూతురు 'అమ్మ జూచు జూచు' అనుకుంటూ ఒక గ్లాస్ ను వంకర టింకరగా పట్టుకుని నా టేబుల్ దగ్గరకు వచ్చింది. నాలో ఉన్న ఆడపిల్ల నాకు పుట్టిన ఆడపిల్లను చూసి మురిసిపోయింది.

- ప్రవల్లిక, రచయిత్రి, సికింద్రాబాద్

కూతుళ్లు మేజిక్ చేస్తారు

ఇంటికి ఆడపిల్ల వుండటం గొప్ప వైభవం. నేను ఒక కూతుర్ని, ఒక కూతురికి తల్లిని. అయితే నేను మరీ అంత గొప్ప లేదా మంచి కూతుర్ని కాదు. బహుశా ఇంకొంచం బాగా వుండాల్సింది. జీవితపు ప్రతి దశలో మా అమ్మతో/కుటుంబంతో అనేక విషయాల్లో విభేదిస్తూ, గొడవ పడుతూ, అప్పుడప్పుడూ సర్దుకుపోతూ, నా స్వాతంత్ర కాంక్షను, అభిప్రాయాలను కాపాడుకుంటూ నడిపాను. మా అమ్మ కాస్త మొండిమనిషి కాబట్టి చిన్నతనంలో అలవికాని నా అల్లరిని, ఇప్పటికీ నా స్వభావంలో వుండే లోపాల్ని భరిస్తోంది. సున్నితమైన అమ్మైతే చాలా కష్టం అయేది. కూతురిగా నాకై నేనైతే జస్ట్ పాస్ మార్క్ వేసుకుంటాను. నా కూతురి దగ్గరకొస్తే తన వల్ల నేను టెన్షన్ పడిన సందర్భాల కన్నా గర్వపడిన సందర్భాలే ఎక్కువ. కూతుళ్లు, తల్లులకన్నా, తండ్రులకు సన్నిహితంగా వుంటారు అనే లోకోక్తి నేను నమ్మను. నా కూతురు నాకు దగ్గరగా వుంటుంది. నాకు కొత్త కొత్త విషయాలు నేర్పిస్తుంది. నాతో వాదిస్తుంది. నాది తప్పైతే మన్నిస్తుంది. మంచి కూతురిగా, మా అమ్మాయికి డిస్టింక్షన్ శాంక్షన్ చేస్తాను. ఇవాళ మా అమ్మ దగ్గరకువెళ్ళి అడిగితే కూడా తనకు తక్కువ మార్కులు వేసుకొని, తన కూతురికి ఎక్కువ మార్కులు ఇస్తుంది. కూతుర్లు అంతే. మురిపిస్తారు. మాజిక్ చేస్తారు.

- ఎం.ఎస్.కె. కృష్ణజ్యోతి, రచయిత్రి, విజయవాడ

బ్యూటిప్స్

పాలతో మృదుత్వం

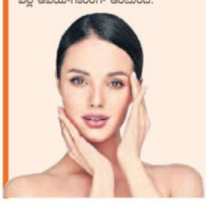

పావు కప్పు ఓట్స్‌ని తీసుకుని అందులో కప్పుడు పాలు పోసి ఉడకపెట్టుకోవాలి. చల్లారాక దానిలో టీ స్పూను తేనె కలిపి, మిశ్రమాన్ని ముఖానికి పట్టించాలి. చేతివేళ్ళతో నెమ్మదిగా రబ్ చేయాలి. మిశ్రమంలో పసుపు లేదా గంధం పొడిని కూడా కలుపుకోవచ్చు. ప్యాక్‌ను పావు గంట ఉంచుకుని నీటితో కడిగేయాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని మెడకు, చేతులకు కూడా అప్లై చేసుకోవచ్చు. ఇలా వారానికొకసారి చేయడం వల్ల చర్మం ఎంతో మృదువుగా తయారవుతుంది.

పొడిబారిన చర్మం కోసం ..

టీ స్పూన్ తేనెలో అర టీ స్పూన్ క్యారట్ జ్యూస్ లేదా నారింజ జ్యూస్ కలపాలి. ఈ మూడింటినీ బాగా కలిపిన తరవాత పేస్ట్ చేసుకోవడానికి సరిపడా శనగ పిండి కలపాలి. ఈ మిశ్రమాన్ని ముఖానికి పట్టించి 20 నిమిషాల తరవాత గోరువెచ్చటి నీటితో కడిగేస్తే చర్మం పట్టుకుచ్చులా మృదువుగా తయారవుతుంది. పొడి చర్మం గలవారు వారానికి ఒక్కసారి ఈ ప్యాక్‌ని వాడడం వల్ల ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

హెల్త్

ఈ వాపు ఏ టైపు?

కాళ్లవాపులు సాధారణ సమస్య. అదేపనిగా చాలాసేపు కూర్చున్నా లేదా చాలాసేపు కూర్చుని ప్రయాణం చేసినా కాళ్లవాపులు రావచ్చు. ఇది ఏమాత్రం ప్రమాదకరం కాని వాపు. అయితే కొన్ని సమయాల్లో కాళ్లవాపులు కొన్ని రకాల ఆరోగ్య సమస్యలకు సూచిక కావచ్చు. వాటిని కాస్త సీరియస్‌గా తీసుకుని డాక్టర్‌ను సంప్రదించి, వైద్యపరీక్షలు చేయించుకుంటే కొన్ని జబ్బుల నుంచి మొదటి దశల్లోనే వాటి నుంచి విముక్తి పొందే అవకాశముంది. అలా సరైన సమయానికి సరైన చికిత్స అందితే చాలా రకాల జబ్బుల్ని మొదట్లోనే తుంచివేయవచ్చు. కాళ్లవాపులతో బయటపడే జబ్బులేమిటో, వాటిని మొగ్గదశలోనే తుంచివేయడమెలాగో చూద్దాం.

పాదాల వాపు ఒక్కోసారి గుండెజబ్బును సూచించవచ్చు. అయితే పాదాలు వాచినప్పుడు రెండు పాదాలూ వాచాయా, కేవలం వాపేనా లేదా నొప్పి కూడా ఉందా అని పరిశీలించాలి. మొదట కాలి ముందు భాగం, మడమ దగ్గర వాపు ఉండి, తర్వాత పాదం పైకి పాకుతూ నొప్పి లేనిదైతే అది గుండె జబ్బును సూచించవచ్చు. మామూలుగా గుండెదడ, ఆయాసం వంటి లక్షణాలుంటే గుండెజబ్బుగా అనుమానిస్తారు. కానీ పైన పేర్కొన్న వాపు లక్షణాలు చూశాక వాటితో పాటు ఆయాసం, గుండెదడ, ఛాతీ నొప్పి వంటి లక్షణాలు ఉన్నా లేకపోయినా ఒకసారి గుండెజబ్బుల నిపుణులను కలవడం మేలు.

గుండెజబ్బులకూ, పాదాలవాపునకూ సంబంధమేమిటి?

గుండె పంపింగ్ సామర్థ్యం తగ్గినప్పుడూ, అలాగే గుండె సంకోచించే శక్తి లేదా వ్యాకోచించే సామర్థ్యం లోపించినప్పుడు కాళ్ల వాపు కనిపించవచ్చు. రక్తపోటు పెరిగినప్పుడూ పాదాల్లో వాపు రావచ్చు. గుండెజబ్బు కారణంగా ఇలా కాళ్ల వాపు వచ్చిందా అనే విషయం తెలుసుకోడానికి 'ప్రో బీ-టైప్ నేట్రీయూరేటిక్ పెప్టైడ్ (ప్రో - బీఎన్‌పీ) అనే రక్తపరీక్ష చేయించాల్సి ఉంటుంది. ఈ పరీక్షలో ప్రో బీఎన్‌పీ విలువ 75 ఏళ్ల లోపు ఉన్న వారికి 125 కంటే తక్కువ లేదా 75 ఏళ్లకు పైబడినవారిలో 450 కంటే ఎక్కువ ఉంటే అది గుండె వైఫల్యం (హార్ట్ ఫెయిల్యూర్) కావచ్చేమోనని డాక్టర్లు అనుమానిస్తారు. అప్పుడు గుండెకు సంబంధించిన ఈసీజీ, ఎకోకార్డియోగ్రఫీ వంటి పరీక్షలు చేయించి గుండెజబ్బును నిర్ధారణ చేస్తారు.

సిరల సామర్థ్యం తగ్గినా పాదాల వాపు...

కొన్ని సందర్భాల్లో కాళ్లలోని సిరల సామర్థ్యం తగ్గడం వల్ల రక్తంలోని నీరు అక్కడే ఉండిపోతుంది. అది పాదాలవాపులా కనిపిస్తుంది. వయసు పెరుగుతున్న కొద్దీ ఈ సమస్య ఎక్కువగా కనిపిస్తుంటుంది. ఎక్కువసేపు నిల్చుని పనిచేసేవారిలో లేదా ఊబకాయం ఉన్నప్పుడు ఈ సమస్య మరీ ఎక్కువ. ఇలా కాలివాపు కనిపించినప్పుడు ఈ సమస్యనూ అనుమానించాల్సి ఉంటుంది. తొలి దశలో ఎక్కువసేపు ప్రయాణం చేసినప్పుడు సాయంత్రానికి కాళ్ల వాపు కనిపిస్తుంది. అయితే చాలామందిలో ఇది సాధారణంగా కనిపించేది కాబట్టి సహజంగా ఈ సమస్యను పెద్దగా సీరియస్‌గా తీసుకోరు.

ఈ సమస్య ఉన్నవారిలో పిక్కల్లో నొప్పి, కాళ్లు బరువుగా ఉన్నట్లు అనిపించడం కూడా ఉంటాయి. క్రమేణా కాళ్లపైనా, మడమ లోపలి వైపున నల్లటి మచ్చలు ఏర్పడతాయి. కాలి సిరలు ఉబ్బి మెలికలు తిరిగినట్లుగా పచ్చగా లేక నల్లగా చర్మంలోంచి ఉబ్బినట్లు బయటకు కనిపిస్తుంటాయి. తొలి దశలో సాయంత్రం మాత్రమే కనిపించే ఈ సమస్య తర్వాత్తర్వాత రోజంతా ఉంటుంది.

సిరల సామర్థ్య లోపంవల్ల కాళ్లవాపు సమస్య వస్తే...

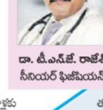
● ఎక్కువసేపు నిలబడకుండా చూసుకోవడం. ● ఎలాస్టిక్ స్టాకింగ్స్ వేసుకుని ఉండటం వంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. స్టాకింగ్స్ వల్ల కాలిపై ఒత్తిడి పడి, అవి సిరలకు మంచి పటుత్వాన్ని ఇస్తాయి. ఈ దశలో నిర్లక్ష్యం చేయడం వల్ల అది ముదిరి వేరికోస్ వెయిన్స్ అనే వ్యాధిగా పరిణమించే అవకాశముంది. ఈ వ్యాధిని తొలిదశలోనే తెలుసుకోవడం కోసం కాలి సిరలకు వీనస్ డాప్లర్ టెస్ట్ అనే పరీక్ష చేయించాలి. వ్యాధి బాగా ముదిరితే కాళ్లకు పుండ్లు కూడా పడవచ్చు. అందుకే ముందే కనుగొని చికిత్స తీసుకోవడం మేలు.

ఊపిరితిత్తుల్లో రక్తపోటు - పాదాల వాపు

ఊపిరితిత్తుల్లో రక్తపోటు పెరగడం వల్ల కూడా పాదాలకు నీరు పట్టి వాపు కనిపించవచ్చు. ఇటీవల ఊబకాయం వల్ల స్లీప్ ఆప్నియా అనే కండిషన్ చాలా మందిలో కనిపిస్తోంది. దీనితో ఊపిరితిత్తుల్లో రక్తపోటు కూడా పెరగవచ్చు.

స్లీప్ ఆప్నియాలో లక్షణాలివి :

● గురకపెట్టడం ● నిద్రలోంచి అకస్మాత్తుగా మెలకువ రావడం ● దగ్గుతో పాలమారి నిద్రనుంచి మేల్కొనడం ● నిద్రలో ఊపిరి తీసుకోవడం కష్టంగా మారడం ● రోజంతా అలసట.

డా. టీ.ఎన్.జే. రాజేశ్
సీనియర్ ఫిజీషియన్

వైద్యపరీక్షలు : లంగ్స్‌లో రక్తపోటు పెరుగుదలను నిర్ధారణ చేయడానికి ఎకో పరీక్ష చేయించాలి. కాళ్ల వాపులు వచ్చేవారిలో 45 ఏళ్లు దాటితే... వారికి ఎకో పరీక్ష తప్పనిసరి.

చికిత్స : లంగ్స్‌లో రక్తపోటు కారణంగా వచ్చే స్లీప్ ఆప్నియా (గురక) ఒక్కోసారి ప్రాణాంతకమూ కావచ్చు కాబట్టి వారు తప్పనిసరిగా చికిత్స తీసుకోవాలి. చికిత్సతో కాళ్ల వాపులూ తగ్గుతాయి.

కొన్ని మందుల వల్ల...

కొన్ని మందులు వాడుతున్నప్పుడు కూడా కాళ్ల వాపు రావచ్చు. రక్తపోటు, నొప్పి నివారణ కోసం వాడే ఇబుప్రోఫెన్, డయాబెటిస్ అదుపు కోసం వాడే పయోగ్లిటజోన్, ఇతరత్రా సమస్యలకు వాడే కార్టికోస్టెరాయిడ్స్, మానసిక సమస్యలకు వాడే మందులతోనూ కాళ్లవాపులు వస్తాయి. అందుకే కాళ్ల వాపుల బాధితులు మందులేమైనా వాడుతున్నారా అని డాక్టర్లు అడిగి తెలుసుకుని, మందుల వల్లనే అని తేలితే ఆపివేస్తారు లేదా మారుస్తారు.

కారణాలు తెలియని కాళ్ల వాపులు...

మహిళల్లో ముఖ్యంగా 30- 40 ఏళ్లు దాటిన వారిలో కాళ్ల వాపుతో పాటు కొందరిలో ముఖం, చేతుల్లోనూ ఉబ్బు కనిపించవచ్చు. వాళ్లకు అన్ని పరీక్షలూ చేసి ఎలాంటి కారణం లేదని నిర్ధారణ చేసుకుని, అప్పుడు వాపు తగ్గడానికి డైయూరెటిక్స్ వాడతారు. ఏ కారణంతో పాదాల వాపు కనిపిస్తున్నా వాళ్ల ఆహారంలో ఉప్పు తక్కువగా వాడటం మేలు.

ఇతర వ్యాధులు... కాళ్ల వాపు..

కిడ్నీ జబ్బులు,కొన్ని క్రానిక్ లివర్ డీసీస్ లాంటి కాలేయవ్యాధులు, కటి సంబంధిత (పెల్విస్ రిలేటెడ్) క్యాన్సర్‌లలో కూడా కాళ్ల వాపులు కనిపిస్తాయి. కాలు బాగా నునుపుగా ఎర్రగా కనిపించే సెల్యులైటిస్, బోదకాలు (ఫైలేరియాసిస్) వంటి ఇన్ఫెక్షన్లలో, రియాక్టివ్ ఆర్థరైటిస్ వంటి ఇన్‌ఫ్లమేటరీ కండీషన్లలోనూ కాళ్లవాపులు రావచ్చు. ఇవి కనిపించినప్పుడు తొలుత అవి గుండె సంబంధిత కారణాలతోనా అని మొదట అనుమానించాలి. ఆ అంశాన్ని రూల్ అవుట్ చేసుకున్న తర్వాత ఇతర కారణాలను అన్వేషించాలి. అవన్నీ కాకుండా అవి కేవలం నిరపాయకరమైన (బినైన్) వాపు మాత్రమే అని గుర్తిస్తే దాన్ని పెద్దగా పట్టించుకోవాల్సిన అవసరముండదు.

కొత్త రక్త చరిత్ర

50 ఏళ్ల తర్వాత కొత్త బ్లడ్ గ్రూపు రహస్యం!!

అప్పట్లో అంటే 1972లో ఓ గర్భవతి తన బ్లడ్ శాంపిల్ పరీక్షకు ఇచ్చింది. కానీ పరీక్ష సమయంలో తీరా చూస్తే ఆ శాంపిల్ తాలూకు ఎర్ర రక్తకణాల్లో పై ఉండాల్సిన ఓ పొరలో ఉండాల్సిన రసాయన పదార్థం (మాలెక్యూల్) కనిపించలేదు. ఈ అంశం దాదాపు 50 ఏళ్ల పాటు (సరిగ్గా చెప్పాలంటే 52 ఏళ్ల పాటు) పరిశోధకులను చాలా తికమక పెట్టింది. ఎట్టకేలకు ఇప్పుడా గుట్టు ఓ కొత్త రకం బ్లడ్ గ్రూపు రూపంలో బయటకు వచ్చింది. ఆ గుట్టుమట్లను విప్పినవారు ఇంగ్లాండు, ఇజ్రాయెల్ సైంటిస్టులు. ఈ సరికొత్త బ్లడ్ గ్రూపునకు 'ఎమ్ఏఎల్' గ్రూపుగా పేరు పెట్టారు. ''జట్టుగా కలసికట్టుగా పనిచేసిన సైంటిస్టుల తాలూకు ఓ గొప్ప ఆవిష్కరణ ఇది. ఈ కొత్త గ్రూపు చాలా చాలా అరుదైనదైనప్పటికీ చాలా ప్రధానమైనదని చెప్పవచ్చు. అరుదైన చాలామంది పేషెంట్లకు ఉపకరించేదం''టూ చెబుతున్నారు ఈ రహస్యాన్ని ఛేదించడానికి దాదాపు 20 ఏళ్ల పాటు వ్యక్తిగత శ్రమ తీసుకున్న యూకే నేషనల్ హెల్త్ సర్వీస్ హెమటాలజిస్ట్ లూయిస్ టిల్లీ.

ఈ పరిశోధన వివరాలన్నీ 'బ్లడ్' అనే ప్రతిష్ఠాత్మకమైన జర్నల్‌లో ప్రచురితమయ్యాయి.

పెయిన్ కిల్లర్స్ వద్దు

కొందరికి కీళ్ల దగ్గర తీవ్రమైన నొప్పులు వస్తుంటాయి. మోకాళ్లు, మోచేతులు, కాలి వేళ్లు, మణికట్టు. భుజాలు, నడుము, వెన్నెముక భాగాల్లో వాపుతో నొప్పితో పాటు అప్పుడప్పుడూ జ్వరం రావడం, కదల్లేకపోవడం లాంటి లక్షణాలు కనిపిస్తుంటాయి. ఇలాంటి కీళ్ల సమస్యను వైద్యపరిభాషలో 'రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్' అంటారు. అలాగే ఎముకల మధ్య కుషన్‌లా ఉండే 'కార్టిలేజ్' పొర అరిగిపోవడం లేదా చాలా ఎక్కువగా దెబ్బతినడం, కీళ్ల ఎముకలు ఒకదానితో ఒకటి ఒరుసుకుపోవడం వల్ల కీళ్లనొప్పులు వస్తాయి. ఈ కండిషన్‌ను 'ఆస్టియో ఆర్థరైటిస్' అంటారు.

పెయిన్‌కిల్లర్స్ వద్దు!

పైన పేర్కొన్న కీళ్ల నొప్పులు కనిపించగానే కొందరు అదేపనిగా పెయిన్‌కిల్లర్స్ వాడుతుంటారు. అది సరికాదు. అవి వాడినంత సేపు బాగానే ఉంటుంది. వాటి ప్రభావం తగ్గగానే మళ్లీ నొప్పులు మొదలవుతాయి. పైగా అవి కిడ్నీలాంటి కీలక అవయవాలను దెబ్బతీస్తాయి. అందుకే డాక్టర్ సలహా లేకుండా చాలాకాలం పాటు పెయిన్‌కిల్లర్స్ వాడితే అసలు జబ్బు తగ్గకపోగా ఇతరత్రా సమస్యలూ రావచ్చు.

ఈ నొప్పులు వస్తున్నప్పుడు నొప్పి నివారణ మందులు తీసుకోడానికి బదులు ముందుగా ఆర్థోపెడిక్ సర్జన్‌ను కలిసి, ఆయన సలహా మేరకు ఈఎస్ఆర్, ఆర్ఏ ఫ్యాక్టర్, సీరమ్ యూరిక్ యాసిడ్, సీబీసీ, ఆర్థరైటిస్ ప్రొఫైల్, ఎక్స్‌రేలాంటి పరీక్షలు వీలైనంత త్వరగా చేయించుకుని, చికిత్స తీసుకోవాలి. కొన్నిసార్లు మందులతో పాటు ఫిజియోథెరపీ కూడా అవసరం కావచ్చు. అరుదుగా కొందరిలో సర్జరీ కూడా చేయించాల్సి రావచ్చు. అంతే తప్ప అదేపనిగా పెయిన్‌కిల్లర్స్ వాడటం పై సమస్యలకు పరిష్కారం కాదు.

ఈ జాగ్రత్తలూ పాటించాలి...

● స్థూలకాయం రాకుండా బరువు అదుపులో పెట్టుకోవడం. ● బరువు అదుపునకు వ్యాయామం చేయడం ● క్యాల్షియం ఉన్న ఆహార పదార్థాలు అంటే తాజా కూరగాయలు, పాలు, గుడ్లు వంటివి తీసుకోవడం ● నీళ్లు ఎక్కువగా తాగుతుండటం ● వంటలలో చాలా పరిమితంగా ఉప్పు, నూనె వాడటం ● డయాబెటిస్ ఉన్నవారు చక్కెరను అదుపులో పెట్టుకోవడం.

డీ సెంటే బెటర్

చవకైన పెర్‌ఫ్యూమ్స్ / సెంట్స్ వల్ల అలర్జీలు కలిగే అవకాశాలు చాలా ఎక్కువగా ఉంటున్నాయనీ, వీటివల్ల కొన్ని రకాల అలర్జీలు, కాంటాక్ట్ డర్మటైటిస్, ఎగ్జిమా అనే చర్మ వ్యాధులు, మైగ్రేన్ వంటి తలనొప్పులు పెరుగుతున్నాయని ఇంగ్లాండ్‌లోని క్యాంటర్‌బరీ కెంట్ ఛాసర్ హాస్పిటల్‌కు చెందిన చర్మవైద్య నిపుణులు డాక్టర్ సుసానా బ్యారస్ హెచ్చరిస్తున్నారు. వాసనల వల్ల అలర్జీలతో పాటు అవి చర్మానికి తగలడం వల్ల కూడా అనేక రకాల చర్మవ్యాధులూ వస్తున్నాయని హెచ్చరిస్తున్నారు.

కొంతకాలం కిందట యూరోపియన్ యూనియన్ సైంటిఫిక్ కమిటీ ఒక సర్వే చేసి, తక్షణం అలర్జీకి కారణమయ్యే అలర్జెన్‌ల జాబితాను రూపొందించే కార్యక్రమానికి పూనుకుంటుంది. ఈ క్రమంలో రకరకాల సబ్బులు, షాంపూలు, సెంట్లు సైతం అలర్జీలకు కారణమవుతున్నట్లు ఆ సర్వేలో తేలింది. చవక రకం సెంట్ల వాసనలతో మైగ్రేన్ వంటి తలనొప్పుల కేసులూ విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయంటూ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ సిన్సినాటీ కాలేజ్ ఆఫ్ మెడిసిన్‌కు చెందిన డాక్టర్ విన్సెంట్ మార్టిన్ అనే న్యూరాలజిస్ట్ సైతం పేర్కొంటున్నారు. వాటితో చాలా అప్రమత్తంగా ఉండాలంటూ డర్మటాలజిస్టులు, న్యూరాలజిస్టులు, జనరల్ ఫిజీషియన్స్ జాగ్రత్తలు చెబుతున్నారు.

ఇంగ్లండ్‌తో రెండో వన్డేలో ఆస్ట్రేలియా విజయం

లీడ్స్: ఇంగ్లండ్‌తో జరిగిన రెండో వన్డేలో ఆస్ట్రేలియా 69 పరుగుల తేడాతో ఘనవిజయం సాధించింది. ప్రపంచ చాంపియన్ ఆస్ట్రేలియాకు వన్డేల్లో ఇది వరుసగా 14వ విజయం కావడం విశేషం. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఆస్ట్రేలియా 44.4 ఓవర్లలో 270 పరుగులకు ఆలౌటైంది. 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ద మ్యాచ్' అలెక్స్ క్యారీ (67 బంతుల్లో 74 ; 8 ఫోర్లు, 3 సిక్సర్లు), కెప్టెన్ మిషెల్ మార్ష్ (59 బంతుల్లో 60 ; 6 ఫోర్లు, 3 సిక్సర్లు) అర్ధశతకాలు సాధించారు. ఓపెనర్లు ట్రావిస్ హెడ్ (29 ; 4 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు), మాథ్యూ షార్ట్ (29 ; 4 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్) మంచి ఆరంభాలను భారీ స్కోర్లుగా మలచలేకపోయారు. స్టీవ్ స్మిత్ (4), మ్యాక్స్‌వెల్ (7), లబుషేన్ (19) విఫలమయ్యారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో ఇంగ్లండ్ 40.2 ఓవర్లలో 202 పరుగులకు ఆలౌటైంది. వికెట్ కీపర్ జేమీ స్మిత్ (61 బంతుల్లో 49 ; 6 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు), బెన్ డకెట్ (32) పోరాడినా ఫలితం లేకపోయింది. ఇప్పటికే తొలి వన్డేలో గెలిచిన ఆస్ట్రేలియా ఈ ఫలితంతో సిరీస్‌లో 2-0తో ముందంజ వేసింది. ఇరు జట్ల మధ్య మంగళవారం మూడో వన్డే జరగనుంది.

చదరంగంలో స్వర్ణ చరిత్రకు చేరువలో...

- ఒలింపియాడ్ అగ్రస్థానం దిశగా భారత పురుషుల జట్టు
- పదో రౌండ్‌లో అమెరికాపై ఘనవిజయం

ఇరిగేశి అర్జున్, విదిత్ గుజరాతి, పెంటేల హరికృష్ణ, దొమ్మరాజు గుకేశ్, ప్రజ్ఞానంద

ప్రతిష్టాత్మక చెస్ ఒలింపియాడ్‌లో భారత్ స్వర్ణ చరిత్ర లిఖించేందుకు సిద్ధమైంది. మన గ్రాండ్ మాస్టర్లు ఏళ్ల తరబడి పోటీ పడుతున్నా అందని ద్రాక్షగానే ఉన్న బంగారు పతకం ఎట్టకేలకు దక్కే అవకాశం వచ్చింది. టోర్నీ చరిత్రలో తొలిసారి భారత పురుషుల జట్టు విజేతగా నిలవడం దాదాపుగా ఖాయమైంది. అడుగడుగునా హేమాహేమీ గ్రాండ్‌మాస్టర్లు, క్లిష్టమైన ప్రత్యర్థులు ఎదురైన ఈ మెగా టోర్నీలో మన ఆటగాళ్లు చిరస్మరణీయ విజయం సాధించారు. పది రౌండ్ల తర్వాత 19 పాయింట్లతో భారత్ అగ్రస్థానంలో నిలవగా చైనా ప్రస్తుతం 17 పాయింట్లతో ఉంది. చివరి రౌండ్‌లో భారత్ ఓడి చైనా గెలిస్తేనే ఇరు జట్ల సమమై టై బ్రేక్‌కు దారి తీస్తుంది. అయితే మన టీమ్ ప్రస్తుత ఫామ్ చూస్తే ఓటమి అవకాశాలు దాదాపుగా లేవు. కాబట్టి స్వర్ణం లాంఛనమే కావచ్చు.

బుడాపెస్ట్: ప్రతిష్టాత్మక చెస్ ఒలింపియాడ్‌లో ఆరంభం నుంచి అద్భుత ప్రదర్శన కనబరుస్తున్న భారత పురుషుల జట్టు పది రౌండ్ల తర్వాత అజేయంగా అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. తెలంగాణకు చెందిన గ్రాండ్‌మాస్టర్ ఇరిగేశి అర్జున్ కీలకమైన ఆఖరి పోరులో విజయం సాధించడంతో భారత్‌కు పసిడి దిశగా మరో అడుగు ముందుకు వేసింది. అర్జున్, దొమ్మరాజు గుకేశ్, ఆర్.ప్రజ్ఞానంద, విదిత్ గుజరాతి, పెంటేల హరికృష్ణలతో కూడిన భారత్ బృందం మరో రౌండ్ మిగిలుండగానే విజేతగా మారే స్థితిలో నిలిచింది. ఇప్పటిదాకా ఆడిన పది రౌండ్లలో ఏకంగా తొమ్మిదింట విజేతగా నిలిచింది. ఒక్క 9వ రౌండ్‌లో మాత్రం ఉజ్బెకిస్తాన్ భారత్‌ను డ్రాలతో నిలువరించింది. దీంతో ఈ మ్యాచ్ 2-2తో 'టై'గా ముగిసింది. శనివారం జరిగిన పదో రౌండ్లో భారత ఆటగాళ్లు 2.5-1.5తో అమెరికాను ఓడించారు. దీంతో భారత్ 19 పాయింట్ల స్కోరుతో అగ్రస్థానంలో నిలిచింది. ఇంకా ఆఖరిరౌండ్ ఉన్నప్పటికీ భారత్‌ను చేరుకునే జట్టే లేకపోవడంతో పసిడి పతకం వశమైంది. దొమ్మరాజు గుకేశ్...ఫాబియానో కరువానాపై గెలిచి మంచి ఆరంభమిచ్చాడు. కానీ తర్వాతి మ్యాచ్‌లో ఆర్.ప్రజ్ఞానంద... వెస్లీ సో చేతిలో ఓడిపోవడంతో స్కోరు సమమైంది. ఈ దశలో విదిత్ గుజరాతి... లెవాన్ అరోనియన్‌తో గేమ్ డ్రా చేసుకోవడంతో మరోసారి 1.5-1.5 వద్ద మళ్లీ స్కోరు టై అయ్యింది. కీలకమైన నాలుగో మ్యాచ్‌లో బరిలోకి దిగిన తెలంగాణ గ్రాండ్‌మాస్టర్, భారత నంబర్‌వన్ ఇరిగేశి అర్జున్... లినియార్ పెరెజ్‌పై గెలుపొందడంతో భారత్ ఈ టోర్నీలో తొమ్మిదో విజయాన్ని సాధించింది. మహిళల విభాగంలో భారత బృందం చెప్పుకోదగ్గ విజయం సాధించింది. చదరంగ క్రీడలో గట్టి ప్రత్యర్థి అయిన చైనాకు భారత మహిళల బృందం ఊహించని షాకిచ్చింది. భారత్ 2.5-1.5తో చైనాను కంగుతినిపించింది. సీనియర్ గ్రాండ్‌మాస్టర్ ద్రోణవల్లి హారిక... జూ జినర్‌తో, వంతిక అగర్వాల్... ల్యూ మియోయితో డ్రా చేసుకున్నారు. దివ్య దేశ్‌ముఖ్... నిషిన్‌ను ఓడించడంతో భారత్ విజయానికి బాట పడింది. ఆఖరి మ్యాచ్‌లో వైశాలి... గ్యూ కి గేమ్ డ్రా కావడంతో చైనా కంగుతింది. చివరిదైన 11వ రౌండ్ తర్వాతే మహిళల జట్టు స్థానం ఖరారవుతుంది.

పంత్, గిల్ సెంచరీల మోత

గిల్

దాదాపు రెండేళ్ల తర్వాత టెస్టు మ్యాచ్ ఆడిన రిషభ్ పంత్ అంచనాలను అందుకుంటూ తనదైన శైలిలో సాధించిన శతకం... శుబ్‌మన్ గిల్ ఎప్పటిలాగే ప్రశాంతంగా ఆడుతూ పూర్తి చేసుకున్న సెంచరీ...ఆపై చెపాక్ బాయ్ అశ్విన్ మూడు కీలక వికెట్లతో ప్రత్యర్థి పని పట్టిన తీరు... చెన్నై టెస్టులో మూడో రోజు భారత్ హవానే కొనసాగింది. ముందుగా పంత్, గిల్ సెంచరీల తర్వాత తమ ఇన్నింగ్స్‌ను డిక్లేర్ చేసి భారీ లక్ష్యంతో బంగ్లాదేశ్‌కు భారత్ సవాల్ విసరగా... తడబడుతూ ఆడిన బంగ్లా కుప్పకూలిపోకుండా కాస్త నిలవగలిగింది. వెలుతురులేమితో బంగ్లా ఓటమి ఆలస్యమైనట్లు కనిపించినా... ఆదివారం మిగిలిన ఆరు వికెట్లు తీయడం భారత్‌కు కష్టం కాకపోవచ్చు.

519 టెస్టుల్లో అశ్విన్ వికెట్ల సంఖ్య. విండీస్ దిగ్గజం కోట్నీ వాల్ష్ రికార్డును అతను సమం చేశాడు. ఓవరాల్‌గా ప్రస్తుతం 8వ స్థానంలో నిలిచాడు.

భారత్ రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 287/4 డిక్లేర్డ్
- బంగ్లాదేశ్ విజయలక్ష్యం 515
- ప్రస్తుతం 158/4

చెన్నై: బంగ్లాదేశ్‌తో జరుగుతున్న తొలి టెస్టులో భారత జట్టు విజయంపై గురి పెట్టింది. భారత్ విధించిన 515 పరుగుల భారీ లక్ష్యాన్ని ఛేదించే క్రమంలో రెండో ఇన్నింగ్స్ బరిలోకి దిగిన బంగ్లా శనివారం ఆట ముగిసే సమయానికి 37.2 ఓవర్లలో 158 పరుగులు చేసింది. కెప్టెన్ నజ్ముల్ హసన్ (60 బంతుల్లో 51; 4 ఫోర్లు, 3 సిక్సులు), షకీబ్ అల్ హసన్ (5 బ్యాటింగ్) క్రీజ్‌లో ఉన్నారు. భారత బౌలర్లలో అశ్విన్‌కు మూడు వికెట్లు దక్కాయి. మరో రెండు రోజుల ఆట మిగిలి ఉండగా బంగ్లా మరో 357 పరుగులు చేయాల్సి ఉంది. వెలుతురులేమి కారణంగా ఆటను అంపైర్లు కాస్త ముందుగా నిలిపివేశారు. అంతకు ముందు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 81/3తో మూడో రోజు ఆట కొనసాగించిన భారత్ తమ రెండో ఇన్నింగ్స్‌ను 64 ఓవర్లలో 4 వికెట్లకు 287 పరుగుల వద్ద డిక్లేర్ చేసింది. శుబ్‌మన్ గిల్ (176 బంతుల్లో 119 నాటౌట్; 10 ఫోర్లు, 4 సిక్సులు) కెరీర్‌లో ఐదో సెంచరీ... రిషభ్ పంత్ (128 బంతుల్లో 109; 13 ఫోర్లు, 4 సిక్సులు) కెరీర్‌లో ఆరో సెంచరీ సాధించారు. వీరిద్దరు నాలుగో వికెట్‌కు 167 పరుగులు జోడించారు. శనివారం భారత్ మొత్తం 41 ఓవర్లు ఆడి 206 పరుగులు జత చేసింది.

శతకాల జోరు...

మూడో రోజు ఆటలో పంత్, గిల్‌ను బంగ్లా బౌలర్లు ఏమాత్రం ఇబ్బంది పెట్టలేకపోయారు. ప్రత్యర్థి పేలవ బౌలింగ్‌ను సొమ్ము చేసుకున్న భారత బ్యాటర్లిద్దరూ దూకుడుగా ఆడారు. మిరాజ్ ఓవర్లో రెండు సిక్సులు బాది గిల్ ముందుగా అర్ధసెంచరీ పూర్తి చేసుకోగా, ఆ తర్వాత పంత్ కూడా హాఫ్ సెంచరీని అందుకున్నాడు. 72 పరుగుల వద్ద పంత్ ఇచ్చిన క్యాచ్‌ను కెప్టెన్ నజ్ముల్ వదిలేశాడు. షకీబ్ ఓవర్లో పంత్ రెండు వరుస ఫోర్లు కొట్టడంతో తొలి సెషన్ ముగిసింది. లంచ్ తర్వాత కూడా షకీబ్ ఓవర్లో సిక్స్, ఫోర్ బాది పంత్ దూసుకుపోయాడు. ఎట్టకేలకు అభిమానులు ఎదురు చూసిన క్షణం వచ్చింది. షకీబ్ ఓవర్లో లాంగాఫ్ దిశగా దిశగా ఆడి రెండు పరుగులు తీయడంతో 124 బంతుల్లో పంత్ సెంచరీ పూర్తి కాగా...భారత శిబిరం మొత్తం తమ సహచరుడిని చప్పట్లతో అభినందించింది. తర్వాతి ఓవర్లోనే అతను వెనుదిరిగాడు. ఆ తర్వాత కొద్ది సేపటికే గిల్ కూడా 161 బంతుల్లో శతకాన్ని అందుకున్నాడు. మరో నాలుగు ఓవర్లకు రోహిత్ ఇన్నింగ్స్‌ను డిక్లేర్ చేశాడు.

నజ్ముల్ హాఫ్ సెంచరీ...

భారీ లక్ష్యం ముందుండగా బంగ్లా ఇన్నింగ్స్‌ను ఓపెనర్లు జాకీర్ హసన్ (47 బంతుల్లో 33; 5 ఫోర్లు, 1 సిక్స్), షాద్‌మన్ ఇస్లామ్ (68 బంతుల్లో 35; 3 ఫోర్లు) దూకుడుగా ఆరంభించారు. సిరాజ్ ఓవర్లో జాకీర్ 2 ఫోర్లు, సిక్స్‌తో 14 పరుగులు రాబట్టాడు. దాంతో స్కోరు 62/0కు చేరింది. అయితే టీ విరామం తర్వాత బుమ్రా చక్కటి బంతితో జాకీర్‌ను అవుట్ చేసి తొలి దెబ్బ కొట్టాడు. షాద్‌మన్ వికెట్ అశ్విన్ ఖాతాలో చేరింది. మరోవైపు నజ్ముల్ ధాటిగా ఆడాడు. ఈ క్రమంలో అశ్విన్ కూడా నాలుగు సిక్సులు సమర్పించుకున్నాడు. ఆ తర్వాత అశ్విన్ మరో రెండు వికెట్లు తీయడంతో స్కోరు 86/1 నుంచి 146/4కు చేరింది.

పంత్

స్కోరు వివరాలు

భారత్ తొలి ఇన్నింగ్స్ 376; బంగ్లాదేశ్ తొలి ఇన్నింగ్స్ 149; భారత్ రెండో ఇన్నింగ్స్: యశస్వి (సి) దాస్ (బి) నాహిద్ 10; రోహిత్ (సి) జాకీర్ (బి) తస్కీన్ 5; గిల్ (నాటౌట్) 119; కోహ్లి (ఎల్బీ) (బి) మిరాజ్ 17; పంత్ (సి) అండ్ (బి) మిరాజ్ 109; రాహుల్ (నాటౌట్) 22; ఎక్స్‌ట్రాలు 5; **మొత్తం (64 ఓవర్లలో 4 వికెట్లకు డిక్లేర్డ్) 287. వికెట్ల పతనం**: 1-15, 2-28, 3-67, 4-234. **బౌలింగ్:** తస్కీన్ 7-1-22-1, హసన్ మహమూద్ 11-1-43-0, నాహిద్ రాణా 6-0-21-1, షకీబ్ 13-0-79-0, మెహదీ హసన్ మిరాజ్ 25-3-10-3-2, మొమినుల్ 2-0-15-0.

బంగ్లాదేశ్ రెండో ఇన్నింగ్స్: జాకీర్ (సి) యశస్వి (బి) బుమ్రా 33; షాద్‌మన్ (సి) గిల్ (బి) అశ్విన్ 35; నజ్ముల్ (బ్యాటింగ్) 51; మొమినుల్ (బి) అశ్విన్ 13; ముష్ఫికర్ (సి) రాహుల్ (బి) అశ్విన్ 13; షకీబ్ (బ్యాటింగ్) 5; ఎక్స్‌ట్రాలు 8; **మొత్తం (37.2 ఓవర్లలో 4 వికెట్లకు) 158. వికెట్ల పతనం:** 1-62, 2-86, 3-124, 4-146.**బౌలింగ్:** బుమ్రా 7-2-18-1, సిరాజ్ 3.2-1-20-0, ఆకాశ్ దీప్ 6-0-20-0, అశ్విన్ 15-0-63-3, జడేజా 6-0-29-0.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

సినిమా

అక్షయ్ కుమార్
మమ్ముట్టి
మోహన్‌లాల్
విజయ్ దేవరకొండ

శ్రీలంకవైపు ఇండియన్ సినిమా చూపు

శ్రీలంక పిలుస్తోంది.... రారమ్మంటోంది.... అందుకే ఈ మధ్య కాలంలో ఇండియన్ ఫిల్మ్స్ శ్రీలంకకు క్యూ కడుతున్నాయి. టాలీవుడ్, కోలీవుడ్, మాలీవుడ్, బాలీవుడ్... ఇలా ఇండియన్ ఫిల్మ్ ఇండస్ట్రీ శ్రీలంక వైపు చూస్తోంది. సినిమా షూటింగ్స్ కోసం ఏకంగా శ్రీలంక ప్రధానమంత్రితో కూడా భారతీయ సినీ నిర్మాతలు చర్చలు జరుపుతున్నారు. ఒకప్పుడు విదేశాల్లో షూటింగ్స్ అంటే అమెరికాతో పాటు యూరప్ దేశాల పేర్లు ఎక్కువగా వినిపించేవి. కానీ ఇప్పుడు ఇండియన్ సినిమా రూటు మార్చింది. ఆ విశేషాల్లోకి...

శ్రీలంక అడవుల్లో రిస్కీ ఫైట్స్

తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమ నుంచి విజయ్ దేవరకొండ ఇటీవల శ్రీలంక వెళ్లొచ్చారు. గౌతమ్ తిన్ననూరి దర్శకత్వంలో విజయ్ దేవరకొండ హీరోగా ఓ సినిమా రూపొందుతున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ సినిమా షూటింగ్ ఆ మధ్య శ్రీలంకలో జరిగింది. అక్కడ ఓ భారీ రిస్కీ ఫైట్‌ని చిత్రీకరించారని సమాచారం. అటు బాలీవుడ్ వైపు వెళితే... అక్షయ్ కుమార్ ప్రధాన పాత్రలో ప్రియదర్శన్ దర్శకత్వంలో రానున్న హారర్ కామెడీ చిత్రంలోని కీలక సన్నివేశాలను శ్రీలంకలో చిత్రీకరిస్తున్నారు. ఇవి కాకుండా కొన్ని దక్షిణాసియా చిత్రాలు కూడా లంకలో షూటింగ్స్ జరుపుకుంటున్నాయి.

శ్రీలంకలో విజయ్ దేవరకొండ టీమ్

లంకలో ప్యారడైజ్

మద్రాస్ టాకీస్ బ్యానర్‌పై ప్రముఖ దర్శకుడు మణిరత్నం సమర్పణలో తెరకెక్కిన మలయాళ చిత్రం 'ప్యారడైజ్'ను పూర్తిగా శ్రీలంకలోనే చిత్రీకరించారు. మలయాళ నటుడు రోషన్ మ్యాథ్యూ ఇందులో హీరోగా నటిస్తే ప్రముఖ శ్రీలంక దర్శకుడు ప్రసన్న వితనకే డైరెక్ట్ చేశారు. ఇక మమ్ముట్టి, మోహన్ లాల్ కాంబినేషన్‌లో త్వరలో సెట్స్ పైకి వెళ్లనున్న మలయాళం మూవీని 30 రోజుల పాటు శ్రీలంకలోనే షూట్ చేయనున్నారు. ఈ చిత్రానికి లంక ప్రభుత్వం ఎంతటి ప్రాధాన్యత ఇచ్చిందంటే నిర్మాత, దర్శకుడితో ఆ దేశ ప్రధానమంత్రి దినేష్ గుణవర్దెన నేరుగా చర్చలు జరిపారు. ఇక ఫ్యూచర్ ప్రాజెక్ట్స్‌కు షూటింగ్ లొకేషన్‌గా శ్రీలంకను ఎంచుకోవాలని మలయాళ ఫిల్మ్ ప్రొడ్యూసర్స్ అసోసియేషన్ భావిస్తోంది.

'ప్యారడైజ్'లో...

ఇండియన్ సినిమాకి రెడ్ కార్పెట్

ఒకప్పుడు శ్రీలంకలో సినిమా షూటింగ్స్ వ్యవహారం ఓ ప్రహసనంలా సాగేది. దేశ, విదేశీ సినిమాల షూటింగ్స్ అనుమతుల కోసం 41 ప్రభుత్వ విభాగాలను సంప్రదించాల్సి వచ్చేది. దీంతో భారత్‌తో పాటు ఇతర దేశాల చిత్ర నిర్మాతలు లంక లొకేషన్స్‌కు దూరమవుతూ వచ్చారు. దీనికి తోడు 2022 నాటి ఆర్థిక సంక్షోభం ఆ దేశాన్ని రోడ్డున పడేసింది. అన్ని వ్యవస్థలు కుప్పకూలిపోయాయి. అలాంటి పరిస్థితుల్లో దేశాన్ని పునర్నిర్మించడం ప్రభుత్వానికి పెద్ద సవాల్‌గా మారింది. అప్పటివరకు టూరిస్ట్ డెస్టినేషన్‌గా ఉన్న శ్రీలంకకు పర్యాటకులు రావడం కూడా తగ్గిపోయింది. దేశాన్ని గాడిలో పెట్టేందుకు ఎన్నో మార్గాలు అన్వేషించిన లంక పాలకులకు భారతీయ సినీ రంగుల ప్రపంచం జీవనాడిలా కనిపించింది. మళ్లీ పర్యాటకులను ఆకర్షించడంతో పాటు సినిమా షూటింగ్స్‌తో దేశాన్ని కళకళలాడేలా చేసేందుకు ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టింది. సినిమా షూటింగ్స్ కోసం తమ దేశంలో అడుగుపెట్టే ఎవరికైనా సింగిల్ విండో ద్వారా అనుమతులు మంజూరు చేసే విధానాన్ని ప్రారంభించింది. ముఖ్యంగా తెలుగు, తమిళ, మలయాళ, హిందీ చిత్రాలకు సంబంధించిన షూటింగ్స్ కోసం అనుమతులను వేగవంతం చేసింది. భారతీయ సినీ ప్రముఖులకు అక్కడి టూరిజం ప్రమోషన్ బ్యూరో రెడ్ కార్పెట్ పరిచింది. దీంతో ఇండియన్ మూవీ షూటింగ్స్‌కు శ్రీలంక కేరాఫ్ అడ్రస్‌గా మారిపోయింది

ఆర్థిక అస్త్రంగా...

ఫిల్మ్ టూరిజాన్ని లంక ప్రభుత్వం ఆర్థిక అస్త్రంగా ఎంచుకోవడం వెనక మరో కారణం కూడా ఉంది. ఇండియన్ మూవీస్ అంటే సింహళీయుల్లో విపరీతమైన క్రేజ్. బాలీవుడ్‌తో పాటు ఇతర భారతీయ చిత్రాలు లంక థియేటర్స్‌లో నిత్యం స్క్రీనింగ్ అవుతాయి. షూటింగ్స్ కోసం భారతీయ సినీ ప్రముఖులు లంక బాటపడితే దేశ పర్యాటక రంగానికి కూడా కొత్త ఊపు వస్తుంది. విదేశీ మారక ద్రవ్యం కూడా పెరుగుతుంది. లంక ప్రభుత్వం వేసుకున్న ప్రణాళికకు తగ్గట్టుగానే షూటింగ్స్ కోసం ఇండియన్ డైరెక్టర్స్, ప్రొడ్యూసర్స్ లంక వైపు చూస్తున్నారు. ఆ దేశం కల్పించే ప్రత్యేక సదుపాయాలను ఉపయోగించుకుంటూ అందమైన లంక లొకేషన్స్‌ను షూటింగ్ స్పాట్స్‌గా మార్చేశారు. ఒక రకంగా లంక ఎకానమీకి భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమ వెన్నెముకగా మారిపోయింది.

– ఫణికుమార్ అనంతోజు

పచ్చందనమే...

పచ్చందమనే పచ్చదనమే అన్నట్లు... శ్రీలంక గ్రీనరీతో అందంగా ఉంటుంది. పాటల చిత్రీకరణకు బెస్ట్ ప్లేస్. ఫైట్లు తీయడానికి దట్టమైన అడవులు ఉండనే ఉన్నాయి. అలాగే అబ్బురపరిచే చారిత్రక కట్టడాలూ, కనువిందు చేసే సముద్ర తీరం ఉన్నాయి. వీటికి తోడు భారతీయులకు ప్రత్యేకమైన ఆధ్యాత్మిక అనుబంధం ఉండటంతో ఇండియన్ ఫిల్మ్ మేకర్స్‌ను తమ దేశంవైపు తిప్పుకుంటోంది లంక సర్కార్. శ్రీలంకలో గతంలోనూ షూటింగ్స్ జరిగాయి. అక్కడ షూట్ చేయడం కొత్త కాకపోయినా ఆ దేశం భారతీయ చిత్ర నిర్మాణాలకు ఇప్పుడు సింగిల్ డెస్టినేషన్‌గా మారిపోయిందని అనొచ్చు. 2022 నాటి ఆర్థిక సంక్షోభం నుంచి ఇప్పటికీ పూర్తిగా కోలుకోలేకపోతున్న శ్రీలంక గతంలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఫిల్మ్ టూరిజాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ తమ దేశ ఎకానమీకి ఊతమిచ్చే ప్రయత్నాలు చేస్తోంది.

అతిథి ఆన్ సెట్

బాలకృష్ణ, అనిల్ రావిపూడి, వెంకటేశ్

వెంకటేశ్ సినిమా సెట్స్‌లో సందడి చేశారు బాలకృష్ణ. హీరో వెంకటేశ్, దర్శకుడు అనిల్ రావిపూడి కాంబినేషన్‌లో రూపొందుతున్న తాజా చిత్రం 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం' (ప్రచారంలో ఉన్న టైటిల్). మీనాక్షీ చౌదరి, ఐశ్వర్యా రాజేష్ హీరోయిన్లుగా నటిస్తున్న ఈ ట్రయాంగిల్ క్రైమ్ డ్రామా చిత్రాన్ని 'దిల్' రాజు సమర్పణలో శిరీష్ నిర్మిస్తున్నారు. ఇటీవలే పొల్లాచ్చిలో ఈ సినిమాకు చెందిన ఓ కీలక షెడ్యూల్ చిత్రీకరణ ముగిసింది. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లోని ఓ ప్రముఖ స్టూడియోలో షూటింగ్ జరుగుతోంది. ఈ సినిమా సెట్స్‌లోకి అడుగుపెట్టారు బాలకృష్ణ. ఈ అతిథి తమ సెట్‌కి రావడంతో యూనిట్ సంబరపడిపోయింది. ఈ సందర్భంగా క్లిక్‌మనిపించిన ఫొటోలను షేర్ చేసింది చిత్రబృందం. ఇక 'సంక్రాంతికి వస్తున్నాం' సినిమాను వచ్చే ఏడాది సంక్రాంతికి రిలీజ్ చేయడానికి చిత్రయూనిట్ రెడీ అవుతోంది. ఈ సినిమాకు భీమ్స్ సిసిరోలియో సంగీతం అందిస్తున్నారు.

అమెరికాలో రొమాంటిక్ కామెడీ

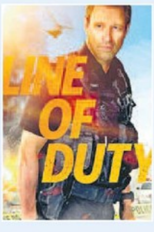
నమ్రత, అశోక్ గల్లా, గౌరీప్రియ

అశోక్ గల్లా హీరోగా, రాహుల్ విజయ్, శివాత్మిక, శ్రీ గౌరీప్రియ ఇతర ప్రధాన పాత్రధారులుగా, ఓ రొమాంటిక్ కామెడీ డ్రామా తెరకెక్కనుంది. అమెరికా నేపథ్యంలో ఈ చిత్రాన్ని యువ దర్శకుడు ఉద్భవ్ తెరకెక్కించనున్నారు. ఈ సినిమా ప్రారంభోత్సవం హైదరాబాద్‌లో జరిగింది. తొలి సన్నివేశానికి నమ్రత ఘట్టమనేని క్లాప్ ఇవ్వగా, పద్మ గల్లా - మంజుల స్వరూప్‌లు స్క్రిప్ట్‌ని చిత్ర యూనిట్‌కి అందించి, సినిమా విజయం సాధించాలని ఆకాంక్షించారు. సితార ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్స్, ఫార్ట్యూన్ ఫోర్ సినిమాస్ పతాకాలపై సూర్యదేవర నాగవంశీ, సాయి సౌజన్య ఈ చిత్రాన్ని నిర్మిస్తున్నారు. ''ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బా నవ్వించే హాస్యంతో పాటు హృదయాన్ని హత్తుకునే డ్రామాగా ఈ చిత్రం అలరిస్తుంది. త్వరలోనే మరిన్ని వివరాలను వెల్లడిస్తాం'' అని చిత్రబృందం పేర్కొంది. ఈ చిత్రానికి కెమెరా: భరద్వాజ్ .ఆర్.

ఓటీటీ ఇది చూడొచ్చు

కిడ్నాపర్‌ని పట్టించే సోషల్ మీడియా

ఓటీటీలో 'ఇది చూడొచ్చు' అనే ప్రాజెక్ట్స్ చాలా ఉంటాయి. ప్రస్తుతం స్ట్రీమ్ అవుతున్న వాటిలో హాలీవుడ్ చిత్రం 'లైన్ ఆఫ్ డ్యూటీ' ఒకటి. ఈ చిత్రం గురించి తెలుసుకుందాం.

ఇప్పుడు అందరూ దాదాపు తలదించుకునే ఉంటున్నారు... ఎందుకంటే సెల్‌ఫోన్ చూడ్డానికి. ఆప్తుల కన్నా, కుటుంబ సభ్యుల కన్నా ఎక్కువ అయిపోయింది సెల్‌ఫోన్. ఈ సెల్‌ఫోన్ ఓ అగ్గి అయితే, సోషల్ మీడియా దానికి తోడవుతున్న గాలి. అగ్నికి ఆజ్యమన్నట్టు ఈ సోషల్ మీడియా ముఖ్యంగా నేటి యువతను పూర్తిగా వశపరుచుకుంటోంది. సోషల్ మీడియా చెడు అన్న అంశం ఎంత నిజమో మంచి అన్నదానికి నిదర్శనమే ఈ 'లైన్ ఆఫ్ డ్యూటీ' సినిమా. దర్శకులు స్టీవెన్ సి. మిల్లర్ రూపొందించిన ఈ యాక్షన్ థ్రిల్లర్‌లో ప్రముఖ నటుడు ఆరన్ యఖార్ట్ పోలీస్ ఆఫీసర్ పాత్రలో నటించారు. 'లైన్ ఆఫ్ డ్యూటీ' కథాంశానికొస్తే... ఫ్రాంక్ పెన్నీ ఓ నిజాయితీపరుడైన పోలీస్ ఆఫీసర్. కానీ అతని కెరీర్‌లో మాయని మచ్చ ఓ షూటవుట్‌లో అనుకోకుండా ఓ చిన్నపిల్లవాడిని తన చేతులతో కాల్చి చంపడం. దాని గురించి బాధ పడుతున్న తరుణంలోనే ఓ కిడ్నాపర్ తన సహోద్యోగి కుమార్తెను కిడ్నాప్ చేసి, పోలీసులకు సవాలు విసురుతాడు. ఈ తరుణంలో అవా బ్రూక్స్ అనే యంగ్ సోషల్ మీడియా రిపోర్టర్ ఫ్రాంక్ పెన్నీకి తారసపడుతుంది. సమాజంలో జరిగే వాస్తవ దారుణాలను అవా బ్రూక్స్ తన సోషల్ మీడియా ఖాతా ద్వారా లైవ్ స్ట్రీమింగ్ చేస్తుంటుంది. ఫ్రాంక్ పెన్నీతో కలిసి అవా బ్రూక్స్ సోషల్ మీడియా ద్వారా ఈ కిడ్నాపింగ్ ఆపరేషన్ ఎలా చేసింది? అన్నది లయన్స్ గేట్ ఓటీటీలో స్ట్రీమ్ అవుతున్న 'లైన్ ఆఫ్ డ్యూటీ'లోనే చూడాలి. ఆద్యంతం యాక్షన్ సన్నివేశాలతో థ్రిల్లింగ్ స్క్రీన్‌ప్లేతో ఈ సినిమా సోషల్ మీడియా విలువలను నేటి యువతరానికి అర్థమయ్యేలా చెబుతుంది. వర్త్ టు వాచ్ ది 'లైన్ ఆఫ్ డ్యూటీ'.

– ఇంటూరు హరికృష్ణ

ఫ్లాష్‌బ్యాక్... లేనిది ఎవరికి?

ఏఎస్ రవికుమార్

'యజ్ఞం, పిల్లా నువ్వు లేని జీవితం' వంటి హిట్ చిత్రాలను అందించిన ఏఎస్ రవికుమార్ చౌదరి కొత్త చిత్రం ఖరారైంది. యూత్‌ఫుల్ ఎంటర్‌టైనర్‌గా తెరకెక్కనున్న ఈ చిత్రానికి 'ఫ్లాష్‌బ్యాక్: లేనిది ఎవరికి?' అనే టైటిల్‌ను ఫిక్స్ చేశారు. ఏఎస్ రిగ్వేదా చౌదరి సమర్పణలో ఆద్య ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్ బ్యానర్ పై కార్తీక్ రెడ్డి రాకాసి నిర్మిస్తున్న న్యూ ఏజ్ స్టోరీ ఇది. ఈ చిత్రానికి చెందిన నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణుల వివరాలను త్వరలోనే వెల్లడిస్తామని మేకర్స్ తెలిపారు. ఈ సినిమాకు సంగీతం: జేబీ, కెమెరా: ప్రభాకర్ రెడ్డి.

సకాలంలో ప్రభుత్వ సాయం

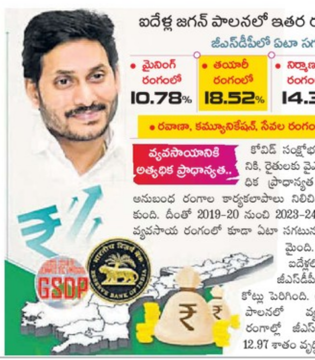
సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులు పెట్టేవారికి సకాలంలో ప్రభుత్వ సాయం అందిస్తామని మంత్రి నారా లోకేశ్ తెలిపారు. భారత పరిశ్రమల సమాఖ్య (సీఐఐ) దక్షిణాది కౌన్సిల్ సమావేశం శనివారం విజయవాడలో జరిగింది. ఈ సమావేశంలో లోకేశ్ పాల్గొని పారిశ్రామికవేత్తలతో మాట్లాడుతూ వచ్చే ఐదేళ్లలో రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను రూ.లక్ష కోట్లకు తీసుకువెళ్లడమే తమ లక్ష్యమన్నారు. రాష్ట్రంలో 20 లక్షల ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని హామీ ఇచ్చామని, వాణిజ్య రంగాన్ని వేగవంతం చేయడం, ఇప్పటికే ఉన్న పరిశ్రమలకు ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్ కొనసాగింపుతోనే ఇది సాధ్యమవుతుందన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థికాభివృద్ధి మండలిని పునరుద్ధరిస్తామన్నారు. రాష్ట్రంలో పారిశ్రామికవేత్తలు, పెట్టుబడిదారులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలపై నేరుగా ప్రభుత్వంతో చర్చించేందుకు ఉమ్మడి కన్సల్టేటివ్ ఫోరం ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. ఏపీలో ఏఐ యూనివర్సిటీని స్థాపిస్తామని చెప్పారు. రాష్ట్రంలో కేజీ నుంచి పీజీ వరకు పాఠ్యాంశాలను మారుస్తామని తెలిపారు. అనంతపురం, వైఎస్సార్, ప్రకాశం, గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాల్లో పారిశ్రామిక క్లస్టర్ల ఏర్పాటు కోసం ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను లోకేశ్ వివరించారు.

జగన్ పాలనలో జీఎస్‌డీపీ పరుగులు

గత ఐదేళ్లలో ఏటా రూ.లక్ష కోట్లు చొప్పున నికర జీఎస్‌డీపీ రూ.5 లక్షల కోట్లు పెరుగుదల

కోవిడ్, ఆర్థిక మందగమనం ఉన్నప్పటికీ జోష్.. వెల్లడించిన ఆర్‌బీఐ

సాక్షి, అమరావతి: గత ఐదేళ్ల వైఎస్ జగన్ పాలనలో నికర రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తి (జీఎస్‌డీపీ)లో గణనీయంగా పెరుగుదల నమోదైంది. అంతకు ముందు చంద్రబాబు ఐదేళ్ల పాలనలో కంటే గత ఐదేళ్ల వైఎస్ జగన్ పాలనలోనే అత్యధికంగా జీఎస్‌డీపీ పెరిగినట్లు రిజర్వు బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్‌బీఐ) వెల్లడించింది. ఈ మేరకు 2023–24 దేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ గణాంకాలను ఆర్‌బీఐ హ్యాండ్‌బుక్ రూపంలో విడుదల చేసింది. ఈ సందర్భంగా వివిధ రాష్ట్రాల్లో జీఎస్‌డీపీ పెరుగుదలను కూడా వివరించింది. ఆర్థిక మందగమనం, కోవిడ్ సంక్షోభాలు ఎదురైనా వాటిని అధిగమించి వైఎస్ జగన్ ఐదేళ్ల పాలనలో అన్ని రంగాల్లోనూ రెండంకెల వృద్ధి నమోదైనట్లు తెలిపింది. జీఎస్‌డీపీతో పాటు వ్యవసాయం, తయారీ, నిర్మాణ తదితర రంగాల్లోనూ గత ఐదేళ్లలో సగటున ఏటా రెండంకెల వృద్ధి నమోదు కావడం విశేషం. కోవిడ్ సంక్షోభం లేనప్పటికీ చంద్రబాబు అంతకు ముందు ఐదేళ్ల పాలనలో జీఎస్‌డీపీ రూ.3.77 లక్షల కోట్లు మాత్రమే పెరిగింది. రెండేళ్ల పాటు కోవిడ్ సంక్షోభం వెంటాడినప్పటికీ వైఎస్ జగన్ ఐదేళ్ల పాలనలో జీఎస్‌డీపీ రూ.5 లక్షల కోట్లు పెరగడం విశేషం. అంటే.. ఏటా ఒక లక్ష కోట్లు చొప్పున జీఎస్‌డీపీ పెరిగింది. ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం.. జీఎస్‌డీపీ 2019–20 నుంచి వరుసగా 2023–24 ఆర్థిక ఏడాది వరకు పెరుగుతూనే ఉంది. 2018–19లో చంద్రబాబు పాలనలో ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం.. జీఎస్‌డీపీ రూ.7,90,810 కోట్లు ఉండగా 2023–24 నాటికి ఐదేళ్ల జగన్ పాలనలో రూ.12,91,518 కోట్లకు పెరిగింది. అంటే ఐదేళ్లలో రూ.5,00,708 కోట్ల మేర పెరిగింది. మొత్తం మీద వైఎస్ జగన్ పాలనలో జీఎస్‌డీపీలో ఏటా సగటున 12.66 శాతం మేర వృద్ధి నమోదైంది.

ఐదేళ్ల జగన్ పాలనలో ఇతర రంగాల్లోనూ వృద్ధి

జీఎస్‌డీపీలో ఏటా సగటున

• మైనింగ్ రంగంలో 10.78%	• తయారీ రంగంలో 18.52%	• నిర్మాణ రంగంలో 14.3%	• ఆర్థిక సేవల రంగంలో 14.89%
• రవాణా, కమ్యూనికేషన్, సేవల రంగంలో 10.51%			

వ్యవసాయానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యత..

కోవిడ్ సంక్షోభంలో వ్యవసాయ రంగానికి, రైతులకు వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇచ్చింది. వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాల కార్యకలాపాలు నిలిచిపోకుండా చర్యలు తీసుకుంది. దీంతో 2019–20 నుంచి 2023–24 వరకు వరుసగా ఐదేళ్ల వ్యవసాయ రంగంలో కూడా ఏటా సగటున రెండంకెల వృద్ధి సాధ్యమైంది. ప్రస్తుత ధరల ప్రకారం.. ఐదేళ్లలో వ్యవసాయ రంగంలో జీఎస్‌డీపీ విలువ రూ.1,69,652 కోట్లు పెరిగింది. అంటే ఐదేళ్ల వైఎస్ జగన్ పాలనలో వ్యవసాయ, అనుబంధ రంగాల్లో జీఎస్‌డీపీలో ఏటా సగటున 12.97 శాతం వృద్ధి నమోదైంది.

కాలువలు, చెరువుల గండ్లు పూడ్చండి

కలెక్టర్లు, సీఈలకు మంత్రి రామానాయుడు ఆదేశం

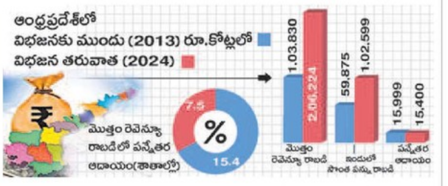

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో ఇటీవలి భారీవర్షాలు, వరదలకు కాలువలు, చెరువులకు పడిన గండ్లను యుద్ధప్రాతిపదికన పూడ్చాలని జలవనరులశాఖ మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు కలెక్టర్లను ఆదేశించారు. ఆయన శనివారం సచివాలయంలో జలవనరులశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి జి.సాయిప్రసాద్, ఈఎన్‌సీ ఎం.వెంకటేశ్వరరావుతో కలిసి తూర్పుగోదావరి, కాకినాడ, బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ, ఏలూరు, పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, ఎన్టీఆర్, గుంటూరు, బాపట్ల జిల్లాల కలెక్టర్లు, సీఈలు, ఎస్‌ఈలు, ఈఈలతో వీడియో కాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. కాలువలు, చెరువుల గట్లకు ఎక్కడెక్కడ గండ్లు పడ్డాయో గుర్తించాలని ఆదేశించారు. వాటిని పూడ్చే పనులకు కలెక్టర్ స్థాయిలోనే ఆదేశాలివ్వాలని సూచించారు. ఆ పనులను నాణ్యంగా పూర్తిచేయాలని ఆదేశించారు. ఏలేరు, తమ్మిలేరు, బుడమేరు, కొల్లేరు గండ్లతోపాటు ఆక్రమణలు గుర్తించి నివేదిక ఇవ్వాలని కోరారు. ఆయకట్టు చివరి భూములకు నీళ్లందించేలా చర్యలు తీసుకోవాలని ఆయన ఆదేశించారు.

విభజన గాయం.. రుణాల భారం

మాతృ రాష్ట్రాల పన్నులపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిన రాష్ట్రాల విభజన

- ఏపీతో సహా పలు విభజన రాష్ట్రాల్లో తగ్గిపోయిన పన్నేతర ఆదాయం
- ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 2013లో మొత్తం రెవెన్యూ రాబడిలో పన్నేతర రాబడి 15.4 శాతం
- అదే 2024లో మొత్తం రెవెన్యూ రాబడిలో పన్నేతర రాబడి 7.5 శాతమే
- 2013లో జీడీపీలో ద్రవ్యలోటు 4.3 శాతం.. 2024లో 4.2 శాతమే
- అయినా ఏపీలో జగన్ సర్కారు సంక్షేమ పథకాలు అమలు
- ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక వెల్లడి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రాల విభజన మాతృ రాష్ట్రాల పన్ను పరిస్థితిపై తీవ్ర ప్రభావం చూపిందని ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక పేర్కొంది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో సహా విభజన జరిగిన రాష్ట్రాల్లో పన్నేతర ఆదాయం గణనీయంగా తగ్గిపోయిందని ఆ నివేదిక తెలిపింది. అయినప్పటికీ గత వైఎస్ జగన్ ప్రభుత్వం విద్య, వైద్యం, మహిళా సాధికారతతో కూడిన సంక్షేమ పథకాలను అమలు చేసిందని ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక స్పష్టం చేసింది. ఆంధ్రప్రదేశ్‌తో పాటు బిహార్, మధ్యప్రదేశ్ పన్నేతర ఆదాయం ఆయా రాష్ట్రాల విభజన తరువాత తగ్గిపోవడంతో సంక్షేమ పథకాల అమలుకు రుణాలు చేయాల్సి వస్తోందని నివేదిక తెలిపింది. 2013లో ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం రెవెన్యూ రాబడిలో పన్నేతర ఆదాయం 15.4 శాతం ఉండగా 2024లో మొత్తం రెవెన్యూ రాబడిలో పన్నేతర ఆదాయం 7.5 శాతానికి పడిపోయింది. అయినప్పటికీ పరిమితికి లోబడే అప్పులు ఉన్నట్లు పేర్కొంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ 2013లో జీడీపీలో ద్రవ్యలోటు 4.3 శాతం ఉండగా 2024లో ద్రవ్యలోటు 4.2 శాతమేనని నివేదిక తెలిపింది. బిహార్‌లో విభజనకు ముందు 2000లో మొత్తం రెవెన్యూ రాబడిలో పన్నేతర ఆదాయం 14 శాతం ఉండగా విభజన అనంతరం 2024లో 3.3 శాతానికి తగ్గిపోయిందని నివేదిక పేర్కొంది. అలాగే మధ్యప్రదేశ్‌లో విభజనకు ముందు మొత్తం రెవెన్యూ రాబడిలో పన్నేతర ఆదాయం 18.7 శాతం ఉండగా విభజన అనంతరం 2024లో 6.4 శాతానికి తగ్గిపోయినట్లు ఎస్‌బీఐ రీసెర్చ్ నివేదిక వెల్లడించింది.

నెయ్యి కొనుగోలుపై దేవదాయ శాఖ ఆరా

సాక్షి, అమరావతి: దేవదాయ శాఖ పరిధిలోని వివిధ ఆలయాల్లో ప్రసాదాల తయారీకి ఉపయోగిస్తున్న నెయ్యి కొనుగోళ్ల వివరాలపై శనివారం దేవదాయ శాఖ ఆరా తీసింది. ఏడాదికి రూ.25 లక్షలకు పైబడి వార్షికాదాయం ఉండే 67 ఆలయాల ఈవోలతో శనివారం దేవదాయ శాఖ కమిషనర్ సత్యనారాయణ టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. ఒక్కో ఆలయంలో నెయ్యి కొనుగోళ్ల వివరాలను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఏ ఆలయం ఎంత నెయ్యి కొనుగోలు చేస్తోంది.. ఏ ధరకు కొనుగోలు చేస్తుందన్న వివరాలను వెంటనే తమకు పంపాలంటూ ఈవోలను ఆదేశించారు.

పారదర్శకంగా ధాన్యం కొనుగోళ్లు: మంత్రి నాదెండ్ల

కంకిపాడు: ధాన్యం కొనుగోళ్లను పారదర్శకంగా నిర్వహించి, రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా చూస్తామని మంత్రి నాదెండ్ల మనోహర్ చెప్పారు. కృష్ణాజిల్లా కంకిపాడు మండలంలోని పునాదిపాడు రైతు సేవా కేంద్రాన్ని శనివారం మంత్రి తనిఖీ చేశారు. గత ఖరీఫ్ సీజన్‌లో ధాన్యం కొనుగోళ్లు, అప్పుడు తలెత్తిన సమస్యల గురించి అధికారులతో చర్చించారు. ఈ సందర్భంగా ఉప్పులూరు, పునాదిపాడు గ్రామాల రైతులు మాట్లాడుతూ ఎకరాకు 80 గోనె సంచులు అందించాలని, రవాణా వాహనాలను అందుబాటులో ఉంచాలని, హమాలీల కొరత లేకుండా చూడాలని కోరారు.

• తెలంగాణ

ప్రేమ జంట ఆత్మహత్య

• రెండు కుటుంబాల్లో విషాదం

వీణ

సాయి కుమార్

దోమకొండ: కామారెడ్డి జిల్లాలో ఓ ప్రేమ జంట ఆత్మహత్యకు పాల్పడింది. దీంతో రెండు కుటుంబాల్లో విషాదం నెలకొంది. బీబీపేట మండలం కోనాపూర్ గ్రామానికి చెందిన మొగిలి సాయికుమార్ (24), దోమకొండ మండలం అంబారిపేట్ గ్రామానికి చెందిన రంగోలు వీణ (23) కొంతకాలంగా ప్రేమించుకుంటున్నారు. మృతుడు సాయికుమార్ తూప్రాన్‌లోని ప్రైవేట్ పాఠశాలలో పీఈటీగా పనిచేస్తున్నాడు. వీణ డిగ్రీ పూర్తి చేసి ఇంటి వద్దనే ఉంటోంది. ఇటీవల వినాయక నిమజ్జనానికి సాయికుమార్ కోనాపూర్ గ్రామానికి వచ్చాడు. శుక్రవారం సాయంత్రం వ్యవసాయ బావి వద్ద సాయికుమార్ ఉరి వేసుకొని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. ఈ విషయం తెలుసుకున్న వీణ సైతం ఇంట్లో ఉరి వేసుకొని ఆత్మహత్యాయత్నం చేసింది. వెంటనే కుటుంబ సభ్యులు ఆమెను కామారెడ్డిలోని ప్రైవేట్ ఆస్పత్రికి తరలించగా చికిత్స పొందుతూ మృతి చెందింది. ప్రేమ వ్యవహారమే వీరి ఆత్మహత్యకు కారణమని గ్రామస్తులు తెలిపారు. తమ ప్రేమను పెద్దలు ఒప్పుకోరని భావించి వీరు ఈ అఘాయిత్యానికి పాల్పడినట్లు తెలిసింది. ఇద్దరి మృతదేహాలకు శనివారం కామారెడ్డిలోని ప్రభుత్వ ఆస్పత్రిలో పోస్టుమార్టం నిర్వహించారు. మృతురాలు వీణకు సోదరి, తల్లిదండ్రులు ఉన్నారు. సోదరి వివాహం జరిగింది. మృతుడు సాయికుమార్‌కు తల్లిదండ్రులు, వివాహితులైన ఇద్దరు అక్కలు ఉన్నారు. ప్రేమ జంట ఆత్మహత్యతో ఇరు కుటుంబాల సభ్యులు బోరున విలపించారు. ప్రేమ విషయం తమకు చెప్పలేదని వాపోయారు. కాగా తమ కుమారుడు కడుపునొప్పితో బాధపడుతూ ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని సాయికుమార్ తండ్రి ఫిర్యాదు చేసినట్లు ఎస్సై ఆంజనేయులు తెలిపారు. తమ కూతురు అనారోగ్యంతో ఆత్మహత్యకు పాల్పడినట్లు వీణ తండ్రి ఫిర్యాదులో పేర్కొన్నారు.

క్లుప్తంగా...

ఎంబీబీఎస్ అభ్యర్థులకు ఫ్రీ ఎగ్జిట్ అవకాశం

సాక్షి, అమరావతి: కన్వీనర్ కోటా మొదటి విడతలో ఎంబీబీఎస్ సీట్లు పొంది, కళాశాలల్లో చేరిన అభ్యర్థులకు ఎలాంటి నిబంధనలు లేకుండా ఎగ్జిట్ అవకాశం (సీటు వదులుకునేందుకు) కల్పిస్తున్నట్టు డాక్టర్ ఎన్టీఆర్ ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం ఓ ప్రకటనలో పేర్కొంది. దీనిపై అభ్యర్థులు ఈనెల 24వ తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటల్లోగా సంబంధిత కళాశాల ప్రిన్సిపల్‌కు లేఖ అందించాలని వర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ వి.రాధికారెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. సమయం దాటాక వచ్చిన అభ్యర్థనలు స్వీకరించబోమని ప్రకటించారు.

సెల్ఫ్ డిక్లరేషన్‌కు 24 వరకు గడువు

కన్వీనర్ కోటాలో ఎంబీబీఎస్ సీట్లు పొంది కళాశాలల్లో చేరిన విద్యార్థులు సెల్ఫ్ డిక్లరేషన్ సమర్పించాలని డాక్టర్ వి. రాధికారెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. శనివారం సాయంత్రం నుంచి ఈనెల 24 లోగా వీటిని https://apuhsugadmissions.aptonline.in/MBBS/Home/StudentLoginలో సమర్పించాలని సూచించారు.

మున్సిపల్, టౌన్ ప్లానింగ్‌లో పలువురికి పోస్టింగ్

సాక్షి, అమరావతి: పురపాలక, పట్టణాభివృద్ధి శాఖలోని నలుగురు గ్రేడ్–1 కమిషనర్లు, టౌన్ అండ్ కంట్రీ ప్లానింగ్ విభాగంలో ముగ్గురు అదనపు డైరెక్టర్లకు పోస్టింగ్ ఇస్తూ ప్రభుత్వ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి అనిల్‌కుమార్ సింఘాల్ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. వెయిటింగ్‌లో ఉండి పోస్టింగ్ కోసం ఎదురు చూస్తున్న వీరికి సాధారణ బదిలీల్లో అవకాశం కల్పించినట్టు పేర్కొన్నారు. టౌన్ ప్లానింగ్‌లో అదనపు డైరెక్టర్ కె.నాగసుందరిని ఏపీ రెరాలోను, బి.సురేశ్ కుమార్‌ను ఏపీసీఆర్డీఏలో ప్రిన్సిపల్ ప్లానర్‌గాను, ఎ.ప్రభాకర్‌రావును జీవీఎంసీ చీఫ్ సిటీ ప్లానర్‌గాను నియమించారు. అలాగే, పోస్టింగ్ కోసం ఎదురు చూస్తున్న నలుగురు గ్రేడ్–1 కమిషనర్లకు పోస్టింగ్ ఇచ్చారు. మరో సెలక్షన్ గ్రేడ్ కమిషనర్‌ను సీడీఎంఏలో రీసర్వే విభాగంలోను, ఒక గ్రేడ్–2 కమిషనర్‌ను ఆదోని మున్సిపల్ కమిషనర్‌గా నియమించారు.

ముగిసిన ఐఎన్ఎస్ శివాలిక్ పర్యటన

సింథియా(విశాఖ): తూర్పు నావికాదళ ఫ్లీట్ షిప్ ఐఎన్ఎస్ శివాలిక్ దక్షిణ చైనా సముద్రం, పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో తన కార్యాచరణను పూర్తి చేసుకుని తిరిగి వచ్చినట్లు నేవీ వర్గాలు తెలిపాయి. జపాన్‌లోని యోకోసుకాలో ద్వైపాక్షిక మారిటైమ్ వ్యాయామం జిమెక్స్–2024, అలాగే ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద సముద్ర వ్యాయామం రిమ్‌పెక్ (రిమ్ ఆఫ్ ది పసిఫిక్) అమెరికాలోని హవాయిలో పలు వ్యాయామాల్లో పాల్గొన్న ఐఎన్ఎస్ శివాలిక్ రిమ్‌పెక్–2024 వ్యాయామంలో రోడియో ట్రోఫీని గెలుచుకుంది. అదేవిధంగా తిరుగు ప్రయాణంలో ఇండోనేషియాలోని గ్వామ్, సురబయా వద్ద పోర్ట్‌కాల్స్ చేసి ఆయా భాగస్వామ్య దేశాలతో స్నేహపూరిత సంబంధాలను బలోపేతం చేసింది. భారతదేశ నిబద్ధతకు ప్రతిబింబంగా భారత నౌకాదళ సామర్థ్యాన్ని విస్తరించే దిశగా ఐఎన్ఎస్ శివాలిక్ సుదీర్ఘ శ్రేణి విస్తరణ, ఉచిత బహిరంగ, సమ్మిళిత శాంతి భద్రతను ప్రోత్సహించినట్లు నేవీ వర్గాలు వివరించాయి.

పాట్నా ఎన్ఐటీలో ఏపీ విద్యార్థిని ఆత్మహత్య

పల్లవిరెడ్డి (ఫైల్)

బుక్కరాయసముద్రం: బిహార్ రాష్ట్ర రాజధాని పాట్నాలోని నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (ఎన్ఐటీ)లో తెలుగు విద్యార్థిని పల్లవిరెడ్డి (19) ఆత్మహత్య చేసుకుంది. వివరాల్లోకి వెళితే.. అనంతపురం జిల్లా బుక్కరాయసముద్రం మండలం కొట్టాలపల్లికి చెందిన రామకృష్ణారెడ్డి, సువర్ణ దంపతుల కుమార్తె పల్లవిరెడ్డి పాట్నా ఎన్ఐటీలో ఇంజినీరింగ్ ద్వితీయ సంవత్సరం చదువుతోంది. శుక్రవారం రాత్రి కళాశాల హాస్టల్ గదిలోని తోటి విద్యార్థులు భోజనానికి వెళ్లారని, ఆ సమయంలో ఫ్యాన్‌కు ఉరేసుకుని చనిపోయిందని రాత్రి 10.35 గంటల సమయంలో తల్లిదండ్రులకు కళాశాల సిబ్బంది సమాచారం అందించారు. వెంటనే బంధువులతో కలసి సొంత వాహనంలో పాట్నాకు బయలుదేరి వెళ్లారు. తమ కుమార్తె ఉరేసుకుని చనిపోయేంత పిరికిది కాదని, ఎందుకు చనిపోయిందో కారణాలు తెలపాలని కళాశాల వద్ద విద్యార్థులతో కలసి ఆందోళన నిర్వహించారు. దీంతో అక్కడ ఉన్న పోలీసులు పల్లవిరెడ్డి తల్లిదండ్రులకు నచ్చజెప్పారు. పోస్టుమార్టం అనంతరం పల్లవి మృతదేహాన్ని స్వగ్రామానికి తీసుకొస్తున్నారు.

జాతీయ పోలీస్ అకాడమీ డైరెక్టర్‌గా అమిత్ గార్గ్

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: హైదరాబాద్‌లోని సర్దార్ వల్లభ్‌భాయ్ పటేల్ జాతీయ పోలీస్ అకాడమీ డైరెక్టర్‌గా ఐపీఎస్ అధికారి అమిత్ గార్గ్‌కు కేంద్ర ప్రభుత్వం పూర్తిస్థాయి బాధ్యతలు అప్పగించింది. 1993 ఏపీ క్యాడర్‌కు చెందిన అమిత్ గార్గ్ ప్రస్తుతం జాతీయ పోలీస్ అకాడమీ డైరెక్టర్‌గా అదనపు బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఆక్వా చట్ట సవరణతో

అనూహ్య మార్పులు

'సాక్షి'తో సీఏఏ సెక్రటరీ నీతూ కుమారి ప్రసాద్

- దేశవ్యాప్తంగా 536 హేచరీలు అథారిటీలో నమోదు
- 1.20 లక్షల హెక్టార్లలో ఆక్వా కల్చర్ ఫామ్‌లు
- రొయ్యల ఉత్పత్తి 10.53 శాతం, ఫ్రోజెన్ ష్రింప్ ఎగుమతులు 7.19 శాతం పెరుగుదల
- 1.92 లక్షల వనామీ బ్రూడ్ స్టాక్ దిగుమతి
- యాంటీ బయాటిక్స్ వినియోగంపై నిబంధనలు కఠినతరం
- 6,139 రకాల యాంటీ బయాటిక్ ఫ్రీ ఉత్పత్తులకు అనుమతులు

సాక్షి ఇంటర్వ్యూ

తీర ప్రాంతంలో పర్యావరణానికి హానికలిగించకుండా స్థిరమైన అభివృద్ధితో ఆక్వా కల్చర్ కార్యకలాపాలను నియంత్రించేందుకు తెచ్చిన చట్ట సవరణలు సత్ఫలితాలిస్తున్నాయని కోస్టల్ ఆక్వా కల్చర్ అథారిటీ (సీఏఏ) సెక్రటరీ నీతూకుమారి ప్రసాద్ తెలిపారు. రొయ్యల పెంపకం, విలువ పెంపు, మత్స్య ఉత్పత్తుల ఎగుమతిపై సలహాలు స్వీకరించేందుకు కేంద్ర మత్స్యశాఖ విశాఖలో నిర్వహించిన సదస్సులో పాల్గొన్న అనంతరం ఆమె 'సాక్షి'తో మాట్లాడారు. **సాక్షి, విశాఖపట్నం**

నీతూకుమారి ప్రసాద్

ఉత్పత్తులు పెరుగుతున్నాయి

ఆక్వా ఉత్పత్తులకు సీఏఏ అందిస్తున్న సహకారంతో ఉత్పత్తులు, ఎగుమతులు గణనీయంగా పెరుగుతున్నాయి. రొయ్యల ఉత్పత్తి 10.53 శాతం, ఫ్రోజెన్ ష్రింప్ ఎగుమతులు 7.19 శాతం పెరిగాయి. స్వదేశీ రకాల రొయ్య పిల్లల ఉత్పత్తులపై పరిశోధనలు సత్ఫలితాలిస్తున్నాయి. ఈజ్ ఆఫ్ డూయింగ్ బిజినెస్‌కు చేయూతనందించడంతో ఉత్పత్తిదారులు లాభాలార్జిస్తున్నారు. మరోవైపు నాణ్యమైన బ్రూడ్ స్టాక్ దిగుమతులపై దృష్టి సారిస్తున్నాం. 2023–24లో ఓవర్సీస్ సప్లయర్స్ ద్వారా 1.92 లక్షల ఎల్.వనామీ, పి.మోనోడన్ బ్రూడ్‌స్టాక్ దిగుమతి చేసుకున్నాం. సీఏఏ విధానాలతో కోస్టల్ ఆక్వా కల్చర్‌లో సులభంగా వ్యాపారం చేయడాన్ని ప్రోత్సహిస్తున్నాం. తీరంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఆదాయం, ఉపాధిలో స్థిరమైన అభివృద్ధి దిశగా అడుగులు వేస్తున్నాం.

11 రకాల మార్గదర్శకాలు..

కోస్టల్ ఆక్వా కల్చర్ అథారిటీ (సవరణ) బిల్లు 2023 ప్రకారం ఆక్వా కల్చర్ విస్తరణకు సీఏఏ 11 రకాల మార్గదర్శకాలు రూపొందించింది. హేచరీలు, ఫామ్‌లు, విత్తనోత్పత్తి, మెరైన్ ఫిష్ రెగ్యులేటింగ్ గైడ్‌లైన్స్, లైవ్ ఫీడ్ ఉత్పత్తి, సీ వీడ్ కల్చర్, అలంకరణ చేపల ఉత్పత్తి, పెంపకం, కేజ్ కల్చర్, పెన్ కల్చర్, స్వదేశీ రొయ్య పిల్లల ఉత్పత్తి మొదలైన గైడ్‌లైన్స్ అభివృద్ధి చేశాం. సముద్ర తీర వాతావరణానికి విఘాతం కలగకుండా పర్యావరణ పర్యవేక్షణకు కేటాయించే నిధులు వినియోగించనున్నాం.

హేచరీల రిజిస్ట్రేషన్ తప్పనిసరి

దేశవ్యాప్తంగా అనుమతులు లేకుండా హేచరీలు నిర్వహిస్తున్నట్లు గుర్తించాం. నాసిరకం మత్స్య ఉత్పత్తుల ఎగుమతి సమస్యాత్మకంగా మారుతోంది. దీన్ని నియంత్రించేందుకు హేచరీలకు రిజిస్ట్రేషన్ తప్పనిసరి చేశాం. ఇప్పటి వరకూ దేశవ్యాప్తంగా 536 హేచరీలు అథారిటీలో రిజిస్టర్ చేసుకున్నాయి. ఏడాదికి 75,915 మిలియన్ల విత్తనోత్పత్తి చేసే 331 హేచరీలు, 23,105 మిలియన్ల గుడ్ల దశ విత్తనోత్పత్తి చేసే 205 నాప్లీ రియరింగ్ హేచరీ(ఎన్ఆర్‌హెచ్)లున్నాయి.

పెరుగుతున్న ఆక్వా ఫామ్‌లు

అనుమతులు సరళతరం చేయడం వల్ల 12 రాష్ట్రాల్లో ఆక్వా కల్చర్ ఫామ్‌లు పెరుగుతున్నాయి. ఇప్పటి వరకూ సీఏఏలో 46,857 ఫామ్‌లు రిజిస్టర్ చేసుకున్నాయి. ఇందులో సంప్రదాయ ఫార్మింగ్ విస్తీర్ణం 71,339.63 హెక్టార్లుండగా విండ్ సోలార్ సిస్టమ్ ఆక్వా కల్చర్ (డబ్ల్యూఎస్ఏ) ఫామ్‌లు 48,730.66 హెక్టార్లలో విస్తరించి ఉన్నాయి. ఆక్వా కల్చర్ ఫామ్‌లు మరింత పెరిగే అవకాశాల్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది.

యాంటీ బయాటిక్ రహిత ఉత్పత్తులే లక్ష్యం

ఆక్వా కల్చర్ ఇన్‌పుట్‌లు, యాంటీ బయాటిక్ రహిత ఉత్పత్తులే అథారిటీ ప్రధాన లక్ష్యం. ష్రింప్ త్వరితగతిన పెరిగేందుకు యాంటీ బయాటిక్స్ ఇబ్బడి ముబ్బడిగా వినియోగిస్తున్నారు. దీనివల్ల నాణ్యత తగ్గుముఖం పడుతోంది. దీన్ని నియంత్రించేందుకు యాంటీ బయాటిక్ రహిత ఉత్పత్తుల్ని అందుబాటులోకి తీసుకొచ్చాం. వివిధ దశల్లో ష్రింప్ పెంపకంలో వినియోగించేందుకు 6,139 యాంటీ బయాటిక్ ఫ్రీ ఉత్పత్తుల్ని సీఏఏ ధృవీకరించింది.

ఏపీలో అత్యధికంగా హేచరీలు

2023–24లో ఏపీలో అత్యధిక హేచరీలు, ఆక్వా కల్చర్ ఫామ్‌లు రిజిస్టర్ అయ్యాయి. 22,652 ఆక్వా ఫామ్‌ల రిజిస్ట్రేషన్లతో ఆంధ్రప్రదేశ్ నంబర్ వన్‌గా ఉండగా 13,484 రిజిస్ట్రేషన్‌లతో ఒడిశా తర్వాత స్థానంలో నిలిచింది. ఆక్వా హేచరీల్లోనూ ఆంధ్రప్రదేశ్ అగ్రగామిగా ఉంది. ఇప్పటి వరకూ వనామీ సీడ్ ప్రొడక్షన్ కోసం 379 హేచరీలు ఏపీలో రిజిస్టర్ చేసుకోగా తమిళనాడులో 94 మాత్రమే రిజిస్టర్ అయ్యాయి.

'వికసిత్ భారత్–2047'లో యువత పాత్ర కీలకం

- ఏపీ గవర్నర్ జస్టిస్ ఎస్.అబ్దుల్ నజీర్
- వీఐటీ–ఏపీ విశ్వవిద్యాలయంలో ఘనంగా 4వ స్నాతకోత్సవం

డిగ్రీ పట్టాలు అందజేస్తున్న గవర్నర్ అబ్దుల్ నజీర్

తాడికొండ: వికసిత్ భారత్–2047 లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో యువత పాత్ర కీలకమని ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ జస్టిస్ ఎస్.అబ్దుల్ నజీర్ తెలిపారు. శనివారం వీఐటీ–ఏపీ విశ్వవిద్యాలయంలో నిర్వహించిన 4వ స్నాతకోత్సవ వేడుకల్లో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. వీఐటీ–ఏపీ వర్సిటీ నిర్వహిస్తున్న నైపుణ్యాభివృద్ధి, సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలను కొనియాడారు. వీఐటీ–ఏపీలో ఉచిత విద్య, వసతి సౌకర్యాలను అందించే స్టార్స్ పథకం గొప్ప కార్యక్రమమన్నారు. గౌరవ అతిథి హైదరాబాద్‌కు చెందిన బోష్ గ్లోబల్ సాఫ్ట్‌వేర్ టెక్నాలజీస్ సెంటర్ హెడ్, వైస్ ప్రెసిడెంట్ అంజాద్ ఖాన్ పటాన్ మాట్లాడుతూ కష్టపడి చదివి, అంకిత భావంతో పనిచేసే విద్యార్థులు సవాళ్లు, సమస్యలు ఎదురైనా జీవితంలో అభివృద్ధి చెందుతారన్నారు. వీఐటీ ఫౌండర్, ఛాన్స్‌లర్ డాక్టర్ జి.విశ్వనాథన్ స్నాతకోత్సవంలో పాల్గొన్న విద్యార్థులను అభినందించారు. అనంతరం గవర్నర్ జస్టిస్ ఎస్.అబ్దుల్ నజీర్ చేతుల మీదుగా విద్యార్థులకు పట్టాలు అందజేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో వీఐటీ వైస్ ప్రెసిడెంట్ శంకర్ విశ్వనాథన్, అసిస్టెంట్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ కాదంబరి విశ్వనాథన్, వైస్ చాన్స్‌లర్ డాక్టర్ ఎస్.వి.కోటారెడ్డి, రిజిస్ట్రార్ జగదీష్ చంద్ర ముదిగంటి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రకృతి వ్యవసాయ నిపుణులను ఆహ్వానిస్తాం

మెక్సికో బృందం స్పష్టీకరణ

మెక్సికో దేశ ప్రతినిధి బృందంతో ఏపీ వ్యవసాయ అధికారులు

సాక్షి, అమరావతి: ప్రకృతి వ్యవసాయంలో నిపుణులైన ఏపీ రైతులిచ్చే శిక్షణతో మెక్సికో దేశంలో ప్రకృతి వ్యవసాయ విధానాలు అవలంభిస్తామని మెక్సికో వ్యవసాయ అటార్నీ విక్టర్ స్పష్టం చేశారు. ఏపీసీఎన్ఎఫ్‌లో మంచి అనుభవం గడించిన రైతులు ఏడాది కాలం పాటు తమ దేశంలో ఉండేలా ప్రణాళిక రూపొందించి.. అక్కడి రైతులను తీర్చిదిద్దుతామన్నారు. అలాగే తమ దేశం నుంచి కొంతమంది రైతులను, సాంకేతిక నిపుణులను ఏడాది కాలం పాటు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు పంపాలని నిర్ణయించినట్లు స్పష్టం చేశారు. మెక్సికో దేశ ప్రతినిధి బృందం 7 రోజుల పర్యటన ముగిసిన సందర్భంగా విజయవాడలోని ఓ హోటల్‌లో శుక్రవారం రాత్రి రైతు సాధికార సంస్థ ఎగ్జిక్యూటివ్ వైస్ చైర్మన్ తల్లమ్ విజయ్‌కుమార్ అధ్యక్షతన 'డీ బ్రీఫింగ్' సమావేశం జరిగింది. రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి బి.రాజశేఖర్ సమక్షంలో జరిగిన సమావేశంలో మెక్సికో దేశం నుంచి వర్చువల్‌గా పాల్గొన్న విక్టర్ మాట్లాడుతూ ఏపీసీఎన్ఎఫ్ ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో ప్రకృతి వ్యవసాయం ఓ ఉద్యమంలా సాగుతోందని, ప్రపంచ దేశాలన్నింటికీ దోహదపడేలా ప్రకృతి వ్యవసాయ రైతులు అనేక వినూత్న విధానాలను అనుసరించడం అభినందనీయమని ప్రశంసించారు. మెక్సికో ప్రభుత్వ ఏరియా డైరెక్టర్ డియాజ్ మరియానేటి విటీ, ఏపీ వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టర్ ఢిల్లీ రావు, మార్కెటింగ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ విజయసునీత, ఆర్‌వైఎస్ఎస్ ముఖ్య కార్య నిర్వహణాధికారి బి.రామారావు తదితరులు మాట్లాడారు.

డిప్లొమా విద్యార్థి ఆత్మహత్య

టీడీపీ మాజీ ఎమ్మెల్సీ కళాశాలలో ఘటన

జ్యోతి ప్రకాశ్ (ఫైల్)

మధురవాడ: టీడీపీ మాజీ ఎమ్మెల్సీకి చెందిన చైతన్య ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో చదువుతున్న డిప్లొమా విద్యార్థి బలవన్మరణానికి పాల్పడిన ఘటన తీవ్ర కలకలం రేపింది. పీఎంపాలెం పోలీసులు తెలిపిన వివరాల మేరకు.. పార్వతీపురం మన్యం జిల్లా నర్సిపురం బీజీ కాలనీకి చెందిన నిండుగొండ శంకర రావు, జ్ఞానేశ్వరి కుమారుడు జ్యోతి ప్రకాశ్ (16) విశాఖ నగర శివారు కొమ్మాది చైతన్య వ్యాలీలోని చైతన్య ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో డిప్లమా మెకానికల్ మొదటి సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. కళాశాలలోని బాయ్స్ హాస్టల్ బ్లాక్ ఎఫ్–7లో ఏడుగురు విద్యార్థులతో కలిసి ఉంటున్నాడు. శుక్రవారం తల్లితో ఫోన్‌లో మాట్లాడిన జ్యోతి ప్రకాశ్.. అక్టోబర్ మొదటి వారంలో పరీక్షలు ఉండడంతో ఆందోళనగా ఉందని చెప్పాడు. శనివారం ఉదయం కాస్త కడుపు నొప్పిగా ఉందని, క్లాసుకి వెళ్లలేనని తల్లికి మళ్లీ ఫోన్ చేసి చెప్పాడు. దీంతో ఆమె వార్డెన్‌కు ఫోన్ చేసి హాస్టల్‌లో ఉంచాలని చెప్పింది. మధ్యాహ్నం 1.30 సమయంలో ఇదే గదిలో ఉంటున్న సహచర విద్యార్థి తలుపు కొట్టగా తియ్యలేదు. దీంతో హాస్టల్ సిబ్బంది బలవంతంగా తలుపులు తీయగా.. జ్యోతిప్రకాశ్ ఫ్యాన్‌కి ఉరేసుకుని ఉన్నాడు. వైద్యం నిమిత్తం సమీపంలోని గాయత్రి హాస్పిటల్‌కి తరలించగా అప్పటికే మృతి చెందినట్లు వైద్యులు నిర్ధారించారు. విద్యార్థి మృతికి గల కారణాలు తెలియరాలేదని పీఎంపాలెం సీఐ గేదెల బాలకృష్ణ చెప్పారు. కాగా కొద్ది నెలల క్రితం ఇదే క్యాంపస్‌లో ఓ విద్యార్థిని అనుమానాస్పద స్థితిలో మృతి చెందింది. ఒకే ఏడాదిలో ఇద్దరు విద్యార్థులు చనిపోవడంతో తల్లిదండ్రులు ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. తల్లి జ్ఞానేశ్వరి పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేసింది.

'బెంగళూర్–గౌహతి' ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో పొగలు

సింహాచలం రైల్వే స్టేషన్‌లో కమ్ముకున్న పొగలు

గోపాలపట్నం (విశాఖ): బెంగళూర్–గౌహతి సూపర్ ఫాస్ట్ ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎస్–7 బోగీలో పొగలు వ్యాపించాయి. విశాఖ రైల్వేస్టేషన్‌లో బయలుదేరిన రైల్లో స్వల్పంగా పొగ రాగా..రాత్రి 9.30 గంటలకు సింహాచలం స్టేషన్ వచ్చేసరికి పొగ ఎక్కువగా వ్యాపించింది. దీంతో అక్కడ రైలును నిలిపి వేశారు. పొగను చూసిన ప్రయాణికులు భయభ్రాంతులకు గురై పరుగులు తీశారు. వెంటనే వచ్చిన ఫైర్ అధికారులు పొగను అదుపులోకి తీసుకొచ్చారు. దీంతో సింహాచలం రైల్వే స్టేషన్‌లో గంటపాటు ట్రైన్ నిలిచిపోయింది. ట్రైన్ బ్రేక్ పట్టేయడంతో పొగలు వ్యాపించాయని అధికారులు తెలిపారు. సకాలంలో గుర్తించడం వల్ల పెను ప్రమాదం తప్పిందని చెబుతున్నారు. సమస్య పరిష్కారం కావడంతో 10.10 గంటలకు సింహాచలం రైల్వే స్టేషన్ నుంచి రైలు బయలుదేంది.

కదులుతున్న బస్సులో మహిళపై లైంగిక దాడి

- ఈ నెల 18న ఘటన
- చౌటుప్పల్ పోలీస్‌స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేసిన మహిళ

చౌటుప్పల్: ప్రైవేటు ట్రావెల్ బస్సులో ప్రయాణిస్తున్న వివాహిత మహిళపై బస్సు క్లీనర్ (హెల్పర్) లైంగికదాడికి పాల్పడ్డాడు. ఈ సంఘటన ఈ నెల 18న (బుధవారం) చోటుచేసుకుంది. ఆలస్యంగా వెలుగు చూసిన ఈ ఘటనకు సంబంధించి వివరాలను చౌటుప్పల్ సీఐ మన్మథకుమార్ శనివారం వెల్లడించారు. ఏపీలోని సామర్లకోటకు చెందిన మహిళ (28) హైదరాబాద్‌లోని కూకట్‌పల్లిలో నివాసముంటూ అక్కడే కేర్‌టేకర్‌గా పనిచేస్తుంది. ఈ క్రమంలో స్వగ్రామానికి వెళ్లేందుకు కూకట్‌పల్లిలో ఈ నెల 18న ఓ ప్రైవేటు ట్రావెల్ బస్సు (స్లీపర్ కోచ్) బుక్ చేసుకుంది. అదే రోజు రాత్రి అక్కడి నుంచి బస్సు బయలుదేరింది. కొంతసేపటి తర్వాత బస్సులోని క్లీనర్ (హెల్పర్) ఆమె ఉన్న సీటు వద్దకు చేరుకున్నాడు. బలవంతంగా ఆమెపై లైంగికదాడికి పాల్పడ్డాడు. లైంగికదాడికి పాల్పడే సమయంలో ఆమె కేకలు వేసేందుకు ప్రయత్నించగా అతను బెదిరించాడు. మహిళ మరుసటి రోజు సామర్లకోటలోని ఇంటికి చేరుకుంది. భయంతో బస్సులో జరిగిన ఘటనను కుటుంబ సభ్యులకు చెప్పింది. దాంతో కుటుంబసభ్యులు ఆమెను తీసుకొని శనివారం చౌటుప్పల్ పోలీస్‌స్టేషన్‌కు వచ్చారు. బాధితురాలు పోలీసులకు ఫిర్యాదు ఇచ్చింది. అనంతరం ఆమెకు స్థానిక ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించారు. కేసును కూకట్‌పల్లి పోలీస్ స్టేషన్‌కు బదిలీ చేశామని సీఐ తెలిపారు.

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

క్లుప్తంగా...

అక్టోబర్‌లో మెగా ఫుడ్ బిజినెస్ ఎక్స్‌పో

ఎక్స్‌పో బ్రోచర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న స్వామి తదితరులు

గుణదల(విజయవాడ తూర్పు): అక్టోబర్ 4, 5, 6 తేదీల్లో విజయవాడలోని ఎస్ఎస్ కన్వెన్షన్‌లో మెగా ఫుడ్ బిజినెస్ ఎక్స్‌పో–2024 నిర్వహించనున్నట్లు ఏపీ హోటల్స్ అసోసియేషన్ ప్రెసిడెంట్ ఆర్‌వీ స్వామి తెలిపారు. విజయవాడ గుణదలలోని హోటల్ హయాత్‌లో శనివారం ఆయన విలేకరులతో మాట్లాడారు. ఈ ఎక్స్‌పోను ఏపీ హోటల్స్ అసోసియేషన్, కేటరర్స్ అసోసియేషన్, ఏపీ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ చాంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్, విజయవాడ హోటల్స్ అసోసియేషన్, విజయవాడ చాంబర్స్ ఆఫ్ కామర్స్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈ ఎక్స్‌పోలో 120 స్టాల్స్ వరకు కొలువుతీరాతాయన్నారు. కారు ఎక్స్‌పో, లైవ్ ఫుడ్ స్టాల్స్, ఫన్ యాక్టివిటీస్, ఇంటరాక్టివ్ యాక్టివిటీస్‌ను నిర్వహిస్తున్నట్లు వివరించారు.

ఏడాదిన్నరలో బందరు పోర్టుకు షిప్‌లు

మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర వెల్లడి

మచిలీపట్నం టౌన్: రానున్న ఏడాదిన్నరలో బందరు పోర్టు పనులు పూర్తి చేసి షిప్‌ల రాకపోకలు జరిగేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందని రాష్ట్ర మంత్రి కొల్లు రవీంద్ర చెప్పారు. శనివారం కృష్ణా జిల్లా మచిలీపట్నంలోని 24, 50 డివిజన్లలో నిర్వహించిన 'ఇది మంచి ప్రభుత్వం 'కార్యక్రమం సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన సభల్లో మంత్రి మాట్లాడారు. బీపీసీఎల్ కంపెనీ రూ.60 వేల కోట్ల పెట్టుబడులు మచిలీపట్నంకు తీసుకువచ్చేందుకు ఎంపీ బాలశౌరితో కలిసి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు తెలిపారు. ఈ పెట్టుబడులు వస్తే బందరు ముఖచిత్రం మారిపోతుందన్నారు. ప్రజల సమస్యలు తెలుసుకుని వాటిని పరిష్కరించేందుకే ఇది మంచి ప్రభుత్వం కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్నట్లు మంత్రి తెలిపారు.

వైఎస్సార్‌సీపీ కన్వీనర్ ఇంటి ప్రహరీగోడ కూల్చివేత

టీడీపీ నేతలు కూల్చివేసిన కార్తిక్ నిర్మించుకున్న ప్రహరీగోడ

బైరెడ్డిపల్లె: చిత్తూరు జిల్లా బైరెడ్డిపల్లె మండలంలోని దేవదొడ్డిలో వైఎస్సార్‌సీపీ మండల కన్వీనర్ కార్తిక్ ప్రహరీగోడను శనివారం టీడీపీ నేతలు కూల్చివేయడంతో బాధితుడు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాడు. దేవదొడ్డి సర్పంచ్ భర్త తన అనుచరులతో వచ్చి తమ ఇంటి చుట్టూ ఏర్పాటు చేసుకున్న ప్రహరీ గోడను కూల్చివేశాడని ఈ ఘటనతో రూ.లక్ష నష్టం కలిగినట్లు పేర్కొన్నాడు. పోలీసులు స్పందించి తమకు న్యాయం చేయాలని కోరాడు.

100 రోజుల్లో ప్రజలకు మేలు చేశాం

స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు

గొలుగొండ: రాష్ట్రంలో కూటమి ప్రభుత్వం వచ్చిన 100 రోజుల్లో ప్రజలకు మేలు చేసే కార్యక్రమాలు ఎన్నో చేపట్టామని స్పీకర్ అయ్యన్నపాత్రుడు తెలిపారు. ఆయన అనకాపల్లి జిల్లా గొలుగొండ మండలం కొత్త ఎల్లవరం గ్రామంలో 'ఇది మంచి ప్రభుత్వం 'అనే కార్యక్రమంలో ఆయన పాల్గొన్నారు. దీపావళి నుంచి ఉచిత గ్యాస్ సిలిండర్లు అందిస్తామని తెలిపారు. గ్రామాల్లో మంచి పాలన కోసం పంచాయతీలకు ప్రభుత్వం నిధులు మంజూరు చేసిందని చెప్పారు.

రాజముద్రతో పాస్ పుస్తకాలు జారీ

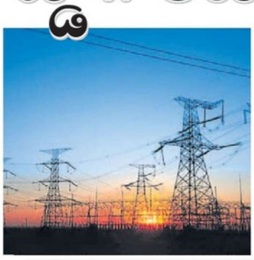
మంత్రి కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు

నందిగాం: దీపావళి రోజున ఉచిత గ్యాస్ పంపిణీ చేయనున్నట్లు రాష్ట్ర వ్యవసాయశాఖ మంత్రి కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు అన్నారు. శనివారం శ్రీకాకుళం జిల్లా నందిగాం మండలంలోని మెండ్రాయివలసలో నిర్వహించిన ఇది మంచి ప్రభుత్వం కార్యక్రమంలో ఆయన పాల్గొన్నారు. తన శాఖ పరిధిలో రూ.45వేల కోట్లు అప్పులున్నాయని తెలిపారు. అధికారం వచ్చిందని ఆనందం ఉన్నా ఇచ్చిన హామీలు నెరవేర్చడానికి రాష్ట్రంలో పరిస్థితులు దారుణంగా ఉన్నాయని తెలిపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం సహకరించడం వల్ల వందరోజుల్లో కొంత సంక్షేమం సాధించినట్లు చెప్పారు. త్వరలో రాజముద్రతో పాసు పుస్తకాలు అందజేస్తామని, తక్కువ ధరకే నాణ్యమైన మద్యం అందిస్తామని అన్నారు.

మా అడ్డా.. కదలం బిడ్డా..!

- విద్యుత్ సంస్థల్లో ఒకే ప్రాంతంలో ఏళ్ల తరబడి తిష్ట
- యూనియన్ నేతలైనా 9 ఏళ్ల తర్వాత వేరే ప్రాంతానికి వెళ్లాలి
- మిగతా ఉద్యోగులను ఐదేళ్లు దాటితే కచ్చితంగా కదపాలి
- కానీ 36 ఏళ్లు దాటినా బదిలీ కాని పలువురు ఉద్యోగులు
- రకరకాల ప్రయత్నాలతో బదిలీ నుంచి ఎస్కేప్
- కింది స్థాయి ఉద్యోగులకూ వేధింపులు
- వీరి కారణంగా అర్హులకు అన్యాయం

బదిలీల కోసం తెలుగు నాడు విద్యుత్ కార్మిక సంఘం ఇచ్చిన సిఫారసు లేఖ

సాక్షి, అమరావతి: ఆంధ్రప్రదేశ్ తూర్పు ప్రాంత విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ (డిస్కం) పరిధిలో రాజమండ్రి ఆపరేషన్ సర్కిల్‌లో జూనియర్ అకౌంట్స్ ఆఫీసర్ (జేఏఓ)గా ఓ అధికారిణి పనిచేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఆమె ఎన్నేళ్లుగా పని చేస్తున్నారో తెలిస్తే ఆశ్చర్యపోతారు. ఈ ఏడాది ఆగస్టు 31 నాటికి ఆమె ఇక్కడే 30 సంవత్సరాల సర్వీసు పూర్తి చేసుకున్నారు. కాకినాడలో ఓ సీనియర్ అసిస్టెంట్ 24 ఏళ్లుగా అదే స్థానంలో పనిచేస్తున్నారు. ఇలా ఈ ఒక్క సర్కిల్ పరిధిలోనే 169 మంది ఉద్యోగులు 5 నుంచి 36 ఏళ్లుగా ఒకే చోట పనిచేస్తున్నట్లు డిస్కం అధికారులు తేల్చారు. ఇలా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ప్రతి జిల్లాలో వందకుపైగా ఉద్యోగులు ఒకే చోట తిష్ట వేసుకుని కూర్చున్నారు. వాస్తవానికి యూనియన్ నాయకులకైనా 9 ఏళ్ల వరకే 'ప్రొటెక్షన్' ఉంటుంది. ఆ తర్వాత వారు బదిలీ అవ్వాల్సిందే. మిగతా ఉద్యోగులకు 5 సంవత్సరాలకు బదిలీ జరగాల్సిందే. ఇవేవీ ఈ ఉద్యోగులకు పట్టవు. ఈ వ్యవహారంపై గతంలో పెద్ద దుమారమే రేగింది. అయినా ఎవరూ వీరిని మరో ప్రాంతానికి పంపించలేకపోతున్నారు.

తిష్ట వేసి రచ్చ చేసి

విద్యుత్ శాఖలో ముఖ్యంగా డిస్కంలలో కొన్ని పోస్టులకు, కొన్ని ప్రాంతాలకు డిమాండ్ ఎక్కువ. ఆదాయం వచ్చే ఈ పోస్టుల కోసం ప్రతి ఉద్యోగి, అధికారి తీవ్రంగా ప్రయత్నిస్తుంటారు. ఒకసారి ఆ సీట్లో కూర్చొంటే అది వారి అడ్డానే. దానిని వదలడానికి ఇష్టపడరు. అక్కడే ఉండిపోవడానికి ఎటువంటి ప్రయత్నమైనా చేస్తారు. బదిలీ నిబంధనల్లో ఉన్న లొసుగులను ఉపయోగించుకొంటారు. భార్య, భర్త పనిచేస్తుంటే స్పౌజ్ కోటాను ఉపయోగించుకుంటున్నారు. మహిళల కోటాలో చాలా మంది సర్వీసు మొత్తం ఒకే చోట గడిపేస్తున్నారు. కొందరు బదిలీ నిబంధనలను కూడా మార్పించుకుంటారు. వారికి రాజకీయ నేతలు, ఉన్నతాధికారుల అండదండలు ఉంటున్నాయి. రాజకీయ నేతల సిఫారసు లేఖలు తెచ్చుకోవడంతో పాటు ఉన్నతాధికారులను ప్రసన్నం చేసుకోవడంలోనూ వీరు దిట్టలు. కొందరు ఉన్నతాధికారులకు, ఉద్యోగ సంఘాలకు వీరే ఆర్థిక వనరులుగా మారుతున్నారు. దీంతో వీరిని కదిపేందుకు కూడా ఎవరూ సాహసించరు. ఇలా ఏళ్ల తరబడి తిష్ట వేసిన అధికారులు కింది స్థాయి ఉద్యోగులను వేధింపులకు గురి చేయడంతో పాటు తీవ్ర అవినీతికి పాల్పడుతున్నారని రాష్ట్ర స్థాయిలో విజిలెన్స్ అధికారులకు అనేక ఫిర్యాదులు అందాయి. సర్కిళ్లలో గ్రూపులు కట్టడం, నచ్చని అధికారులపై తప్పుడు ఫిర్యాదులు చేయడం, సామాజిక భేదాలు తీసుకువచ్చి వర్గ వైషమ్యాలు సృష్టించడం వంటి చర్యలకు పాల్పడుతున్నారనే ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఇటీవల ఏలూరు సర్కిల్‌లో జరిగిన ఘటనలే ఇందుకు నిదర్శంగా చెబుతున్నారు. ఇలాంటి వారి వల్ల అర్హులైన వారికి పదోన్నతులు రావడంలేదని, ఎంతో మందికి దగ్గర్లో పోస్టింగ్ రాకుండా అన్యాయం జరుగుతోందని పలువురు ఉద్యోగులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

సంఘాలూ సిఫార్సులు చేస్తున్నాయి

ఇలా ఒకే సీట్లో పాతుకుపోయిన వారిని కదల్చడానికి గతంలో కొందరు సీఎండీలు కఠిన నిబంధనలు తెచ్చారు. ఐదేళ్లు సర్వీసు పూర్తి చేసుకున్న ప్రతి ఒక్కరికీ స్థాన చలనం కలిగించాలని చూశారు. కొందరిని కదిపారు కూడా. కానీ ఆ తర్వాత వివిధ కారణాలతో వారంతా తిరిగి పాత స్థానాలకు వచ్చేశారు. ముఖ్యంగా రాజకీయ నేతలు, విద్యుత్ ఉద్యోగ సంఘాల నాయకులు ఈ విషయంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారు. వారి అండతోనే ఉద్యోగులు కావాల్సిన స్థానంలో దశాబ్దాలుగా కొనసాగుతున్నారు. ఇక ఈ సంఘాల నాయకులకు అసలు బదిలీ అనేదే జరగడం లేదు. నిబంధనల ప్రకారం యూనియన్ నాయకుడైనప్పటికీ 9 ఏళ్లు ఒకే చోట పనిచేసిన ఉద్యోగికి 'ప్రొటెక్షన్' వర్తించదు. కానీ ఈ నిబంధన డిస్కంలలో ఎక్కడా అమలు కావడం లేదు. పైగా తాజాగా ప్రజాప్రతినిధులతో పాటు యూనియన్ సిఫారసులను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకునే పరిస్థితిని తీసుకువచ్చారు. మంత్రులు, ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు ఇచ్చినట్లుగానే ఫలానా ఉద్యోగిని ఫలానా చోటికి బదిలీ చేయాల్సిందిగా యూనియన్లు కూడా సీఎండీలకు లేఖలు రాస్తున్నాయి.

జార్ఖండ్ హైకోర్టు సీజేగా జస్టిస్ ఎం.ఎస్.రామచంద్రరావు

- హిమాచల్‌ప్రదేశ్ హైకోర్టు నుంచి బదిలీ చేసిన రాష్ట్రపతి ముర్ము
- పలు హైకోర్టులకు సీజేలుగా మరికొందరు జడ్జీల నియామకం
- గతంలో తెలంగాణ హైకోర్టు యాక్టింగ్ సీజేగా పనిచేసిన జస్టిస్ రామచంద్రరావు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: జార్ఖండ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా జస్టిస్ మామిడన్న సత్యరత్న రామచంద్రరావు నియమితులయ్యారు. ప్రస్తుతం హిమాచల్‌ప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా ఉన్న జస్టిస్ రామచంద్రరావును జార్ఖండ్ హైకోర్టుకు రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము బదిలీ చేశారు. అలాగే మరికొందరు న్యాయమూర్తులను ఢిల్లీ, హిమాచల్‌ప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, మేఘాలయ, జమ్మూకశ్మీర్–లడఖ్, మద్రాస్ హైకోర్టులకు ప్రధాన న్యాయమూర్తులుగా నియమించారు. మరో ముగ్గురు జ్యుడీషియల్ అధికారులను మద్రాస్ హైకోర్టుకు అదనపు న్యాయమూర్తులుగా నియమించారు. ఈ నెల 17న సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్ నేతృత్వంలోని సుప్రీంకోర్టు కొలీజియం చేసిన సిఫార్సులకు రాష్ట్రపతి ఆమోదముద్ర వేశారు. దీంతో శనివారం కేంద్ర న్యాయశాఖ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. 2012లో ఏపీ హైకోర్టు అదనపు జడ్జిగా నియమితులైన జస్టిస్ ఎం.ఎస్.రామచంద్రరావు... 2013లో ఏపీ హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. అనంతరం 2021 ఆగస్టు 31న తెలంగాణ హైకోర్టు యాక్టింగ్ చీఫ్ జస్టిస్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. 2021 అక్టోబర్ 12న పంజాబ్–హరియాణా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగా బదిలీ అయ్యారు. అనంతరం 2023 మే 30న హిమాచల్‌ప్రదేశ్ హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

100 రోజుల వైఫల్య పాలన

- వైఎస్సార్‌సీపీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి విజయసాయిరెడ్డి విమర్శ
- కూటమి పాలనపై ప్రజలంతా అసంతృప్తిగా ఉన్నారు
- మేనిఫెస్టో హామీల అమలులో పూర్తిగా విఫలమయ్యారు

సాక్షి, అమరావతి: కూటమి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన 100 రోజుల్లోనే పూర్తిగా విఫలమైందని వైఎస్సార్‌సీపీ జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి, ఎంపీ విజయసాయిరెడ్డి విమర్శించారు. ఈ మేరకు శనివారం ఆయన ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. '100 రోజుల్లో వెయ్యి అడుగులు వేస్తామన్న కూటమి సర్కార్.. ఆ తర్వాత బడుగు, బలహీనవర్గాల ప్రజల మనసులను గాయపర్చింది. కూటమి ప్రభుత్వ పాలనపై రైతులు, యువత, మహిళలు, ఉద్యోగులు తీవ్ర అసంతృప్తితో ఉన్నారు. మేనిఫెస్టోలో ఇచ్చిన హామీల అమలులో చంద్రబాబు పూర్తిగా విఫలమయ్యారు. ఐఏఎస్, ఐపీఎస్‌ల బదిలీలు కులప్రాతిపదికే ప్రామాణికంగా జరిగాయన్న విమర్శలు ఎందుకు వచ్చాయో చంద్రబాబే చెప్పాలి. 40 ఏళ్ల ఇండస్ట్రీ అని చెప్పుకునే చంద్రబాబు.. వరదల నిర్వహణలో పూర్తిగా విఫలమయ్యారు. ఏపీలో టీడీపీ పరిస్థితి రోజురోజుకూ దిగజారిపోతుంది. పార్టీలో, ప్రభుత్వంలో సర్వం తానే చక్రవర్తి అన్నట్లు వ్యవహరిస్తున్న నారా లోకేశ్ తీరుతో టీడీపీ సీనియర్లంతా విసిగిపోతున్నారు. మొన్న మస్తాన్‌రావు, మోపిదేవి వెంకటరమణ, నిన్న బాలినేని, సామినేని.. ఇంకెంత మందిని అవినీతి సొమ్ముతో చేర్చుకుంటారు? రాష్ట్రం అభివృద్ధికి నోచుకోవట్లేదు. సంక్షేమ పథకాలు అమలు కావట్లేదు. ఇక జమిలి ఎన్నికల తర్వాత టీడీపీ జెండా పీకెయ్యడం ఖాయం. బీజేపీలో టీడీపీ విలీనం తథ్యం' అని విజయసాయిరెడ్డి విమర్శించారు.

సూపర్ సిక్స్‌ను పక్కనపెట్టి హింసకు ప్రాధాన్యత

కూటమి ప్రభుత్వం ఈ 100 రోజుల పాలనలో సూపర్ సిక్స్ హామీలను పక్కనపెట్టి హింసకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చిందని విజయసాయిరెడ్డి విమర్శించారు. 'వైఎస్సార్‌సీపీ మద్దతుదారుల హత్యలతో సహా సామూహిక హింసను ప్రభుత్వం ప్రేరేపించింది. 3 నెలల లోపే రూ. 19,000 కోట్లు అప్పు చేశారు. కీలక సంక్షేమ పథకాలు అటకెక్కించారు. తన అక్రమ నివాసాన్ని కాపాడుకోవడానికి విజయవాడ వరదలకు కారణమయ్యారు. తోడల్లుళ్లు అయిన వైజాగ్ ఎంపీ భరత్, మంత్రి లోకేశ్ కుమ్మక్కై రాజకీయ కక్షతో భీమిలిలో మా ప్రైవేట్ స్థలంలో ఈరోజు మళ్లీ రెండోసారి ప్రహరీ పగలగొట్టడం పిల్లచేష్టలుగా భావిస్తున్నా. చంద్రబాబు నివసిస్తున్న కృష్ణా నది కరకట్టపై ఉన్న అక్రమ కొంపను ఆ చట్టం, ఆ నిబంధనల ప్రకారమే కూల్చమని పలుమార్లు విజ్ఞప్తి చేశాను. కానీ బుద్ధిహీనత వల్ల మీరు అది చెయ్యలేరు'' అని మండిపడ్డారు.

స్వచ్ఛతా సైకతం

విశాఖ కోస్టు గార్డు ఆధ్వర్యంలో శనివారం ఆర్‌కే బీచ్‌లో స్వచ్ఛతా హీ సర్వేక్షణ్ కార్యక్రమంలో భాగంగా సైకత శిల్పం ఏర్పాటు చేశారు. ప్లాస్టిక్‌ను ఉపయోగించవద్దు అంటూ దానిపై రాశారు. ఇది విద్యార్థులను విశేషంగా ఆకట్టుకుంది.

- విశాఖపట్నం

తిరుపతిలో భారీ చోరీ

రూ.11 లక్షల నగదు, భారీగా బంగారం, వెండి దొంగలపాలు

చోరీ జరిగిన స్థలాన్ని పరిశీలిస్తున్న పోలీసు అధికారి

తిరుపతి రూరల్: తిరుపతిలో శుక్రవారం అర్ధరాత్రి దాటిన తర్వాత మూడు ఇళ్లలో చోరీ జరిగింది. 448 గ్రాముల బంగారం, 7 కిలోలకు పైగా వెండి, రూ.11 లక్షల నగదు దొంగల పాలైంది. బాధితుల ఫిర్యాదు మేరకు తిరుపతి రూరల్ పోలీసులు శనివారం ఘటనాస్థలాలను పరిశీలించారు. డాగ్‌స్క్వాడ్, ఫింగర్ ప్రింట్స్ నిపుణులు ఆధారాలు కోసం వెతికారు. తిరుపతి రూరల్ మండలం ఓటేరు పంచాయతీ తిరుమలనగర్‌కు చెందిన నల్లూరి నాగరాజ ఆచి మసాలా డిస్ట్రిబ్యూటర్. శుక్రవారం తెల్లవారుజామున మోటారు వేయడానికి కిందిరి రాగా..కింద పోర్షన్‌లో డోర్ తెరిచి ఉండడం, బీరువా పగులగొట్టి బెడ్‌రూమ్‌లో ఉన్న 420 గ్రాములు బంగారు అభరణాలు, 800 గ్రాముల వెండి వస్తువులు, రూ.11 లక్షలు చోరీకి గురైనట్లు గుర్తించాడు. బాధితుడు తిరుపతి రూరల్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాడు. అలాగే, టెలిఫోన్ కాలనీలో నివాసం ఉండే సురేష్ స్టీలు షాపు పెట్టుకుని వ్యాపారం చేస్తుంటాడు. కుటుంబంతో కలిసి విజయవాడకు వెళ్లాడు. ఇంట్లో ఎవరు లేనిది చూసి గుర్తు తెలియని దొంగలు తాళాలు పగలకొట్టి ఇంట్లోకి వెళ్లి ఆరు కిలోల వెండి వస్తువులను దోచుకెళ్లినట్లు బాధితుడు ఫిర్యాదు చేశారు. అలాగే, టీటీడీ విశ్రాంత ఉద్యోగి వెంకటరమణ కుటుంబంతో కలిసి బయటకు వెళ్లారు. తాళం వేసిన ఇంటి తలుపులను పగలకొట్టి ఇంట్లోని 25 గ్రాముల బంగారు అభరణాలను దొంగలు దోచుకెళ్లినట్లు బాధితులు పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశారు. క్రైమ్ ఏఎస్పీ నాగభూషణం పర్యవేక్షణలో దొంగల కోసం 4 ప్రత్యేక బృందాలు ఏర్పాటు చేశారు.

తరగతి గదిలో టీడీపీ ఎమ్మెల్యే మీటింగ్

విద్యార్థులకు వరండాలో పాఠాలు

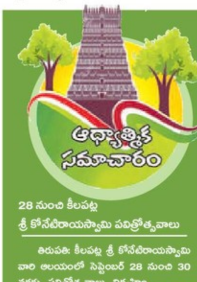

తరగతి గదిలో ఉద్యోగులతో మాట్లాడుతున్న ఎమ్మెల్యే నసీర్ అహ్మద్

నెహ్రూనగర్: ఆయనొక ప్రజాప్రతినిధి.. విద్యార్థులకు పాఠాలు బోధించే సమయంలో ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలిగించకూడదనే జ్ఞానం లేకుండా ఏకంగా నగరపాలక సంస్థ పాఠశాల తరగతి గదిలోనే విద్యార్థినులను బయటకు పంపించి సచివాలయ సెక్రటరీలు, నగర పాలక సంస్థ అధికారులు, ఇతర సిబ్బందితో సమావేశం నిర్వహించారు. గుంటూరు తూర్పు నియోజకవర్గం 53వ డివిజన్ వెంగళరావునగర్ మున్సిపల్ బాలికల హైస్కూల్ వద్ద 'ఇది మంచి ప్రభుత్వం' కార్యక్రమంలో భాగంగా శనివారం బహిరంగ సభ ఏర్పాటు చేశారు. స్కూల్ ముందే పెద్ద పెద్ద మైకులు ఏర్పాటు చేసి కార్యక్రమం నిర్వహించారు. కార్యక్రమం అయిపోయిన తరువాత పాఠశాలలోనే విద్యార్థినులను బయటకు పంపించి సచివాలయ సిబ్బంది, అధికారులతో తరగతి గదిలో ప్రత్యేక సమావేశం నిర్వహించారు గుంటూరు తూర్పు నియోజకవర్గం టీడీపీ ఎమ్మెల్యే నసీర్ అహ్మద్. దీంతో చేసేదేమి లేక విద్యార్థినులకు బయట వరండాలోనే పాఠాలు బోధించాల్సిన పరిస్థితి టీచర్లవంతైంది.

లడ్డూ వివాదంపై సీబీఐతో విచారణ చేపట్టాలి

సాక్షి, అమరావతి: తిరుమల శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదం వివాదంపై సుప్రీంకోర్టు సిట్టింగ్ జడ్జి నేతృత్వంలో సీబీఐతో సమగ్ర విచారణ జరిపించి వాస్తవాలను ప్రజలకు తెలపాలని గ్రేటర్ రాయలసీమ విద్యార్థి యువజన సమాఖ్య రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి డీఎం ఓబులేసు యాదవ్ డిమాండ్ చేశారు. ప్రజల మనోభావాలు దెబ్బతీసేలా వాఖ్యలు చేయడం తగదన్నారు. గతంలోనే అనుమానాలు వచ్చినప్పుడు ఎందుకు స్పందించలేదని ఆయన ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించారు. రాజకీయ స్వలాభాల కోసం తిరుమల పవిత్రతకు భంగం వాటిల్లేలా శ్రీవారి ప్రసాదంపై నిందలు వేయడం రాజకీయ కుట్రలో భాగమేనని మండిపడ్డారు. మత విశ్వాసాలు రెచ్చగొట్టడం కోసం గతంలో బాబ్రీ మసీద్, అయోధ్య, ఇప్పుడు తిరుపతిని వాడుకుంటున్నారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. నాడు బ్రిటిష్ కాలంలో విభజించు పాలించు విధానంలో భాగంగా ఆవు కొవ్వు, పంది కొవ్వు విధానాన్ని తీసుకొచ్చారని, ఇప్పుడూ కూటమి ప్రభుత్వం అదే విధానం అనుసరిస్తోందని గుర్తు చేస్తూ శనివారం ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు.

28 నుంచి కీలపట్ల శ్రీ కోనేటిరాయస్వామి పవిత్రోత్సవాలు

తిరుపతి: కీలపట్ల శ్రీ కోనేటిరాయస్వామి వారి ఆలయంలో సెప్టెంబర్ 28 నుంచి 30 వరకు పవిత్రోత్సవాలు నిర్వహించనున్నారు. 27న సాయంత్రం పుణ్యాహవచనం, సేనాధిపతి ఉత్సవం, అంకురార్పణంతో పవిత్రోత్సవాలు ప్రారంభమవుతాయి. 28న రక్షబంధనం, పవిత్రప్రతిష్ఠ, శేయాధివాసం, 29న స్నపన తిరుమంజనం, పవిత్ర సమర్పణ, సాయంత్రం పవిత్ర హోమం, తిరువీధి ఉత్సవం నిర్వహిస్తారు. 30న హోమాలు, మహాపూర్ణాహుతితో పవిత్రోత్సవాలు ముగుస్తాయి.

వాడపల్లికి పోటెత్తిన భక్తులు

ఆత్రేయపురం: కోనసీమ తిరుపతిగా ఖ్యాతి కెక్కిన ఆత్రేయపురం మండలం వాడపల్లి శ్రీదేవి, భూదేవి సమేత వేంకటేశ్వర స్వామి ఆలయాన్ని శనివారం అధిక సంఖ్యలో భక్తులు దర్శించుకున్నారు. స్వామివారిని వేద పండితులు, అర్చకులు ప్రత్యేకంగా అలంకరించారు. సుప్రభాత సేవ, నీరాజన మంత్రపుష్పం తదితర పూజాదికాలు నిర్వహించారు. స్వామివారిని భక్తులు దర్శించుకుని కానుకులు సమర్పించారు. ఆలయ ఆవరణలో వేలాది మందికి అన్నసమారాధన జరిగింది.

రత్నగిరికి భక్తుల తాకిడి

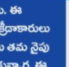
అన్నవరం: రత్నగిరిపై కొలువైన వీర వేంకట సత్యనారాయణ స్వామి ఆలయంలోని ప్రాంగణాలు శనివారం వేలాదిగా వచ్చిన భక్తులతో నిండిపోయాయి. సుమారు 25 వేల మంది భక్తులు స్వామివారిని దర్శించుకోగా, రెండు వేల వ్రతాలు జరిగాయి. అన్ని విభాగాల ద్వారా దేవస్థానానికి రూ.25 లక్షలు ఆదాయం సమకూరింది. స్వామివారి నిత్యాన్నదాన పథకంలో ఐదు వేల మంది భక్తులకు అన్నప్రసాదం పెట్టారు. అలాగే సత్యదేవుడు, అనంతలక్ష్మీ, సత్యవతీదేవి అమ్మవారి ప్రాకారసేవ కన్నులపండుగా నిర్వహించారు. పెద్ద సంఖ్యలో భక్తులు, ఆలయ సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

తరిగొండ ఆలయంలో విశేష పూజలు

గుర్రంకొండ: అన్నమయ్య జిల్లా గుర్రంకొండ మండలంలోని తరిగొండ గ్రామంలో వెలసిన లక్ష్మీ నరసింహస్వామి ఆలయంలో టీటీడీ ఆధ్వర్యంలో శనివారం స్వామికి విశేష పూజలు జరిపారు. శ్రావణ మాసం రెండో శనివారం కావడంతో వేకువ జామునే స్వామికి పలు రకాల నైవేద్యాలు సమర్పించి అభిషేకం, అర్చన, తోమాల సేవ, ఏకాంత సేవ నిర్వహించారు. అనంతరం స్వామిని రంగు రంగుల పుష్పాలతో అందంగా అలంకరించారు. భక్తులు పెద్ద ఎత్తున ఆలయానికి చేరుకొని స్వామిని దర్శించుకున్నారు.

ఉత్సాహంగా క్రీడా పోటీలు

ప్రొద్దుటూరు కల్చరల్ : వైఎస్సార్ జిల్లా ప్రొద్దుటూరు మండలంలోని కల్లూరు జిల్లా పరిషత్ హైస్కూల్‌లో శనివారం ఎస్‌జీఎఫ్ఐ అండర్–14, 17 బాలబాలికలకు వాలీబాల్, చెస్, యోగా పోటీలను నిర్వహించారు. ఈ పోటీలలో 500 మంది క్రీడాకారులు పాల్గొన్నారు. క్రీడాకారులు తమ నైపుణ్యంతో అందరిని ఆకట్టుకున్నార. ఈ పోటీల్లో ప్రతిభ చూపిన క్రీడాకారులు ఈనెల 25న జరిగే నియోజకవర్గ స్థాయి పోటీల్లో పాల్గొననున్నారు.

డిగ్రీ విద్యకు ఉజ్వల భవిష్యత్తు

వైవీయూ: డిగ్రీ చదవడం ద్వారా చక్కటి అవకాశాలు దక్కించుకోవచ్చని, ఉజ్వల భవిష్యత్తును సొంతం చేసుకోవచ్చని యోగివేమన విశ్వవిద్యాలయం ఇన్‌చార్జి రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య ఎస్. రఘునాథరెడ్డి పేర్కొన్నారు. శనివారం కడపలోని స్పిరిట్స్ డిగ్రీ కళాశాలలో ఫ్రెషర్స్‌డే నిర్వహించారు. రఘునాథరెడ్డి మాట్లాడుతూ విద్యార్థులందరూ పట్టుదల, క్రమశిక్షణ, సమయపాలనతో లక్ష్యసాధనకు శ్రమించాలని సూచించారు. కళాశాల కరస్పాండెంట్ నిర్మల మాట్లాడుతూ విద్యార్థిదశ ఎంతో కీలకమని, బాగా చదువుకుని తల్లిదండ్రులకు మంచిపేరు తీసుకురావాలని సూచించారు.

ఉత్సాహంగా ఎస్‌జీఎఫ్ ఎంపికలు

కడప స్పోర్ట్స్: కడపలోని మండలస్థాయి ఎస్‌జీఎఫ్ క్రీడాఎంపికలు శనివారం ఉత్సాహంగా ప్రారంభమయ్యాయి. వైఎస్సార్ ఇండోర్ స్టేడియంలో యోగ, చదరంగం క్రీడాంశాల్లో అండర్–14, అండర్–17 విభాగాల్లో ఎంపికలు నిర్వహించారు. కడప మండల ఎస్‌జీఎఫ్ సమన్వయకర్త ఎస్. సాజిత్ మాట్లాడుతూ మండల, నియోజకవర్గస్థాయిలో రాణించిన క్రీడాకారులు జిల్లాస్థాయి ఎంపికల్లో పాల్గొనాల్సి ఉంటుందని తెలిపారు. యోగ నిపుణుడు పెంచలయ్య మాట్లాడుతూ దైనందిత జీవితంలో యోగ ప్రాధాన్యతను వివరించారు.

● ప్రకృతి సోయగం..

ఆదిలాబాద్ జిల్లా కేంద్రం గుండా వెళ్లే 44వ జాతీయ రహదారిని ఆనుకున్న పచ్చని అటవీ ప్రాంతం ఆ మార్గంలో రాకపోకలు సాగించే ప్రయాణికులకు కనువిందు చేస్తోంది. ఇరువైపులా పచ్చదనపు సోయగాలతో ఒంపుల రహదారి ఆహ్లాదం పంచుతోంది. గుడిహత్నూర్ మండలం సీతాగొంది గ్రామ సమీపంలోని జాతీయ రహదారి టర్నింగ్ వద్ద అందమైన దృశ్యమిది.
- సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, ఆదిలాబాద్

నక్సల్బరీ నుంచి కగార్ వరకు..

వర్గశత్రు నిర్మూలనే ధ్యేయమన్న చారుమజుందార్

- తెలుగు రాష్ట్రాల్లో నక్సలైట్ల ప్రభావం
- రెడ్ కారిడార్ లక్ష్యంగా విప్లవ గ్రూపుల ఏకం
- ఇప్పుడు ఆపరేషన్ గ్రీన్‌హంట్‌తో ఉక్కిరిబిక్కిరి

సాక్షి ప్రతినిధి, భద్రాద్రి కొత్తగూడెం: కేంద్రం చేపట్టిన ఆపరేషన్ గ్రీన్‌హంట్‌తో మావోయిస్టులు ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నారు. ఆపరేషన్ గ్రీన్‌హంట్‌లో చివరి అంకమైన ఆపరేషన్ కగార్ (ఫైనల్ మిషన్)ను 2024 జనవరిలో కేంద్రం ప్రకటించింది. ఈ మేరకు మావోయిస్టులపై నిర్బంధం నానాటికీ పెరుగుతుండగా.. ఎదురుకాల్పుల్లో మృతి చెందుతున్న వారి సంఖ్య సైతం రెట్టింపవుతోంది. ఈ క్రమంలోనే తీవ్ర నిర్బంధం మధ్య ఈనెల 21 నుంచి అక్టోబర్ 20 వరకు 20వ వార్షికోత్సవాలను భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మావోయిస్టు) నిర్వహిస్తోంది. ఈ నేపథ్యాన నక్సల్బరీ ఉద్యమం నుంచి ఆపరేషన్ కగార్ వరకు జరిగిన ఘటనల సమాహారమిది.

దండకారణ్యంలో మావోయిస్టులు (ఫైల్)

విలీనం వెనుక కారణాలు..

నక్సల్బరీ ఉద్యమం నుంచి వచ్చిన కన్హాయ్ చటర్జీ 1969లో మావోయిస్టు కమ్యూనిస్టు సెంటర్(ఎంసీసీ) పేరుతో బెంగాల్, బిహార్ కేంద్రంగా విప్లవ ఉద్యమాన్ని నడిపారు. ఈ గ్రూపులో చీలికలు, కొత్త వర్గాలు పుట్టుకొచ్చినా.. ఉత్తర భారతదేశంలో సాయుధ పోరాటాలకు కేంద్ర బిందువుగా ఎంసీసీ ఉంటూ వచ్చింది. మరోవైపు బిహార్ సరిహద్దు నేపాల్‌లో అప్పటి కమ్యూనిస్టు పోరాట యోధుడు ప్రచండ, ఆయన దళాలు ఆ దేశంలో 60 శాతం భూభాగంపై పట్టు సాధించాయి. అప్పటికే దక్షిణాన లిబరేషన్ టైగర్స్ ఆఫ్ తమిళ్ ఈలం (ఎల్‌టీటీఈ) తోనూ అప్పటి ఏపీకి చెందిన అప్పటి పీపుల్స్‌వార్ గ్రూప్‌తో సంబంధాలున్నాయి. విదేశీ మార్గాల్లో విప్లవ శక్తులకు ఆయుధాల సరఫరాకు అవకాశం కలగడంతో.. నేపాల్ నుంచి శ్రీలంక వరకు రెడ్ కారిడార్ (పశుపతి టూ తిరుపతి) ఏర్పాటు చేయాలనే నిర్ణయానికి అప్పటి సాయుధ కమ్యూనిస్టు గ్రూపులు వచ్చాయి. ఇరవై ఏళ్ల కిందట ఉమ్మడి ఏపీ, ఛత్తీస్‌గఢ్, ఒడిశాలో ఉన్న అనేక విప్లవ సంస్థలు పీపుల్స్‌వార్ గొడుగు కిందకు రాగా.. ఉత్తర భారతదేశంలో ఉన్న విప్లవ శక్తులు మావోయిస్టు కమ్యూనిస్టు సెంటర్(ఎంసీసీ) వెనుక నిలిచాయి. ఈ రెండు విప్లవ శక్తులు 2004 సెప్టెంబర్ 20న ఒక్కటిగా విలీనమై భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మావోయిస్టు) పేరుతో ఏర్పడ్డాయి. అప్పటి నుంచి పీపుల్స్‌వార్ కేంద్ర కమిటీ సభ్యుడు గణపతి మావోయిస్టు పార్టీ కేంద్ర కార్యదర్శిగా ఇప్పటివరకు కొనసాగుతున్నారు. కేంద్ర కమిటీలో రెండు తెలుగు రాష్ట్రాల వ్యక్తులే కీలక బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నారు.

'చారు' నుంచి చర్చల వరకు..

పశ్చిమబెంగాల్‌లోని డార్జిలింగ్ జిల్లా నక్సల్బరీ కేంద్రంగా 1967లో చారు మజుందార్ నాయకత్వాన కామ్రేడ్లు జరిపిన పోరాటం దేశవ్యాప్తంగా సంచలనంగా మారింది. వర్గశత్రు నిర్మూలన పేరుతో చారు మజుందార్ ఎత్తుకున్న జెండాతో.. కమ్యూనిస్టు పోరాటం బెంగాల్ నుంచి శ్రీకాకుళం మీదుగా ఉత్తర తెలంగాణకు దావానలంలా వ్యాపించింది. ఈ క్రమంలో అనేక చీలికలు రాగా.. సత్యమూర్తి, కొండపల్లి సీతారామయ్య, చంద్ర పుల్లారెడ్డి వంటి నేతల ఆధ్వర్యాన కొత్త గ్రూపులు ఏర్పడ్డాయి. దోపిడీకి గురైన పల్లె ప్రజలు.. అన్నల వెన్నంటే నడిచేందుకు కదం తొక్కారు. దీంతో నక్సలైట్ల పోరాటాలపై బహుముఖంగా ప్రభుత్వం విరుచుకుపడింది. ఫలితంగా ఇరువర్గాల మధ్య ఘర్షణలతో హింస చెలరేగింది. కానీ 2004 నాటికే ఉత్తర తెలంగాణ జిల్లాల్లో మావోయిస్టుల బలం గణనీయంగా తగ్గిందని చెబుతారు.

రెడ్ కారిడార్ దిశగా..

భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ (మావోయిస్టు) ఏర్పాటైన తర్వాత రెడ్ కారిడార్ దిశగా చకచకా అడుగులు పడ్డాయి. నేపాల్ విప్లవ పోరాట యోధుడు ప్రచండ అక్కడి ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసి 2008లో నేపాల్‌లో కమ్యూనిస్టుల నేతృత్వాన ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేశాడు. మావోయిస్టు అగ్రనేత కిషన్‌జీ అలియాస్ మల్లోజుల కోటేశ్వరరావు 2009, 2010లో బెంగాల్‌లో ఉద్యమాన్ని కొత్త పుంతలు తొక్కించి, అక్కడి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కంటి మీద కునుకు లేకుండా చేశారు. బెంగాల్, ఒడిశాల దిగువన ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో అప్పటికే జనతన సర్కార్ ఉండడంతో రెడ్ కారిడార్ ఏర్పాటు సాధ్యమనే నమ్మకం విప్లవ శక్తుల్లో కలిగింది.

గెరిల్లా జోన్ - జనతన్ సర్కార్

1980, 1990లో ఉత్తర తెలంగాణ జిల్లాలను నక్సలైట్ల ఉద్యమం ప్రభంజనమై చుట్టేసింది. అప్పటి భూస్వామ్య శక్తుల కింద నలిగిపోతున్న గ్రామీణ ప్రజానీకం అన్నల వెంట నడిచేందుకు బారులు తీరారు. కానీ మైదాన ప్రాంతమైన ఉత్తర తెలంగాణలో భారీ దళాలు, ప్లాటూన్లు ఏర్పాటు చేసే పరిస్థితి లేక అప్పటి నాయకత్వం 'ఉత్తర తెలంగాణ పర్‌స్పెక్టివ్', 'దండకారణ్య పర్‌స్పెక్టివ్' పేరుతో ఛత్తీస్‌గఢ్‌లో పార్టీ విస్తరణకు ప్రణాళిక సిద్ధం చేసింది. దీర్ఘకాలిక విప్లవ పోరాటంలో భాగంగా ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోని దండకారణ్యం, అబూజ్‌మడ్, ఆంధ్రా- ఒడిశా సరిహద్దు ప్రాంతాలను గెరిల్లా జోన్లుగా అభివృద్ధి చేయాలని నిర్ణయానికి వచ్చింది. అలా 1982లో వరంగల్ మీదుగా దండకారణ్యానికి వెళ్లిన నక్సలైట్లు అక్కడి ప్రజలతో కలిసిపోయారు. వారి తరపున పోరాడి.. ఇరవై ఏళ్లు తిరిగే సరికి జనతన్ సర్కార్ పేరుతో సమాంతర ప్రభుత్వం నడిపే స్థాయికి చేరుకున్నారు.

అణచివేతలు

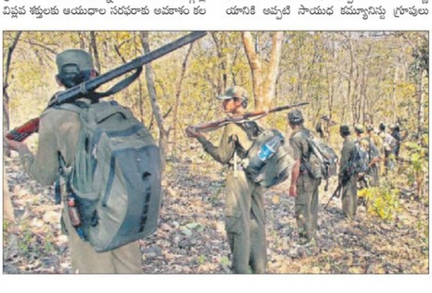
రెడ్‌కారిడార్ నినాదంతో అప్రమత్తమైన శ్రీలంక ప్రభుత్వం ఎల్‌టీటీఈ మీద ఏకంగా యుద్ధాన్నే ప్రకటించి, పెద్ద ఎత్తున రక్తపాతం పారించింది. ప్రత్యేక తమిళ దేశం నినాదాన్ని తొక్కి పెట్టింది. బెంగాల్‌లో కిషన్‌జీని ఎన్‌కౌంటర్ చేయడం ద్వారా ఉత్తర, తూర్పు భారతంలో విప్లవ ఉద్యమాన్ని మమతా బెనర్జీ అణచివేశారు.

గ్రీన్‌హంట్ టూ కగార్

అటు రెడ్ కారిడార్ ప్రమాదం, ఇటు జనతన సర్కార్ విస్తరణలతో అప్రమత్తమైన భారత ప్రభుత్వం 2009లో ఆపరేషన్ గ్రీన్‌హంట్‌ను దండకారణ్యంలో ప్రారంభించింది. అందులో భాగంగా సీఆర్‌పీఎఫ్, ఐటీబీపీ వంటి పారా మిలిటరీ బలగాలతో పాటు డీఆర్‌జీ, కోబ్రా వంటి ప్రత్యేక దళాలతో అడవుల్లో శిబిరాలను ఏర్పాటు చేస్తూ ముందుకు సాగుతోంది. దీనికి ప్రతిగా మావోయిస్టులు అంబుష్ దాడులతో విరుచుకుపడ్డారు. ఆరంభంలో పోలీసులు, పారా మిలిటరీ దళాలపై మావోయిస్టులు పైచేయి సాధించారు. కానీ తీవ్ర నిర్బంధం వల్ల కావలసిన సామగ్రి సరఫరాలో అంతరాయాలు, నియామకాలు తగ్గిపోవడం, కోవర్టు ఆపరేషన్లు, వయోభారం, అనారోగ్య కారణాల రీత్యా అగ్రనేతలు చనిపోవడంతో.. మూడేళ్లుగా మావోయిస్టు ఉద్యమం వెనక్కి తగ్గిందనే భావన నెలకొంది. కాగా, అసమానత్వం, అణచివేత, దోపిడీ ఉన్నంతకాలం పోరాటం తన రూపం మార్చుకుంటూ కొనసాగుతూనే ఉంటుందని విప్లవకారుల నమ్మకం.

రక్తంతో తడిసిన ఉద్యమం

1967 నుంచి 2004 వరకు ఉమ్మడి ఏపీలో పోలీసులు, నక్సలైట్ల మధ్య 2,671 సార్లు ఎదురుకాల్పులు జరిగాయి. వీరిలో 2,565 మంది నక్సలైట్లు, 518 మంది పోలీసులు, 2,772 మంది సాధారణ పౌరులు చనిపోయినట్టు తేలింది. ఆపరేషన్ గ్రీన్‌హంట్‌లో చెలరేగిన హింస కారణంగా ఏకంగా ఇరువర్గాల మధ్య 1,500 మంది చనిపోయినట్టు సమాచారం.

కరెంట్ చౌర్యం కేసుల్లో న్యూ సిటీ టాప్

అత్యధికంగా హబ్సిగూడ సర్కిల్‌లో 1,08,978 కేసులు నమోదు

- హైదరాబాద్ సెంట్రల్, సైబర్‌సిటీ, బంజారాహిల్స్‌తో కలిపి న్యూ సిటీలో 3.01 లక్షల కేసులు
- ఓల్డ్ సిటీ పరిధిలో 52,230 కేసులు
- సైబర్ సిటీలోనే విద్యుత్ చౌర్యంతో అత్యధిక నష్టం
- ఈఆర్సీకి సమర్పించిన వార్షిక ఆదాయ అవసరాల నివేదికలో టీజీఎస్పీడీసీఎల్ వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఓల్డ్ సిటీతో పోల్చితే హైదరాబాద్‌న్యూసిటీలోనే అత్యధికంగా విద్యుత్ చౌర్యం కేసులు నమోదయ్యాయి. హబ్సిగూడ సర్కిల్‌లో 1,08,978, హైదరాబాద్ సెంట్రల్ సర్కిల్‌లో 79,416 కేసులు, సైబర్ సిటీ సర్కిల్‌లో 65,387 కేసులు, బంజారాహిల్స్ సర్కిల్‌లో 47,612 కేసులు కలిపి న్యూసిటీ పరిధిలోని సర్కిళ్లలో మొత్తం 3,01,393 కేసులు నమోదు కాగా, హైదరాబాద్ సౌత్(పాతబస్తీ) సర్కిల్ పరిధిలో 52,230 కేసులు నమోదయ్యాయి. రాష్ట్ర విద్యుత్ నియంత్రణ మండలి(ఈఆర్సీ)కి దక్షిణ తెలంగాణ విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థ (టీజీఎస్పీడీసీఎల్) తాజాగా సమర్పించిన వార్షిక ఆదాయ అవసరాల నివేదిక 2024-25లో ఈ విషయాన్ని వెల్లడించింది. సంస్థ పరిధిలోని ఐదు ఉమ్మడి జిల్లాల్లో 2023-24లో మొత్తం 8,26,955 విద్యుత్ చౌర్యం కేసులు నమోదు కాగా, రూ.138.65 కోట్ల నష్టం జరిగినట్టు అంచనా వేశారు. అందులో రూ.107.07 కోట్లు సంబంధిత వ్యక్తుల నుంచి వసూలు చేశారు. ఐటీ కంపెనీలకు నిలయమైన సైబర్ సిటీ సర్కిల్ పరిధిలో విద్యుత్ చౌర్యంతో అత్యధికంగా రూ.16.76 కోట్ల నష్టం జరగగా, ఆ తర్వాతి ఓల్డ్ సిటీలో రూ.12.43 కోట్లు, మేడ్చల్ సర్కిల్‌లో రూ.12.18 కోట్ల నష్టం జరగడం గమనార్హం. హైటెన్షన్ విద్యుత్ వినియోగించే భారీ పరిశ్రమలు, వాణిజ్య సంస్థలపై సైతం 3,544 విద్యుత్ చౌర్యం కేసులు నమోదు కాగా, వాటితో జరిగిన నష్టంపై సంస్థ ఎలాంటి అంచనాలను తెలపలేదు. అత్యల్పంగా గద్వాల సర్కిల్‌లో 6,650 విద్యుత్ చౌర్యం కేసులు నమోదు కాగా, రూ.2.58 కోట్ల నష్టం జరిగింది.

2023-24లో టీజీఎస్పీడీసీఎల్ పరిధిలో నమోదైన విద్యుత్ చౌర్యం కేసులు, వాటితో జరిగిన నష్టం అంచనాలు, వసూలైన జరిమానాలను పట్టికలో చూడవచ్చు.

సర్కిల్	విద్యుత్ చౌర్యం కేసులు	నష్టం అంచనా (రూ.కోట్లు)	వసూలైన జరిమానా (రూ.కోట్లు)
బంజారాహిల్స్	47,612	5.61	5.28
సైబర్‌సిటీ	65,387	16.76	12.16
గద్వాల	6,650	2.58	1.03
హబ్సిగూడ	1,08,978	8.59	9.15
హైదరాబాద్ సెంట్రల్	79,416	9.89	7.89
హైదరాబాద్ సౌత్	52,230	12.43	7.26
మహబూబ్‌నగర్	28,161	3.24	2.40
మెదక్	20,772	6.05	4.09
మేడ్చల్	52,097	12.18	12.19
నాగర్‌కర్నూల్	12,290	4.44	2.70
నల్లగొండ	29,268	5.02	3.47
నారాయణపేట	14,879	2.51	1.16
రాజేంద్రనగర్	49,385	7.31	6.17
సంగారెడ్డి	55,517	7.14	7.05
సరూర్‌నగర్	56,145	6.50	6.39
సికింద్రాబాద్	49,278	5.12	5.19
సిద్దిపేట	29,042	5.54	3.65
సూర్యాపేట	22,293	5.01	2.69
వికారాబాద్	12,284	3.43.	1.66
వనపర్తి	8,726	3.59	1.37
యాదాద్రి	23,001	5.60	4.01
హెచ్‌టీ-డీపీఈ	3,544	-	-
మొత్తం	8,26,955	138.65	107.07

రాష్ట్రపతి పర్యటనకు పటిష్ట బందోబస్తు

అధికారులతో సీఎస్ శాంతికుమారి సమీక్ష

సాక్షి, హైదరాబాద్: రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము ఈ నెల 28న రాష్ట్ర పర్యటనకు వస్తున్న సందర్భంగా పటిష్ట బందోబస్తు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంగా చేపట్టాల్సిన ఏర్పాట్లపై ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి శాంతికుమారి అన్ని విభాగాల అధికారులతో శనివారం సమీక్ష నిర్వహించారు. ఒక రోజు పర్యటనలో భాగంగా రాష్ట్రపతి ఈ నెల 28న ఉదయం నల్సార్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ లా స్నాతకోత్సవానికి హాజరవుతారని సీఎస్ తెలిపారు. అనంతరం సాయంత్రం రాష్ట్రపతి నిలయంలో భారతీయ కళామహోత్సవ్‌ను ప్రారంభిస్తారని పేర్కొన్నారు. పర్యటన ఏర్పాట్లపై ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య సంపూర్ణ సమన్వయం ఉండేలా చర్యలు తీసుకోవాలని అధికారులను సీఎస్ ఆదేశించారు. బ్లూ బుక్ ప్రకారం తగిన భద్రతా ఏర్పాట్లు, శాంతి భద్రతలు, ట్రాఫిక్, బందోబస్తు చేయాలని పోలీసు శాఖకు సూచించారు. రాష్ట్రపతి కాన్వాయ్ వెళ్లే ప్రాంతాల్లో రోడ్ల మరమ్మతులను కంటోన్మెంట్ బోర్డు, జీహెచ్ఎంసీ అధికారులు సమన్వయంతో చేపట్టాలని ఆర్అండ్‌బీ శాఖను ఆదేశించారు. సమీక్షలో డీజీపీ జితేందర్, హోంశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి రవిగుప్తా, గవర్నర్ ముఖ్యకార్యదర్శి బుర్రా వెంకటేశం, జీహెచ్ఎంసీ కమిషనర్ ఆమ్రపాలి ఇతర అధికారులు పాల్గొన్నారు.

మల్లన్నసాగర్ నీళ్లు ఎల్లంపల్లివే..

మంత్రి పొన్నం స్పష్టీకరణ

సాక్షి, హైదరాబాద్: కరీంనగర్ జిల్లా బిడ్డగా తనకు పూర్తి అవగాహన ఉందని.. ఇప్పుడున్న ఏ ప్రాజెక్టులోని నీళ్లు కూడా కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు నుంచి వచ్చినవి కావని రాష్ట్ర రవాణా, బీసీ సంక్షేమ శాఖ మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ స్పష్టం చేశారు. ఆయన శనివారం గాంధీభవన్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ కాళేశ్వరం నుంచి ఒక్క చుక్క నీటిని కూడా ఎత్తిపోయకుండా.. ఎల్లంపల్లి ద్వారా కింద ఉన్న నీటి వనరులన్నింటినీ నింపుతున్నామని తెలిపారు. ఎల్లంపల్లికి నీరు ఎత్తిపోయకుండా.. అవి కాళేశ్వరం నీళ్లు ఎలా అవుతాయో మాజీ మంత్రి హరీశ్‌రావు సమాధానం చెప్పాలని పొన్నం కోరారు. మిడ్‌మానేరు, లోయర్ మానేరు, కొండపోచమ్మ సాగర్, మల్లన్నసాగర్‌లకు వచ్చిన నీరంతా ఎల్లంపల్లి నుంచి తీసుకున్నవేనని వివరించారు. విడతల వారీగా వర్షాలు కురవడం వల్లే.. ఈ ప్రాజెక్టుల్లో నీళ్లు నింపుకోగలిగామని తెలిపారు. మల్లన్నసాగర్ నీళ్లు కాళేశ్వరం నుంచి వచ్చాయా? ఎల్లంపల్లి నుంచి వచ్చాయా? అన్న ప్రశ్నకు హరీశ్‌రావు జవాబివ్వాలని డిమాండ్ చేశారు. కాళేశ్వరం నుంచి ఒక్క చుక్క కూడా నీటిని వాడుకునే పరిస్థితి లేదన్నారు.

మల్లన్నసాగర్‌పై చర్చకు సిద్ధమా?

సాక్షి, హైదరాబాద్: మల్లన్నసాగర్‌కు వచ్చిన నీళ్లు కాళేశ్వరానివి కావా? అని ప్రశ్నించిన మాజీ మంత్రి హరీశ్ చర్చకు సిద్ధమా? అని కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యే మేడిపల్లి సత్యం సవాల్ విసిరారు. ఆయన శనివారం గాంధీభవన్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడుతూ.. మల్లన్నసాగర్‌కు వచ్చినవి కాళేశ్వరం నీళ్లని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తున్నారని విమర్శించారు. బీఆర్ఎస్ హయాంలో కట్టిన ప్రాజెక్టుల నుంచి చుక్క నీరు కూడా ఎత్తిపోసే పరిస్థితి లేదని చెప్పారు.

కమీషన్ల కక్కుర్తిలో పడి బీఆర్ఎస్ నేతలు తెలంగాణను నిండా ముంచారని ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. కాంగ్రెస్ నిర్మించిన ప్రాజెక్టులతోనే ప్రస్తుతం వ్యవసాయానికి నీళ్లు వస్తున్నాయని మేడిపల్లి సత్యం స్పష్టం చేశారు.

శనివారం గాంధీభవన్‌లో కొండా లక్ష్మణ్ చిత్రపటం వద్ద నివాళులర్పిస్తున్న పీసీసీ అధ్యక్షుడు మహేశ్‌గౌడ్ తదితరులు

కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీకి సముచిత గౌరవం ఇస్తాం: మంత్రి పొన్నం

గాంధీభవన్‌లోకొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీకి నివాళి

సాక్షి, హైదరాబాద్: కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంలో ఆచార్య కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీకి సముచిత గౌరవం ఇస్తామని, ఈ నెల 27న ఆయన జయంతి వేడుకలు ప్రభుత్వం తరపున ఘనంగా నిర్వహిస్తామని మంత్రి పొన్నం ప్రభాకర్ పేర్కొన్నారు. గాంధీభవన్‌లో శనివారం కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ 12వ వర్ధంతి వేడుకలు ఘనం నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా పొన్నం మాట్లాడుతూ...గత పదేళ్లలో కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీకి సముచిత గౌరవం ఇవ్వక నిర్లక్ష్యం చేశారని ఆరోపించారు. ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హ్యాండ్లూమ్ టెక్నాలజీకి కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీ పేరు కేబినెట్ ఆమోదించినప్పుడు బలహీనవర్గాల మంత్రిగా ఆనందం వేసిందని పొన్నం అన్నారు.

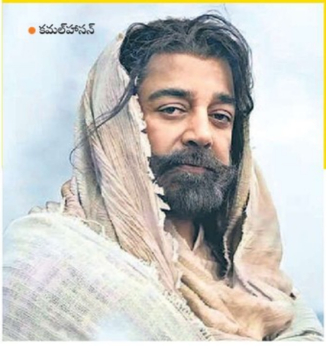
సీబీఐ విచారణ కోరగలరా?

కాంగ్రెస్ నేతలకు మాజీమంత్రి వేముల సవాల్

సాక్షి, హైదరాబాద్: అలైన్‌మెంట్ మార్పులో కాంగ్రెస్ నేతలు సుద్దపూసలే అయితే సీబీఐ విచారణ కోరాలని బీఆర్ఎస్ ఎమ్మెల్యే, మాజీమంత్రి వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి సవాల్ చేశారు. రీజినల్ రింగు రోడ్డు దక్షిణభాగం అలైన్‌మెంట్ మార్పులో కాంగ్రెస్ బాగోతం బయటపెట్టగానే ఆ పార్టీ నేతలు ఆత్మరక్షణలో పడి విమర్శలు చేస్తున్నారని దుయ్యబట్టారు. అలైన్‌మెంట్ మార్పులపై తాను వేసిన ప్రశ్నలకు సూటిగా సమాధానాలు చెప్పలేక ఎంపీ మల్లురవి, ఎమ్మెల్యే వంశీకృష్ణ పసలేని విమర్శలు చేస్తున్నారన్నారు. ఈ మేరకు శనివారం వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి ఓ ప్రకటన విడుదల చేశారు. ట్రిపుల్ ఆర్‌పై కనీస అవగాహన లేకుండా మాట్లాడారన్నారు. కేసీఆర్ కృషితో ట్రిపుల్ ఆర్ అనుమతులు 2021 డిసెంబర్ 6న వచ్చాయని కేవలం 22 నెలల్లోనే భూసేకరణను 76% పూర్తి చేశామని గుర్తు చేశారు. కాంగ్రెస్ నేతల భూములకు లబ్ధి జరిగేలా అలైన్‌మెంట్ జరుగుతోందని ఆరోపించారు. అలైన్‌మెంట్ మార్పులో జరుగుతున్న బాగోతాన్ని ఎప్పటికప్పుడు బయటపెడతామన్నారు.

బీజేపీలో ఎక్కువమంది అవినీతిపరులే..

సాక్షి, హైదరాబాద్: బీజేపీలో ఎక్కువమంది అవినీతిపరులున్నారని నిరూపిస్తానని మాజీ ఎంపీ వి.హనుమంతరావు చెప్పారు. ఆయన శనివారం గాంధీభవన్‌లో విలేకరులతో మాట్లాడారు. 150 ఏళ్ల కాంగ్రెస్ తుకుడే తుకుడే అన్న ప్రధాని మోదీ వ్యాఖ్యలను ఖండిస్తున్నానన్నారు. తెలంగాణకు ఇచ్చిన వాగ్దానాలు అమలు చేయాలని ప్రశ్నించిన మోదీ.. ఎన్నికలకు ముందు బీజేపీ ఇచ్చిన హామీలు, 2 కోట్ల ఉద్యోగాలు, కుల గణన చేశారా? అని ప్రశ్నించారు. అంబేడ్కర్ రాజ్యాంగం అమలుకు కృషి చేస్తున్న ఏఐసీసీ అగ్రనేత రాహుల్‌గాంధీపై విమర్శలు మానుకోవాలని హితవు పలికారు.

● కమల్‌హాసన్

థగ్ లైఫ్‌కు బై బై

'థగ్ లైఫ్' సినిమాకు బై బై చెప్పారట కమల్‌హాసన్. 'నాయగన్' (తెలుగులో 'నాయకుడు') వంటి హిట్ ఫిల్మ్ తర్వాత హీరో కమల్‌హాసన్, దర్శకుడు మణిరత్నం కాంబినేషన్‌లో రూపొందుతున్న తాజా చిత్రం 'థగ్ లైఫ్'. పీరియాడికల్ గ్యాంగ్‌స్టర్ డ్రామాగా రూపొందుతున్న ఈ సినిమాలో రంగరాయ శక్తివేల్ నాయకర్ పాత్రలో నటించారు కమల్‌హాసన్. ఈ సినిమాలో కమల్‌హాసన్ పాత్ర తాలూకు చిత్రీకరణ పూర్తయిందని, త్వరలోనే 'థగ్ లైఫ్' షూటింగ్ మొత్తం పూర్తవుతుందని కోలీవుడ్ సమాచారం. కాగా ఈ సినిమాకి సంబంధించి కమల్‌హాసన్ పాత్ర చిత్రీకరణ పూర్తి కావడంతో చిత్రబృందం పార్టీ చేసుకుందని సమాచారం. ఇక శింబు, త్రిష, జోజు జార్జ్, అశోక్ సెల్వన్, అలీ ఫజల్ కీలక పాత్రధారులుగా కనిపించనున్న 'థగ్ లైఫ్' సినిమాకు ఏఆర్ రెహమాన్ సంగీతం అందిస్తున్నారు. 'నాయకుడు' తర్వాత అంటే 37 ఏళ్లకు కమల్‌హాసన్, మణిరత్నం కాంబినేషన్‌లో రానున్న 'థగ్ లైఫ్' సినిమాపై భారీ అంచనాలు ఉన్నాయి. ఈ సినిమా వచ్చే సంక్రాంతికి రిలీజ్ కానుందని టాక్.

జనవరిలో ఎంట్రీ?

● ఎన్టీఆర్

'దేవర' ప్రచార కార్యక్రమాల్లో పాల్గొంటూ ఎన్టీఆర్ ఫుల్ బిజీగా ఉన్నారు. ఈ నెల 27న ఈ చిత్రం విడుదల కానున్న విషయం తెలిసిందే. ఆ తర్వాత ఎన్టీఆర్ ఫ్రీ అవుతారు. సో... ఇక తదుపరి చిత్రం షూటింగ్‌తో బిజీ అవుతారనుకోవచ్చు. అయితే ఓ మూడు నెలల తర్వాతే నెక్ట్స్ మూవీ షూట్‌లో పాల్గొంటారట ఎన్టీఆర్. ప్రశాంత్ నీల్ దర్శకత్వంలో ఎన్టీఆర్ హీరోగా ఓ చిత్రం రూపొందనున్న విషయం తెలిసిందే. ఈ సినిమా షూటింగ్ వచ్చే నెల 21న ఆరంభమవుతుంది. అయితే అప్పుడు ఎన్టీఆర్ పాల్గొనరట. ఈ హీరో లేని సన్నివేశాల చిత్రీకరణ మొదలుపెడతారు. 21 నుంచి దాదాపు 40 రోజుల పాటు జరిగే ఈ షెడ్యూల్‌లో ఎన్టీఆర్ పాల్గొనరు. జనవరిలోనే ఈ చిత్రం సెట్స్‌లోకి ఎంట్రీ ఇస్తారట. ఈ విషయాన్ని తాజాగా ఓ ఇంటర్వ్యూలో స్పష్టం చేశారు ఎన్టీఆర్. మైత్రీ మేకర్స్ నిర్మించనున్న ఈ చిత్రానికి 'డ్రాగన్' అనే టైటిల్ అనుకుంటున్నారట.

టార్గెట్ ఫిక్స్

● విజయ్ దేవరకొండ

విజయ్ దేవరకొండ హీరోగా గౌతమ్ తిన్ననూరి దర్శకత్వంలో 'వీడీ 12' (వర్కింగ్ టైటిల్) సినిమా తెరకెక్కనున్న సంగతి తెలిసిందే. సితార ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్స్ పతాకంపై సూర్యదేవర నాగవంశీ, సాయి సౌజన్య నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రం షూట్ ప్రస్తుతం కేరళలో జరుగుతోంది. విజయ్ పాల్గొంటుండగా కీలక సన్నివేశాల చిత్రీకరణ జరుగుతోంది. ఈ సినిమా షూటింగ్‌ను నవంబరు కల్లా పూర్తి చేయాలని విజయ్ దేవరకొండ టార్గెట్ ఫిక్స్ చేసుకున్నారట. ఇందుకు తగ్గట్లుగా చిత్రయూనిట్ ప్లాన్ చేసిందని సమాచారం. ఇక ఈ సినిమా టైటిల్‌పై ఈ దసరా పండగ సమయంలో ఓ స్పష్టత వచ్చే అవకాశం కనిపిస్తోంది. ఈ సినిమాలో విజయ్ దేవరకొండ స్పైగా కనిపిస్తారని, ఈ సినిమా రెండు భాగాలుగా విడుదలయ్యే చాన్స్ ఉందనే టాక్ ఫిల్మ్‌నగర్ సర్కిల్స్‌లో వినిపిస్తోంది. వచ్చే ఏడాది మార్చి 25న చిత్రం రిలీజ్ కానుంది. అలాగే రాహుల్ సంకృత్యాన్, రవి కిరణ్ కోలాల దర్శకత్వాల్లోనూ సినిమాలు చేసేందుకు విజయ్ దేవరకొండ గ్రీన్‌సిగ్నల్ ఇచ్చారు. ఈ సినిమాల చిత్రీకరణను త్వరలోనే ప్రారంభించాలనుకుంటున్నారట. ఈ సినిమాల్లోని క్యారెక్టర్స్ కోసం విజయ్ మేకోవర్ కావాల్సి ఉంది. అందుకే 'వీడీ 12' సినిమా చిత్రీకరణను తొందరగా పూర్తి చేసి, తన తర్వాతి సినిమాలపై ఫోకస్ పెట్టాలని విజయ్ భావిస్తున్నట్లుగా తెలుస్తోంది.

నలభైలలోనే అసలు జీవితం ఆరంభమవుతుంది!

● భర్త సుకుమార్‌తో తబిత

''నలభైలలోనే అసలు జీవితం ఆరంభం అవుతుంది అంటుంటారు. అప్పటి వరకూ మనం జీవించినది అంతా ఒక పరిశోధనే'' అంటున్నారు తబితా సుకుమార్. ప్రముఖ దర్శకుడు సుకుమార్ భార్య తబిత తన పుట్టినరోజుని గ్రీస్‌లో జరుపుకున్నారు. భర్త, పిల్లల సమక్షంలో ఆమె బర్త్ డే సెలబ్రేషన్ జరిగినట్లు తెలుస్తోంది. తబిత వయసు ఇప్పుడు 40. ''ఇప్పటివరకూ జీవితంలో నేనింత ఆత్మవిశ్వాసంగా, ఆనందంగా, సంతోషంగా ఉన్నట్లు అనిపించడంలేదు. ఎందుకంటే ఇప్పుడు నా జీవితంలో ముఖ్యమైన విషయాలకు మాత్రమే ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, అనవసర విషయాలకు తక్కువ ఇస్తున్నాను. ఈ దశ చాలా బాగుంది'' అని పేర్కొని గ్రీస్‌లో దిగిన ఫొటోలను సోషల్ మీడియా ద్వారా షేర్ చేశారు తబితా సుకుమార్. కాగా.., ఆ మధ్య విడుదలైన 'మారుతీ నగర్ సుబ్రమణ్యం' మూవీకి తబిత సమర్పకురాలిగా వ్యవహరించిన విషయం తెలిసిందే. ఈ చిత్రంలో రావు రమేశ్ టైటిల్ రోల్‌లో నటించారు.

ఘాటీ షూట్‌లో...

● అనుష్క

ప్రతీకారం తీర్చుకునే పని మీద ఉన్నారు అనుష్క. ఎవరి మైనా అంటే... 'ఘాటీ' సినిమాలో చూడాల్సిందే. క్రిష్ దర్శకత్వంలో అనుష్క నటిస్తున్న చిత్రం ఇది. దాదాపు పద్నాలుగేళ్లకు అనుష్క–క్రిష్ కాంబినేషన్‌లో ఈ చిత్రం రూపొందుతోంది. గతంలో క్రిష్ దర్శకత్వం వహించిన 'వేదం' (2010)లో అనుష్క నటించిన విషయం గుర్తుండే ఉంటుంది. ఇక తాజాగా వీరి కాంబినేషన్‌లో రూపొందుతున్న 'ఘాటీ' చిత్రం షూటింగ్ హైదరాబాద్‌లో జరుగుతోంది. వార్తల్లో ఉన్న ప్రకారం ఈ చిత్ర కథేంటంటే... బిజినెస్ ఉమన్‌గా ఎదుగుతున్న ఓ మహిళను కొందరు కావాలని టార్గెట్ చేస్తారు. నష్టాలపాలైన ఆ మహిళ ప్రతీకారం తీర్చుకోవాలనుకుంటుంది. ఏ విధంగా రివెంజ్ తీర్చుకుంది? అనే కథాంశంతో ఈ చిత్రం ఉంటుందట. గంజాయి నేపథ్యంలో ఈ చిత్రం ఆంధ్రా–ఒరిస్సా బార్డర్ నేపథ్యంలో సాగుతుందని సమాచారం. ఇక ఈ చిత్రం కాకుండా మలయాళంలో 'కథనార్' అనే చిత్రంలో నటిస్తున్నారు అనుష్క.

2025... ముచ్చటగా మూడు

● అడివి శేష్

వచ్చే ఏడాది మూడు సినిమాలతో ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తా అంటున్నారు హీరో అడివి శేష్. ఇంతకీ విషయం ఏంటంటే... 2022లో అడివి శేష్ హీరోగా నటించిన 'మేజర్, హిట్: ది సెకండ్ కేస్' సినిమాలు థియేటర్స్‌లో విడుదలై, బాక్సాఫీస్ వద్ద విజయాలు సాధించాయి. ఆ తర్వాత అడివి శేష్ నుంచి 2023లో ఏ చిత్రం రిలీజ్ కాలేదు. శేష్ ప్రస్తుతం 'గూఢచారి 2, డెకాయిట్' చిత్రాలతో బిజీగా ఉన్నారు. ఈ రెండు చిత్రాల్లో ఏదో ఒకటి ఈ ఏడాదిలో రిలీజ్ కావొచ్చని ఆయన ఫ్యాన్స్ ఆశించారు. కానీ 2024లో అంటే... ఈ ఏడాదిలో కూడా శేష్ నటించిన ఏ సినిమా థియేటర్స్‌కు రాదని స్పష్టం అవుతోంది. ఎందుకంటే, 'త్రీ రిలీజెస్ 2025' అంటూ శనివారం 'ఎక్స్'లో షేర్ చేశారు శేష్. ఇలా శేష్ పోస్ట్ చేయగానే... ఈ ఏడాది శేష్ నుంచి ఏ సినిమా రాదని, 2025లో మాత్రం ముచ్చటగా మూడు చిత్రాలు ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తాయని నెటిజన్లు ఫిక్స్ అయ్యారు. కాగా ప్రస్తుతం శేష్ 'గూఢచారి 2, డెకాయిట్'లో హీరోగా నటిస్తున్నారు. మరి... శేష్ హీరోగా నటిస్తున్న మూడో చిత్రం ఏమై ఉంటుందనేది హాట్ టాపిక్‌గా మారింది. త్వరలోనే ఈ సినిమా గురించి ప్రకటన రానుందని, అందుకే శేష్ ఇలా హింట్ ఇచ్చారని ఊహించవచ్చు.

అప్పుడు నా కల నిజం అవుతుంది

- కిరణ్ రావ్

హిందీ హిట్ ఫిల్మ్ 'లాపతా లేడీస్' ఆస్కార్ బరిలో నిలిస్తే తన కల నిజమౌతుందని దర్శక–నిర్మాత కిరణ్ రావ్ అన్నారు. నితాన్షి గోయెల్, ప్రతిభ ప్రధాన పాత్రధారులుగా స్పర్శ్ శ్రీవాస్తవ, రవికిషన్ ఇతర కీలక పాత్రల్లో నటించిన హిందీ చిత్రం 'లాపతా లేడీస్'. ఆమిర్ ఖాన్, కిరణ్ రావ్, జ్యోతిదేశ్ పాండే నిర్మించిన ఈ చిత్రం 2024 మార్చిలో విడుదలై, సూపర్ డూపర్ హిట్‌గా నిలిచింది. మహిళా సాధికారత, సమానత్వం వంటి అంశాలతో సాగే ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులను బాగా ఆకట్టుకుంది. ''ఆస్కార్‌కు ఈ సినిమాని పంపితే నా కల నిజం అవుతుంది. కానీ ఇందుకు కొన్ని విధి విధానాలు ఉన్నాయి. అయితే ఆస్కార్‌కు పంపే సినిమాలను ఎంపిక చేసేవారు మంచి చిత్రాలను ప్రోత్సహిస్తారనే నమ్మకం ఉంది'' అని కిరణ్ రావ్ పేర్కొన్నారు. మరి... భారతదేశం తరపున అధికారిక ఎంట్రీగా ఆస్కార్ అవార్డ్స్‌లోని ఉత్తమ విదేశీ విభాగంలో 'లాపతా లేడీస్' ఎంపిక అవుతుందా? అసలు ఫిల్మ్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎఫ్ఎఫ్ఐ) కమిటీ ఫైనల్‌గా ఆస్కార్ బరికి ఏ భారతీయ చిత్రాన్ని పంపిస్తుందో తెలియాలంటే మరి కొన్ని రోజులు వేచి చూడాల్సిందే. ఇక 97వ ఆస్కార్ వేడుక మార్చిలో జరగనుంది.

'లాపతా లేడీస్' కథ విషయానికి వస్తే... పెళ్లి చేసుకున్న తర్వాత అత్తారింటికి కాకుండా మరో ఇంటికి ఆ అమ్మాయి వెళ్లాల్సి వస్తుంది. అలాగే పెళ్లైన తర్వాత ట్రైన్‌లో తన భర్తను మిస్ అవుతుంది మరో అమ్మాయి. ఈ ఇద్దరి అమ్మాయిల జీవితాలు ఫైనల్‌గా ఎలా సుఖాంతం అవుతాయి? అన్నదే టూకీగా 'లాపతా లేడీస్' కథాంశం.

ఓల్డ్ అండ్ గోల్డ్ బనారస్ బ్యూటీ!

● కరీనా కపూర్

టైమ్‌లెస్ బాలీవుడ్ స్టార్‌కి నిజమైన ఉదాహరణగా నిలిచారు కరీనా కపూర్. 'ది బకింగ్‌హామ్ మర్డర్స్' సినిమాతో పాతికేళ్ల తన సినీ వార్షికోత్సవాన్ని ఘనంగా జరుపుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా అధునాతనంగా డిజైన్ చేసిన పాతకాలపు బ్లాక్ అండ్ గోల్డ్ బనారసీ శారీ గౌన్ ధరించి ఆహూతుల మధ్య అందంగా వెలిగిపోయారామె.

ఈ అద్భుతాన్ని డిజైనర్ అమిత్ అగర్వాల్ ఆవిష్కరించారు. చీర పొడవు, కుచ్చిళ్లు, రీ డిజైనింగ్ పద్ధతులను గమనిస్తే డిజైనర్ ప్రతిభ మనకు కళ్లకు కడుతుంది. స్లీవ్స్ పై నుంచి తీసుకున్న క్లిష్టమైన మడతలతోనూ. ఫ్యూజన్ ఆఫ్–షోల్డర్ భాగంలో అల్లిక, నడుము చుట్టూ సాఫ్ట్ ప్లీట్ డిజైన్ వచ్చేలా చేశారు. బంగారు బనారసీ బూటా వర్క్ డ్రేప్ అంతటా కనువిందు చేస్తుంది. సాంప్రదాయ భారతీయ చీర కట్టును పోలిన విధంగా కుచ్చిళ్లను అమర్చారు. బంగారు బ్రోకేడ్ వర్క్‌తో ఉన్న పొడవైన పల్లూ నడకను అనుసరించేలా సెట్ చేశారు.

యాక్సెసరీస్ మెరుపులు

బనారస్ శారీ గౌన్ వింటేజ్ లుక్‌ని మరింత ఆకర్షణీయంగా కనిపించేలా యాక్సెసరీస్‌లోనూ సరైన శ్రద్ధ వహించారు. కరీనా మూన్ ఇన్‌స్పైర్డ్ ట్రైబల్ గోల్డ్ చెవిపోగులు, నెక్లెస్, కాక్‌టెయిల్ రింగ్‌ని ధరించారు. ఇవన్నీ ఇండియన్ పింక్, ఎమరాల్డ్ గ్రీన్ యాక్రిలిక్ కలర్స్ పై పూతగా వాడినవి. స్టయిలిస్ట్‌లైన రియా కపూర్, షెరీన్‌లు కరీనా వైభవాన్ని అబ్బురపరిచేలా చేయడానికి అత్యంత జాగ్రత్త వహించారు. వారిద్దరి కృషిలో భాగంగా విక్టోరియన్ యుగాన్ని తలపించేలా షీర్ బ్లాక్ నెట్ గ్లోవ్స్ సెట్‌ను కూడా జోడించారు.

మేకప్ హంగులు

మేకప్ ఆర్టిస్ట్ మిక్కీ కాంట్రాక్టర్ కరీనా ముఖానికి కాంస్య రంగు, వంపు తిరిగిన కనుబొమ్మలు, స్మోక్డ్–అవుట్ బ్లాక్ ఐ లైనర్‌తో బ్రౌన్ ఐషాడో, మస్కరాతో నిండిన కనురెప్పలు, పీచ్ బ్లష్‌తో ముఖానికి పర్ఫెక్ట్ స్ట్రోక్స్ జోడించారు. ఆమె బుగ్గలు, పెదాలకు పీచ్ కలర్, నుదిటిపై మెరిసే కాంస్య బిందీ కరీనా మేనికి మెరుపులు అద్దాయి. కరీనా హెయిర్‌ను చిన్న ముడి వేసి, దానిని బన్‌గా స్టైల్ చేసి హెయిర్ స్టైలిస్ట్ మితేష్ రజనీ ఫినిషింగ్ టచ్ జోడించారు.

అంత సమయం లేదు

● శ్రీలీల

"నా జీవితంలోని ముఖ్యమైన విషయాల్లో ప్రేమ, పెళ్లి కూడా ఉన్నాయి. అయితే ప్రస్తుతం వీటికి నా దగ్గర సమయం లేదు" అని అంటున్నారు హీరోయిన్ శ్రీలీల. టాలీవుడ్‌లో అగ్ర హీరోయిన్లలో ఒకరైన శ్రీలీల ప్రేమలో ఉన్నారని, తన స్నేహితుడితో రిలేషన్‌లో ఉన్నారని ఇటీవల ఫిల్మ్‌నగర్‌లో పుకార్లు వినిపించాయి. ఈ నేపథ్యంలో తాజాగా ఓ ఇంటర్వ్యూలో స్పందించారు శ్రీలీల. తన ప్రేమ, పెళ్లి గురించి వస్తున్న వార్తల్లో నిజం లేదని చెబుతున్నారు శ్రీలీల. "చదువు మధ్యలో ఉన్నప్పుడే సినిమా ఇండస్ట్రీలోకి వచ్చాను. వరుసగా సినిమాలు ఒప్పుకుని, బిజీ అయ్యాను. ఇలా నా వ్యక్తిగత జీవితం పై దృష్టి పెట్టలేకపోయాను. ఇప్పుడు సినిమాలు చేస్తూనే చదువుకుంటున్నాను. చెప్పాలంటే ప్రస్తుతం నా దృష్టి మొత్తం చదువు, సినిమాలపైనే ఉంది. వేరే ఆలోచనే లేదు. భవిష్యత్‌లో నా వ్యక్తిగత జీవితం (ప్రేమ, పెళ్లి విషయం అయ్యుండొచ్చు) పై దృష్టి పెడతాను" అని పేర్కొన్నారు శ్రీలీల. ప్రస్తుతం రవితేజ, నితిన్ చిత్రాల్లో ఆమె హీరోయిన్‌గా నటిస్తున్నారు. అలాగే రెండు బాలీవుడ్ చిత్రాల్లోనూ ఆమె అవకాశం దక్కించుకున్నారనే టాక్ వినిపిస్తోంది.

గుర్బాజ్

అఫ్గాన్ అదిరే విజయం

దక్షిణాఫ్రికాపై తొలిసారి వన్డే సిరీస్ కైవసం ● మెరిసిన గుర్బాజ్, రషీద్ ఖాన్

షార్జా

అంతర్జాతీయ స్థాయిలో సంచలన ప్రదర్శన చేయడం అలవాటుగా మార్చుకున్న అఫ్గానిస్తాన్ క్రికెట్ జట్టు... దక్షిణాఫ్రికాపై తొలిసారి వన్డే సిరీస్ విజయం సాధించింది. మూడు మ్యాచ్‌లో సిరీస్‌లో భాగంగా జరిగిన రెండో మ్యాచ్‌లో అఫ్గానిస్తాన్ 177 పరుగుల తేడాతో దక్షిణాఫ్రికాను చిత్తు చేసింది. వన్డేల్లో పరుగుల తేడా పరంగా అఫ్గాన్‌కు ఇదే అతి పెద్ద విజయం కావడం విశేషం. దీంతో మరో మ్యాచ్ మిగిలుండగానే అఫ్గాన్ 2-0తో సిరీస్ కైవసం చేసుకుంది. టాస్ గెలిచి మొదట బ్యాటింగ్ ఎంచుకున్న అఫ్గానిస్తాన్ నిర్ణీత 50 ఓవర్లలో 4 వికెట్ల నష్టానికి 311 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్ రహమానుల్లా గుర్బాజ్ (110 బంతుల్లో 105; 10 ఫోర్లు, 3 సిక్సర్లు) సెంచరీతో చెలరేగగా... అజ్మతుల్లా ఒమర్‌జాయ్ (50 బంతుల్లో 86 నాటౌట్; 5 ఫోర్లు, 6 సిక్సర్లు) మెరుపు అర్ధశతకం సాధించాడు. రహమత్ షా (66 బంతుల్లో 50;2 ఫోర్లు) కూడా రాణించడంతో అఫ్గాన్ భారీ స్కోరు చేసింది. సఫారీ బౌలర్లలో ఎన్‌గిడి, బర్గర్, మార్క్‌రమ్ తలా ఒక వికెట్ పడగొట్టారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో దక్షిణాఫ్రికా 34.2 ఓవర్లలో 134 పరుగులకు ఆలౌటైంది. కెప్టెన్ తెంబా బవుమా (38), టోనీ డి జోర్జి (31) ఫర్వాలేదనిపించారు. దీంతో ఒక దశలో 73/0తో పటిష్టంగా కనిపించిన సఫారీ జట్టు... ఆ తర్వాత అఫ్గాన్ స్పిన్ స్టార్ రషీద్ ఖాన్ (5/19) ధాటికి వరుస విరామాల్లో వికెట్లు కోల్పోయింది. హెండ్రిక్స్ (17), ఎయిడెన్ మార్క్‌రమ్ (21) రెండంకెల స్కోరు చేయగా... ట్రిస్టన్ స్టబ్స్ (5), కైల్ వెరినే (2), ముల్డర్ (2) సింగిల్ డిజిట్‌కే పరిమితమయ్యారు. అఫ్గాన్ బౌలర్లలో రషీద్ ఖాన్ 5, నంగేయాలియా ఖరోటా నాలుగు వికెట్లు పడగొట్టారు. శుక్రవారమే తన 26వ పుట్టిన రోజు జరుపుకున్న రషీద్ ఖాన్ 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ది మ్యాచ్'గా నిలిచాడు. ఇరు జట్ల మధ్య నామమాత్రమైన చివరి వన్డే ఆదివారం జరగనుంది.

1 ఐసీసీలో టాప్-5 జట్లపై అఫ్గన్ సిరీస్ గెలవడం ఇదే తొలి సారి. గతంలో 13 వన్డే సిరీస్‌లు నెగ్గిన ఆ జట్టు 5 జింబాబ్వేపై, 4 ఐర్లాండ్‌పై, 2 స్కాట్లాండ్‌పై...బంగ్లాదేశ్, నెదర్లాండ్స్‌పై ఒక్కో సిరీస్ విజయం సాధించింది.

7 వన్డేల్లో గుర్బాజ్ సెంచరీ సంఖ్య. అఫ్గనిస్తాన్ తరఫున అత్యధిక సెంచరీలు సాధించిన షహజాద్ (6) రికార్డును అతను సవరించాడు.

రషీద్ ఖాన్

రికీ భుయ్ మెరుపులు

● భారత్ 'డి' రెండో ఇన్నింగ్స్ 244/5
● భారత్ 'బి'తో దులీప్ ట్రోఫీ మ్యాచ్

సాక్షి, అనంతపురం: ఆంధ్ర ఆటగాడు రికీ భుయ్ (87 బంతుల్లో 90 బ్యాటింగ్; 10 ఫోర్లు, 3 సిక్సర్లు) మెరుపులు మెరిపించాడు. ఫలితంగా భారత్ 'బి'తో జరుగుతున్న దులీప్ ట్రోఫీ మ్యాచ్‌లో భారత్ 'డి' జట్టు రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 44 ఓవర్లలో 5 వికెట్ల నష్టానికి 244 పరుగులు చేసింది. కెప్టెన్ శ్రేయస్ అయ్యర్ (40 బంతుల్లో 50; 7 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్), సంజూ సామ్సన్ (53 బంతుల్లో 45; 5 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు) రాణించారు. ఓపెనర్లు దేవదత్ పడిక్కల్ (3), శ్రీకర్ భరత్ (2) విఫలమయ్యారు. 18 పరుగులకే మూడు వికెట్లు కోల్పోయిన దశలో భుయ్, శ్రేయస్ కలిసి ఇన్నింగ్స్‌ను నడిపించారు. వీరిద్దరూ ఎడాపెడా బౌండ్రీలు బాదుతూ వన్డే తరహాలో స్కోరు బోర్డును పరుగులు పెట్టించారు. భారత్ 'బి' బౌలర్లలో ముకేశ్ కుమార్ 3, నవ్‌దీప్ సైనీ రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అంతకుముందు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 210/6తో శనివారం మూడో రోజు తొలి ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన భారత్ 'బి' చివరకు 76.2 ఓవర్లలో 282 పరుగులకు ఆలౌటైంది. స్పిన్ ఆల్‌రౌండర్ వాషింగ్టన్ సుందర్ (140 బంతుల్లో 87; 7 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్) ఆకట్టుకున్నాడు. చివరి వరస ఆటగాళ్లతో కలిసి జట్టుకు విలువైన స్కోరు అందించాడు. భారత్ 'డి' బౌలర్లలో సౌరభ్ కుమార్ 5, అర్ష్‌దీప్ సింగ్ మూడు వికెట్లు పడగొట్టారు. నేడు ఆటకు చివరి రోజు కాగా... చేతిలో 5 వికెట్లు ఉన్న భారత్ 'డి' ఓవరాల్‌గా 311 పరుగుల ఆధిక్యంలో ఉంది. రికీ భుయ్‌తో పాటు ఆకాశ్ సేన్ గుప్తా (28 బ్యాటింగ్; 4 ఫోర్లు) క్రీజులో ఉన్నారు.

రికీ భుయ్

స్కోరు వివరాలు
భారత్ 'డి' తొలి ఇన్నింగ్స్: 349;
భారత్ 'బి' తొలి ఇన్నింగ్స్: 282
భారత్ 'డి' రెండో ఇన్నింగ్స్: దేవదత్ పడిక్కల్ (సి) జగదీశన్ (బి) నవ్‌దీప్ సైనీ 3; శ్రీకర్ భరత్ (బి) ముకేశ్ కుమార్ 2; రికీ భుయ్ (నాటౌట్) 90; నిశాంత్ సింధు (సి అండ్ బి) నవ్‌దీప్ సైనీ 5; శ్రేయస్ అయ్యర్ (సి) మోహిత్ అవస్థి (బి) ముకేశ్ కుమార్ 50; సంజూ సామ్సన్ (సి) ప్రభుదేశాయ్ (బి) ముకేశ్ కుమార్ 45; ఆకాశ్ సేన్ గుప్తా (నాటౌట్) 28; ఎక్స్‌ట్రాలు: 21; **మొత్తం (44 ఓవర్లలో 5 వికెట్లకు) 244. వికెట్ల పతనం:** 1-9, 2-13, 3-18, 4-93, 5-161, **బౌలింగ్:** ముకేశ్ కుమార్ 13-0-80-3; నవ్‌దీప్ సైనీ 11-2-40-2; మోహిత్ అవస్థి 9-2-41-0; నితీశ్ కుమార్ రెడ్డి 3-0-19-0; రాహుల్ చాహర్ 5-0-27-0; ముషీర్ ఖాన్ 3-0-18-0.

రాణించిన రియాన్ పరాగ్

● భారత్ 'ఎ' రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 270/6
● భారత్ 'సి'తో దులీప్ ట్రోఫీ మ్యాచ్

సాక్షి, అనంతపురం: యువ ఆటగాడు రియాన్ పరాగ్ (101 బంతుల్లో 73; 5 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్) రాణించడంతో భారత్ 'సి'తో జరుగుతున్న దులీప్ ట్రోఫీ చివరి రౌండ్ మ్యాచ్‌లో భారత్ 'ఎ' జట్టు పటిష్ట స్థితిలో నిలిచింది. శనివారం మూడో రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి భారత్ 'ఎ' జట్టు రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 64 ఓవర్లలో 6 వికెట్ల నష్టానికి 270 పరుగులు చేసింది. శాశ్వత్ రావత్ (53; 4 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్), కుమార్ కుషాగ్ర (40 నాటౌట్; 4 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్), కెప్టెన్ మయాంక్ అగర్వాల్ (34) సత్తాచాటారు. భారత్ 'సి' బౌలర్లలో అన్షుల్ కంబోజ్, గౌరవ్ యాదవ్, మానవ్ సుతార్ తలా రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అంతకుముందు ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 216/7తో మూడో రోజు తొలి ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన భారత్ 'సి' జట్టు చివరకు 234 పరుగులకు ఆలౌటైంది. అభిషేక్ పోరెల్ (82), పులకిత్ నారంగ్ (41) ఆకట్టుకున్నారు. భారత్ 'ఎ' బౌలర్లలో అవేశ్ ఖాన్, అకీబ్ ఖాన్ చెరో మూడు వికెట్లు పడగొట్టారు. నేడు ఆటకు ఆఖరి రోజు కాగా... చేతిలో 4 వికెట్లు ఉన్న భారత్ 'ఎ' తొలి ఇన్నింగ్స్ ఆధిక్యంతో కలుపుకొని ఓవరాల్‌గా 333 పరుగుల ఆధిక్యంలో ఉంది. కుమార్ కుషాగ్రతో పాటు తనుశ్ కోటియాన్ (13 బ్యాటింగ్) క్రీజులో ఉన్నాడు.

రియాన్ పరాగ్

స్కోరు వివరాలు
భారత్ 'ఎ' తొలి ఇన్నింగ్స్: 297;
భారత్ 'సి' తొలి ఇన్నింగ్స్: 234;
భారత్ 'ఎ' రెండో ఇన్నింగ్స్: ప్రథమ్ సింగ్ (సి) రుతురాజ్ గైక్వాడ్ (బి) గౌరవ్ యాదవ్ 11; మయాంగ్ అగర్వాల్ (బి) అన్షుల్ కంబోజ్ 34; తిలక్ వర్మ (సి) రుతురాజ్ గైక్వాడ్ (బి) అన్షుల్ కంబోజ్ 19; రియాన్ పరాగ్ (సి) రుతురాజ్ గైక్వాడ్ (బి) గౌరవ్ యాదవ్ 73; శాశ్వత్ రావత్ (బి) మానవ్ సుతార్ 53; కుమార్ కుషాగ్ర (నాటౌట్) 40; షమ్స్ ములానీ (సి) అన్షుల్ కంబోజ్ (బి) మానవ్ సుతార్ 8; తనుశ్ కోటియాన్ (నాటౌట్) 13; ఎక్స్‌ట్రాలు: 19; **మొత్తం (64 ఓవర్లలో 6 వికెట్ల నష్టానికి) 270. వికెట్ల పతనం:** 1-35, 2-73, 3-94, 4-199, 5-209, 6-234, **బౌలింగ్:** అన్షుల్ కంబోజ్ 16-3-52-2; గౌరవ్ యాదవ్ 14-0- 60-2; విజయ్‌కుమార్ వైశాఖ్ 6-0-36-0; పులకిత్ నారంగ్ 8-1-30-0; మానవ్ సుతార్ 20-0-75-2.

జాతీయ రైఫిల్ కొత్త అధ్యక్షుడిగా కాళికేశ్

న్యూఢిల్లీ: జాతీయ రైఫిల్ సంఘం (ఎన్ఆర్ఏఐ) నూతన అధ్యక్షుడిగా కాళికేశ్ నారాయణ్ సింగ్ దేవ్ ఎన్నికయ్యారు. శనివారం ఇక్కడి కాన్‌స్టిట్యూషన్ క్లబ్‌లో జరిగిన రైఫిల్ సంఘం జనరల్ బాడీ మీటింగ్, ఎన్నికల్లో ఒరిస్సాకు చెందిన మాజీ ఎంపి కాళికేశ్ 36-21 ఓట్ల తేడాతో ప్రత్యర్థి వి.కె.ధల్‌పై స్పష్టమైన ఆధిక్యంతో గెలుపొందారు.

కొన్నాళ్లుగా కాళికేశ్ ఎన్ఆర్ఏఐ రోజువారీ వ్యవహారాలను పర్యవేక్షిస్తున్నారు. జాతీయ స్పోర్ట్స్ కోడ్ ప్రకారం జాతీయ క్రీడా సమాఖ్యల్లో ఎవరైనా గరిష్టంగా 12 ఏళ్లకు మించి పదవుల్లో ఉండటానికి వీలు లేదు. దీంతో 2010 నుంచి 2022 వరకు పలు దఫాలు అధ్యక్షుడిగా ఎన్నికైన రణీందర్ సింగ్ గతేడాది కేంద్ర క్రీడాశాఖ ఆదేశాల మేరకు రాజీనామా చేశారు. అప్పటినుంచి సీనియర్ ఉపాధ్యక్షుడైన కాళికేశ్ జాతీయ రైఫిల్ సంఘం వ్యవహారాలను చక్కబెట్టారు. తాజా ఎన్నికతో ఆయన 2025 వరకు అధ్యక్ష పదవిలో ఉంటారు. ఆయన తాత్కాలిక బాధ్యతలు నిర్వహించిన హయాంలోనే పారిస్ ఒలింపిక్స్‌లో భారత షూటర్లు మూడు కాంస్య పతకాలు సాధించారు. అంతకుముందు జరిగిన రియో-2016, టోక్యో-2020 ఒలింపిక్స్‌లో భారత షూటర్లు ఒక్క పతకం కూడా గెలుపొందలేకపోయారు.

నోరిస్‌కు పోల్ పొజిషన్

సింగపూర్ గ్రాండ్‌ప్రి

సింగపూర్: ఫార్ములావన్ సింగపూర్ గ్రాండ్ ప్రిలో మెక్‌లారెన్ డ్రైవర్ లాండో నోరిస్ పోల్ పొజిషన్ సాధించాడు. శనివారం నిర్వహించిన క్వాలిఫయింగ్ ఈవెంట్‌లో నోరిస్ అందరి కంటే వేగంగా, అందరికంటే ముందుగా గమ్యాన్ని చేరుకున్నాడు. నోరిస్ 1 గంట 29 నిమిషాల 525 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి అగ్ర స్థానం దక్కించుకోగా... రెడ్ బుల్ రేసర్ మ్యాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ (1 గంట 29 నిమిషాల 728 సెకన్లు) రెండో స్థానంలో నిలిచాడు. తొలి రెండు స్థానాల్లో నిలిచిన డ్రైవర్ల మధ్య కేవలం 0.203 సెకన్ల తేడా మాత్రమే ఉంది. బ్రిటన్ డ్రైవర్ లూయిస్ హామిల్టన్ (మెర్సిడెస్; 1 గంట 29 నిమిషాల 841 సెకన్లు) మూడో స్థానంలో నిలిచాడు. జార్జి రసెల్ (మెర్సిడెస్; 1 గంట 29 నిమిషాల 867 సెకన్లు), ఆస్కార్ పీస్ట్రి (మెక్‌లారెన్; 1 గంట 29 నిమిషాల 953 సెకన్లు) వరుసగా నాలుగో, ఐదో స్థానాలు దక్కించుకున్నారు. ఆదివారం జరగనున్న ప్రధాన రేసును నోరిస్ పోల్ పొజిషన్‌తో ప్రారంభించనున్నాడు. 24 రేసుల సీజన్‌లో సింగపూర్ గ్రాండ్ ప్రి 18వ రేసు కాగా... డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో ప్రస్తుతం నెదర్లాండ్స్ డ్రైవర్ మ్యాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ 313 పాయింట్లతో అగ్రస్థానంలో కొనసాగుతున్నాడు. గత కొన్ని రేసులుగా నిలకడ కొనసాగిస్తున్న నోరిస్ 254 పాయింట్లతో రెండో స్థానంలో ఉన్నాడు. వీరిద్దరి మధ్య 59 పాయింట్ల అంతరం ఉంది. మరో ఏడు రేసులు మిగిలుండగా... ఈ ఏడాది డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్ ట్రోఫీ కైవసం చేసుకునే దిశగా ఆదివారం జరగనున్న సింగపూర్ గ్రాండ్ ప్రి కీలకం కానుంది.

యువభారత్ శుభారంభం

ఆస్ట్రేలియా అండర్-19 జట్టుపై విజయం

కార్తికేయ

పుదుచ్చేరి: ఆల్‌రౌండర్ కేపీ కార్తికేయ అటు బంతితో, ఇటు బ్యాట్‌తో సత్తా చాటడంతో ఆస్ట్రేలియా అండర్-19 జట్టుపై భారత అండర్-19 జట్టు విజయం సాధించింది. మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా శనివారం జరిగిన యూత్ వన్డేలో మహమ్మద్ అమాన్ సారథ్యంలోని భారత అండర్-19 జట్టు 7 వికెట్ల తేడాతో ఆసీస్‌ను చిత్తు చేసింది. టాస్ ఓడి మొదట బ్యాటింగ్‌కు దిగిన ఆస్ట్రేలియా అండర్-19 జట్టు 49.4 ఓవర్లలో 184 పరుగులకు ఆలౌటైంది. స్టీవెన్ హోగన్ (42), రిలీ కింగ్‌సెల్ (36) రాణించారు. యువ భారత బౌలర్లలో మహమ్మద్ ఇనాన్ 4, కేపీ కార్తికేయ రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అనంతరం లక్ష్యఛేదనలో భారత అండర్-19 జట్టు 36 ఓవర్లలో 3 వికెట్లు కోల్పోయి 185 పరుగులు చేసింది. కేపీ కార్తికేయ (99 బంతుల్లో 85 నాటౌట్; 9 ఫోర్లు, 2 సిక్సర్లు), కెప్టెన్ అమాన్ (58 నాటౌట్; 5 ఫోర్లు) అజేయ హాఫ్ సెంచరీలతో జట్టును గెలిపించారు. కార్తికేయకు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ది మ్యాచ్' అవార్డు దక్కింది. ఇరు జట్ల మధ్య సోమవారం రెండో మ్యాచ్ జరగనుంది.

సెమీఫైనల్లో యూకీ బాంబ్రీ జోడీ

న్యూఢిల్లీ: భారత డబుల్స్ ఆటగాడు యూకీ బాంబ్రీ ఏటీపీ టోర్నీ చెంగ్డూ ఓపెన్‌లో సెమీఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లాడు. యూకీ బాంబ్రీ - ఫ్రాన్స్ ప్లేయర్ అల్బానో ఒలివెట్టి (ఫ్రాన్స్) జోడి చక్కని పోరాట పటిమతో తమకన్నా మెరుగైనా ర్యాంకింగ్ ప్లేయర్లను కంగుతినిపించింది. పురుషుల డబుల్స్‌లో శనివారం జరిగిన క్వార్టర్ ఫైనల్లో యూకీ బాంబ్రి-ఒలివెట్టి జంట 5-7, 6-3, 12-10తో ఈక్వెడార్‌కు చెందిన గాంజాలో ఎస్కోబార్-డీగో హిదాల్గో జోడీపై చెటడోడ్చి గెలిచింది. ఆరంభ సెట్‌లో వెనుకబడిన భారత్-ఫ్రాన్స్ ద్వయం రెండో సెట్‌లో అసాధారణ ఆటతీరుతో ఈక్వెడార్ జంటకు ఏమాత్రం అవకాశమివ్వకుండా సెట్‌ను కైవసం చేసుకొంది. కీలకమైన ఆఖరి సెట్ ఊహించని విధంగా సాగింది. ఇరు జోడీలు ధీటుగా ఆడటంతో ప్రతి పాయింట్ కోసం పెద్ద పోరాటం తప్పలేదు. చివరకు 12-10తో యూకీ బాంబ్రి జోడీ సెట్‌తో పాటు మ్యాచ్ గెలిచింది. ఆదివారం జరిగే సెమీఫైనల్లో భారత్-ఫ్రాన్స్ జోడీ... రెండో సీడ్ ఇవాంక్ డొడిగ్ (క్రొయేషియా)-రాఫెల్ మాటోస్ (బ్రెజిల్) జంటను ఎదర్కొంటుంది.

సెమీస్‌లో జీవన్ ద్వయం

హాంగ్జౌ: భారత టెన్నిస్ జంట జీవన్ నెడుంజెళియన్ - ప్రశాంత్ ఏటీపీ టోర్నీ హాంగ్జౌ ఓపెన్ డబుల్స్‌లో సెమీస్‌లోకి అడుగు పెట్టింది. హోరాహోరీగా సాగిన క్వార్టర్ ఫైనల్లో నెడుంజెళియన్-ప్రశాంత్ 6-7 (4/7), 7-6 (8/6), 10-8తో రెండో సీడ్ జులియన్ కాశ్ -లాయిడ్ గ్లాస్‌పూల్ (బ్రిటన్) జోడీపై చెమటోడ్చి గెలిచారు. మ్యాచ్ ఆరంభం నుంచి పోటాపోటీగా జరిగిన ఈ పోరులో టైబ్రేక్‌కు దారితీసిన తొలిసెట్‌ను భారత ద్వయం కోల్పోయింది. తర్వాత రెండో సెట్‌లో తమకన్నా మెరుగైనా ర్యాంకు జంటతో దీటుగా పోరాటం చేసింది. వరుసగా ఈ సెట్ కూడా టైబ్రేక్ దాకా వెళ్లినా... భారత జోడీ ఈ సెట్‌లో ఎలాంటి పొరపాట్లకు తావివ్వకుండా గెలిచి పోటీలో నిలిచింది. నిర్ణాయక మూడో సెట్‌లోనూ ఇరు జోడీలు ఏమాత్రం తగ్గలేదు. నువ్వానేనా అన్నట్లు ప్రతి పాయింట్ కోసం శ్రమించాయి. చివరకు భారత ద్వయం 10-8తో గెలిచి ఊపిరి పీల్చుకుంది. రెండు గంటల పాటు ఈ క్వార్టర్ ఫైనల్ మ్యాచ్ జరిగింది. సెమీస్‌లో మూడో సీడ్ ఎరియెల్ బెహర్ (ఉరుగ్వే)-రాబర్ట్ గెలొవే (అమెరికా) జంటతో భారత ద్వయం తలపడుతుంది.

జంషెడ్‌పూర్ విజయం

ఇండియన్ సూపర్ లీగ్

జంషెడ్‌పూర్: ఇండియన్ సూపర్ లీగ్ (ఐఎస్ఎల్)లో జంషెడ్‌పూర్ ఎఫ్‌సీ కీలక విజయాన్ని నమోదు చేసింది. శనివారం జరిగిన మ్యాచ్‌లో జంషెడ్‌పూర్ 3-2 గోల్స్ తేడాతో ముంబై సిటీ ఎఫ్‌సీని ఓడించింది. జంషెడ్‌పూర్ తరఫున 36వ నిమిషంలో జె.ముర్రే...44వ, 50వ నిమిషాల్లో జేవీ హెర్నాండెజ్ గోల్స్ నమోదు చేశారు. ముంబై ఆటగాళ్లలో ఎన్.కరెలిస్ 18వ నిమిషంలో, వాన్ నీఫ్ 77వ నిమిషంలో గోల్స్ సాధించారు. కోల్‌కతాలో మొహమ్మదాన్ స్పోర్టింగ్ క్లబ్, ఎఫ్‌సీ గోవా మధ్య జరిగిన మరో మ్యాచ్ 1-1తో డ్రాగా ముగిసింది. మొహమ్మదాన్ తరఫున 66వ నిమిషంలో పెనాల్టీ ద్వారా ఎ.గోమెజ్ గోల్ కొట్టగా...గోవా ఆటగాళ్లలో ఎ.సాదికు (90+4) ఏకైక గోల్ సాధించాడు. కొచ్చిలో నేడు జరిగే మ్యాచ్‌లో ఈస్ట్ బెంగాల్ ఎఫ్‌సీతో కేరళ బ్లాస్టర్స్ ఎఫ్‌సీ తలపడుతుంది.

ఓటు వేసిన శ్రీలంక కోచ్ జయసూర్య

టెస్టు మధ్యలో విశ్రాంతి రోజు?

శ్రీలంకలో ఎన్నికలే కారణం

గాలే: ఆధునిక క్రికెట్‌లో రిజర్వ్ డే గురించే అభిమానులకు తెలుసు! ప్రపంచకప్ మెగా ఈవెంట్లకు, మేజర్ టోర్నీల ఫైనల్స్‌కు రిజర్వ్ డేలు ఉండటం సర్వసాధారణం. అయితే విశ్రాంతి రోజు మాత్రం అంతగా తెలీదు. పైగా టెస్టు మ్యాచ్ మధ్యలో ఇచ్చే విశ్రాంతి దినం మూడు దశాబ్దాల క్రితం ఉండేది. కానీ ప్రస్తుత అంతర్జాతీయ క్రికెట్‌లో అత్యంత అరుదు. ఇలాంటి అరుదైన ఘటనే ప్రస్తుతం శ్రీలంక, న్యూజిలాండ్ జట్ల మధ్య తొలి టెస్టులో జరిగింది. గాలేలో 18న మొదలైన తొలి టెస్టులో మూడు రోజుల ఆట ముగిసింది. శనివారం నాలుగో రోజు ఆట ఉండేది. కానీ విశ్రాంతి రోజుగా ప్రకటించడంతో తర్వాతి రెండు రోజుల ఆటను ఆది, సోమవారాల్లో నిర్వహిస్తారు. ఇదేంటి కొత్తగా విశ్రాంతి దినమెందుకు అంటే... శ్రీలంకలో అధ్యక్ష ఎన్నికలే కారణం. రాజపక్స, గొటబాయ ప్రభుత్వ అస్తవ్యస్త విధానాలతో దివాళా తీసిన శ్రీలంక... తదనంతరం నెలకొన్న రాజకీయ అస్థిరత పరిస్థితుల వల్ల తాత్కాలిక ప్రభుత్వం కొలువుదీరింది. ఇప్పుడు ఆ సంక్షోభం తర్వాత జరుగుతున్న సార్వత్రిక ఎన్నికలు కావడంతో స్వదేశంలోనే ఉన్న శ్రీలంక క్రికెటర్లు, సహాయ సిబ్బంది ఎన్నికల్లో ఓటు హక్కు వినియోగించుకునేందుకు లంక క్రికెట్ బోర్డు రెండు టెస్టుల ద్వైపాక్షిక సిరీస్‌లో విశ్రాంతి రోజును కూడా షెడ్యూలులో చేర్చింది. దీంతో లంక క్రికెటర్లంతా వారి వారి సొంత ఊర్లలో ఓటు హక్కు వినియోగించుకునేందుకు ప్రత్యేక రవాణా సదుపాయాలు ఏర్పాటు చేసి అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో భాగం చేసింది. లంక టీమ్‌లో కామెందు మెండిస్ ఒక్కటే గాలేకు చెందిన వాడు. అతను స్థానికంగానే తన ఓటు హక్కు వినియోగించుకోనుండగా...మిగతావారంతా స్వస్థలాలకు పయనమయ్యారు.

రీ షెడ్యూల్ చేయలేరా!

ఇదంతా ఎందుకు తొలిటెస్టును రీ షెడ్యూల్ చేస్తే పోలా... అనే ఉచిత సలహాలెన్నో వస్తాయి. కానీ ఈ ద్వైపాక్షికి సిరీస్‌కు సంబంధించిన షెడ్యూలు చాలా ముందుగా ఖరారైంది. న్యూజిలాండ్ కూడా బిజీ షెడ్యూలుతోనే ఉపఖండం పర్యటనకు వచ్చింది. లంక కంటే ముందు అఫ్గానిస్తాన్‌కు సంబంధించి భారత్‌లో ఏకైక టెస్టు కోసం నోయిడాకు వచ్చింది. దురదృష్టవశాత్తు ఆ మ్యాచ్ వర్షార్పణమైంది. లంక పర్యటన తర్వాత కివీస్ తిరిగి భారత్‌కు వెళ్లి మూడు టెస్టుల సిరీస్‌లో ఆడాల్సివుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో లంకలో టెస్టును రీషెడ్యూల్ చేయడం అసాధ్యం కాబట్టే మధ్యలో విశ్రాంతి రోజు ఇచ్చారు. క్రికెట్ చరిత్రలో ఓ మ్యాచ్ మధ్యలో ఇలా రెస్ట్ ఇవ్వడం ఇదే కొత్తకాదు. 1990 కంటే పూర్వం టెస్టుల్లో తరచూ విశ్రాంతి రోజులుండేవి. ఆ తర్వాత చాలా ఏళ్ల తెరమరుగైన 'రెస్ట్ డే' 2008లో బంగ్లాదేశ్‌లో తెరమీదికొచ్చింది. బంగ్లాదేశ్‌లోనే పార్లమెంట్ ఎన్నికల సందర్భంగా బంగ్లా, శ్రీలంక టెస్టు మ్యాచ్ మధ్యలో విశ్రాంతి ఇచ్చారు.

స్మృతి ఇరానీకి ఢిల్లీ పగ్గాలు?

ఢిల్లీ ఎన్నికల్లో ఆప్‌ను ఎదుర్కొనేందుకు బీజేపీ ఎత్తుగడ ● ఆమెనే ఢిల్లీ సీఎం అభ్యర్థిగా పెడతారని ప్రచారం

ఇప్పటికే ఢిల్లీ సభ్యత్వ నమోదు బాధ్యతలు అప్పగింత ● దక్షిణ ఢిల్లీలో ఇల్లు సైతం కొనుగోలు

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ

ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ అధినేత అరవింద్ కేజ్రీవాల్ రాజీనామా..నూతన ముఖ్యమంత్రి ఆతిశి ప్రమాణస్వీకారం.. వచ్చే ఏడాది ఆరంభంలో జరుగనున్న అసెంబ్లీ ఎన్నికల పరిణామాల నేపథ్యంలో అప్రమత్తమైన బీజేపీ అధిష్టానం ఢిల్లీ పీఠాన్ని అధిరోహించాలన్న గట్టి పట్టుదలతో ముందుకు కదులుతోంది. వచ్చే ఎన్నికల్లో ప్రజల్లోనే తన నిజాయితీని నిరూపించుకొని మళ్లీ ముఖ్యమంత్రిని అవుతానంటూ కేజ్రీవాల్ ఇప్పటికే ఎన్నికల శంఖారావం పూరించడంతో ఆయనకు గట్టి పోటీ నిచ్చే నేతను రంగంలోకి దించే వ్యూహాలకు పదును పెడుతోంది. ఇందులో భాగంగానే మాజీ కేంద్రమంత్రి, ఫైర్‌బ్రాండ్ స్మృతి ఇరానీని ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రి అభ్యర్థిగా తెరపైకి తెచ్చేందుకు ఏర్పాట్లు చేస్తోంది. ఇప్పటికే ఢిల్లీ సభ్యత్వ నమోదు బాధ్యతలను ఆమెకు కట్టబెట్టిన కమలదళం, మున్ముందు మరిన్ని బాధ్యతలు కట్టబెట్టాలని యోచిస్తున్నట్లు పార్టీ వర్గాలు తెలిపాయి.

పీఠమెక్కాలన్న కసితో బీజేపీ..

2015 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో ఆప్‌ను ఎదుర్కొనే క్రమంలో బీజేపీ మాజీ ఐపీఎస్ కిరణ్‌బేడీని తమ ముఖ్యమంత్రిగా ప్రకటించి ఎన్నికల్లో పోటీ చేసింది. ఈ ఎన్నికల్లో కిరణ్‌బేడీ ఏమాత్రం ప్రభావం చూపకపోగా, ఆమె నాయకత్వాన్ని ఏమాత్రం లెక్కపెట్టని బీజేపీ శ్రేణులన్నీ క్షేత్రస్థాయిలో మౌనం వహించాయి. దీంతో ఆ ఎన్నికల్లో బీజేపీ 70 స్థానాలకు గానూ కేవలం 3 స్థానాలు మాత్రమే గెలుచుకోగలిగింది. ఆ తర్వాత 2020 ఎన్నికల్లో సీఎం అభ్యర్థిని ప్రకటించకుండానే బీజేపీ పోటీకి దిగింది. ఈ ఎన్నికల్లోనూ బీజేపీ ఏమాత్రం ప్రభావం చూపలేదు. కేవలం 8 సీట్లతో సరిపెట్టుకోవాల్సి వచ్చింది. అదే 2019, 2024 పార్లమెంట్ ఎన్నికల్లో మాత్రం ఢిల్లీలోని ఏడింటికి ఏడు సీట్లు గెలుచుకున్న బీజేపీ.. అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు వచ్చేసరికి బోల్తా పడుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో ఈసారి ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఆప్‌కు తిరిగి అధికారం ఇవ్వకూడదన్న ఉద్దేశంతో ఉన్న బీజేపీ ముందునుంచే ఎన్నికల ప్రణాళికలను అమలు చేసే పనిలో పడింది. ఇందులో భాగంగానే స్మృతి ఇరానీని ఢిల్లీ రాజకీయాల్లో క్రియాశీలం చేసే పనిలో పడింది. ఢిల్లీ బీజేపీకి చెందిన 14 జిల్లా యూనిట్లలోని ఏడింటిలో సభ్యత్వ నమోదు బాధ్యతలను పార్టీ ఆమెకు కట్టబెట్టింది. ఈ నెల 2వ తేదీ నుంచి ఢిల్లీలోని ప్రతి వార్డులో ఆమె విస్తృతంగా పర్యటిస్తున్నారు. సభ్యత్వ కార్యక్రమాలలో బూత్ స్థాయి కార్యకర్తల ప్రాముఖ్యతను నొక్కి చెబుతూ, పార్టీని అట్టడుగు స్థాయిలో బలోపేతం చేయడంపై ఆమె దృష్టి పెట్టారు. దక్షిణ ఢిల్లీలో ఇప్పటికే ఆమె ఒక ఇంటిని సైతం కొనుగోలు చేశారని పార్టీ అంతర్గత వర్గాలు చెబుతున్నాయి.

గత ఎన్నికల్లో అమేధీ నియోజకవర్గంలో కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి కిశోరీలాల్ శర్మ చేతిలో ఓటమి అనంతరం ఎక్కడా కనిపించని ఆమెకు తాజాగా ఢిల్లీ బాధ్యతలు కట్టబెట్టారనే చర్చ జరుగుతోంది. ఢిల్లీలో ఇప్పటికే బీజేపీ తరఫున దివంగత నేత సుష్మా స్వరాజ్ కుమార్తె, ఎంపీ బాసూరీ స్వరాజ్ క్రియాశీలంగా ఉన్నప్పటికీ ఆమె తొలిసారి ఎంపీగా ఎన్నికయ్యారు. ఆమెతో పాటు ఎంపీలు మనోజ్ తివారీ, ప్రదీప్ ఖండేల్‌వాల్, కామజీత షెరావత్, ఢిల్లీ బీజేపీ అధ్యక్షుడు వీరేంద్ర సచ్‌దేవా వంటి సీనియర్లు ముఖ్యమంత్రి ముఖాలుగా ఉన్నప్పటికీ వాక్‌చాతుర్యం, గాంధీ కుటుంబ వ్యతిరేక భావజాలమున్న ఇరానీనే సరైన మార్గమని బీజేపీ భావిస్తోందని అంటున్నారు. ఆప్ కొత్త ముఖ్యమంత్రి ఆతిశిని ఎదుర్కొనేందుకు ఇరానీ సరితూగుతారనే వ్యాఖ్యలు వస్తున్నాయి. ఇందులో భాగంగానే ఎన్నికల వ్యూహరచన, ప్రచార ప్రణాళిక, అభ్యర్థుల ఎంపిక, ప్రచారానికి నాయకత్వం వహించే బాధ్యతను ఆమెకు అప్పగించవచ్చని రాజకీయ పరిశీలకులు భావిస్తున్నారు.

పాపం పోలార్ బేర్!

దారితప్పి జనావాసాల్లోకి
- కాల్చి చంపిన పోలీసులు
- ఐస్‌లాండ్‌లో విషాద ఘటన

అది అరుదైన ధ్రువపు ఎలుగుబంటి. దారి తప్పి ఐస్‌లాండ్ సముద్రతీరంలోని మారుమూల జనావాసంలోకి చొరబడింది. ఓ ఇంటి తలుపు తట్టింది. దాని భారీ ఆకారం చూసి యజమానురాలు హడలిపోయింది. తలుపులన్నీ లోపల్నుంచి గట్టిగా బిగించుకుని పై అంతస్తుకు పారిపోయింది. అక్కన్నుంచి తన కుమార్తె ద్వారా పోలీసులకు సమాచారమిచ్చింది. వాళ్లకూ ఏం చేయాలో పాలుపోక సమీపంలోని పర్యావరణ సంస్థకు ఫోన్ చేశారు. దాన్ని తిరిగి క్షేమంగా గ్రీన్‌లాండ్ చేర్చడం తమ వల్ల కాదంటూ వాళ్లు చేతులెత్తేశారు. దాంతో మరో దారిలేక ఎలుగుబంటిని పోలీసులు కాల్చి చంపేశారు! జ నం క్షేమం దృష్ట్యా అయిష్టంగానే ఈ పని చేయాల్సి వచ్చిందంటూ ఎంతగానో బాధపడ్డారు. ఈ హృదయ విదారక ఘటన ఐస్‌లాండ్ వాయవ్య ప్రాంతంలోని మారుమూల పల్లె ప్రాంతంలో గురువారం చోటు చేసుకుంది. దాని మృతదేహాన్ని పరిశోధనల నిమిత్తం తరలించారు. చుట్టుపక్కల ఇంకేమన్నా ఉన్నాయేమోనని హెలికాప్టర్ ద్వారా పరిసరాలన్నింటినీ జల్లెడ పట్టారు.

ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత తొలిసారి...

ఐస్‌లాండ్‌లో ధ్రువపు ఎలుగుబంట్లు ఉండవు. అవి ఆ దేశంలో కన్పించడం ఎనిమిదేళ్ల తర్వాత ఇదే తొలిసారి. వాటి ప్రధానావాసం గ్రీన్‌లాండ్. అక్కడ భారీ మంచు పలకలు విరిగినప్పుడు వాటితో పాటుగా ఇలా కొట్టుకొస్తుంటాయి. ఐస్‌లాండ్‌లో ధ్రువపు ఎలుగుబంట్లు రక్షిత జంతువులు. సముద్రాల్లో వాటిని చంపడం తీవ్ర నేరం. మనుషులకు, ఇతర జీవాలకు ముప్పుగా పరిణమించినప్పుడు మాత్రం చంపవచ్చు. ధ్రువపు ఎలుగుబంట్లు మనుషులపై దాడి చేయడం అత్యంత అరుదు. 1870 నుంచి 2014 మధ్య గ్రీన్‌లాండ్‌తో పాటు కెనడా, నార్వే, రష్యా, అమెరికాల్లో అవి 20 మందిని చంపేశాయి. 63 మందిని గాయపరిచాయి. గ్లోబల్ వార్మింగ్ వల్ల ధ్రువాల్లో మంచు విపరీతంగా కరిగిపోతుండటంతో ధ్రువపు ఎలుగుబంటి వంటి అరుదైన ప్రాణులు ఇలా జనావాసాల్లోకి చొచ్చుకొస్తున్నాయి.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

బెంగాల్ కాంగ్రెస్ చీఫ్‌గా శుభాంకర్ సర్కార్

న్యూఢిల్లీ: పశ్చిమబెంగాల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడిగా శుభాంకర్ సర్కార్ నియమితులయ్యారు. సీనియర్ నేత అధిర్ రంజన్ చౌదరి లోక్‌సభ ఎన్నికల అనంతరం పీసీసీ అధ్యక్ష పదవికి రాజీనామా చేశారు. ఆయన స్థానంలో శుభాంకర్‌ను నియమిస్తూ ఏఐసీసీ అధ్యక్షుడు మల్లికార్జున ఖర్గే శనివారం ఆదేశాలు జారీచేశారు. ఏఐసీసీ కార్యదర్శిగా శుభాంకర్ అరుణాచల్ ప్రదేశ్, మేఘాలయ, మిజోరంలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ వ్యవహారాలను పర్యవేక్షించారు. జాతీయ స్థాయిలో ఇండియా కూటమిలో తృణమూల్ కాంగ్రెస్ భాగస్వామిగా ఉన్నప్పటికీ.. అధిర్ హయాంలో రాష్ట్రస్థాయిలో టీఎంసీతో తీవ్ర విభేదాలు ఉండేవి.

న్యూజిలాండ్ పైలట్‌కు 19 నెలల తర్వాత విముక్తి

సురక్షితంగా విడిచిపెట్టిన ఇండోనేసియాలోని పపువా రెబల్స్

పపువా రెబల్స్ మధ్య బందీగా మెహర్టెన్స్

జకార్తా: న్యూజిలాండ్ పైలట్‌ను ఏడాదిన్నర క్రితం నిర్బంధంలోకి తీసుకున్న ఇండోనేసియాలోని పపువా ప్రాంత వేర్పాటువాద గ్రూపు శనివారం విడిచిపెట్టింది. క్రైస్ట్‌చర్చ్ వాసి ఫిలిప్ మార్క్ మెహర్టెన్స్(38) ఇండోనేసియాకు చెందిన సుశి ఎయిర్ విమానయాన సంస్థలో పైలట్‌గా ఉన్నారు. మారుమూల పపువా ప్రాంతంలోని విమానాశ్రయంలో ఉన్న ఫిలిప్‌ను రెబల్స్ 2023 ఫిబ్రవరి 7వ తేదీన నిర్బంధంలోకి తీసుకున్నారు. 2023 ఏప్రిల్‌లో మెహర్టెన్స్‌ను విడిపించేందుకు ప్రయత్నించిన ఇండోనేసియా సైనికులు ఆరుగురిని రెబల్స్ చంపేశారు. దీంతో, అప్పటి నుంచి చర్చి మధ్యవర్తిత్వంతో ఇండోనేసియా ప్రభుత్వం, ఇతర విభాగాలు రెబల్స్‌తో చర్చలు జరుపుతూ వచ్చాయి. ఎట్టకేలకు చర్చలు సఫలమై మెహర్టెన్స్ బయటకు రాగలిగారు. ఇది చాలా క్లిష్టమైన వ్యవహారమంటూ ఇండోనేసియా అధ్యక్షుడు జోకో విడోడో సైతం వ్యాఖ్యానించడం గమనార్హం. మెహర్టెన్స్ విడుదలకు సంబంధించిన వివరాలను ఎవరూ బహిర్గతం చేయలేదు. రెబల్స్ చెర నుంచి విముక్తి లభించిన అనంతరం మెహర్టెన్స్ పపువాలోని తిమికా నుంచి జకార్తాకు చేరుకున్నారు. అతడి కుటుంబం బాలిలో ఉంటోంది. ఇండోనేసియా సంస్కృతి, జాతిపరంగా పపువా ప్రజలు విభిన్నంగా ఉంటారు. న్యూ గినియాలోని పశ్చిమ భాగమైన పపువా గతంలో డచ్ పాలకుల చేతుల్లో ఉండేది. 1969లో ఐరాస సారథ్యంలో పపువాలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ చేపట్టి ఇండోనేసియా కలిపేసుకుంది. ఇదంతా బూటకమంటున్న వేర్పాటువాదులు స్వతంత్రం కోసం సాయుధ పోరాటం సాగిస్తున్నారు. గతేడాది నుంచి ఈ పోరాటం తీవ్రరూపం దాల్చింది.

విడుదలయ్యాక..

యువతిని 30 ముక్కలుగా నరికి..

దొడ్డబళ్లాపురం: ఓ యువతిని చంపి మృతదేహాన్ని ముక్కలు ముక్కలుగా నరికి ఫ్రిజ్‌లో దాచిన భయానక ఘటన బెంగళూరులో వెలుగులోకి వచ్చింది. వయ్యాలికావల్ పోలీస్‌స్టేషన్ పరిధి మల్లేశ్వరంలోని ఓ ఇంట్లో నుంచి దుర్వాసన వస్తుండడంతో శనివారం స్థానికులు పోలీసులకు సమాచారమిచ్చారు. పోలీసులు వచ్చి సోదా చేయగా ఫ్రిజ్‌లో కుక్కిన మహిళ శరీర భాగాలు 30కి పైగా బయటపడ్డాయి. వారం క్రితం ఈ దారుణం చోటుచేసుకున్నట్లు భావిస్తున్నారు. పశ్చిమ బెంగాల్ రాష్ట్రానికి చెందిన మహాలక్ష్మి (29)అనే బాధితురాలు కర్ణాటకలో కొంతకాలంగా ఉంటున్నారని ఏసీపీ సతీశ్ కుమార్ చెప్పారు. సింగిల్ బెడ్ రూం ఇంట్లో ఆమె ఒక్కతే ఉంటున్నారని తెలిపారు. ఆమె వివరాలను సేకరించామని, అయితే ఇప్పుడే వాటిని బయటపెట్టలేమని సీనియర్ పోలీసు అధికారులు తెలిపారు. పరిచయమున్న వారే దారుణానికి పాల్పడి ఉంటారని అనుమానాలున్నాయి. ఇలా ఉండగా, మహాలక్ష్మి హత్యకు గురైన విషయం తెలిసిన ఆమె భర్త కూడా అక్కడికి చేరుకున్నాడు. మహాలక్ష్మి మాల్‌లో పని చేస్తుండగా, అతడు బెంగళూరుకు సమీపంలోని ఆశ్రమంలో ఉద్యోగి అని సమాచారం.

సీఎం పీఠంపై మహిళా శక్తి

దేశ చరిత్రలో 17వ మహిళా ముఖ్యమంత్రి ఆతిశి

న్యూఢిల్లీ:

ఢిల్లీ నూతన ముఖ్యమంత్రి ఆతిశి దేశ చరిత్రలో 17వ మహిళా ముఖ్యమంత్రి కావడం విశేషం. అంతేకాదు ఇప్పటిదాకా ఢిల్లీ సీఎంగా పనిచేసిన మహిళల్లో అత్యంత పిన్నవయస్కురాలు అతిశి. ఆమె వయసు కేవలం 43 ఏళ్లు. ప్రస్తుతం దేశంలో ఉన్న మహిళా సీఎంలలో రెండో సీఎం ఆతిశి. పశ్చిమ బెంగాల్ సీఎంగా మమతా బెనర్జీ కొనసాగుతున్న సంగతి తెలిసిందే.

మొదటి వరుస: శీలా దీక్షిత్, ఉమా భారతి, ఆనందీబెన్ పటేల్, మెహబూబా ముఫ్తీ, జానకీ రామచంద్రన్, మాయావతి
రెండో వరుస: నందినీ శతపథి, అన్వర తైమూర్, రబ్డీదేవి, శశికళా కకోడ్కర్, వసుంధరా రాజె సింధియా
మూడో వరుస: సుష్మా స్వరాజ్, సుచేతా కృపలానీ, రాజీందర్ కౌర్, మమతా బెనర్జీ, జయలలిత

మహిళా ముఖ్యమంత్రులు

సుచేతా కృపలానీ
స్వతంత్ర భారతదేశంలో మొట్టమొదటి మహిళా ముఖ్యమంత్రిగా సుచేతా కృపలానీ రికార్డు సృష్టించారు. ఆమె 1963 నుంచి 1967 దాకా ఉత్తరప్రదేశ్ సీఎంగా పనిచేశారు.

నందిని శతపథి
దేశంలో రెండో మహిళా సీఎం నందిని శతపథి. 1972 నుంచి 1976 వరకు ఒడిశా ముఖ్యమంత్రిగా సేవలందించారు. ఇందిరా గాంధీకి ఆమె అత్యంత సన్నిహితురాలు.

శశికళ కకోద్కర్
మహారాష్ట్రవాది గోమంతక్ పార్టీ నేత శశికళ కకోద్కర్ 1973 నుంచి 1979 దాకా కేంద్ర పాలిత ప్రాంతమైన గోవా, డయ్యూడామన్‌కు రెండు పర్యాయాలు ముఖ్యమంత్రిగా వ్యవహరించారు. 1987లో గోవాకు రాష్ట్ర హోదా లభించింది.

అన్వర తైమూర్
దేశంలో మొదటి ముస్లిం మహిళా ముఖ్యమంత్రిగా అన్వర తైమూర్ రికార్డుకెక్కారు. ఆమె 1980 నుంచి 1981 దాకా అస్సాం సీఎంగా పనిచేశారు.

వి.ఎన్.జానకి రామచంద్రన్
ప్రఖ్యాత తమిళ నటుడు, దివంగత ముఖ్యమంత్రి ఎంజీఆర్ భార్య వి.ఎన్.జానకి రామచంద్రన్ తమిళనాడు తొలి మహిళా సీఎంగా చరిత్ర సృష్టించారు. 1988లో భర్త ఎంజీఆర్ మరణం తర్వాత కేవలం 23 రోజులపాటు సీఎంగా పనిచేశారు.

జె.జయలలిత
ఎంజీఆర్ శిష్యురాలు, డీఎంకే నేత, ప్రముఖ సినీ నటి జె.జయలలిత ఆరు పర్యాయాలు తమిళనాడు సీఎంగా సేవలందించారు. మొత్తం 14 ఏళ్లకుపైగా ముఖ్యమంత్రి పదవిలో కొనసాగారు.

మాయావతి
బహుజన సమాజ్ పార్టీ(బీఎస్పీ) అధినేత మాయావతి నాలుగు పర్యాయాలు ఉత్తరప్రదేశ్ సీఎంగా వ్యవహరించారు. మొత్తం ఏడు సంవత్సరాల పాటు పదవిలో ఉన్నారు.

రాజీందర్ కౌర్ భట్టాల్
పంజాబ్‌కు ఇప్పటిదాకా ఏకైక మహిళా సీఎంగా రాజీందర్ కౌర్ భట్టాల్ రికార్డుకెక్కారు. ఆమె 1996 నుంచి 1997 దాకా పంజాబ్ సీఎంగా పనిచేశారు.

ఆతిశి

రబ్రీ దేవి
ఆర్జేడీ చీఫ్ లాలూ ప్రసాద్ యాదవ్ జైలు పాలు కావడంతో ఆయన భార్య రబ్రీ దేవి 1997లో బిహార్ ముఖ్యమంత్రిగా బాధ్యతలు చేపట్టారు. బిహార్‌లో ఇప్పటివరకు ఏకైక మహిళా సీఎం రబ్రీ దేవి.

సుష్మా స్వరాజ్
ఢిల్లీ తొలి మహిళా సీఎం సుష్మా స్వరాజ్. 1998లో ఆమె 52 రోజులపాటు ఈ పదవిలో కొనసాగారు.

షీలా దీక్షిత్
ఢిల్లీ రెండో మహిళా సీఎం షీలా దీక్షిత్. ఢిల్లీలో అత్యధిక కాలం పనిచేసిన సీఎంగా రికార్డు నెలకొల్పారు. ఆమె 1998 నుంచి 2013 దాకా 15 ఏళ్లపాటు ముఖ్యమంత్రిగా కొనసాగారు.

ఉమా భారతి
రామ జన్మభూమి ఉద్యమ నేత, ఫైర్‌బ్రాండ్ ఉమా భారతి 2003 నుంచి 2004 దాకా మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా సేవలందించారు.

వసుంధర రాజే
గ్వాలియర్ మహారాజు జీవాజిరావు సింధియా, విజయరాజే సింధియా దంపతుల కుమార్తె అయిన వసుంధర రాజే రెండు పర్యాయాల్లో 10 సంవత్సరాలపాటు రాజస్తాన్ ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేశారు.

మమతా బెనర్జీ
తృణమూల్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షురాలు మమతా బెనర్జీ 2011 నుంచి పశ్చిమ బెంగాల్ ముఖ్యమంత్రి పదవిలో కొనసాగుతున్నారు.

ఆనందిబెన్ పటేల్
గుజరాత్‌కు ఏకైక మహిళా ముఖ్యమంత్రి ఆనందిబెన్ పటేల్. నరేంద్ర మోదీ తర్వాత ఆమె 2014 నుంచి 2016 దాకా సీఎంగా పనిచేశారు.

మహబూబా ముఫ్తీ
పీపుల్స్ డెమొక్రటిక్ పార్టీ(పీడీపీ) నేత మహబూబా ముఫ్తీ జమ్మూకశ్మీర్ తొలి మహిళా సీఎంగా చరిత్ర సృష్టించారు. 2016 నుంచి 2018 వరకు సీఎంగా వ్యవహరించారు.

ఆతిశి
ఢిల్లీ ముఖ్యమంత్రి అరవింద్ కేజ్రీవాల్ రాజీనామా చేయడంతో నూతన ముఖ్యమంత్రిగా ఆమ్ ఆద్మీ పార్టీ నాయకురాలు శనివారం ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు.

జాతీయ సైన్స్ విధానాన్ని మొదటిసారి ఎప్పుడు ప్రకటించారు?

గ్రూప్స్, ఇతర పోటీ పరీక్షల ప్రత్యేకం

జనరల్ స్టడీస్

సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ

- శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో పురోగతి ద్వారానే ఒక దేశ సామాజిక, ఆర్థిక ప్రగతి సాధ్యమవుతుంది. సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ రెండూ భావి భారత్‌కు మూలస్తంభాల వంటివని భారత మొదటి ప్రధానమంత్రి పండిట్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ పేర్కొన్నారు. స్వాతంత్ర్యం తర్వాత ఆలస్యం చేయకుండా ఈ రంగంలో అనేక కార్యక్రమాలను ఆయన ప్రారంభించారు.
- హోమి జహంగీర్ బాబా, విక్రం సారాబాయ్, ఎం.ఎస్.స్వామినాథన్ వంటి వారిని నెహ్రూ ప్రోత్సహించారు. వీరిలో ఒక్కొక్కరు ఒక్కో రంగంలో దిక్సూచిగా వ్యవహరిస్తూ భారత శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాన్ని అభివృద్ధి చేశారు. అణుశక్తి రంగానికి హోమి బాబా పునాది వేయగా, అంతరిక్ష రంగానికి విక్రం సారాబాయ్, వ్యవసాయ రంగానికి ఎం.ఎస్. స్వామినాథన్ మూలస్తంభాలుగా నిలిచారు. వీరికి అదనంగా భారత శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగ ప్రాధాన్యతను ప్రపంచవ్యాప్తంగా చాటిన వారిలో శ్రీనివాస రామానుజన్, జగదీశ్ చంద్ర బోస్, సత్యేంద్రనాథ్ బోస్, పి.సి.రే, మేఘనంద్ సాహా, సర్ సి.వి. రామన్, బీర్బల్ సహానీ, హర్ గోబింద్ ఖురానా, మోక్షగుండం విశ్వేశ్వరయ్య, రాజా రామన్న, ఏపీజే అబ్దుల్‌కలాం, పి.ఎం.భార్గవ, పి.మహేశ్వరి, వెంకట రామకృష్ణన్ ప్రముఖులు. అయితే ప్రాచీన కాలంలోనే భారతదేశ శాస్త్ర, సాంకేతిక అభివృద్ధి ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించింది. అంతరిక్షం, గణితం, వైద్య, లోహ సంగ్రహణ శాస్త్రంలో భారతీయులు అద్భుతవిజయాలను సాధించారు. ఆర్యభట్ట, భాస్కర, బ్రహ్మగుప్త, ధన్వంతరి, ఆచార్య నాగార్జునుడు వంటి వారి కృషి అద్వితీయం. ప్రస్తుత కాలంలో భారత్‌లో శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో చెప్పుకోదగ్గ విజయాలు నమోదు కావట్లేదు. గత మూడు దశాబ్దాలుగా శాస్త్ర సాంకేతిక రంగాల అభివృద్ధిపై భారత్ పెట్టుబడులు చాలా తక్కువ. 2010 నాటికి భారత్ శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగంలో 13 బిలియన్ డాలర్లు ఖర్చు చేయగా, చైనా 135 బిలియన్ డాలర్లకుపైగా ఖర్చు చేసింది. టెక్నాలజీలో అభివృద్ధి ద్వారా మాత్రమే దేశం వివిధ రంగాల్లో ముఖ్యంగా శక్తి, ఆహార పోషణ, పర్యావరణ, తాగునీరు, ఆరోగ్య రంగాల్లో భద్రత సాధించడం సాధ్యమవుతుంది. అంతేకాకుండా దేశంలో జీవ వైవిధ్యాన్ని మానవాళి శ్రేయస్సుకు ఉపయోగించవచ్చు.
- శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో త్వరితగతిన అభివృద్ధి సాధించేందుకు అన్ని సంబంధిత అంశాలను ప్రతిబింబించే ఒక జాతీయ విధానం అవసరం. దీన్ని గుర్తించి 1958లో మొదటిసారిగా జాతీయ సైన్స్ విధానాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం తీర్మానించింది. ఆ తర్వాత అవసరాలు, సవాళ్లను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ విధానంలో మార్పులు చోటు చేసుకున్నాయి. ఫలితంగా 1983లో ఒకసారి, 2003లో మరోసారి కొత్త టెక్నాలజీ పాలసీని ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. దేశంలో సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ రంగాన్ని మరింత ప్రోత్సహించడానికి 2013లో సైన్స్, టెక్నాలజీ అండ్ ఇన్నోవేషన్ (ఎస్‌టీఐ) అనే సరికొత్త విధానాన్ని ప్రభుత్వం 100వ జాతీయ సైన్స్ సదస్సు (కోల్‌కతా) సందర్భంగా ప్రవేశపెట్టింది.
- భారతదేశ శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగ వ్యవస్థలో ప్రధానమైనవి కేంద్ర ప్రభుత్వ ఎస్ అండ్ టీ విభాగాలు. ఈ రంగంలో ప్రధానంగా కృషి చేసే విభాగాలివి. వీటికి తోడుగా ఈ రంగం అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నవి – రాష్ట్ర ఎస్ అండ్ టీ విభాగాలు, ప్రైవేటు పరిశ్రమలు, ఎన్‌జీవోలు, కొన్ని ప్రత్యేక కేంద్ర ప్రభుత్వ మంత్రిత్వ శాఖలు (వ్యవసాయ, ఆరోగ్య కుటుంబ సంక్షేమం, గ్రామీణాభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖలు)
- దేశంలో శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగ పురోగతికి కృషి చేస్తున్నవి.. సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ విభాగం (డీఎస్‌టీ), అంతరిక్ష విభాగం (డీఎస్), డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రీసెర్చ్ (డీఎస్‌ఐఆర్), అణుశక్తి విభాగం (డీఏఈ), బయోటెక్నాలజీ విభాగం (డీబీటీ), డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఓషన్ డెవలప్‌మెంట్ (డీవోడీ).

శాస్త్ర, సాంకేతిక విభాగం (డీఎస్‌టీ)

ఇది 1971 మేలో ఏర్పాటైంది. జాతీయ సైన్స్ విధానాన్ని డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (డీఎస్‌టీ) రూపొందిస్తుంది. ఈ రంగంలోని నూతన పరిశోధనలను ప్రోత్సహిస్తూ, దేశవ్యాప్తంగా కార్యక్రమాల నిర్వహణకు ఇది కృషి చేస్తుంది. జాతీయ సమాచార వ్యవస్థను నిర్వహిస్తుంది. ఈ రంగం అభివృద్ధికి అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలను కల్పిస్తుంది. రాష్ట్ర ఎస్ అండ్ టీ మండళ్ల ద్వారా రాష్ట్ర, జిల్లా, గ్రామ స్థాయిలో ఎస్ అండ్ టీ వినియోగాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది. స్వయం ప్రతిపత్తి సంస్థలకు కావాల్సిన నిధులను కూడా ఇది సమకూరుస్తుంది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగంలో సహకారం, అభివృద్ధికి కూడా డీఎస్‌టీ కృషి చేస్తుంది. ఆధునికీకరణను ప్రోత్సహిస్తూ జాతీయ అవసరాలకు తగ్గట్టుగా ఈ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనేది డీఎస్‌టీ మరో లక్ష్యం. దీని ఆధ్వర్యంలో ఎస్ అండ్ టీ అభివృద్ధికి కృషి చేసే కొన్ని ముఖ్యమైన సంస్థలు..

- టెక్నాలజీ ఇన్ఫర్మేషన్ ఫోర్‌కాస్టింగ్ అండ్ అసెస్‌మెంట్ కౌన్సిల్ (టీఐఎఫ్ఏసీ)
- ఇండియన్ మెట్రోలాజికల్ డిపార్ట్‌మెంట్ (భారత వాతావరణ విభాగం)
- సర్వే ఆఫ్ ఇండియా
- సైన్స్ అండ్ ఇంజనీరింగ్ రీసెర్చ్ కౌన్సిల్

- నేషనల్ అట్లాస్ అండ్ థీమాటిక్ మ్యాపింగ్ ఆర్గనైజేషన్
- నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ మీడియం రేంజ్ వెదర్ ఫోర్‌క్యాస్టింగ్

అంతరిక్ష విభాగం

- అంతరిక్ష సంఘం, అంతరిక్ష విభాగాలను మన దేశంలో 1972లో ఏర్పాటు చేశారు. అంతరిక్ష సంఘం రూపొందించే అంతరిక్ష విధానాన్ని అంతరిక్ష విభాగం ఆధ్వర్యంలోని ఇస్రో నిర్వహిస్తుంది. దేశ సామాజిక, ఆర్థిక అభివృద్ధికి ఉద్దేశించిన ఇన్సాట్, ఐఆర్ఎస్, నావిగేషనల్ ఉపగ్రహ వ్యవస్థలను అభివృద్ధి చేసి ప్రయోగించడం ఈ విభాగం ప్రధాన లక్ష్యం. వీటిని ప్రయోగించే లక్ష్యంతో పీఎస్ఎల్‌వీ, జీఎస్ఎల్‌వీ రాకెట్ వ్యవస్థలను ఇస్రో అభివృద్ధి చేసింది. ప్రపంచంలో అత్యంత విజయవంతమైన రాకెట్లలో పీఎస్ఎల్‌వీ ఒకటి. ఇప్పటివరకు నిర్వహించిన 28 పీఎస్ఎల్‌వీ ప్రయోగాల్లో 27 ప్రయోగాలు వరుసగా విజయవంతమయ్యాయి. దేశీయ క్రయోజెనిక్ ఇంజన్, జీఎస్ఎల్‌వీ–మార్క్–3 అభివృద్ధి, పరీక్ష ప్రయోగం, మంగళయాన్ వంటివి ఇటీవల అంతరిక్ష విభాగం సాధించిన విజయాలు.

డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రీసెర్చ్ (డీఎస్ఐఆర్)

- డీఎస్ఐఆర్ ఆధ్వర్యంలో పని చేస్తున్న ప్రధాన విభాగం కౌన్సిల్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రీసెర్చ్ (సీఎస్ఐఆర్). దీని ఆధ్వర్యంలో దేశంలో అనేక సంస్థలు వివిధ శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాల్లో అభివృద్ధి కార్యకలాపాలను నిర్వహిస్తున్నాయి. పరిశ్రమల్లో పరిశోధన – అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడం, టెక్నాలజీ రంగంలో స్వయం సమృద్ధిని సాధించడం, టెక్నాలజీ బదిలీ, నేషనల్ ఇన్ఫర్మేషన్ ఫర్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (ఎన్ఐఎస్ఏటీ)ని అభివృద్ధి చేయడం డీఎస్ఐఆర్ ప్రధాన లక్ష్యాలు.

అణుశక్తి విభాగం

- శాంతియుత ప్రయోజనాలకు అణుశక్తిని అభివృద్ధి చేయడం, భద్రతతో కూడిన లాభదాయకమైన అణుశక్తిని ఉత్పత్తి చేయడం అణుశక్తి విభాగం ముఖ్య లక్ష్యాలు. అణుశక్తి విధానాన్ని రూపొందించే అణుశక్తి సంఘం 1948లో, దాన్ని అమలు చేసే అణుశక్తి విభాగం 1954లో ఏర్పాటైంది. మూడు దశల అణుశక్తి కార్యక్రమాన్ని వేగంగా అభివృద్ధి చేసి స్థాపిత శక్తి సామర్థ్యంలో అణుశక్తి వాటాను పెంచడం, వైద్య, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, సామాజిక రంగాల్లో ఉపయోగపడే రేడియో ఐసోటోపులను, రేడియో ధార్మిక టెక్నాలజీలను అభివృద్ధి చేయడం ఈ విభాగం లక్ష్యాలు.

బయోటెక్నాలజీ విభాగం (డీబీటీ)

- విశ్వవిద్యాలయాలు, పరిశోధన కేంద్రాల్లో బయోటెక్నాలజీని ప్రోత్సహించే విభాగం డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ బయోటెక్నాలజీ.

కణజాల వర్ధనం, సూక్ష్మవ్యాప్తి టీకాల అభివృద్ధి, క్యాన్సర్ మందుల ఉత్పాదన, డీఎన్ఏ ఫింగర్ ప్రింటింగ్, ఎయిడ్స్ మందుల ఉత్పాదన, నిర్ధారణ పద్ధతుల అభివృద్ధిలో ఇప్పటికే బయోటెక్నాలజీ రంగం ఎన్నో విజయాలను సాధించింది. అమెరికా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం తర్వాత హెపటైటిస్–బీ టీకాను ఉత్పత్తి చేసిన నాలుగో దేశం భారత్. మూలకణాల రంగంలో ఇప్పటికే ముఖ్యంగా ప్రౌఢ మూలకణాల ద్వారా సరికొత్త చికిత్స పద్ధతులు భారత్‌లో అందుబాటులోకి వచ్చాయి.

డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ ఓషన్ డెవలప్‌మెంట్

- సముద్ర రంగ వనరుల సర్వే, అభివృద్ధి వాటి వెలికితీత కోసం కృషి చేస్తుంది డీవోడీ. జీవ, నిర్జీవ వనరుల గుర్తింపు, సముద్ర లోతులో డీప్ సీ బెడ్ మైనింగ్, సముద్ర తరంగ శక్తి ఉత్పాదన, అంటార్కిటికాపై పరిశోధన ఈ విభాగం ముఖ్య లక్ష్యాలు.
- వివిధ మంత్రిత్వ శాఖల్లోని విభాగాలు కూడా దేశ ఎస్ అండ్ టీ అభివృద్ధికి కృషి చేస్తున్నాయి.
ఉదా: వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో భారత వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి (ఐసీఏఆర్), ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో భారత వైద్య పరిశోధన మండలి (ఐసీఎంఆర్), రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలోని డిఫెన్స్ రీసెర్చ్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ ఆర్గనైజేషన్ (డీఆర్‌డీవో) పనిచేస్తున్నాయి.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. భారత అంతరిక్ష విభాగం (డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ స్పేస్) ఏ సంవత్సరంలో ఏర్పాటైంది?
   1) 1969 2) 1972 3) 1975 4) 1979
2. ఎవరి ఆధ్వర్యంలో అణుశక్తి విభాగం పనిచేస్తుంది?
   1) సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ మంత్రిత్వ శాఖ
   2) రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ
   3) మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ
   4) ప్రధానమంత్రి
3. నీటి నుంచి ఫ్లోరిన్‌ను తొలగించే నల్లగొండ టెక్నిక్‌ను అభివృద్ధి చేసిన సంస్థ?
   1) ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కెమికల్ టెక్నాలజీ (ఐఐసీటీ)
   2) నేషనల్ జియోఫిజికల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ (ఎన్‌జీఆర్ఐ)
   3) నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ న్యూట్రిషన్
   4) నేషనల్ ఎన్విరాన్‌మెంటల్ ఇంజనీరింగ్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
4. 'గరిమ' అనే గేదె పిల్ల (దూడ)ను క్లోనింగ్ ద్వారా సృష్టించిన కేంద్రం?
   1) నేషనల్ బ్యూరో ఆఫ్ యానిమల్ జెనిటిక్ రిసోర్సెస్
   2) నేషనల్ డెయిరీ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
   3) సెంటర్ ఫర్ సెల్యులర్ అండ్ మాలిక్యులర్ బయాలజీ
   4) నేషనల్ డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ బోర్డ్
5. సెంట్రల్ ప్లాంటేషన్ క్రాప్స్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఎక్కడ ఉంది?
   1) కాసరగోడ్ 2) తిరువనంతపురం
   3) కోచి 4) హైదరాబాద్
6. కేంద్ర సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ, ఎర్త్ సైన్సెస్ శాఖా మంత్రి?
   1) పీయూష్ చావ్లా 2) డా॥ జితేంద్ర సింగ్
   3) స్మృతి ఇరానీ 4) అనంతకుమార్
7. బోల్ క్యూర్ పేరుతో సరికొత్త జీవ క్రిమి సంహారకాన్ని అభివృద్ధి చేసిన సంస్థ?
   1) ది ఎనర్జీ అండ్ రిసోర్సెస్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
   2) ఇండియన్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
   3) ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ స్పైసెస్ రీసెర్చ్
   4) ఇండియన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వెజిటబుల్ రీసెర్చ్
8. పూర్తి దేశీయ పరిజ్ఞానంతో సిన్‌రియం అనే మలేరియా నివారణ మందును అభివృద్ధి చేసిన సంస్థ?
   1) భారత్ బయోటిక్ 2) రాన్‌బ్యాక్సీ
   3) బయోకాన్ 4) డా.రెడ్డీస్ లేబొరేటరీ
9. అణు వ్యర్థాన్ని గాజు మాత్రికలో భద్రపర్చే విధానాన్ని అణుశక్తి విభాగం అభివృద్ధి చేసింది. ఈ విధానాన్ని ఏమంటారు?
   1) విట్రిఫికేషన్ 2) ట్రాన్స్‌మ్యుటేషన్
   3) అన్నీలింగ్ 4) ఎన్‌రిచ్‌మెంట్
10. మొదటి జాతీయ సైన్స్ విధానాన్ని ఎప్పుడు ప్రకటించారు?
   1) 1952 2) 1958 3) 1962 4) 1965
11. అణుశక్తి సంఘం చైర్మన్?
   1) శ్రీకుమార్ బెనర్జీ 2) అనిల్ కకోద్కర్
   3) డా॥ అజిత్ మహంతీ 4) యు.ఆర్.రావు
12. ప్రతి ఏటా దేశంలో శాస్త్రవేత్తలకు శాంతి స్వరూప్ భట్నాగర్ అవార్డులను ప్రదానం చేసేది?
   1) కౌన్సిల్ ఆఫ్ సైంటిఫిక్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ రీసెర్చ్ (సీఎస్ఐఆర్)
   2) డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ (డీఎస్‌టీ)
   3) అంతరిక్ష విభాగం (డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ స్పేస్)
   4) అణుశక్తి విభాగం (డిపార్ట్‌మెంట్ ఆఫ్ అటామిక్ ఎనర్జీ)
13. కలరా వ్యాక్సిన్‌ను అభివృద్ధి చేసిన నేషనల్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ కలరా అండ్ ఎంట్రిక్ డిసీజెస్ సంస్థ ఎక్కడ ఉంది?
   1) న్యూఢిల్లీ 2) బెంగళూరు
   3) ముంబై 4) కోల్‌కతా

సమాధానాలు

1) 2; 2) 4; 3) 4; 4) 2; 5) 1; 6) 2; 7) 1; 8) 2; 9) 1; 10) 2; 11) 3; 12) 1; 13) 4.

స్వరంబు కంటే పరంబైన స్వరంబునకు..

టెట్/డీఎస్సీ- ప్రత్యేకం

తెలుగు - కంటెంట్ (ఎస్ఏ/ఎల్పీ)

సంధులు - వ్యాకరణ పరిభాషలు

డీఎస్సీ అభ్యర్థులు శ్రద్ధగా చదవాల్సిన వ్యాకరణాంశాలు సంధులు, వ్యాకరణ పరిభాషలు. వీటిపై డీఎస్సీ–2012, టెట్‌లో 13 ప్రశ్నలు అడిగారు. ఈ డీఎస్సీలో కూడా ఎక్కువ ప్రశ్నలు రావచ్చు. స్కూల్ అసిస్టెంట్స్, లాంగ్వేజ్ పండిట్స్ అభ్యర్థులందరూ వీటిని తప్పకుండా అధ్యయనం చేయాలి.

సంధులు: I. సంస్కృత సంధులు, II. తెలుగు సంధులు.

సంస్కృత సంధులు

1. సవర్ణదీర్ఘ సంధి 2. గుణ సంధి
3. వృద్ధి సంధి 4. యణాదేశ సంధి
5. జశ్త్వ సంధి 6. శ్చుత్వ సంధి
7. అనునాసిక సంధి 8. విసర్గ సంధి
9. పరసవర్ణ సంధి 10. పరరూప సంధి

II. **తెలుగు సంధులు:**
1. ఉత్వ సంధి 2. ఇత్వ సంధి
3. అత్వ సంధి 4. యడాగమ సంధి
5. టుగాగమ సంధి 6. రుగాగమ సంధి
7. దుగాగమ సంధి 8. నుగాగమ సంధి
9. ద్విరుక్తటకార సంధి 10. సరళాదేశ సంధి
11. గ, స, డ, ద, వా దేశ సంధి
12. ఆమ్రేడిత సంధి 13. పుంప్వాదేశ సంధి
14. త్రిక సంధి 15. పడ్వాది సంధి
16. ప్రాంతాది సంధి 17. లు, ల, నల సంధి

సంధులకు సంబంధించి ఒక పదాన్నిచ్చి దాన్ని సరిగా విడదీయమని అడుగుతారు. లేదా విభజించిన రూపాన్నిచ్చి సరిగా కలుపమని అడుగుతారు. సంధి సూత్రాలు రాయాల్సిన అవసరం లేకపోయినా అవగాహన కోసం సూత్రాలు తెలుసుకోవడం మంచిది.

సంస్కృత సంధులు

1. సవర్ణదీర్ఘ సంధి

అ–ఇ–ఉ–ఋలకు అవే అచ్చులు పరమైనా వాటి దీర్ఘాలు ఏకాదేశమవడాన్ని సవర్ణ దీర్ఘ సంధి అంటారు.

ఉదా: రామ + ఆజ్ఞ = రామాజ్ఞ
మహి + ఈశుడు = మహీశుడు
గురు + ఉపదేశం = గురూపదేశం
పితృ + ఋణం = పితౄణం

2. గుణ సంధి: అకారానికి ఇ–ఉ–ఋలు పరమైతే క్రమంగా ఏ–ఓ–అర్‌లు ఏకాదేశ మవడాన్ని గుణసంధి అంటారు.

ఉదా: సూర్య + ఉదయం = సూర్యోదయం
మహా + ఈశ్వరుడు = మహేశ్వరుడు
ఇతర + ఇతర = ఇతరేతర
రాజ + ఋషి = రాజర్షి

3. వృద్ధి సంధి: అకారానికి ఏ, ఐలు పరమైతే ఐకారాన్ని; ఓ, ఔలు పరమైతే ఔకారాన్ని; ఋ, ౠలు పరమైతే ఆర్ ఏకాదేశమవడాన్ని వృద్ధి సంధి అంటారు. ఐ, ఔలను వృద్ధులు అంటారు.

ఉదా: భువన + ఏక = భువనైక
అఖండ + ఐశ్వర్యం = అఖండైశ్వర్యం
పాప + ఓఘం = పాపౌఘం
పరమ + ఔషధం = పరమౌషధం
ఋణ + ఋణం = ఋణార్ణం

4. యణాదేశ సంధి: ఇ–ఉ–ఋలకు అసవర్ణాచ్చులు పరమైతే క్రమంగా య–వ–రలు ఆదేశమవడాన్ని యణాదేశ సంధి అంటారు. "ఇకోయణచి" : ఇక్కులకు (ఇ–ఉ–ఋ) యణ్ణులు (య–వ–ర) పరమవుతున్నందు వల్ల ఇది యణాదేశ సంధి.

ఉదా: జయంతి + ఉత్సవం = జయంత్యుత్సవం
హిందూ + ఆర్యులు = హింద్వార్యులు
పితృ + ఆర్జితం = పిత్రార్జితం

5. జశ్త్వ సంధి: క–చ–ట–త–పలకు అచ్చులు కానీ, హ–య–వ–ర–లు కానీ, వర్గ తృతీయ చతుర్థ పంచమాక్షరాలు కానీ, పరమైతే గ, జ, డ, ద, బలు ఆదేశమవడాన్ని జశ్త్వసంధి అంటారు.

ఉదా: తత్ + అరణ్య భూములు = తదరణ్య భూములు
అచ్ + అంతం = అజంతం
వాక్ + ఈశుడు = వాగీశుడు
కకుప్ + అంతం = కకుబంతం
సత్ + భావం = సద్భావం

6. శ్చుత్వ సంధి: సకారత వర్గాలకు శకారచ వర్గాలు పరమైనప్పుడు శకారచ వర్గాలే ఆదేశమవడాన్ని శ్చుత్వ సంధి అంటారు.

(సకార–త థ ద ధ న) (త వర్గం)
(శకార – చ ఛ జ ఝ ఞ) (చ వర్గం)
తపస్ + శమము = తపశ్శమము
(స్(స)+శ= శ్శ)
సత్+చరిత్ర=సచ్చరిత్ర(త్ (త) – చ= చ్చ)
సత్+జనుడు= సజ్జనుడు(త్ (త)+జ= జ్జ)
విద్యుత్+శక్తి=విద్యుచ్ఛక్తి(త్ (త)+ శ=చ్ఛ)

7. అనునాసిక సంధి: వర్గ ప్రథమాక్షరాలకు (క–చ–ట–త–ప)'న, మ' అనునాసికాలు పరమైనప్పుడు ఆయా వర్గానునాసికాలు వికల్పంగా రావడాన్ని అనునాసిక సంధి అంటారు. మయాది ప్రత్యయాలకు నిత్యముగా వస్తాయి.

ఉదా: వాక్ + మయం = వాఙ్మయం
(క–ఙ=నిత్యం)
జగత్ + నాటకం = జగన్నాటకం
= జగద్నాటకం (వికల్పం)
(అనునాసికం రానప్పుడు వర్గ తృతీయాక్షరం
(త–ద–వికల్పం)
మృట్ + మయం = మృణ్మయం,
మృడ్మయం (టకు అనునాసికం రానప్పుడు డకారం వికల్పం)

8. విసర్గ సంధి: అకారం పూర్వముందున్న విసర్గకు వర్గ తృతీయ, చతుర్థ, పంచమాక్షరాలు అ–హ–య–వ–ర–లలు పరమైనప్పుడు విసర్గ – ఓకారంగా మారుతుంది. (వర్గ తృతీయాక్షరాలు– గ, జ, డ, బ, లు వర్గ చతుర్థాక్షరాలు (ఘ, ఝ, ఢ, ధ, భ, లు)

వర్గ పంచమాక్షరాలు: ఙ– ఞ– ణ– న–మ్ (అనునాసికాలు) హ–య–వ–ర–లలు పరమైనప్పుడు మాత్రమే విసర్గ ఓకారంగా మారుతుంది. కొన్నిసార్లు రేఫ వస్తుంది.

ఉదా: అయః + మయం = అయోమయం
(యః + మ = ఓ)
ఇతః + అధికం = ఇతోధికం (తః+అ = ఓ)
చతుః + ఆత్మ = చతురాత్మ
(తుః + ఆ = 'ర' కారం వచ్చింది)
తపః ఫలము = తపఃఫలం (ఫ కారం వర్గ ద్వితీయాక్షరమైనందు వల్ల విసర్గలో మార్పు లేదు).

9. పర సవర్ణ సంధి: పదాంతం ముందున్న 'త' కారానికి లకారం పరమైనప్పుడు 'ల' కారమే ఆదేశంగా రావడాన్ని పర సవర్ణ సంధి అంటారు. (త్ – తకారానికి లకారం వస్తే 'ల్ల' కారం వస్తుంది)

ఉదా: భగవత్ + లీల = భగవల్లీల
(త్ + ల = ల్ల)
ఉత్ + లేఖనం = ఉల్లేఖనం (త్+లే = ల్లే)
విద్యుత్ + లత = విద్యుల్లత (త్ + ల = ల్ల)
సుహృత్ + లాభం = సుహృల్లాభం
(త్ + లా = ల్లా)

10. పరరూప సంధి: హల్లుల్లోని అకారానికి అకారం పరమైతే రెండో పదంలోని మొదటి అచ్చు ఏకాదేశమవుతుంది. దీన్ని పరరూపసంధి అంటారు.

ఉదా: సార + అంగము = సారంగము
(ర్ + అ = రకారంలోని అకారానికి 'అ' కారం పరమై రకారానికి దీర్ఘం వచ్చింది)
సీమ + అంతము = సీమంతము
(మ్ + అకారానికి అకారం పరమై అకార దీర్ఘం వచ్చింది)

తెలుగు సంధులు

1. ఉత్వ సంధి: ఉత్తునకచ్చుపరమైనప్పుడు సంధి నిత్యముగా వస్తుంది (హ్రస్వమైన ఉకారానికి మాత్రమే ఇది వర్తిస్తుంది)

ఉదా: రాముడు + అతడు = రాముడతడు (డు లోని ఉ కారానికి అకారం పరమై అకారం నిత్యంగా వచ్చింది)

- ప్రథమేతర విభక్తి శత్రర్థక చువర్ణంబులందున్న ఉకారానికి సంధి వైకల్పికం అవుతుంది.
- ప్రథమా విభక్తి కాకుండా ఇతర విభక్తుల్లో శత్రర్థకమైన 'చున్' ప్రత్యయంలోని ఉకారానికి సంధి వైకల్పికమని అర్థం.
- వైకల్పికమంటే ఒకసారి సంధి జరిగిన రూపం , మరోసారి సంధి జరగని రూపం సిద్ధిస్తుంది.

ఉదా: నన్నున్ + అడిగె = నన్నడిగె
(సంధి జరిగిన రూపం)
నన్నునడిగె (సంధి జరగని రూపం)

2. ఇత్వ సంధి: ఇత్తునకు సంధి వైకల్పికం. ఏమ్యాదుల్లో ఇత్తునకు సంధి వైకల్పికం (ఏమి, మరి, అది, అవి, ఇది, ఇవి, కాన్) మొదలైనవి ఏమ్యాదులు.

ఉదా: ఏమి + అంటివి:
ఏమంటివి, (సంధి జరిగిన) ఏమియంటివి (సంధి జరుగని)

- మధ్యమ పురుష క్రియలందిత్తునకు సంధి నిత్యం.

ఉదా: చూచితిరి + ఇపుడు = చూచితిరిప్పుడు

- క్త్వార్థంబైన ఇత్తునకు సంధి లేదు.
భూతకాలిక అసమాపక క్రియ క్త్వార్థంబు

ఉదా: వచ్చి + ఇచ్చి = వచ్చియిచ్చి (సంధి లేనందువల్ల యడాగమ రూపం)

3. అత్వ సంధి: అత్తునకు సంధి బహుళం.

- బహుళమంటే నిత్యం, నిషేధం, వైకల్పికం, అన్యవిధం అనే నాలుగు కార్యాలు ఉంటాయి.
నిత్యంగా జరిగేవి

ఉదా: రామ + అయ్య = రామయ్య (నిత్యం)
సంధి జరగని నిషేధ రూపం

ఉదా: దూత + ఇతడు = దూతయితడు
(యడాగమ రూపం)

వైకల్పికంగా జరగడం: సంధి జరిగిన రూపం, సంధి జరగని యడాగమ రూపం రెండూ వస్తాయి.

ఉదా: మేన + అల్లుడు = మేనల్లుడు
(సంధి జరిగిన రూపం)
మేనయల్లుడు (సంధి జరుగని యడాగమ రూపం)

అన్యవిధం: సూత్రంలో సూచించని విధంగా కొన్ని హల్లులు వచ్చి చేరతాయి.

ఉదా: తామర + ఆకు = తామరప్రాకు
పుగాగమం అన్య విధంగా వచ్చి చేరింది.

4. యడాగమ సంధి: సంధి లేని చోట స్వరంబు కంటే పరంబైన స్వరంబునకు యడాగమంబగు. సంధి జరిగే అవకాశం లేనప్పుడు పర స్వరానికి ముందు 'య్' కారం ఆగమంగా వచ్చి చేరుతుంది.

ఉదా: వెల + (య్) ఆలు = వెలయాలు
మా + (య్) అమ్మ = మాయమ్మ

5. టుగాగమ సంధి: కర్మధారయంలో ఉత్తునకు అచ్చు పరమైనప్పుడు టుగాగమంబగుతుంది.

వివరణ: నామవాచక, విశేషణాలకు సంబంధించిన సమాసం కర్మధారయ సమాసం. ఇందులో పరస్వరానికి ముందు 'ట్' కారం ఆగమంగా వస్తుంది.

ఉదా: కఱకు+ (ట్) అమ్ము = కఱకుటమ్ము

- కర్మధారయమున పేర్వాది శబ్దాలకు అచ్చు పరమైనప్పుడు టుగాగమంబువిభాషనగు.
పేర్వాదులు: పేరు, పొదరు, చిగురు, తలిరు.

ఉదా: పేరు + ఉరము = పేరుటురము
(టుగాగగం రానప్పుడు)

6. రుగాగమ సంధి: కర్మధారయంబున 'పేరాది' శబ్దాలకు 'ఆలు' శబ్దం పరమైనప్పుడు రుగాగమంబగు.

పేరాది శబ్దాలు: పేద, బీద, ముగ్ధ, కొమ, జవ, మనుమ, ఐదవ మొదలైనవి.

ఉదా: పేద (ర్) + ఆలు = పేదరాలు
పరస్వరానికి ముందు 'ర్' కారం చేరి పేదరాలు రూపం వచ్చింది.
మనుమ(ర్) + ఆలు = మనుమరాలు

- కర్మధారయంబున తత్సమ పదాలకు 'ఆలు' శబ్దం పరమైనప్పుడు అత్వంబు నకు ఉత్వంబు రుగాగమవుతుంది.
(**తత్సమ శబ్దాలు:** ధీర, గుణవంత, ధనవంత, సంపన్న, గంభీర, ధైర్యవంత మొదలైనవి)

ఉదా: ధీర + ఆలు = ధీరు+ ర్ + ఆలు
= ధీరురాలు
గుణవంత + ఆలు =
గుణవంతు + ర్ +ఆలు= గుణవంతురాలు

7. దుగాగమ సంధి: నీ– నా– తన శబ్దాలకు ఉత్తర పదంబు పరమైనప్పుడు దుగాగమంబు విభాషనగు.

ఉదా: నా + (దు) విభుడు = నాదువిభుడు
(సంధి జరిగిన రూపం)
నా విభుడు (సంధి జరగని రూపం)
తన + (దు) కోపం = తనదు కోపం
(సంధి జరిగిన రూపం)
తన కోపం (సంధి జరగని రూపం)

8. నుగాగమ సంధి: ఉదంత తద్ధర్మార్థ విశేషణానికి అచ్చుపరమైనప్పుడు నుగాగమంబగు.
తద్ధర్మార్థకాలు: భూత, భవిష్యత్, వర్తమాన కాలాల్లో జరిగే క్రియలు. హ్రస్వమైన ఉకారం చివర ఉన్న తద్ధర్మార్థక క్రియలకు అచ్చుపరమైతే నుగాగమం వస్తుందని సూత్రార్థం.

ఉదా: చేయు + (న్) ఎడ = చేయునెడ
వ్రాయు + (న్) అది = వ్రాయునది

- షష్ఠీ తత్పురుష సమాస మందలి ఉకార, ఋకారంబులకు అచ్చుపరమైనప్పుడు నుగాగమంబగు.

ఉదా: రాజు + (న్) ఆనతి = రాజునానతి
చెరువు + (న్) ఉదకం = చెరువునుదకం

9. ద్విరుక్తటకార సంధి: కుఱు, చిఱు, కడు, నడు, నిడు శబ్దముల 'ఱ, డ'లకు అచ్చు పరమైనప్పుడు ద్విరుక్తటకారం ఆదేశమవుతుంది.

ఉదా: కు (ఱు) (ట్ట్)+ ఉసురు = కుట్టుసురు
చిఱు + (ట్ట్) ఎలుక = చిట్టెలుక
కడు + (ట్ట్) ఎదురు = కట్టెదురు
నడు + (ట్ట్) ఇల్లు = నట్టిల్లు
నిడు + ఊర్పు = నిట్టూర్పు

వివరణ: ద్విరుక్తటకారమంటే ద్విత్వటకారమని అర్థం. ద్విత్వటకారం ఆదేశంగా వచ్చి ఈ రూపాలు వచ్చాయి.

10. సరళాదేశ సంధి: ద్రుత ప్రకృతికం మీది పరుషాలకు సరళములగు.

ఉదా: పూచెను + కలువలు, పూచెను గలువలు: పరుషమైన కకారం సరళంగా (గ) మారింది.

- ఆదేశ సరళాలకు ముందున్న ద్రుతానికి బిందు సంశ్లేషలు విభాషనగు. పూచెను + గలువలు – పూచెంగలువలు; పూచెన్గలువలు: పూచెనుగలువలు, పూచెఁగలువలు అనే నాలుగు రూపాలు వస్తాయి. సమాసములందు స్వత్వ సంశ్లేషణ రూపాలుండవు. అర సున్నా రూపం మరో సూత్రంతో నిషేధానికి గురైంది. 'పూచెంగలువలు' అనే ఒక్క రూపం మాత్రమే మిగులుతుంది.

11. గ, స, డ, ద, వా దేశ సంధి:

1. ప్రథమం మీది పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు బహుళముగానగు. ప్రథమావిభక్తిలో ఉన్న పదాలకు పరమైన పదాల్లో ఉన్న పరుషాలకు (కచటతపలకు క్రమంగా గ, స, డ, వలు) బహుళంగా వస్తాయి.

ఉదా: వాడు + కొట్టె = వాడు గొట్టె
అపుడు + చనియె = అపుడుసనియె

2. ద్వంద్వ సమాసాల్లో పదాలపై పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు ప్రాయికంగా వస్తాయి.

ఉదా: తల్లి + తండ్రి = తల్లిదండ్రులు

3. తెనుగుల మీది సాంస్కృతిక పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు రావు. తెలుగు పదాలకు పరంగా వచ్చిన తత్సమ పదాల్లోని పరుషాలకు గ, స, డ, ద, వలు రావు.

ఉదా: వాడు + కంసారి = వాడు కంసారి
వీడు + చక్రపాణి = వీడు చక్రపాణి
(ఈ ఉదాహరణలో క, చ అనే పరుషాలకు గ,స,లు రాలేదు)

12. ఆమ్రేడిత సంధి:

1. అచ్చునకు ఆమ్రేడితం పరమైనప్పుడు సంధి తరచుగానగు. ద్విరుక్తం పదరూపం ఆమ్రేడితం. ఒక పదాన్ని రెండుసార్లు ఉచ్చరించినప్పుడు రెండోసారి ఉచ్చరించినదాన్ని ఆమ్రేడితమంటారు.

ఉదా: ఔర + ఔర (ఆమ్రేడితం) ఔరౌర
ఆహా + ఆహా = ఆహాహా

2. ఆమ్రేడితం పరమైనప్పుడు కడాదుల తొలి అచ్చు మీది వర్ణంబులకెల్లా అదంతంబగు ద్విరుక్తటకారంబగు (**కడాదులు:** కడ, చివర, తుద, మొదలు, తెరువు, నడుమ మొదలైనవి)

ఉదా: క(డ)ట్ట + కడ = కట్టకడ
చివ(ట్ట)ర + చివర = చిట్టచివర
కడాదుల్లో తొలి అచ్చు తర్వాత వర్ణాలన్నింటికీ లోపం వచ్చి వాటి స్థానంలో అదంతమైన ద్విత్వట్టకారం వచ్చింది.

3. అందదుకు ప్రభృతులు యథా ప్రయోగంబుగా గ్రాహ్యములు.

ఉదా: అందుకు + అదుకు = అందదుకు
చెర + చెర = చెచ్చెర లాంటి రూపాలు యథావిధిగా గ్రహించవచ్చని చిన్నయ సూరి అభిప్రాయం.

13. పుంప్వాదేశ సంధి: కర్మధారయమందలి ము వర్ణానికి 'పుంపు'లగు ము వర్ణానికి 'పువర్ణం' బిందు పూర్వక పువర్ణం (ంపు) రెండు రూపాలు వస్తాయి.

ఉదా: సరసము + మాట = 1. సరసపు మాట
2. సరసంపు మాట
విరసము + వచనం = 1. విరసపు వచనం
2. విరసంపు వచనం

14. త్రిక సంధి:

1. ఆ, ఈ, ఏ అనే సర్వనామాలను త్రికములు అంటారు. **ఉదా:** ఆ + కన్య
2. త్రికంబు మీది అసంయుక్త హల్లునకు ద్విత్వం బహుళంగా వస్తుంది.
ఉదా: ఆ + క్కన్య
3. ద్విరుక్తంబగు హల్లు పరమైనప్పుడు ఆచ్చికంబగు దీర్ఘం హ్రస్వం అవుతుంది.

ఉదా: ఆ + క్కన్య = అక్కన్య మూడు సూత్రాలతో – అక్కన్య రూపం వస్తుంది.

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

సాక్షి ప్లస్
ఆదివారం। 22-9-2024

చేపల వల తయారీలో వాడే పాలీమర్?

పాలీమర్లు

చిన్న చిన్న అణువులను అనేకసార్లు పునరావృతం చేసి అత్యంత పెద్ద అణువులను ఏర్పరిచే ప్రక్రియనే 'పాలీమరైజేషన్' అంటారు. ఈ విధంగా ఏర్పడిన అణువులను 'బృహదణువులు' లేదా 'పాలీమర్'లు అంటారు. ఈ ప్రక్రియలో ఉపయోగించిన చిన్న అణువులను 'మోనోమర్'లు అంటారు.

- ప్రకృతిలో సహజ సిద్ధంగా లభించేవాటిని సహజ పాలీమర్‌లుగా పేర్కొంటారు.
  ఉదా: పట్టు, ఉన్ని, కాటన్ (సెల్యూలోజ్), పిండి పదార్థం (స్టార్చ్), ప్రోటీన్లు, సహజ రబ్బరు.
- వివిధ రసాయన పదార్థాలను ఉపయోగించి ప్రయోగశాలలో, పారిశ్రామికంగా తయారు చేసేవాటిని కృత్రిమ పాలీమర్లు అంటారు.
  ఉదా: పాలీథీన్, నైలాన్, టెఫ్లాన్, పీవీసీ.
- సహజ పాలీమర్లను పాక్షికంగా మార్పు చేయడం ద్వారా రూపొందించేవాటిని అర్ధ కృత్రిమ పాలీమర్లు అంటారు.
  ఉదా: సెల్యూలోజ్ ఎసిటేట్, సెల్యూలోజ్ నైట్రేట్.
- $-\underset{\displaystyle O}{\overset{\|}{C}}-NH-$ అనే సమూహం పునరావృతమయ్యే పాలీమర్లను పాలీ ఎమైడ్లు అని అంటారు. కార్బాక్సిలికామ్ల గ్రూపు, ఎమైనో గ్రూపులున్న మోనోమర్ల సంఘనన పాలీమరీకరణ ప్రక్రియ వల్ల పాలీ ఎమైడ్లు ఏర్పడతాయి.
  ఉదా: ఉన్ని, మాంసం లాంటి సహజ ప్రోటీన్లు, నైలాన్ 6, 6 లాంటి కృత్రిమ పాలీమర్.
- $-\underset{\displaystyle O}{\overset{\|}{C}}-O-$ (–COO–) అనే సమూహం పునరావృతమయ్యే పాలీమర్లను పాలీ ఎస్టర్లు అంటారు. **ఉదా:** టెరిలీన్
- సాగే గుణం ఉన్న పాలీమర్లను 'ఎలాస్టోమర్లు' అంటారు. **ఉదా:** రబ్బరు.
- పోచల లాంటి నిర్మాణం ఉన్న పాలీమర్లను పోగులు (Fibres) అంటారు.
  ఉదా: కాటన్, నైలాన్, టెరిలీన్
- వేడి చేసినప్పుడు మెత్తబడి, చల్లార్చగానే తిరిగి గట్టిపడే పాలీమర్లను 'థర్మోప్లాస్టిక్'లు అంటారు.
  ఉదా: పాలీథీన్, పాలీ ఎస్టర్లు, పీవీసీ.
- వేడి చేసినప్పుడు వాటి ధర్మాలను పూర్తిగా కోల్పోయి, చల్లార్చినప్పుడు తిరిగి వాటి పూర్వ రూపాలను పొందని వాటిని ఉష్ణదృఢ పాలీమర్లు లేదా థర్మోసెట్టింగ్ పాలీమర్లు అంటారు. **ఉదా:** బేకలైట్, యూరియా - ఫార్మాల్డిహైడ్ రెజిన్.

ముఖ్యమైన పాలీమర్లు - అనువర్తనాలు

- **పాలీథీన్:** ఇథిలీన్(C_2H_4)ను పాలీమరీకరణం చేయడం ద్వారా లభించేదే పాలీథీన్. తయారీ విధానంలోని తేడా వల్ల ఇది రెండు రూపాల్లో లభిస్తుంది. మొదటిది అల్ప సాంద్రత ఉన్న పాలీథీన్ (LDPE). దీన్ని విద్యుత్ వైర్ల ఇన్సులేషన్‌లో, ఆటవస్తువులు, బాటిళ్లు, మృదువైన పైపులు, రెయిన్ కోట్లు, పాల ప్యాకెట్లు, క్యారీ బ్యాగుల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు. రెండో రకమైంది అధిక సాంద్రత ఉన్న పాలీథీన్ (HDPE). దీన్ని బకెట్లు, చెత్తబుట్టలు, దృఢమైన బాటిళ్లు, పైపుల తయారీలో వినియోగిస్తారు.
- **రబ్బరు:** రబ్బరు చెట్ల ద్వారా లభించే సహజ/ ముడి రబ్బరును లేటెక్స్ అంటారు. ఇది నీటిలో రబ్బరు కణాలు విస్తరించి ఉన్న ఒక కొల్లాయిడ్. రసాయనికంగా ఇది పాలీ ఐసోప్రీన్ (ఐసోప్రీన్ యొక్క పాలీమర్). సహజ రబ్బరు గట్టిదనాన్ని పెంచడానికి 'సల్ఫర్'ను కలిపి వేడి చేసే ప్రక్రియను 'వల్కనైజేషన్' అంటారు.
- క్లోరోప్రీన్‌ను పాలీమరీకరణం చేసి తయారు చేసే కృత్రిమ రబ్బరును 'నియోప్రీన్' అంటారు. దీన్ని కన్వేయర్ బెల్టులు, గాస్కెట్ల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు.
- బ్యూటా డయీన్, ఎక్రిలోనైట్రైల్‌లను ఉపయోగించి తయారు చేసే కృత్రిమ రబ్బరు బ్యూనా–N. ఇది పెట్రోల్, ఆయిల్ లాంటి వాటితో చర్య జరపదు. అందువల్ల దీన్ని 'ఆయిల్ సీల్'ల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు.
- **పాలీ వినైల్ క్లోరైడ్ (పీవీసీ):** దీన్ని వినైల్ క్లోరైడ్ నుంచి తయారు చేస్తారు. ఇది గట్టి పదార్థం. నీటి పైపులు, చేతి సంచులు, గ్రామఫోన్ రికార్డులు, నేల కప్పడాలు, విద్యుత్ బంధకాలతో పాటు డయాలిసిస్, రక్త మార్పిడి చేయడానికి ఉపయోగించే గొట్టాల తయారీలో దీన్ని ఉపయోగిస్తారు.
- **నైలాన్ 6, 6:** గట్టిదనం, సాగే గుణం ఉన్న దారాల తయారీలో దీన్ని వాడతారు. బ్రష్‌లు, బ్రష్‌ల ముళ్లు, తివాచీలు, చేపల వలలు మొదలైన వాటిని తయారు చేయడానికి దీన్ని ఉపయోగిస్తారు.
- **టెఫ్లాన్:** టెట్రాఫ్లోరో ఇథిలీన్ (C_2F_4) పాలీమర్‌ను టెఫ్లాన్ అంటారు. దీన్నే పాలీ టెట్రాఫ్లోరో ఇథిలీన్ అని కూడా అంటారు. ఇది రసాయన పదార్థాలతో చర్య జరపదు. అధిక వేడిని తట్టుకుంటుంది, క్షయం కాదు. అందువల్ల దీన్ని నాన్‌స్టిక్ వంటపాత్రలు, ఆయిల్ సీల్‌ల తయారీలో వినియోగిస్తారు.
- **బేకలైట్:** ఫీనాల్-ఫార్మాల్డిహైడ్ సంఘనన పాలీమర్ ఇది.మొదటి దశలోని 'నోవాలాక్'ను పెయింట్ల తయారీలో ఉపయోగిస్తారు. శాఖీయుత పాలీమర్ అయిన బేకలైట్‌ను దువ్వెనలు, ఎలక్ట్రిక్ స్విచ్‌ల తయారీలో వాడతారు.

కొన్ని పాలీమర్లు - వాటి మోనోమర్లు	
పాలీమర్	సంబంధిత మోనోమర్
పాలీథీన్	ఇథిలీన్
పాలీ వినైల్ క్లోరైడ్ (పీవీసీ)	వినైల్ క్లోరైడ్
సహజ రబ్బరు	ఐసోప్రీన్
కృత్రిమ రబ్బరు	క్లోరోప్రీన్
టెఫ్లాన్	టెట్రా ఫ్లోరో ఇథిలీన్
నైలాన్ 6, 6	ఎడిపిక్ ఆమ్లం + హెక్సా మిథిలీన్ డై ఎమీన్ (హెచ్‌ఎండీఏ)
టెరిలీన్ (డాక్రాన్)	ఇథిలీన్ గ్లైకాల్ + డై మిథైల్ టెరిథాలేట్

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. కిందివాటిలో పాలీమర్ ఏది?
   1) సుక్రోజ్ 2) స్టార్చ్
   3) సాధారణ ఉప్పు 4) నీరు
2. కిందివాటిలో సహజ పాలీమర్ కానిది ఏది?
   1) సెల్యూలోజ్ 2) రబ్బరు
   3) పట్టు 4) పాలీథీన్
3. సహజ రబ్బరు అనేది ఒక? (గ్రూప్-2, 2012)
   1) జెల్ 2) ఘన ద్రావణం
   3) పాలీమర్ 4) కొల్లాయిడ్
4. సహజ రబ్బరు దేని పాలీమర్?
   1) వినైల్ క్లోరైడ్ 2) క్లోరోప్రీన్
   3) ఐసోప్రీన్ 4) ఎక్రిలోనైట్రైల్
5. రబ్బరును సల్ఫర్‌తో కలిపి వేడిచేసే ప్రక్రియను ఏమంటారు?
   1) కిణ్వ ప్రక్రియ 2) వల్కనైజేషన్
   3) రేషనలైజేషన్ 4) ప్లాస్టిసైజేషన్
6. టెరిలీన్‌కు మరో పేరు?
   1) రేయాన్ 2) టెఫ్లాన్
   3) నియోప్రీన్ 4) డాక్రాన్
7. జతపరచండి.
   ఎ) బేకలైట్ 1) థర్మోసెట్టింగ్ పాలీమర్
   బి) టెరిలీన్ 2) నైలాన్ 6, 6
   సి) పాలీ ఎమైడ్ 3) రేయాన్
   డి) కృత్రిమ సిల్కు 4) పాలీ ఎస్టర్

	ఎ	బి	సి	డి
1)	1	2	3	4
2)	1	3	2	4
3)	4	1	2	3
4)	1	4	2	3

8. పరుపుల్లో ఫోమ్‌గా ఉపయోగించే 'కార్బమేట్' బంధాలున్న పాలీమర్ ఏది?
   1) పీవీసీ 2) టెఫ్లాన్
   3) పాలీయురీథేన్ 4) నియోప్రీన్
9. షాంపూలు, హెయిర్ కండిషనర్లలో వాడే పాలీమర్?
   1) పీవీసీ 2) పాలీథీన్
   3) పాలీసిలికోన్ 4) పాలీబ్యూటీన్
10. వేడిని తట్టుకునే, పెట్రోల్‌తో చర్యనొందని రబ్బరు ఏది?
    1) సహజ రబ్బరు
    2) నియోప్రీన్ రబ్బరు
    3) బ్యూనా-ఎన్
    4) సిలికోన్ రబ్బరు
11. పగలని స్వభావం ఉన్న కిచెన్ వేర్ తయారీలో వినియోగించే పాలీమర్ ఏది?
    1) పీవీసీ
    2) మెలమైన్ పాలీమర్
    3) సిలికోన్ పాలీమర్
    4) వినైల్ పాలీమర్
12. నోవాలాక్ పాలీమర్‌ను వేటి తయారీలో ఉపయోగిస్తారు?
    1) పెయింట్‌లు
    2) నాన్‌స్టిక్ వంటపాత్రలు
    3) పైపులు 4) చేతి సంచులు
13. నాన్‌స్టిక్ వంట పాత్రలు దేనితో పూత పూసి ఉంటాయి? (గ్రూప్-2, 2012)
    1) పాలీ వినైల్ క్లోరైడ్
    2) పాలీ టెట్రాఫ్లోరో ఎథిలీన్
    3) పాలీ ఎథిలీన్
    4) పాలీయురీథేన్
14. కృత్రిమ సిల్క్‌ను కింది విధంగా కూడా పిలువవచ్చు? (గ్రూప్-2, 2008)
    1) నైలాన్ 2) రేయాన్
    3) డెక్రాన్ 4) ఫైబర్ గ్లాస్
15. డయాలిసిస్, రక్త మార్పిడికి ఉపయోగించే నాళికలను ఏ పదార్థంతో రూపొందిస్తారు? (గ్రూప్-1, 2012)
    1) పాలీ ఇథిలీన్ 2) పాలీ సిలికాన్
    3) పాలీ వినైల్ క్లోరైడ్
    4) పాలీ బ్యూటేన్
16. పైపుల తయారీలో ఉపయోగించే ప్లాస్టిక్ ఏది?
    1) నైలాన్ 6, 6
    2) పాలీ ఇథిలీన్
    3) పాలీ వినైల్ క్లోరైడ్ (పీవీసీ)
    4) పాలీ ఎస్టర్
17. కిందివాటిలో పాలీ ఎస్టర్ ఏది?
    1) నైలాన్ 6, 6 2) పీవీసీ
    3) టెరిలీన్ (డాక్రాన్)
    4) సిల్కు
18. కృత్రిమ సిల్కుగా ప్రసిద్ధి చెందిన రేయాన్ తయారీకి ముడి పదార్థం ఏది?
    1) సెల్యూలోజ్ 2) స్టార్చ్
    3) సహజ సిల్కు 4) సహజ రబ్బరు
19. కెమెరా ఫిల్ముల తయారీలో వాడే పాలీమర్?
    1) సెల్యూలోజ్ ఎసిటేట్
    2) సెల్యూలోజ్ నైట్రేట్
    3) స్టార్చ్ 4) పీవీసీ
20. బుల్లెట్ ప్రూఫ్ గాజు తయారీలో వాడే పదార్థం ఏది?
    1) పాలీ ఎస్టర్ 2) పాలీ కార్బొనేట్
    3) పాలీ ఎమైడ్ 4) పాలీ స్టైరీన్
21. జతపరచండి.
    ఎ) నైలాన్ 6, 6 1) బ్రష్‌లు
    బి) పీవీసీ 2) క్యారీ బ్యాగులు
    సి) అధిక సాంద్రత ఉన్న పాలీథీన్ 3) బొమ్మలు
    డి) అల్ప సాంద్రత ఉన్న పాలీథీన్ 4) పాల ప్యాకెట్లు

	ఎ	బి	సి	డి
1)	1	2	3	4
2)	2	3	4	1
3)	4	1	2	3
4)	3	4	1	2

22. కిందివాటిలో 'పోగులు'గా వ్యవహరించని పాలీమర్ ఏది?
    1) డాక్రాన్ 2) సిల్క్
    3) ఉన్ని 4) టెఫ్లాన్
23. జతపరచండి.
    ఎ) సెల్లోఫేన్ టేప్ 1) సెల్యూలోజ్
    బి) గన్‌కాటన్ 2) సెల్యూలోజ్ ఎసిటేట్
    సి) సహజ దారం (కాటన్) 3) పాలీసిలికోన్
    డి) హెయిర్ కండిషనర్ 4) సెల్యూలోజ్ నైట్రేట్

	ఎ	బి	సి	డి
1)	1	2	3	4
2)	4	3	2	1
3)	3	4	1	2
4)	2	4	1	3

24. ఐసోప్రీన్ అనేది ఒక?
    1) చక్కెర 2) కృత్రిమ రబ్బరు
    3) సహజ రబ్బరు
    4) మత్తు పదార్థం
25. కిందివాటిలో సహజ పాలీమర్ కానిది ఏది?
    1) రెజిన్ 2) జిగురు
    3) సెల్యూలోజ్ 4) టెఫ్లాన్

సమాధానాలు

1) 2; 2) 4; 3) 3; 4) 3; 5) 2;
6) 4; 7) 4; 8) 3; 9) 3; 10) 4;
11) 2; 12) 1; 13) 2; 14) 2; 15) 3;
16) 3; 17) 3; 18) 1; 19) 1; 20) 2;
21) 1; 22) 4; 23) 4; 24) 3; 25) 4.

The program in Bangalore was held in..

BANK EXAMS
REASONING

MODEL QUESTIONS

Directions (Q.No.1-6): Study the given information carefully to answer the given questions.

Seven people - A, B, C, D, E, F and G - are sitting in a straight line with equal distance between each other, but not necessarily in the same order. Some of them are facing north and some are facing south.

Only two people are sitting to the left of G. Only two people sit between G and B. A sits second to the left of B. The immediate neighbors of A face opposite directions (ie if one of the neighbors faces south then the other faces north and vice versa). Only one person sits between A and C. F sits third to the left of C. D is not an immediate neighbor of B. Both the immediate neighbors of C face the same direction (i.e. if one neighbor faces south then the other neighbour also faces south and if one neighbor faces north than the other neighbor also faces north). A faces the same direction as C. E faces north. B sits on the immediate left of E.

1. Who among the following sits exactly between G and the one who is sitting on the immediate left of B?
   1) A 2) C
   3) Other than those given as options
   4) E 5) F
2. Who among the following sits exactly in the middle of the line?
   1) D 2) A 3) F
   4) E 5) C
3. Which of the following statements is TRUE as per the given information?
   1) D faces south
   2) G sits third to the left of B.
   3) None of the given options are true
   4) D sits exactly between C and A
   5) F sits in the immediate right of A
4. Which of the following pairs represents the people sitting at the two extreme ends of the line?
   1) BC
   2) Other than those given as options
   3) EF 4) DB 5) DE
5. Who among the following sits second to the right of D?
   1) F 2) G 3) B
   4) Other than those given as options
   5) A
6. Which of the following pairs represents the immediate neighbors of B?
   1) EF 2) BA 3) AC
   4) EG 5) GF

Directions (Q.No.7-12): Study the given information carefully and answer the given questions.

Seven Personality Development Sessions are conducted in seven different cities of India - Chennai, Bangalore, Nagpur, Mumbai, Delhi, Bhopal and Hyderabad - not necessarily in the same order during the first seven months of the year (starting in January and ending in July). Each program was held only in one city during a month. There are exactly four programs held in four cities between the Hyderabad program and the Nagpur program. The Hyderabad program was not held in June. Only one program was held between the Hyderabad program and the Chennai program. The Mumbai program was held immediately after the Hyderabad program. The Delhi program was held immediately before the Bhopal program. The Bhopal program was not held in May.

7. How many programs were held between the Mumbai program and the Delhi program?
   1) One 2) Two 3) Three
   4) None 5) More than three
8. Which of the following statements is true according to the given sequence?
   1) Mumbai program was held in July
   2) Delhi program was held in April
   3) Nagpur program was held before May
   4) Hyderabad program was held in January
   5) None is true
9. Four of the following five are alike in a certain way based on the given sequence and hence form a group. Which does not belong to the group?
   1) January - Hyderabad
   2) March - Chennai
   3) June - Nagpur
   4) May - Bhopal
   5) February - Chennai
10. During March, the program was held in which of the following cities?
    1) Chennai 2) Hyderabad
    3) Mumbai 4) Nagpur
    5) None of these
11. The program in Bangalore was held in which of the following months?
    1) July 2) May
    3) February 4) March
    5) January
12. How many programs were held between the Bangalore program and the Nagpur program?
    1) Four 2) Two 3) Three
    4) Five 5) One

Direction (Q.No.13-18): Study the following arrangement of symbols, letters and numbers to answer the questions given below it.

= β 1 H F 2 * K S 7 5 # $ P V 8 @ U E 6 ↑ Q G © 9 3 & T Y £ B % R J + L M ÷ D A Δ 4 ≠ δ J

13. How many such symbols are there in the above arrangement which is immediately followed by a number and immediately preceded by a letter?
    1) One 2) Two 3) Three
    4) Four 5) Five
14. Which of the following is exactly in the middle of the thirteenth form the left end and the fifteenth from the right end in the above arrangement?
    1) P 2) ↑ 3) G
    4) Q 5) None of these
15. How many such symbols are there in the above arrangement each of which is either immediately followed by a number or immediately preceded by a letter?
    1) Seven 2) Eight 3) Nine
    4) Four 5) Five
16. Four of the following five are similar in relation to their positions in the above sequence and hence form group. Which one does not belong to that group?
    1) H7@ 2) *$6 3) 78©
    4) $E3 5) Y+4
17. Which of the following indicates the total number of symbols, letters and numbers respectively which get eliminated from the sequence when every second element of the sequence from your left is dropped from the sequence?
    1) 7, 8, 6 2) 6, 9, 7
    3) 7, 9, 6 4) 5, 9, 8
    5) None of these
18. Which of the following will be the twelfth to the left of the eighteenth letter/number/symbol from the left end?
    1) F 2) 2 3) *
    4) K 5) None of these

Directions (Q.No. 19- 23)Read the following questions carefully and choose the appropriate answer.

19. If it is possible to make a meaningful word with the 1st, 2nd, 5th, 6th, 8th and 9th letters of the word SIMULTANEOUS, which of the following will be first letter of that word? If only one such word can be formed, give 'D' as the answer. If only two such words can be formed, give 'P' as the answer. If three or more than three such words can be formed, give 'Z' as the answer, and if no such word can be formed, give 'X' as the answer.
    1) D 2) X 3) P
    4) Z 5) None of these
20. Four of the following five are alike in a certain way and so form a group. Which is the one that does not belong to that group?
    1) Dolphin 2) Whale
    3) Bat 4) Tiger 5) Lizard
21. If A and B interchange their places, C and D interchange their places, E and F interchange their places and so on, which letter will be in midway between the 20th letter from the left and the 12th letter from the left?
    1) L 2) M 3) N
    4) O 5) None of these
22. If the letters in the word OBVIATE are rearranged as they appear in the English alphabet, the position of how many letters will remain unchanged after the rearrangement?
    1) None 2) One 3) Two
    4) Three 5) More than One
23. If the letters of the word POWERFUL which are at the even numbered position in the English alphabet are picked on and arranged in alphabetical order from left and if they are now substituted by Z, Y, X and so on, beginning from left, which letter will get substituted by X?
    1) No letter will get substituted by X
    2) L 3) P 4) R
    5) None of these

Key with Solutions

(1 - 6):

↑ ↓ ↑ ↓ ↓ ↑ ↑
D C G A F B E

1) 1; **2)** 2; **3)** 2;
4) 5; **5)** 2; **6)** 1;

(7 - 12):

Month	City
January	Bangalore
February	Hyderabad
March	Mumbai
April	Chennai
May	Delhi
June	Bhopal
July	Nagpur

7) 1; **8)** 5; **9)** 5;
10) 3; **11)** 5; **12)** 4;

(13-18):

13) 2; G©9, AΔ4 **14)** 4; (Q)

15) 3;
Symbols followed by Number:
β1, ©9, Δ4
Symbols preceded by Letter:
G©, Y£, B%, J+, M÷, AΔ

16) 3;
Five elements are skipped between the first and the second element in the forward direction, and six elements are skipped between the second element and the third element in the forward direction. Third option is not matching.

17) 3;
Following are the symbols, letters and numbers eliminated.
Symbols:
β, #, ©, £, %, ÷, δ ...... (7)
Letters:
H, K, P, U, Q, T, J, L, A ...... (9)
Numbers:
2, 7, 8, 6, 3, 4 ......(6)

18) 2;
18th element from the left end is 'U'
12th element to the left of U is '2'
Quicker method:
18 – 12 = 6th from the left end which is '2'

19) 4;
TINSEL, LISTEN, SILENT,

20) 5;
All the remaining are mammals whereas lizard is a reptile.

21) 4;
Odd number position letter interchanges with the next even numbered position letter. Hence, 19th positioned letter 'S' interchanges with the 20th positioned letter 'T'.
And 11th positioned letter 'K' interchanges with the 12th positioned letter 'L'.
BADCFEHGJIL**K**NMP**O**RQT**S**VUX
WZY
SO, middle letter between K and S is 'O'

22) 4;
O B V I A T E
A B E I O T V
There are three letters - B, I and T which remain unchanged after the rearrangement.

23) 3;
The value of each letter is given in the bracket.
P(16) O(15) W(23)
E(5) R(18) F(6)
U(21) L(12)
Even numbered position letters in the alphabetical order as follows:
F(6) L(12) P(16)
R(18)
F is substituted by Z, L is substituted by Y, P is substituted by X.